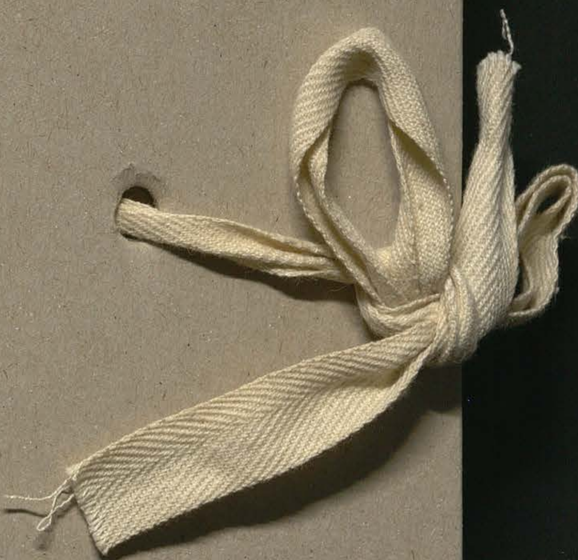

B. ~~Bracia Miłosierdzia~~

1495

S. Joannes a Deo urodz. ~~[illegible]~~ w Luzytanii w Monte-mor ô nuovo (Mons
major novus) miasteczku z ojca Andrzeja Cuidad ubogiego przedmieszczanina
Mając 8 lat oddany za pastucha do wioski Oropesa pobożny odmawiał różańce w polu.
Doszedłszy 22 lat zaciągnął się do wojska hiszpańskiego z którym odbył wyprawy
we Francyi 1522 i w Węgrzech przeciw Turkom 1532. Wystąpiwszy był służącym
u szlachcica luzytańskiego w Ceuta w Afryce i w Tetuan, skąd wróciwszy do Hiszpanii
zaczął obrazki św. i książki do nabożeństwa sprzedawać. Będąc w Grenadzie zbudowany
kazaniem sławnego mistrza Jana Avila postanowił poświęcić się ubóstwu i wystawił
w Grenadzie szpital, nawracał nierządnice, wspierał kryjomo ubogich, wdowy i sieroty
kwestował + 8 marca 1550 mając lat 55. — Szpital r. 1540 i zakon Bonifratrów przez
Jana Bożego w Grenadzie fundowany, od następcy ~~[illegible]~~ jego Sebastiana Arias
rozszerzony, otrzymał od Piusa V d. 1 Januarii 1571 bullę dozwalającą braciom
szpitala w Granacie zawiązać się w zakon i używać habitu pod rządem
jednego Majora czyli Priora w każdym klasztorze oraz mieć jednego księdza
w każdym klasztorze. — Grzegorz XIII dat. Frescati d. 12 Maji 1576 nadał odpusty
szpitalom tychże braci, co potwierdził Sixtus V d. 10 Junii 1580 ~~[illegible]~~
~~[illegible]~~ i r. 1586 pozwolił oraz aby 18 szpitali utworzyło zgromadzenie i na
kapitule generalnej obrało sobie generała, wyznaczając im regułę S. Augustyna.
— Złożono kapitułę r. 1586 w Rzymie na której spisano: Statuta b. Joannis
Dei pro religiosis (według podań i tradycyj bł. Jana) — Grzegorz XIV d. 19 Apr. 1591
potwierdził wszelkie przywileje i statuta zakonu. — Papież ~~[illegible]~~ Klemens VIII
r. 1592 na instygacyją kanoników szpitala de Saxia chciał znieść zakon Bonifratrów
lecz poznawszy dobry cel zakonu na prośbę kardynała Hieronima Rusticuccio potwierdził
na nowo zakon 1596. Paweł V r. 1609 pozwolił aby jeden z braci w każdym szpitalu
był księdzem. — Zakon ten zwany we Francyi a Caritate we Włoszech Ben fratelli
w Hiszpanii Hospitalarii podług świadectwa pisarza Tamayus de Salazar na początku

a) Castellana

XVII wieku miał w Hiszpanii 2 prowincye: z 15 szpitalami i 506 łóżkami
b) Baetica z 23 szpit. z 1180 łóżk. — W Indyjach 3 prowincye: a) Peruana 17
szpit. 900 łóżk. gdzie leczą 11030 chorych b) Mexicana 15 szpit. 480 łożek. c) Ser-
ra firma 9 szpit. 300 łożek — Prócz tego w Sardynii, Italii, Polonii, Belgii,
Gallii, Germanii było już 8 prowincyi. — W samej Hiszpanii i Indyach rocz-
nie 110350 chorych w szpitalach leczono nie rachując do tego przychodzących
lub chirurgicznie opatrywanych.

Bł. Jana Deo patron księgarzy i drukarzy, papierników, litografów

Żywot jego wydał 1) po hiszpańsku Franciscus a Castro rektor szpitalu w Granadzie
druk. w Granacie 1585, 1599, 1613 przełożył na włoskie Jan Franciszek Bordini arcyb.
awinioński — na francuskie Franciszek de Harle arcyb. rotomagijski — z francuskiego
na łaciński Arnoldus de Raisse kanonik druk. Duaci 1623 — z włosk. na łacińskie
Martinus Serus druk Neoburgi ad Danubium 1627 z dodatkami — (przedruk w
Bolland. 1668 Mart. T. I. p. 814—835 d. 8 Martii) — jest i po polsku.

2) po hiszpańsku: Antonius de Govea episcopus cirenensis (obszerniej) druk. 1624
przełożył po włosku Bernardus Pandulfus. Neapoli 1631 i 1641 — (po łacinie nie
cale w Bolland. Mart. T. I p. 835—860.)

3) po włosku: Compendium życia i cnót (wyciągnięte z Govea) Nicolaus Anagni ple.
Neapoli 1630

4) po francusku: Compendium przez de Loylac. Paris 1640

Bł. Jan a Deo został beatyfikowany Romae d. 21 Septembr. 1630 od Urbana VIII
na prośbę Izabelli żony Filipa IV króla hiszpań.

(F żył w przyjaźni z Janem Rywockim, Bart. Kempel, Karol. Kreczmer, Stryder. Szembek Mikołajem Lichowskim jezuitami pol — † 1683 wydał I Tom Acta sanctorum: Januarius † 12 Sept. 1665. ob. Mart. T. I.)

• Ob. Bolland. Mart. T. I. p. 809—860

Joannes Bollandus ur. w Jülich (Julii-mons) d. 13 August. 1596 wstąpił do jezuitów w
Mecheln r. 1612 Mikołaj Lancicius zapisał mu swe pisma które Bolland wydał w 2 tomach w Amster-
damie, dla Alberta [illegible] Kołakowicza dostarczał materiały do biografii Nicol. Lancicii, dla Mar-
cina Hinczy kazał [illegible] do jego dzieła polskiego [illegible] F

Zakon Braci Miłosierdzia (Fratres de Misericordia) założony r. 1534 przez S. Jana Bożego (de Deo) urodzonego r. 1495 w portugalskiem mieście Monte Maggiore. Przeznaczeniem tegoż zakonu, który zachowuje regułę S. Augustyna, jest pielęgnowanie bezpłatne ubogich i opuszczonych chorych bez różnicy religii i stanu. Do Austryi zaprowadzono ten zakon r. 1605 gdzie pierwszy konwent w Feldsbergu założono

Klasztory

Cieszyn (Assumptionis B. Mariae V.) w dyecez. wrocław. fund. 1694 pierwotnie we wsi Wendrin przez barona Adama Borek na Wendrynie i Roztropicach; r. 1700 przeniesiony do Cieszyna – 22 łóżek

Podhrad (Szepes Varallya) (S. Joannis de Deo) w dyec. spiskiej, fund. 1650 przez Stanisława Lubomirskiego, należał do prowincyi polskiej; lecz r. 1730 przyłączony do prowincyi austryjackiej – 16 łóżek.

Zebrzydowice (S. Floriani) w dyec. tarnow. f. 1611 Mikołaj Zebrzydowski wojewoda [dla 12 wojskowych]; należał do prowincyi polskiej lecz r. 1797 oderwany od ~~wcielony do~~ prowincyi austriackiej [i r. 1800 do prowincyi austriacko węgierskiej wcielony]. R. 1839 Wincenty hr. Wielopolski z żoną Elżbietą fundował 4 łóżka; Grzegorz Zigler biskup lincki 4 cele dla chorych księży a Walenty Kostkowicz kanonik tarnow. 1 łóżko – 18 łóżek.

3

Constitucie według ktorych Bracia Zakonu błogosławionego Jana Bożego żyć maią: do druku podane przez X. Krzysztofa Kwratyńskiego Kapłana tegoż Zakonu Roku Pańskiego 1652 Cum licentia Superiorum. W Krakowie u Stanisława Lenczewskiego Bertutowica. 4to kart 32 (Sign. A–H.) – na końcu Approbata do wydrukowania tych Konstytucyi tłomaczonych z Łacińskiego. Fr. Gabriel Vitale Provincialis gener. i Regno Pol. et M. D. Lith. datum in Conventu et Hospitali S. Floriani Zebrzydovien. 1652.

dodane na końcu (rownoczesny druk.): 1) Sposob przyimowania do habitu. kart 4. 2) Sposób czynienia professyey, kart 4.

Swiatło drog niebieskich, wielkiego w Kosciele Bozym Luminarza Augustyna Swiętego. Reguła y Konstytucya S. Jana Bozego dla Braci od Miłosierdzia, w splendorze godnych imion, Przewielebnego w Bogu Oyca Franciszka Neuman Prowincyała, y Wielebnych Oycow Przeorow Polskiey i Litewskiey Prowincyi tegoż Zakonu, publicznemu na widok swiatu wystawiona przez W.(ielebnego) O.(yca) R.(ocha) B.(azarzewskiego) (K.(onwentu) W.(arszaw.) G. P.(rzeora)) Roku Pańskiego 1728. b. m. (w Gdańsku) 4to kart 4, str. 1–88. i k. 8.
(wydał bezimiennie Roch Bazarzewski Konwentu Warszawskiego G. Przeor)

Bracia Miłosierdzia czyli Bonifratry
(Fratres Misericordiae beati Johannis de Deo)

założeni r. 1540 przez św. Jana Bożego Citta (ur. 1495 + 1550) w Hiszpanii; potwierdzeni przez Piusa V. r. 1572 d. 1 Stycznia i przez Pawła V. d. 7 Stycznia 1611 i d. 15 Kwietnia 1617. Do Polski sprowadził ich Walery Montelupi czyli Wilczogórski r. 1609. Prowincya polska pod tytułem Zwiastowania P. Maryi

Klasztory: (Konwenty)

1) **Kraków** fund. 1609 Walery Montelupi czyli Wilczogórski. R. 1615 oskarżeni w Krakowie, po przewiedzionej inkwizycyi przez Piotra Tylickiego, za niewinnych uznani. (S. Urszuli) – r. 1863 przyłączeni do prowincyi czesko-niemieckiej

2) **Zebrzydowice** fund. 1612 Mikołaj Zebrzydowski wojewoda i starosta krak. (S. Floryana) przy szpitalu fundowanym r. 1599 – r. 1799 przyłączeni do prowincyi niemieckiej

3) **Łowicz** fund. 1615 przez Henryka Firleja biskupa płock. pierwotnie w Pułtusku; przeniesieni przez tegoż do Łowicza r. 1625 – supprymowani 1807 (S. Józefa)

4) **Wilno** (S. Krzyża) fund. 1635 Abraham Wojna biskup wileń. supprymowani 1843. – suppr. 1863 –

5) **Łuck** fund. 1639 Baltazar Tyszka kanonik łucki supprym. 1844 (S. Maryi Magdaleny)

6) **Lublin** f. 1649 Mikołaj Świrski sufragan chełmski w mieście – 1820 do klasztoru po reformatach – przeniesieni z miasta na Czwartek r. 1838 na przedmieście Czechówka do klasztoru pokarmelitańskiego (Bożego Ciała) supprym. 1864 mieli szpital na 40 łóżek

7) **Zamość** fund. 1649 Mikołaj Świrski sufragan chełmski pierwotnie w Krasnymstawie, zkąd przeniesieni do Zamościa r. 1677 (S. Krzyża) suppr. 1805. dziś dom zajezdny

8) Podegrodzie (Podhrad – Szepes Várallya, Kirchdrauf) – na Spiżu f. 1650 Stanisław Herakliusz Lubomirski marszałek w. kor. (S. Jana Bożego) poźniejszy – r. 1790 przyłączony do prowincyi węgierskiej.

9) Gdańsk fund. 1646 Jan Teszmer gubernator starosta malborski na przedmieściu Alt schottland. (S. Jana Chrzciciela) – zniesiony r. 1807.

10) Lwów fund. 1659 Jan Sobieski chorąży Koron. (S. Wawrzyńca) na przedmieściu gliniańskiem – supr. 1786 i zajęty na szpital wojskowy.

11) Przemyśl f. 1665 Piotr Mniszech pisarz przemyski (S. Andreae) (S. Piotra i Pawła)

12) Warszawa f. 1650 Bogusław Leszczyński podskarbi Kor. pierwotnie na Lesznie (S. Jana); r. 1664 Tobiasz Łowcy i Jan Andrzej referendarz Koron. Morsztynowie bracia przenieśli do miasta na placu jakim – supryn. 1867. F

podług Kontryma fund. 1649 Tomasz Ujejski bisk. kijow. na Lesznie F r. 1728 przez Augusta II osadzeni na gruncie Łazienkowskim.

13) Nowogrodek (miasto w wojew. nowogrodz. na Litwie) fund. 1649 Kazimierz Leon Sapieha podkanclerzy lit. w dyec. mińsk. supr. 1774

14) Mińsk fund. 1700 Antoni Teodor Wańkowicz stolnik (pisarz i podstarości) miński – właściwie fund. 1709. – supr. 1843

15) Grodno (w wojew. trock.) fund. 1728 (czyli 1726) Karol Piotr Pancerzyński bisk. wileń. – supr. po r. 1805

16) Wysokie Litewskie (miasteczko w wojew. brzeskim) fund. 1785 Książe Aleksander Sapieha Kanclerz w. litewsk. na 20 chorych (podług Kontryma fund. 1783) w gubern. grodzień. – supr. 1796.

17) Raków (w dyec. i gub. mińsk.) miasteczko fund. 1658 Hieronim Sanguszko biskup sufrag. wileń. – supryn. 1826, zakonnicy przeniesieni do Wilna a kościół drewniany i szpital zburzono.

Ob: Reguła i Konstytucye S. Jana Bożego. Kraków 1728.
– Compendium privilegiorum. Cracoviae 1633. 4°.
– Kontrym Kazimierz. Historya zakonu Braci Miłosierdzia czyli Bonifratelów z dodatkiem wiadomości o szczególnych fundacyach tego zakonu szpitalów w Polsce i Litwie (w Dzieje dobroczynności krajowej i zagranicznej. Rok I. Wilno 1820. 4°. str. 563–572.

pielęgnowali chorych i słabych.
Bracia Miłosierdzia (Bonifratry) założeni r. 1540 R. 1741 było w Polsce 14 klasztorów konwentów
zał. 1539 przez Jana Bożego św. Hiszpana
Zakon bonifratrów w Polsce. Prowincya polska lit. samodzielna;
(Annunciatae) sprowadz. do Polski 1609.
potwierdzeni od Pyusa V d. Krak. sprowadzeni do Polski p. Piotra Tylickiego bisk. Krak.

1) Kraków f. 1609 przez Walerego Wilczogorskiego który z zagranicy sprowadził zakonników oddawszy im na konwent i szpital kamienicę swą własną na ulicy S. Jana. Piotr Tylicki bisk. Krak. legował testamentem 9000 zł od którejh pobierali 450 zł prowizyi (S. Urszuli) d. Krak. przeniesieni na Kazimierz do klasztoru potrynitarskiego

(podług relacyi Załuskiego 1612)

2) Zebrzydowice f. 1612 Mikołaj Zebrzydowski wojewoda krak. darował im murowany swój pałac na kościół i klasztor i wieś Zebrzydowice zapisał. Tenże fundator w każdy wielki czwartek w tym szpitalu ubogim nogi umywał. (S. Floriana) 25

3) Łowicz r. 1615 Henryk Firlej arcyb. gniezn. zapisawszy fundusz na Iłłowie (S. Józefa) Pierwotnie Firlej będąc biskupem płockim osadził ich w Pułtusku skąd r. 1615 do Łowicza ich przeniósł.

4) Wilno f. 1635 Abraham Wojna bisk. wil. darowawszy im kościółek S. Krzyża i ~~wioskę~~ folwark Szukształe supr. 1643. (S. Krzyża)

5) Łuck d. Łuck. f. 1639 (Balcer Tyszka kanonik łucki (S. Maryi Magdaleny) istniał 1805. (dyec. Łuck.)

6) Gdańsk f. na przedmieściu Szotland d. Kujaw 1646 Jan Steczmer statthalter malborski i sekretarz królewski zapisawszy im wioskę Trzcińsko Szpital nowy wystawił 1689 Michał Hacki opat cysterski oliwski (S. Jana Chrzciciela) (na przedmieściu Szotland)

7) Nowogródek f. 1649 Kazimierz Leo Sapieha podkanclerzy lit. starosta słonimski, wołpiński zapisawszy im na dobrach swych 27000 złp. (dyec. wileń.) (S. Ducha i S. Barbary) (na 10 łóżek)

8) Lublin d. Krak. f. 1649 Mikołaj Świrski biskup cytryński sufragan chełmski (Bożego Ciała) przeniesieni do klasztoru pokarmelitańskiego

9) Krasnystaw fund. 1649 pierwotnie w Krasnymstawie tenże Mikołaj Świrski lecz go później do Zamościa przeniesiono (S. Krzyża)

(Ciesnowski Ludwik: Żywot Jana Bożego. Kraków ~~1645~~.46 wylicza fundacye tylko pod 1–5)

10) Warszawa d. pozn. f. 1649 Tomasz Ujejski biskup kijow. najprzód na Lesznie potym 1683 Tobiasz Morsztyn Łowczy kor. przeniósł blisko miasta podle pałacu swego. r. 1728 przeniesieni przez Augusta II (S. Jana Bożego)

11) Lwów f. 1659 Jan Sobieski chorąży koron. zapisawszy 30,000 zł ~~na~~ majętności swej Bludowie, a zostawszy królem nowy kościół i klasztor wymurował (S. Wawrzyńca)

12) Przemyśl f. 1665 Piotr Mniszek pisarz ziemski przemyski
(S. Piotra i Pawła)

13) Podgrodzie na Spiżu f. 1650 Stanisław Lubomirski marszałek w. kor. starosta spiski nadawszy grunta kościołek i role.
– w r. 1730 oderwany i przyłączony do prowincyi niemiecko-węgiersk.
(S. Jana Bożego)
(podług: aug. (Lochmanna: Żywota bł. Jana Bożego. Kraków 1690. 4º)
R. 1804 było w Rossyi 6 klasztorów w dyec. wileń. 4. w łuck. i w mińsk. i razem 6.
Mińsk, Wilno, Nowogródek, Łuck, Mińsk

14. Grodno ~~[illegible]~~ fund. 1728/9 Piotr Pancerzyński biskup wileński (szpital na łóżek 20) (dyec. wilen.) supr.

15. Mińsk. ~~[illegible] 1807~~ f. ~~1700~~ 1709 Antoni Teodor Wańkowicz stolnik i podstarości mińsk. starosta podświacki: zapisał fur. dusz 1709 supr.

16. Wysokie litewskie d. łuck. dawny mariampol czyli Janpol f. ~~[illegible]~~ fund Alexander Sapieha Kanclerz w. x. lit. r. 1784 – zniesieni 1845. (był szpital na łóżek 14) (dyec. wilen.) supr.

17. Zamość podług ~~pewniejszej~~ daty f. 1773 Jan Andrzej Stanżewski ~~[illegible]~~ ubogi miejscowy lecz zakonnicy dopiero 1784 osadzeni

~~18. Przemyśl (?)~~

18. Raków (w wojew. mińskim) f. x. Hieronim Sanguszko biskup metoneński sufragan i kustosz wileński. (supr. przed 1804)

19 Kamieniec podolski istniał 1742

~~20 Gdańsk d. Kujaw na przedmieściu Szotland~~

R. 1740 liczono klasztorów ~~[illegible]~~ 14.

20. Wysokie litewskie f. 1785 Alexander x. Sapieha Kanclerz litewski.

Bracia Miłosierni r. 1887 w dyecezyi wrocławskiej

1. Wrocław fund. 1712
2. Neustadt w Górnym Szląsku fund. 1766
3. Pilchowitz " " " " 1814
4. Frankenstein fund. 1850.
5. Heinau nad Odrą ~~w Górnym Szląsku~~ fund. 1864
6. Bogutschütz w Górnym Szląsku " 1874.

Prowincyał: fr. Piotr Woiwode.
Przeor w Wrocławiu fr. Kajetan Fuge.

Relatio
Ex Offo.

7

Wysokie Litewskie w gub. grodzień.
Klasztor Bonifratrów z Szpitalem
fund. 1785 Alexander Sapieha
Kanclerz w. lit.

Żywota i cudów chwalebnego patryarchy i litościwego ubogich ojca, błogosławionego Jana Bożego Luzytańczyka Zakonu Braci Miłosierdzia pierwszego fundatora, krótkie zebranie. Z wiedeńskiego exemplarza na polski przez B. X. A. L. tegoż Zakonu niegodnego kapłana przełożone. Nakładem W. O. W. L. Prowincyała tegoż Zakonu. W Krakowie w drukarni Akademickiey R. P. 1690. 4to

K. n. 10, str. 149. i 5.

ded. Janowi III Królowi pol. ... Fr. Augustinus Lochman ... w Konwencie S. Urszuli Krakowskim 1690 d. 22 Maja.

(W approbacie iż ten żywot napisał po hiszpańsku Franciscus de Gouea episcopus Cyrenensis, Visitator in Persia, przełożył po włosku Bernardus Pandulphi ksiądz zakonu Bonifratrów; z tłomaczenia łacińskiego edycyi wiedeńskiej, przetłomaczył na polskie x. Augustyn Lochman – wydał Valerian Ługowski prowincyał zakonu.)

Efigies et vera Dei Joannis imago (Sztych liche przedstawiający S. Jana Bożego do pół ciała w cierniowej koronie przed Krucyfixem – w obłokach P. Jezus z którego piersi serce płomieniem bucha do S. Jana Bożego)

str. 115–120 Rozdział XXXIX. O wprowadzeniu tegoż Zakonu do Polski i Wielkiego Księstwa Litewskiego. (Sprowadził do Polski urodz. Walery Wilczogórski r. 1609; w 6 lat potem oczerniono klasztor, lecz biskup Piotr Tylicki po surowej inkwizycyi przekonał się o niewinności i fundacyą potwierdził. 2) w Zebrzydowicach fundował 1612 Mikołaj Zebrzydowski wojewoda i starosta krak. darował swój murowany pałac na klasztor – i w każdy Wielki Czwartek w szpitalu ubogim nogi myt. 3) Henryk Firlej bisk. płocki fund. 1615 w Pułtusku, później przeniósł do Łowicza i zapisał fundusz na 3 Łowie (S. Josephi) 4) w Wilnie f. 1635 Abraham Wojna bisk. wil. zapisawszy wioskę Szakoztule (S. Crucis). 5) w Łucku fund. 1639 Balcer Tyszka kanonik łucki (S. Mariae Magdalenae). 6) w Gdańsku f. 1646 Jan Theszmer stathalter malborski sekretarz król. zapisawszy wieś Fraińsko;

infirmarię i konwent odrestaurował Michał Hacki opat oliwski. ~~[illegible]~~ (S. Joannis Bapt.) 7) ~~[illegible]~~ w Nowogrodku fund. 1649 Kazimierz Leo Sapieha podkanclerzy lit. zapisawszy 27000 złp. (S. Spiritus et S. Barbarae) 8) w Lublinie f. 1649 Mikołaj Świrski biskup cytryński sufragan chełmski (S. Corporis Christi). 9) w Krasnymstawie f. 1649 tenże, przeniesiony do Zamościa (S. Crucis). 10) w Warszawie f. 1649 Tomasz Ujejski biskup kijowski na Lesznie, przeniesiony bliżej miasta przez Tobiasza Morsztyna Podczaszego Kor. (S. Joannis Dei). 11) we Lwowie 1659 fund. Jan Sobieski chorąży Kor. zapisawszy 30,000 na Błudowie (S. Laurentii) 12) w Przemyślu f. 1665 Piotr Mnisek pisarz ziemski przemyski (SS. Petri et Pauli Ap.). 13) w Podegrodziu na Spiżu (około 1690) fund. Stanisław hr. Lubomirski marszałek w. Kor. [illegible] starosta spiski (S. Joannis Dei)
Urban VIII d. 8 Janu 1630 wydał [illegible] bullę Beatificationis b. Joannis de Deo.
– wolni od procesyj wszelkich [illegible] podług bulli Grzegorza XIV. r. 1591
str. 126-149. Zwierciadło [illegible] samego Chrystusa doskonałości, w świątobliwym Janie Bożego [illegible] żywocie [illegible] reprezentujące (Kazanie).
Responsorium ad b. Jo[illegible]an[illegible]nem de Deo [illegible] (pieśń łacińska
Pieśń (polska o błog. [illegible] Janie Bo[illegible]żym.)

9

Johan di Dio
ur. 1495 + 1550
rozpoczął czynność
w Grenadzie
zakon fund 1540

VF. — B. Joannes Dei Lusitanus fundat religi. fratrum curantium infirm. drzeworyt in 12° przedsta-wiający bł. Jana Bożego klęczącego z krucyfixem, w górze nad nim Bóg ojciec trzymający małego Chrystusa. — w dziele (na tytule:)

Compendium De donis, gratiis, facultatibus, et privilegiis, concessis et de novo dilatatis, confirmatis, et communicatis a SS. Domino nostro Gregorio XIIII. Venerabili hospitali S. Joannis Collauitae Romae, atque ipsius membris Congregationi Venerabilis Joannis Dei. (drzeworyt). Cracoviae, Anno Domini, 1619. 4to kart nieliczb. 7.

Syxtus V papież d. 1 Octobris 1586 potwierdził zgromadzenie (Congregationem) Joannis Dei
Pius V d. 1 Januarii 1571.
Gregorius XIII d. 12 Maji 1576.
Paulus V d. 16 Martii 1619. potwierdził wszystkie przywileje zgromadzenia.

1660 Pieniążek starosta oświecimski.

Johannes von Gott, der heilige, Stifter der Barmherzigen Brüder, wurde 1495 zu Montemor o Novo bei Evora in Portugal geboren, gründete 1540 zu Granada ein Krankenhaus, starb am 8 März 1550, wurde 1630 selig und 1690 heilig gesprochen

Lebensbeschreibungen:

F. de Castro: Miraculosa vida y santas obras del b. Juan de Diòs. Granada 1588. 1613. Burgos 1624.
übersetzt ins Italienische, Französische, Lateinische.

Ant. de Govea: Vida del glorioso Padre de pobres S. Juan de Diòs. Madrid 1624. 1632. 1659. 1669. 1674, Cadix 1647
übersetzt ins Italienische von F. B. Pandolfo. Napoli 1631 – in Polnische (aus dem Italienischen) von Ludwik Ciosnowski. Krakau 1675.

Girard de Villethierry: Vie de S. Jean de Dieu. Paris 1691.

M. Perdicaro: Vita di S. Giovanni di Dio. Palermo 1666

Wasserburger P.: Anmüthig und lehrreich in tausend Sinngesätzen verfasste Lebensbeschreibung Joannis de Deo. Wien 1767.

Lechner O.S.B.: Leben des heil. Johannes von Gott. Aus den Quellen dargestellt. Regensburg 1857.

Heyne: Der Orden der barmh. Brüder in Schlesien. Breslau 1861.
Die Regel des hl. Augustin nebst den Satzungen des Ordens vom hl. Johann von Gott. Wien 1795.

121

Gouea Anton: Żywot, śmierć i cuda błogosławionego Jana Bożego Zakonu służących chorym Dobrych Braci nazwanego fundatora; z hiszpańskich i włoskich historyey zebrany i na polski język przełożony. W Krakowie 1645. 4° k. 6 str. 320. k. 8

(tłomaczył Ludwik Ciosnowski)

13

Reguła świętego Augustyna wraz z ustawami zakonu S. Jana Bożego przez Ojca S. Pawła V potwierdzona, z przydatkiem różnych Rezolucyj na świętych Zgromadzeniach biskupów i Kardynałów zapadłych, jako też generalnych dekretów, niektóre punkta tychże Konstytucyj objaśniających i łagodzących. W Warszawie w drukarni Pijarskiej 1836. 4o st. 293. 3.

Fr. Vincentius Malinowski Zakonu S. Jana Bożego Prowincyi Zwiastowania Maryi P. Wizytator i Wikaryusz generalny, niemniej w Polszcze i Okręgu Wol. M. Krakowa Prowincyał oświadcza iż ta reguła r. 1652 i 1728 po polsku przełożona ./.

./.
i wydrukowana była, jednak dla braku exemplarzy
polecił b. Ludwikowi Perzynie Professorowi nowe
tłomaczenie podług exemplarza włoskiego z r. 1718
i przekładu niemieckiego 1718
Obejmuje Regułę S. Augustyna, Wykład jej przez Hugona
od S. Wiktora – ~~Konsty~~ Napomnienia S. Jana Bożego
przesłane Ludwikowi Baptistae – Konstytucye
czyli Ustawy i prawa które Paweł V swym Breve
d. 15 Kwiet. 1617 zatwierdził w 50 rozdziałach spisane 28 kwiet. 1616 na Kapitule w Rzymie włoskiego Zgromadz.
Congregatio Joannis Dei Italiae habet Hospitale S. Joannis Calibytae de Urbe Zakonn. S. Jana Bożego
Congregatio Hispaniae

Ustawy powszechne przez Jana Bapt. Catalanus gene=
rała w 28 Rozdz. pisane w Rzymie 1 Pazdziern.
1683 i tegoż przepisy dla przeorow, professorow
Informacyje o wizytach prowincyalskich przez
Joseph Maria Frinchese 1718

Vomfrahrty 1) Breslau 15
2) Neustadt O.S. 3) Pilchowitz
4) Frankenstein 5) Steinau a. d. O.

... gatów jeszcze 1638 r.
Sobieskich, Radziwiłłów, Stai
zenskich, Konarnickiego -
garnarze z papierami (jedna do
papierosów)

Actum in Castro Cracov. fer. 6ta post festum
Trium Regum 1695
Jacobus in Raciborsko Morsztyn capitaneus
Kowaliensis super villis suis Skrzyszowice
et Polanowice in districtu Prossovien. censum
annuum 300 flp. Conventui Cracoviensi Ord.
Beati Joannis a Deo ad aedes S. Ursulae
inscribit, recepta a Josepho Jankowski
Priore ejusdem conventus summa 5000 flp.
quam generosus Joannes Laurentius a
Grenow Wodzicki Pocillator Varsavien.
pro commodis infirmorum dedit et ordinavit.

Liber Inscript. Castr. Tom 315 pag. 43-50. Nr. 14 Morsztyn conventui S. Ursulae census inscribit.

Bonifratrzy Szpar 17
w Wilnie 1943.

18

Klasztor w Zebrzydowicach ps. Radzimir.
Czas 1853.

19

Salwator Dobrzyński przeor Konwentu Bonifratrów w Krakowie 1779.

20

Lochman Augustyn zakonn S. Jana Bożego Kapłan: Supplika uniżona do Nayjaśnieyszey nieba i ziemie Monarchini Przenaświętszey P. Maryey Skaplerzowey w Dzień doroczney tegoż Swięta uroczystości w Kościele S. Mikołaia Sidzinskim podana 1704. 4to. Typis Schedelianis

Kart 12 (Kazanie)

Ded Andrzejowi Ziebrowskiemu O. Pr. Dokt. proboszczowi Grzybowskiemu Makowskiemu

21

1668. d. 20 Grudnia. W Krakowie
prowincyał, przeor i socius jego z zako-
nu Bonifratrów pośrzezami za cudzołóztwo
z kobietami które ciężarne potem pomordowali
i do studni rzucili.
pisał Lachrymae Galeni ad cenotaphium
Joannis Innocentii Petricii. Cracoviae
1641. d. 10 Junii. 4o.

Miechovia sive promptuarium antiquitatum Monasterii Miechoviensis studio et opera Samuelis Nakielski Cracoviae 1634. fol.

Zakon Krzyżaków (Canonici regulares custodii SS. Sepulchri dominici Hierosolymitani) t. j. towarzystwo wojskowe żyjące podług reguły S. Augustyna potwierdził Papież Celestyn II r. 1143 w przywileju tym potwierdza wszystkie ich posiadłości pomiędzy innemi Castellum Cerret cum pertinentiis suis quod nobilis vir Albertus Blandracium Ecclesiae S. Sepulchri donavit. (cf Marulus Salt. histor. Libr I) Towarzystwo założone r. 1110 pod Xciem Godofredem (brat jego był rex Balduin) – Gryffici przybyli do Polski 1106 z Serbiji z tych Jaxa czyli Jaczo zebrawszy wojsko ciągnął do r. 1159 walczył przy Edessie ślubował dotąd niewróciemie Św. r. 1159 walczył przy Edessie ślubował dotąd niewrócić do ojczyzny póki nie zwycięża nad pogany wróciwszy 1162 zbudował klasztor Miechowski i tam zwycięzkie znaki zawiesił – Bolesława wstydliwego z niewoli od Xcia Konrada uwolnił Comes Clemens de Ruszcza Palatin. Cracoviens. i na wszystkie osadził dał mu więc za to prawo sądzić ad aquam ferrum candens, ad duellum baculorum et gladiorum ad suspendium & mutilationem membrorum homines suos r. 1252 tenże Klemens zbudował Benedyktom w Staniontkach nad rzeką Strumień Klasztor dał im wsie: Dziewa, Zagórzyce Babice, Kosztuchów, Luskowice, Długorzyn Cieszkowice, pół wsi Jaworzno, wieś Smolic cum libera venatione castorum miasta: Zator, Kęthy, Czeladz z wolnem łapaniem bobrów wieś Wichów koło Siewierz o 20 pługach zwanych wtedy (narokі) wsie Ostrów, Poręże w parafii Niepołomskiej (które nabył za wsie Lentkowice i Woźniki) wieś Lenthovice należąca do parafii Chełm nad Rabą z wolnem łowieniem castorów i młynem, wsie Błonie, Zagrodzie, Nabusze, Druszów, Przemenczany, Szycze, Łuszowice wielka wieś Klimuntów posiadał ten klasztor: wieś Łazy w parafii Brzeziе należąca teraz do Lanckorońskich wieś Brzeznica w dekanacie Lipnica (w której kościół S. Piotra i Stanisława Długosz poświęcał) wsie Gorzków Chrost, Złomirog, Ochmanowice Zagórze (w parafii Brzeznica) miasto Bochnię którą za Bolesława prudyka Szczy odebrał dawszy tylko klasztorowi czetwiertnię (metretam) warzonki co tydzień

Córka jego Wiszenea była tam zakonnicą potem przeoryszą (Wisegna) pochowany tamże z żoną Raclawą

Sandomiria

Zbigniew de Brzeziechowice Archidiakon i Albert de
Turško Custos zbudowali Kościół S. Marcina, nadali mu wsie
Szyce koło Olkusza, i dziesięciny z wsi Grambienice, Piotro
wice Zarogow, Potajowice, Pogwizdów sive Maraiko
wice, Chełm, Wola Chełmska, Chwalimiech

Cedersyn Swientosława

Teodor trzeci syn Sulisława herbu Gryf hrabi na Ruszczy
zwykle Cedro lub Cheder zwany we wsi swej Ludomierz
sprowadziwszy Cystersów z Włoch klasztor z Kościołem
S. Maryi zbudował za pozwoleniem Wisława biskupa Kra
kowskiego i nadał wsie S z Szczyrzyc i inne z których
dziesięciny również Wisław darował było to r. 1234
potem dla rozbojów kupiwszy wieś Szczyrzyc zwykle
góra S. Jana zwany od Kanonika Krakowsk. Sulisława
filio Joannis militis za 100 marc. srebra tam przeniosł
Bisk Krak. Prandotha zapisał dziesięciny z wsi Bodza
nowice, Gostuchow & Plichow i dziesięciny z 100 łanów fran
conskich in nigra sylva. Tenże Cedro filius Swentoslai
r. 1287 Latosyn z polowaniem i bobrami nadał Les cus

Xże Cracowski

Bochnia należała dawniej Gryffom Miechowskiemu klaszto
rowi zapisał Michora Gryf ~~[illegible]~~ nad Rabą wieś zwaną
Quelma (Chełm) z Kościołem i dziesięcinami Forum et
Labernam quod nunc Targowisko vocatur) wieś
Mieszkowice także sal de Bochegna (Bochnia) Przewiechan
Przevechan et aliam tabernam
aliud sal Przewiechan Tertium sal Sybikowa

Co potwierdził w ~~[illegible]~~ Opolu r. 1232 Henryk Brodaty

Tertium sal Sidignam. Ti części wsi Klay

Krucyaty. Cesarz Konrad r. 1147 do ziemi św. ~~[illegible]~~ przez
Polskę szedł Bolesław Crispus Mieczysław i Henryk książęta na
przeciw niego wyszli. R. 1155 za prezora Almeryka Fran
cuza wybrał się do ziemi św. Henryk Xże Sandomirskie i
Lubelskie bo Eugeniusz III Krucyatę zapowiedział poszedł
z nim Jaxa Gryf hrabia na Miechowie lecz nic w ziemi św.
nie zrobili bo Manuel Cesarz Konstantynopolitański któ
ry obiecał dostarczyć żywności, lecz w mące gips postał gdy
z tego chleb zrobiono powymierali ledwo 10 zostało było
to za Adriana IV ~~[illegible] wojska~~
~~było 600000 piechoty, 100000 jazdy~~ był w Jerozolimie
Balduin III król w niedzielę pięty zbili Egypcyanow i Ba
bilończyków.

senior filius Lasota
Pakosław r. 1232 wybrał się do ziemi świętej
dał pieniądze 8 marca sauri do Jerozolimy Krzy
żakom: wieś Udorz Miechowitom darował.
(w Polsce)

Zakon Krzyżaków 1169 w Włoszech założony biała szata
czerwony krzyż lecz już dawniej istniał w Jerozolimie
Klasztor Kanoników regul: Libichoviense vel Trzciarense
5 mil od Krakowa
Ilmanoviensis ecclesia parochialis jak to z pokazuje się
z aktów instytucyjnych dn. 19 Marca 1535 posiadali dawniej
Miechovici Nak. p. 61.

R. 1477. Raphal Comes de Jarosław dziedzic Przeworska zapisał wieczny czynsz 12 marc dla Wikaryuh parafii Prze: worskiej za summę 40 marcar które od Łososkiego na wsi Derkaff (ir ovm reemptionis a se olim acceptarum) które na wsi swej Nowosiółce ulokowane były) R. 1483 potwierdzony ten zapis w Złotkowie w Przeworsku. Stawne było Piwo już r. 1490 Jan Targowicki biskup Przemyski nakazuje mieszczanom aby w swym browarze dobre piwo robili

~~zwłaszcz~~

R. 1498 Wołochy pod Stefanem zniszczyli Podole Ruś, Lwów do Kańczugi i Wysoki, spalili Przemyśl, Radymno, Jarosław, Przeworsk. 558

R. 1499 w końcu Novembra 70,000 Turków przez Wołoszczyzne przeszedszy około Halicza, Żydaczowa, Dro: hobycza Sambora złupili okolice lecz dla zimy wrócili

R. 1500 Tatarzy spalili Łańcut Leżajsk

R. 1502 " Perekopscy zniszczyli Podole Ruś Sendomirskie Rzeszów, Jarosław, Radymno Betz zniszczyli

R. 1511 Zygmunt I dał sól wolną w Bochni Mie: chowitom

R. 1516. Tatarów Taurycjskich zbito pod Trębowlą Menli kerej Car prosił o ugodę

R. 1528 Jurko hæres de Zurowice darował także na swym gruncie Miechowitom

W Leżajsku były bramy Król Zygmund 1544 Kosutowi tamtejszemu darował ogród niedaleko bramy miasta

Na ~~da~~ przywileju w którem Comes Zementa wieś Uniejów Klasztorowi Bożogrobców r. 1214 ~~pod~~ daruje podpisany także my dzy Xiężmi kami zakonu Troianus, Tenże sam podpisany r. 1236 przy ~~darowi~~ kupnie wsi Smrokow dla Klasztoru Miechowitów!

Regni Poloniæ supremus Mareschalcus & Capitan Sandomiriensis Generalis

Umarł 1491 (p. 557) zostawszy Castell. Woinickim i ~~Jarosław~~ Prefectus. Russiæ zwłoki jego ad latus majoris altaris Przeworskie położone z takim napisem: Anno Domini 1491 Dominico die infra Octavas Ascensio nis Domini obyit Magnificus Domi: nus Raphael de Jarosław alias de Jarosław, hæres in Przeworsko Castellanus Woynicen: & Capitaneus Russiæ Generalis sepultus in Mauso: leo isto constituto Pro cuius anima hic quiescentis vos benigni legentes, præsentia sive inspicientes unum Pater noster dicatis. Sancta Virgo Maria quæ genuisti Jesum Christum inter cede pro nobis : (hæc ibi)

23

24

Zakon miechowitów według tradycyi założony od S. Jakuba Apost., otrzymawszy regułę S. Augustyna potwierdzony przez Celestyna II (Laterani IV Idus Januar. 1143)

Jaxa Gryf r. 1162 w Miechowie wybudował klasztor sprowadziwszy z Jerozolimy

Innocenty VIII wydał (Romae V. Cal. Aprilis) 1489 Bullam supressionis („Cum solerti meditatione") Ordinis Canonicorum ** S. Sepulchri i dobra ~~ich~~ ich Kawalerom maltańskim [illegible]

Urban IV a. 1421 uwolnił od jurysdykcyi biskupów

Julius II 1506 na nowo potwierdził Miechowitów

Leo X III nonas Octobr a. 1520 ~~uwolnił od jurysdykcyi biskupów~~ i przełożonego miechowskiego generałem mianował zakonu

Batory Andrzej tit. S. Hadriani Diaconus Cardinalis odbył 1586 dwie Kapituły

Matthias Łubieński episc. Chelmensis 1626

**) Supressia dotyczyła się tylko Włoch i Sycylii

…twa we Lwowie.

Egz. polskie, 1
„ niemieckie, 1
„ ruskie. —

gram

40

…i wszechnicy

w

In Libro primo agitur: De institutione cleri per universas Orbis partes, de episcopis ecclesiae Hierosolymitanae, de initio Canonicorum Hierosolymitanorum, eorum regula, habitu. Series episcoporum et Patriarcharum Hierosolymitanorum usque ad debellationem per Saracenos. – In Libro secundo De expeditionibus bellicis in Terram Sanctam, de nova institutione Canonicorum ad ecclesiam S. Sepulchri per regem Godefridum de Bullion; de approbatione ordinis per Coelestinum II, de institutione militarium ordinum et de profectione Jaxae equitis Poloni in Terram Sanctam. – In Libro tertio De initiis ordinis Canonicorum S. Sepulchri in Polonia, de fundatione monasterii Miechoviensis et confirmatione hujus fundationis per Monachum Patriarcham Hierosolymitanum anno 1198; de praefectura ordinis penes Conventum Miechoviensem; Bullae Innocentii III pro eodem conventu; Confirmatio ordinis S. Sepulchri per Honorium III et Urbanum IV; de Praepositi Miechoviensis titulo ac dignitate Generalatus totius Ordinis Canonicorum S. Sepulchri; de parochialibus ecclesiis Conventus Miechoviensis et de usu pontificalium insigniorum per Praepositum Miechoviensem.

642.

Fil. pol.

Krótki zbiór starożytnych moralistów – na polski język przełożył X. G. Zacharyaszewicz. Łowicz 1784.

Tomik 1. 2 i 4.

G.

R. 1744 liczono Konwentów 3 probostw 30.

ob. Pamiętn. religijno moralny 1852 maj o Miechowitach.

Miechowici – Kanonicy Grobu Pańskiego
stróże Grobu Chrystusowego –

~~[illegible]~~ założeni r. 1099 w
Jerozolimie sprowadzeni do Polski r. 1162 (a podług kronik klasztorn. 1165 r.
przez Jaxę z Miechowa założeni w Jerozolimie podług
tradycyi przez św. Jakoba mniejszego apostoła – lecz naprawdo
podobniej r. 1099 ustanowił ich Godfryd de Bouillon w Jerozolimie
mieli regułę S. Augustyna. Potwierdził ich Celestyn II r. 1143 sprowadzeni
do Polski 1162 wprzód do prowincyi peruzyjskiej należeli od r. 1365 polską prowincyą stanowili

(ob. Latopis trad. Jaxa)

Mieli (probostwów jeneralnych; od r. 1368 jeneratów – preorowie czyli komendatorowie czyli jeneratowie

ob. De sacra antiquitate et statu ordinis canonici custodum sacrosancti sepulchri domini Hierosolymitani Libri tres Cracoviae ex officina Francisci Caesarii A. D. 1625. st. 208 (desert. Miechovia Tertia Classis od st. 683–984 t. j. od r. do r. 1646)

26

1. Miechow d. Krak. f. 1162 Jaxa herbu czyli r. 1165
Gryff hrabia pomorski xiąże na Kopniku
supr. 1819. Kościół i klasztor spalił się d. 19 kwiet. 1745

2. Wyszogród d. płock. (probostwo) f. 1320
Wacław (Waniak) x. mazowiecki i płocki
oddał to probostwo Miechowitom (opis w Pamiętn.
relig. moral. T. IX st. 1)

3. Gniezno (w dyec. gniezn.) (szpital) f. 1243 ~~Bolesław~~
Przemysław xiążęta wielkopolscy
(Szpital i kościół S. Jana Chrzciciela)

4. Chełm nad Rabą fund. około r. Michora
comes (przed r. 1198)

5. Nissa szpital f. 1240 Tomasz bisk. wrocław. Conventus
fund 1239.

6. Kraków fund. Kazimierz w. 1351 Conventus

7 Bytom f. 1300 Kazimierz syn Władysława
xięcia opolsk.

8. Grodzisko f. Eudoxia żona Mieczysława
starego

9. Przeworsk f. 1394 Jan Tarnowski Conventus

10. Wągleczów f. 1629 Maciej Łubieński Conventus

11. Chełm wieś nad Rabą

12 Uniejów

Roku 1584 podzielono na 4 prowincye: 1) Wielkopolska z kościołami Gniezno, Wągleków, Sempelborg, Łyszyn i Sieradz, Grodzisko
2) Małopolska: Kraków, Wrocław, Chełm, Uniejów, Wrocierzy, Żarnowiec, Chodów, Bytom, Charzów (oba na Szląsku) Lando, Leps, Hanuszowce (na Spiżu)
3) Ruska: Przeworsk, [illegible], Gniewczyna, Gedlarowa, [illegible], Rudołowice, Juliglowy
4) Mazowiecka: Wyszogród, Chembów, Skaryszów, Gorzno, Rypin, Zegonice, Rawa.

= są probostwa szpitalne
– plebanie

Stanisław Beda z Łowicza 1578 1520
Samuel Nakielski 1634
Jakob Radlinski + 1472 d. 13 marca mając 82 lat
Stanisław Stępkowski (Książka do modlitwy 1688
Florian Bydecki 1724. + 1765
Wacław Muratowicz 1755 S. Th. Dr. proboszcz w Przeworsku
(Gloria Sanctissimi Sepulchri)
Wacław Nirkiewicz 1762
Jan Laskiewicz 1763
Piotr Łękalski 1847

Walenty Józef Wciosłowski S. Th. Dr. prof. w Akad. Zamojsk. proboszcz w Tomaszowie, został miechowitą i proboszczem konwentu w Krakowie + 27 kwietn. 1747 w Wrocierzu.

F Skarzyszew f. 1167 Radosław z Końskich herbu Odrowąż

Kanoniczki r. 1678 z Belgii z Leodium z konwentu Bons Infants sprowadził ich (z Piotr z Piły Koryciński proboszcz jeneralny miechowski do Miechowa (syn kasztelana oświęcim. został miechowitą 1674, a proboszczem jeneralnym 1677 + około 1706). Jedna wróciła nazad a druga umarła w Miechowie nim im klasztor wystawiono, chodzą czarno z krzyżem czerwonym podwójnym i pas mają kręcony czerwony; pod czarnym mantoletem noszą białą płócienną sukni na kształt rochettu

13. Wyszogrod
14 Rębow
16 Rypin Conventus fund. 1323 Władysław i Bolesław Książęta dobrzyńscy z matką Anastazją.
Koło
Sumin f. 1325 Franz Kocz czyli Schenko z matką Klarą dziedzic Sumina
Gorzno (płock.)
Rudołowice (?nem)
Giedlarowa
Chodow (pod Miechowem)
Żarnowiec
Reychenbach na Szląsku f. 1315 Henryk bisk. wrocł. (monasterium)
Sieradz
Franckenstein na Szląsku f. Jan Sechlo wojt i mieszczanie – zbarzyli Husyci
Skarzyszew Conventus F
Raibórz na Szląsku ecclesia
Wrocierz
Kurtzendorff na Szląsku ecclesia
Łyzdo
Tarnowskie góry na Szląsku f. 1752 ecclesia
Łęgowice
Leżajsk Conventus et Praepositura
Ozewice
Wrocimowice
Rawa (po zniesieniu Jezuitów)
Komloss w Węgrzech Conventus
Lendak w Węgrzech Conventus
Tarnawiec fund. 1749 Józef Potocki Kaszt. Krak. Starosta leżajski (filia Leżajska)
Praga w Czechach w Zderaz

27

Kościoły Miechowitów w Polsce r. 1742

Miechow, Kraków, Chełm, Wrocimow,
Wrocieryż, Chodow, Uniejów, Żarnowiec
W Wielkiej Polsce: Gniezno, Wągleżow,
Sempelborg, Pyzdry, Sieradz, Grodzisk
W Mazowszu i Dobrzyniu: Wyszogród,
Rembow, Skaryszow, Gorzno, Rypin,
Lengonice,
Na Rusi: Przeworsk, Leżajsk, Sciedlarowa,
Urzewice, Rudołow, Fuliglowy
Na Szlązku: Charzow, Bythom.

Spis dzieł Radlińskiego: Obacz Speculum
S. Augustini seu Regula ejusdem. Cracoviae
1759.

~~1145~~ 1145 Oślepienie Piotra Duina

1153 Henryk funduje Zagość (Cod dipl. Rzysz III. 4)

1154 Jaxa w Przywileju Jędrzejowskim (Helcl. 133)

1157 Syn Jaksy + w Pradze (Vincent. ap. Dobner p. 48

1158 Jaxa w przywil wrocław Klose I p. 220.

1162 Jaxa do Jerozolimy (Łętowski)

1167 Henryk Sandomierski +

Jaxa funduje Zwierzyniec (Dług V. 502 Papr. Herby f. 11. 12)

1168 Jaxa na Pomorzu przyjścin ukryj (Rieger)

1170 Jaxa z Świętosławem przeciwko Bolesławowi za Kazmierzem (Kadłubek ed. Gdań. p. 54)

11?? Jaxa funduje Miechowski Klasztor

Jaxa uposaża Sulejów (Cod dipl I. 11)

1176 Jaxa umiera (Łętowski)

Jaxa na tablicy (Lux Vorzeit II p. 231)

Köhne Zeitschrift für Munzkunde III Taf. X.

Horologium Marianum Septem Horis
Conceptae absque Macula Virginis
decantantis iam olim distinctum:
nunc vero totidem .. (b.m.) 1643
Mense Junio die 17. 4º K. 8
(autor Albertus Ines anonime)

Jaxa i Swentoslaus przychodzą na dokumencie Kazmierza Sprawiedliwego Księcia Sandom. danego 1173 klasztorowi kawalerow szpitalnych w Zagosciu (ob: Rzyszczewski Codex III p. 10) tamże mowi iż dobra te klasztorne „Comes Petrus Magnus" rozgraniczał.

1261 przywileje wspominają wsie Rudniki z młynem (cum molendino quod ibidem materiam ferri massam inquam sive metallum molit) koło Jędrzejowa klasztoru

ica di un Romano alle riflessioni del Portoghese sopra
memoriale presentato dalli PP. Gesuiti alla Santità di Papa
ente XIII. In Genova. 1759. in-4° compi (f. 5.)

Najdawniejszy przywilej dla klasztoru Miechowskiego
duży arkusz pergaminowy, pismo gotyckie z skróce-
niami, atrament czarny nie zblakły, odstępy między
wierszami znaczne, pierwszy wiersz ma litery większe:

In: nomine: sancte: et: indiuidue: trinitatis: i t.d.
2 wiersz:

Mon̊ dı̊ grā̊ Scē̊ . . . .
wszystkich 28 wierszy – Koniec: factum est hoc. Anno
dn̊ice incarnationis. M̊. C̊. XC̊. viij.
Uspodu 2 pieczęcie ołowiane na ~~[illegible]~~ nitkach jedwabnych
pierwsza na jasno zielonych nitkach z przodu ma niewy-
raźny wytarty obraz Świętego jakiegoś, z drugiej strony
napis w 5 wierszach +..... (monachus?) /...../.... eccle/sie patriarcha
– Pieczęć druga na różowych nitkach jedwabnych na
z jednej strony IC ✝ XC NI KA i napis do koła: Sigillum
canonicorum – z drugiej strony wyobrażenie
kaplicy grobu Chrystusowego pod namiotem do koła
napis: sanctissimi sepulchri

na odwrocie przywileju napisy że produkowany
został r. 1642 d. 12 Maji Lovicii – A. 1803 – A. 1513
d. 1 Martii coram Suffraganeo Crac.

1198 Monachi pro Miechow. 31
„Jaczo vir bonae memoriae"

wego.)

De sacra antiquitate et statu ordinis canonici custodum Sacrosancti Sepulchri Domini Hierosolymitani. In gratiam Miechovianae Congregationis Libri tres Samuelis Nakielsk. S. Th. Licent. ejusdem sacri Ordinis in Conventu Miechoviensi Professi Ecclesiae S. Hedvigis in ponte Regio ad Cracoviam praepositi. Cracoviae ex officina Francisci Caesarii A. D. 1625. 4º str. 208.

Constitutiones generalis capituli Miechoviensis die 19 m. Octobris A. D. 1621 celebrati. Cracoviae in off. typogr. Mathiae Andreoviensis. 4º K. 32.

In stemma Mathiae Lubienski ord. canon. S. Sepulchri praepositi generalis.. M. Simonis Driovii Zarensis Collegae min. (Kapituła ta była za Łubieńskiego – dawniejsze drukowane ustawy kapituł są za Batorego Kardynała – O obowiąz. zakonników: Provinciales: 1) Majoris Poloniae cui subjectae ecclesiae: Gnesnensis, Sempelboriensis, Pyzdrensis, Siradiensis et Grodziscensis. – 2) Minoris Poloniae cum ecclesiis: S. Hedvigis in Stradom, Wrocimoviensis, Uniejoviensis, Wrociriensis, Chelmensis, Zarnouecensis, Chodoviensis (in minori Polonia), Bythomiensis, Charzowiensis (in Slesia), Landecensis, Lapsensis et Janusoviensis (in Ungaria). 3) Russiae cum ecclesiis: Praevorscensis, Lesaiscensis, Gniewcynensis, Giedlarowiensis, Urzeniensis, Rudolowiensis et Fuliglowiensis – 4) Masoviae cum ecclesiis: Vissegradiensis, Rembowiensis, Skarisewiensis, Gorznensis, Rypinensis et Legonicensis. – Tych prowincyatów utworzono dopiero na Kapitule 1621. – właściwie już r. 1585 na Kapitule utworzył

Constitutiones secundi generalis capituli Miechovien: ordinis Canonicorum regularium Custodum S. Sepulchri Domini Hierosolymitani sub.. Mathia Lubienski episcopo chelmensi ac praeposito generali miechovien. die 16 m. Junii 1625 celebrati. Cracoviae ex off. typogr. Francisci Caesarii 1627. 4º K. 36. (Jest tu regula a D. Augustino conscripta) (mowi o Kościele w Wągleszowie wdzięczn. gnein. który z bratem swym Stanisł. Łubieńskim bisk. łuck. zbudował

Wyjątki z reguły S. Augustyna: Qui aliquid habebant in saeculo, quando ingressi sunt monasterium, libenter velint illud esse commune; qui autem non habebant, non ea quaerant in monasterio, quae nec foris habere potuerunt. .... Neque enim quando proceditis foeminas videre prohibemini; sed appetere aut ab ipsis appeti velle, criminosum est.... Et sicut pascimini ex uno cellario, sic induamini ex uno vestiario.... Lites aut nullas habeatis aut quam celerrime finiatis, ne ira crescat in odium et trabem faciet de festuca et animam faciat homicidam. Sic enim legitis: Qui odit fratrem suum homicida est.

Constitutiones in Generalibus Capitulis Ordinis Canonicorum regularium Custodum Sancti Sepulchri D. Hierosolymitani, Miechoviae per illustrissimum et reverendissimum D. D. Andream Bathoreum, Episcopatus Varmiensis perpetuum Administratorem, Praepositum Generalem Miechoviensem Annis ab homine redempto 1585 et 1587 et 1598 celebratis sancitae. Brunsbergae excudebat Georgius Schonfels 1598. (17. [7. X (11 X sign. A

K. ii tytuł na odwrocie herb Batory sztychowany
Ogłoszenie tych ustaw in Arce Heilsbergensi Calend. Septembris 1598
Potwierdzenie Sixta V. Romae d. 14 Dec. 1586
[illegible]

~~p. 1 – 81~~ Regula Canonicorum reg. (sign. A – N 2)

p 9 – 17 Statuta
p 18 – 75 Constitutiones Miechovs
p 77 – 81 Constitutiones Capituli Generalis d. 20 Apr. 1598

~~K. 9/2 ff. 1 – 19~~ Variarum literarum formae

Berlin, den 1. December 1858.

P. P.

Es sind bei einigen Handlungen in den k. k. österreichischen Staaten Zweifel darüber entstanden, ob der **BAZAR** in Folge der kaiserlichen Verordnung vom 23. November zu den stempelpflichtigen Zeitungen gehöre, oder nicht.

Der klare Wortlaut des Gesetzes erledigt diese Zweifel indess vollständig; denn es heisst in der kaiserlichen Verordnung vom 23. November ganz klar und bündig, dass

> alle Zeitschriften des In- und Auslandes, **welche einmal oder mehrmal die Woche** erscheinen (mit Ausnahme der inländischen Fachzeitungen) mit einer Stempel-Abgabe zu belegen sind.

Der BAZAR erscheint aber bekanntlich **weder ein** noch **mehr**mal die Woche, also nicht alle 7 Tage, nicht 13 mal vierteljährlich, nicht 52 mal jährlich, sondern wohlweislich nur alle 8—9 Tage einmal, d. h. alle Vierteljahr 12 mal, jährlich 48 mal.

Veranlassung zu dem Zweifel hat die dem BAZAR beigedruckte Bemerkung „Erscheint alle 8 Tage“ gegeben, weil man im gewöhnlichen Sprachgebrauche fälschlich eine Woche zu 8 Tagen rechnet; die Woche aber hat bekanntlich nur 7 Tage. — Die nächsten Nummern des BAZAR werden,

3.4

Canonici regulares Custodes S. Sepulchri Domini Hierosolymitani na kapitule w Miechowie podzieleni byli r. 1621

podzieleni: (r. 1165 do Polski sprowadzeni)

na Kapitule r. 1625.

a) Provincialatus Majoris Poloniae habet ecclesias:

Gnesnensis prob. Conventus S. Joannis Praeposit.

Sempelbergensis prob paroch oppidum

Lysdrensis prob Hospitalis S. Spiritus civitas

Siradiensis prob Hospitalis S. Spiritus

Grodziscensis prob parochial. Grodzisko

Wagrzoviensis Waglszow parochial et conventus

b) Minoris Poloniae Miechov. S. Barbaro Hospitalis.

Miechov Cracoviensis S. Hedvigis in Stradomia Conventus prob

Wrocimoviensis paroch

Uncioviensis prob pleb parochial.

Wrociriensis pleb

Chelmensis pleb paroch

Zarnovecensis prob. Capella Hospitalis Ecclesia

Chodoviensis in minori Polonia parochial. Chodow pleb

Bythomiensis in Slesia prob

Charzoviensis " "

Landecensis in Ungaria prob

Hanusoffiensis vel Janusoviensis " " pleb

Lapsensis pleb " "

c) Russiae:

Preworscensis prob Praepositura, Conventus

Lesaiscensis prob Praepositurali, Conventuali et paroch.

Gniewoynensis Gniewczyna (w XVIII opuszczone) plebania 1724
Giedlaroviensis pleb plebania
Urzeiovicensis pleb plebanie
Rudoloviensis pleb paroch. plebania
Tuligloviensis plebania Tarnawiec (filia Leżajscensis)

d) Masoviae

Wissogradiensis prob paroch
Remboviensis
Skarisevensis pleb paroch Praepositura
Gorznensis prob paroch
Rypinensis Conventus prob Hospital.
Legonicensis. prob paroch
Płonia 1773 Jumino paroch.

Wągczow kościół parafialny zmerowany przez Stanisł. Lubieńsk. bisk. łuck. i Macieja Łubieńskiego bisk. chełmsk., r. 1625; ci z Łubieńscy oddali zakonowi Miechowitów 1629

e) Ecclesiae parochiales in Hungaria ad Conventum Miechovien. spectantes.
Hanusfolvensis (Hanuszowce)
Alsolapsensis
Landecensis (Landek)
Zdziarensis

Opaci Miechowscy (Proboszcze Jeneralni)

35

Marcin Gallus
Jan Niemiec 1198 – 1210

Komend.

Szymon Ługowski + 1583
Andrzej Batory + ~~1586~~ 1598
Stanisław Fogelweder + 1603 kanonik Krak.
Piotr Tylicki bisk chełm. zrezygn. 1605
Maciej Pstrokoński, " prem. + 1609
Szymon Turski miechowita + 1610.
Henryk Firlej bisk. łucki zrezyg 1616.
Maciej Łubieński bisk chełmski zrezyg. zostawszy arcyb. gnezn. 1627
Achacy Grochowski bisk. łucki + 1632
Jakob Zadzik 1635 bisk prem.
Piotr Gębicki 1642 bisk prem
Jan Gębicki kanonik krak 1650 bisk chełm.
Wojciech Korycinski bisk. kamieniec + 1677.
Piotr Korycinski 1680 kanon. pułtuski
Michał Radziejowski arcyb. gnezn. 1700
Konstanty Feliks Szaniawski bisk. Kujaw 1710
Teodor Wolf bisk. chełm. 1712
Krzysztof Jan Szembek 1724 bisk chełm.
Rozrażewski 1725
Jan Alexand. Lipski bisk. łucki opat mogilski
Mikołaj Dembowski bisk kamieniec 1750
Kajetan Sołtyk bisk krak.[ro] 1760
Podoski referend. kor. do 1772
Antoni Sierakowski bisk. inflant. + 1782
Kasper Cieciszowski bisk kijow. rezygn. 1784
supr. 1818.

Praepositura generalis: Miechoviensis

Praepositi: 1. Gnesnensis S. Joannis
2. ~~Skarzeszoviensis~~ Preworsk
10 Legonicensis
7 Lezaisrensis

3. ~~Cracoviensis~~ Stradomiensis
4 Bythom
5. Landek
6. Wyszogrod
8. Lyzdry
9. Sieradz
11 Zarnowiec
12 Sempelborg
13 Grodzisko
14. Rypin
15 Gorzno
16 Wroimowice ab a. 1593.

Plebani. - 2. Wrotierzyoz
3. Uniejów
4 Chodow
5 Rudolowice
7 Urzewice
1. Skarszeszow
6 Giedlarow
8 Laps in Ungaria
9 Gniewczyna

1584 Hedvigis de Zmigrod relicta ol. Nicolai Tharlo de Szczekarzowice vexilliferi terrae Sandomir. ecclesiae S. Hedvigis 1500 flp. super villa Olszanica in palatinatu Russiae inscribit.

1584 Stanislaus Lugowski in Korzkiew et Szczytniki haeres ecclesiae S. Hedvigi in qua corpus avunculi sui Simonis Lugowski nominati episc. premis. et propositi Miechov. quiescit 700 flp. super Szczytniki in distr. proszow. pro anniversariis inscribit.

1585 Andreas Koniecpolski cast. Rosperien (filius Nicolai Przedbor)

1583 Andreas Batori praeposit. Miechov. convent. S. Hedvigis decimam ex villa Targowisko assignat

1593 gen. Stanislaus Czerny et Margaretha de Malochowicze coniuges

1451. ~~Jacobus~~ propos. S. Hedvigis cum Joanne ~~Pilecki~~ regina Pol.

1417. Elzbieta Granowska locat ~~censum~~ 2000 marc. lat. gross. in Zuppis Bochnens. (Berkracht) sexagenam singulis septimanis

37

Praepositi generales Miechovienses (Commend.)

Achatius Grochowski

Petrus Gembicki inst. 1635 resignavit – Episcopus Cracov. 1642 (?)

Joannes Gembicki Decanus Crac. Commend 1642. 1650

Carolus Ferdinandus epis. Vratisl. Commend. 1655

Albertus Koryciński archiep. Leopol. Comend 1655 + 1677

Petrus Koryciński Coadjutor ab a. 1674, ~~Praepositus~~ Commend. 1677 + 1680

Joannes Zbąski episc. prem. Comend inst. 1681

Michael Cardinalis Radziejowski, Archiep. Gnesn. Commend 1689 + 1705 d. 12 Octob. Gedani

Theodor Wolf Coadjutor episcopi Livonien Com. inst. 1707 d. 31 Martii + 1712. Episcopus ~~Chełmensis~~ 1711.

Christophorus Szembek Secret. Reg. Canon Crac. inst. 1712 Comend ~~[illegible]~~ (od 1720 ?)

Rozdrażewski Antonius Comend. + 1731

Joannes a Lipe Comes Lipski Vice canc. Regni Comend. 1731.

Post Concordata coeperunt institui Praepositi.

od r. 1705 zaczęli Króle prezentować.

Theodorus Potocki episc. Culmens. inst. t. Comend. ab Augusto II d. 21 Decembr. 1705, electus per ordinem 1706

Christophorus Antonius episcopus Praemisl. Praepositus gener. michov. 1721.

w Konkordacie 1737 między Klemensem XII a Augustem: aby był Praepositus generalis in Miechoviensi (a nie Commendens) zawarty Konkordat w Wschowie 10 Julii 1737 przez Camilla Paulutius Archiep. Iconien. Nunt. Apost.)

Miechow ist gebrant d. 19 April, 1746.

Proboszcze Klaszt.

Hępkowski Stanisław 1725 +1738
Jakub Radliński h. Tarnawa +1760
Florian Bujdecki Dr. teol +1782
Mateusz Bujdecki (brat) +1788 w Marcu
Tomasz Nowiński 1789-1819 +4 Stycz. 1830

Komendat

Jan Gembicki sekr. król. 1642-
Wojciech Koryciński kan. krak +1677 d. 7 Stycz. arcyb. lwow
Piotr Koryciński 1677 nominat chełmiń.
Hieronim Radziejowski arcyb. gnieźn. +13 Grud. 1705
⋮
Mikołaj Dębowski —1757
Kajetan Sołtyk bisk. Kijow 1758-1759
Gabriel Podoski refer. Kor 1760-~~17..~~ 1777
Antoni Sierakowski pisarz Kor. 1778
Antoni Ostrowski przymas 1779 i opat tyniecki
Kasper Cieciszowski 1782-1784

Format	Autor	Tyt…
		godło, edycya, miejsce druku… miejsce składu, ilość tomów, … rycin, mapp, tablic, pl… Stan egzemplarz…
8o	(Redaktor)	
Mierosławski Ludwik		~~Lit.~~ ~~Dyplomata~~ polski

Tłumacz (przerabiacz) (wydawca)

Dział	Umiejętność	Przedmiot

39

Radliński Jakub Paweł herbu Gryf ur. około 1685 kształcił się u jezuitów i w Akademii Krak. rostrowany miechowita r. 1718 został Dr Teol. r. 1730 proboszcz w Lezajsku, profesor w szkole zakonnej Krak. od r. 1744 proboszcz infułat miechowski (+ 1766) właściwie + 1762.

Bujdecki Florian prowadził proces o Przeworsk 1760 obrany proboszczem d. 15 Marca 1762 + d. 1 Augusti 1765. miał zatargi z Kajet. Sołtykiem bisk., który mu instytucyą zaprzeczył 1764

Bujdecki Matthaeus Gaspar (obrany proboszczem d. 23 Sept. 1765 - prowadził 1773 - 1775 proces w Nuncyaturze i w Rzymie z Krak. biskupem Kajet. Sołtykiem, który instygował na supressią zakonu (na mocy Bulli supressyjnej z r. 1489 Innocentego VIII) do czego biskupa podmówili obrażeni na proboszcza miechowici Cyryl Marcin Żuchowski i Tomasz Nowiński) + 1788

Nowiński Tomasz biskup biblijski od 1788 + 1830.

Miechowici

40

Piotr z Piły Koryciński profess Boże grobców w Miechowie, Praepositus generalis (infulatus) Miechoviensis, Cubicularius Clementis X., nominatus episcopus Miechoviensis +

sprowadził on do Miechowa z Kanoniczki Grobu bożego z Belgii (z których jedna umarła w Miechowie, druga do Belgii wróciła) w celu założenia im klasztoru

Po śmierci jego nie miał klasztor Miechowski professa proboszcza aż do r. 1732 w którym Stanisław Stępkowski herbu Suche: Kownaty obrany - przez kilka lat utrzymywał w Rzymie prokuratorów zakonu świętego mianowicie Floryana Bujdeckiego. Wystawił z cegły z kościoły (w Bytomiu ~~wyn kosztem~~ na Szląsku i w Wyszogrodzie w Wielkiej Polsce. Przeniósł szkoły zakonne z Miechowa do klasztoru S. Jadwigi na Stradomiu. Umarł 17 marca 1742 mając 82 lat i miesiąc Roku 1745 d. 19 Kwietnia w poniedziałek Wielkanocny po obiedzie spalił się Miechowski klasztor z całem miastem

Wojciech Korycinski kanonik katedr. Krakowski. proboszcz w Żarkach i Ruszczy, rejent Kancelaryi Koron. infulat proboszcz Miechowski 1655 biskup kamieniecki, arcybiskup lwowsk. + 17 styczn. 1677.

Piotr Władysław Korycinski (syn Stefana Kaszt. oświecim. podkancl. Kor. i Anny Petronelli Gembickiej starościanki rabsztyn. wolbrom) archidyakon pułtuski, profess miechowski już za życia Wojciecha Korycinskiego był koadjutorem miechowskim – obrany proboszczem 1677, posłował do Rzymu i do Hiszpanii, Cubicularius Clementis X. nominat na biskupstwo chełmińskie + 1688 sprowadził kanoniczki do Miechowa 1678 z Belgii
Po jego śmierci nie było w Miechowie profesa proboszcza do r. 1732.

Stanisław Stępkowski herbu Suchekomnaty obrany proboszczem 1732, przeniósł z Miechowa szkoły do Krakowa do S. Jadwigi + 17 marca 1742 mając lat 82 i 1 miesiąc.

Szadlinski Jakób Paweł herbu Gryf ur. 1685, obrany proboszczem 1744 + 3 Stycznia 1762. (obrany 1743)

Bujdecki Florian obrany proboszczem d. 15 Marca 1762 + 1 Augusti 1765.

Bujdecki Matthaeus obrany prob. d. 23 Sept. 1765. – 1775 + 1788

Bujdecki Florian S. Teol. Dr. zak. Kanon. grobu Chrystusowego generał proboszcz infułat miechowski + 1765 był prałatem w Komolnie S. Jana w Gnieźnie urodz. 1702, został zakonnikiem 1720, a r. 1736 Drm w Akadem. Krak. rządził Kościołami uniejowskim, grodziskim (w Kalisk.), gedlarowskim, w końcu Gnieźnieńskiem, został 1762 generałem infułatem miechowskim (Po nim był r. 1765 administratorem brat jego Bujdecki Dr. Teol. proboszcz charzowski i bytomski.)

Wydał:

1) Związek miłości przy dożywotnim pokoju trakcie nowożeńców Antoniego z Jaroszowic Wiklińskiego i Anny Mikołowiczówny. Kraków 1723. fol.

2) Capitolium virtute et eruditione sublime in applausum generali Capituli Canonicorum regul. Hierosol. Custodum S. Sepulchri Miechoviae celebrati. Cracoviae typis Franc. Cezary 1723. fol.

3) Corona gratitudinis in fine cursus theologici consummati suo professori Jacobo Radlinski S. Theol. Doct. dedicata. Cracoviae, typ. Franc. Cezary 1723. fol.

4) Łaska z nieba zstępująca, Kazanie przy Wniebowzięciu N. Maryi P. w Krakowie 1724.

5) Chwała najśw. Grobu Chrystusa podczas intermedyalnej Kapituły Kazaniem ogłoszona. Kraków, w dr. Jakuba Matyaszkiewicza 1725 fol.

6) Kazanie na uroczystości błogosł. Wincentego Kadłubka 1726.

7) Kazanie na solenną uroczystość S. Stanisława Kostki. Kalisz, w druk. Soc. Jes. 1734. fol.

8) Vitae Sanctorum et Sanctarum Ordinis Canonicorum reg. S. Hierosolimit. ecclesiae Custodum S. Sepulchri. Cracoviae, in Off. Dominici Siarkowski 1743. 4°.

9) Officium S. Jobi Justi Apostoli primi episcopi Hierosolem. Cracoviae 1725. 8°.

10) Vita servi Dei Mathiae Łubieński Archiep. Gnesn.

42

1764 bisk. Krak rozpoczął z Florianem Buydeckim Praepos. general. kłotnię zaprzeczył mu instytucyą

1765 Matthaeus Buydecki electus Praepositus generalis

1774 Cyrillus Żuchowski – poszło mu o dziesięciny (1764) – zbuntował sołtysa za biskupa który d. 3 Aprilis 1773 zaprzeczył Mathaeo Buydecki usum mitrae et baculi – najpierw w Nuncyaturze

R. 1774 Cyrillus Martinus Żuchowski canonicus praepositus S. Hedwigis regularis porywał w sądzie biskupem Macieja Buydeckiego Krak. o dziesięciny z Charsznicy Biskup rzucał exkomunikę

1775 Math. Buydecki udał się do Nuncyatury w Warszawie gdzie audytor Laurentius Comes Caleppi

Z c. k. Namiestnict

Dziennik ustaw i rozporządzeń
krajowych XXIII Część

Nr. 49

D

c. k. bibliotek

Rekomandowano.

211

Ex offo.

Kajetan Sołtyk

R. 1764 Biskup rozpoczął z Florianem Bujdeckim że sobie (bezprawnie) uzurpuje władzę i rząd nad Kościołem miechowskim nie będąc od biskupa instytuowany – lecz biskup przegrał r. 1765 w Rzymie

R. 1774 Cyryl Żuchowski wytoczył jenerałowi i całemu zakonowi proces – wydano dekret aby Praepositus generalis nie śmiał celebrować in pontificalibus – zakazał Miechowitom słuchać spowiedzi – rzucił ekskomunikę na kanoników Miechowitów – Nuncyatura w Warszawie obaliła te dekreta biskupie – Biskup udał się do Rzymu w tej sprawie 1775 opierając się na bulli Innocentego VIII Romae V Calend. Aprilis 1489) supprymującej zakon Krzyżaków grobu Chryst. i przyłączającej ich dobra Rycerzom maltańskim – lecz ./.

Julius II (Romae XIII Idus Aprilis 1506)
oraz Leon X (dat. Malliani Portuensis
dioecesis d. 11 Maji 1520 – oraz Romae
XVII Cal. Sept. 1520 – Romae III nonas Octobris
1520) i Innocenty XI (Romae d. 13 Sept.
1680) potwierdzili Miechowitów w Polsce.

sprawa toczyła się przed audytorem
Magnano r. 1775 i Azedo 1777
w Rzymie – lecz biskup przegrał.
decyzyją z d. 23 Junii 1777 wydaną.

cf. Buydecki Matth.: Decisiones Rotae
Romanae coram Audit. Magnano 1775
et coram Audit. Azedo 1777 inter Mathaeum
Buydecki Praepositum general. Canon. regul.
Ordinis S. Sepulchri et Cajetanum Sołtyk episc. Crac.
ratione praetensae suppressionis monasterii Miechovien-
sis. Romae 1775 i 1777. fol.

114

Matthaeus Gaspar Baydecki S. Theol. Dr. Praepos. Miechov. † d. 24 Octob. 1787

Thomas Nowinski S. Th. Dr. Praepos. Miechov. electus i Decembr. 1787

(Praepositus Scarbimiriensis)

45

Złowiński Jan biskup biblijski jenerał zakonu Bożogrobców † 4 Styczn. 1830 mający 83 lat

46

Radziminski Victorinus (ord. Can. Custod. S. Sepulchri in conventu Miechov professus:) Laurea corona primae in Artibus et Phil. laureae candidatis A. 1658 d. 13 Apr. Cracoviae in off. viduae Francisci Caesarii 4º. kart 9 wiersz

akt supresyi jezuitów 1774

1809 d. 24 Februar szkoły zamieniał Kościół S. Barbary za Kościół S. Jadwigi z mieszkańcami którzy obowiązali się szkołę główną niemiecką główną utrzymywać

mmern gratis zu Diensten.

andwirthschaft

reussischen Staaten

1862.

oder pro 1. 2. 3. 4. Quartal à $11^1/_2$ Sgr.

Name:

48

Zagość fratres Hospitalis S. Joannis Hierosolymitani fund. 1154 Henryk xżę Sandomirski (niektórzy ich mylnie zowią Templaryuszami) (bracia szpitalni S. Jana) supprymowani 1237 przez Henryka brodatego Księcia wrocław.

Synod prowincyalny In Syraz in die S. Joannis Bapt. t. j. 24 Junii 1213 byli na nim arcybisk gnezn. Henryk oraz biskupi Wincenty Krak. Paweł poznań. Barta kujaw. Wawrzyniec wrocław. Gedko płocki (Rzyszczew. Codex dipl III p. 10) No 7.

Staniątki klasztor benedyktynek fund. 1238 Klemens z Ruszczy Kaszt. Krak. herbu Gryf z żoną Racławą (dipl)

Synod prowincyonalny r. 1226 in loco deserto et valde remoto.

1282 Wilhelmus episcopus lubucensis cum Philippo Firmano episcopo apost. sedis legato in monasterio Henrichow bawią 13 lipca. (dipl)

1242 in decembri Mikael episc. cujav. Fulco arkiep gnezn. (privil)

1244 Clemens palat cracov. Florianus palat Sandomir. Nicolaus palat. de Sierac.

1245 Sando palat. Sandomir.

Kary

1247 (Advocatus Klasztoru de Krzanowic miał prawo suspendendi, decollandi, rotandi (Rzyszcz. III p. 57)

1254 in Raciąż (VIII Calend....) Burchardus de Hornhusen vice praeceptor domus Theutonicae in Prussia Danieli primo regi Ruthenorum et Semovito duci Masoviae tertiam partem terrae Jatwezenorum subjugandam confert — Testes Andreas episcop. plocens (?) (Cod dipl III No 30 p. 63)

1256 monasterium de Dłubna (Imbramowice) ord. praemonstrat.

1256 mercenarii et advenae vulgo Zalassi dicti

" " pensio mensurae dicta Srzezna

Editti e Lettere pastorali fatte da' Vescovi, e Capitoli delle chiese di Portogallo, per sospendere la facoltà di predicare e confessare a i religiosi della Compagnia di Gesù. Raccolta prima. In Lugano. 1760 in-8.

w Tomie

Series
Praepositorum ecclesiae et hospitalis S. Hedvigis in Stradomia, ordinis Canonicorum regul. S. Sepulchri Hierosolymitani ab a. 1375.

1. fr. Martinus sive Marcissius Swieborowski de domo Streparum, olim plebanus de Szydlow et viceprocurator Visliciensis a. 1375 + 1389.
A. 1375 (in Vigilia Nativit. S. Johannis Bapt. – Cracoviae) Elisabeth Regina Hungar. et Polon. permittit ut Benedictus Praeposit. Gnesnen. et Martinus de Miechovia sint rectores domus et hospitalis quam (a. 1351) ol. Casimirus Rex prope finem pontis inter Cracoviam et Casimiriam construere inceperat, quae remansit nondum perfecta, ut illam propriis expensis construi faciant. (Nakielski Miechov. p. 309.
Martinus primus praepositus chorum ecclesiae texit – A. 1378 aedificia in fundo conventus Miechoviensis Cracoviae ex opposito claustri fratrum Praedicatorum constructa pro 16 marcis a Thomko Nossatha comparavit (in platea Stolarska penes domum Monialium)

2. Magist. Baltazar 1389 + 1399.

3. Nicolaus Wolborius ~~[illegible]~~ de Wolborz 1399 + 1406
a. 1401 Joannes de Janina castel. Crac. decretum ratione ripae v. Vistulae fert. (Mscr. fol. 56 pag. 5)

4. Venceslaus de Idziechowa 1406 – 1409 translatus ad Praepositurum Przeworscensem et a. 1428 ad Praepositurum Miechoviensem + 1432 d. 10 Febr.

5. Nicolaus Michaelis Casimiritanus 1409 – 1424
designatus in Praepositum Miechoviensem.

A. 1415 Martinus V papa (Romae VI Calend. Novembr. Pontificatus Anno 3o.) parochiales ecclesias in Unieiow, Chelm, Chodow, Wrocirzysz incorporat conventui S. Hedvigis. (Nakielski Miechov. pag. 394. 409.)

6. Martinus Lugyna 1424 + 1431 Idib. Septembr. peste
A. 1424 Cracoviae – Martinus praepositus tabernam in villa Jugowice locandam Stanislao Pudelko confert. (Mscr. Bibl. fol. Nr. 55, pag. 11.)

7. Jacobus Cracoviensis S. Theol. Professor 1431
+ 1457

A. 1440 d. 12 Octobr. Cracoviae. Sbigneus cardinalis et episcopus Crac. confirmat fundationem et incorporationem ecclesiae S. Hedvigis in Stradom ad Conventum Miechoviensem (per reginam Elisabeth 1375) (cf Nakielski pag. 465.)

A. 1442 d. 15 Maji Cracoviae. Derslaus de Borzinow archidiac. crac. Joannes de Elgoth scholast. Thomas de Strzampin Decr. Dr. et Raphael de Skawina officiales canonici crac. arbitri Decretum promulgant inter Praepositum Miechov. et Praepositum S. Hedvigis vigore cujus decimae ex villis: Charsnica, Chodow (ecclesiae in Uniejow), in Chelm ~~(ecclesiae in Chelm)~~ duplia Niestkowice, in Wrocierzysz (ecclesiae in Wrocierzysz) ecclesiis parochialibus incorporantur. (Nakielski pag. 471)

A. 1443 feria 3a in crastino Simonis et Judae Apost. Cracoviae Sbigneus episcop. crac. confirmat privilegium (Henrici abbatis et conventus monasterii Czirzicens. d. 13 April. 1377, qui pro incorporatione decimae ex villae Jugowice per Jacussium notarium generalem terrae Cracov. haeredem ad ecclesiam in Droginia, jus collationis ejusdem ecclesiae in Droginia haeredibus de Jugowice confert) collationis ecclesiae parochialis in Droginia, ad Praepositos S. Hedvigis. (Nakielski pag. 474)

A. 1451 Johannes de Czyżów castel. et capit. Cracov. anteriorem partem chori ecclesiae S. Hedvigis perfici, testudinari et tegi ~~[illegible]~~ fecit.

~~[illegible]~~

A. 1451 d. 6 Julii Cracoviae. – Sbigneus episcopus Crac. confirmat concordiam inter Joannem praepositum Miechov. et gen. Joannem Pilecki (filium Helisabeth Granowska reginam Poloniae) qui ratione census census empti per suam matrem ad ecclesiam et hospitale S. Hedvigis in Stradomia, inscribit censum mediae marcae (24 gros.) singulis septimanis super officio Bargracht in zuppis Bochnensibus. (tylko sobie Pilecki zawarował prawo obsadzania rządcy mężczyzny lub kobiety w Szpitalu – Na mocy tego przywileju potém Wielkorządcy Krak. uzurpowali sobie to prawo prowizorgi Szpitala S. Jadwigi)): Mscr. Bibl. Crac. fol. Nr. 55 pag. 168 Registrum Praepositi S. Hedvigis:) (censum hunc Michael praepositus apud Granowskam comparavit anno 1417

8. David Magist. 1457 + 1473

A. 1461 d. 1 Julii Cracoviae. – Joannes de Dambrowka S. Theol. Prof. Nicolaus de Kalisz can. Crac. Arnolphus de Mirzyniec can. plocen. et Andreas de Vilno canon. vilner. Decret. Doctores arbitri statuunt concordiam inter Nicolaum abbatem de Czyrzyc et David Praepositum S. Hedvigis ratione collationis ecclesiae paroch. in Droginia ita ut alternative pro una vice Abbas de Czyrzyc et pro altera vice Praepositus S. Hedvigis praesentare debent ad plebanatum in Droginia. (Ziakielski pag. 111)

A. 1473 d. 26 Julii tota Stradomia cum ecclesia S. Hedvigis conflagrata est.

9. Joannes Barthoszowski de armis Zadora 1473 + 1482 d. 9 Augusti peste.

10. Martinus de Radom Magister 1482 – 1501 designatus in praepositum Miechoviensem + 1508 d. 14 Decemb. (Prof.

11. Stanislaus Skawinka Cracoviensis Magister, S. Theol. Prof. in Univers. Crac. 1501 + 1527 ad finem Junii.

12. Joannes de Lezaysko parochus Umeioviensis
1527 + 1534 d. 10 Julii.

13. Joannes a Przerąb Skarbnik de domo Nowina
1534 + 1543 d. 19 Decembr.

A. 1541 altaria in ecclesia S. Hedvigis sunt reformata
et consecrata prout et a. 1623

14. Leonardus a Wyszogrod (S. Theol. Doct 1543 – 1546 Słomczewski de familia Kościesza)
episcopus Camenecensis factus – A. 1551 resignat praeposituram
S. Hedvigis. + 1563.

1549 fer. 4a post f. S. Hedvigis Cracoviae. Sigismundus
Augustus Rex confirmat posessiones monasterii
S. Hedvigis videlicet villam Jugowice, 3 areae ad
Pontem Regium super fluvium Rudawa, curia ~~de~~
Alexii Brandis in cimiterio Bernardinorum, 3
curiae circa ecclesiam S. Hedvigis, lapidea in platea
mensatorum Cracoviae, Census 8 mart. et 32 gros.
ex zuppis Bochnens. (Nakielski Miechov. p. 648.)

1550 fer. 6a ante f. S. Andreae, Cracoviae Sigismundus
Aug. confirmat privilegium erectionis 1375 monaste-
rii S. Hedvigis per reginam Elisabeth (Nakielski
Miechov. p. 652.

15. Bartholomeus a Thur S. Theol. Baccal. Praepositus
et Provisor Hospitalis S. Hedvigis 1551 – 1562 privatus
praepositura a. 1562

16. Joannes Xiąznensis 1562 in Junio – 1562 in Augusto resig-
navit

17. Joannes a Przedborz Parochus Skarzeszoviensis 1562
d. 30 Octobr. ~~[illegible]~~ + 1565 ad finem Octobris.

18. Martinus Andreoviensis custos Miechoviensis 1565
+ 1573 peste

19. Stanislaus ~~de~~ Baluthow Balutowicz (Balutoviensis) Art. Baccal.
1573 + 1579 Februario

20. Simon Thurski de domo Rogala plebanus Lukoviensis et Zbuczynensis custos
Thesauri S. R. M. 1579 – 1609 designatus in praepositum Miechoviensem
+ 1611.

21. Albertus Koszkowski Baccal. Art. 1609 + 1616 d. 14 Decembr.

22. Samuel Nakielski Leloviensis 1616 – 1649

Augustinus Wolski canonicus Camenecens.
1670-1672, 1676. 1695 Praepositus S. Hedvigis.

Cajetanus Skowroński praepos. S. Hedvigis + 1766
Faustinus Rutowicz Praeposit. S. Crucis Zarnovecen. praep. electus 1766, resignavit 1770.
Szpyrczyński praep. electus 1770

Cum vacaverat parochialis ecclesia S. Spiritus in Przeworsko praepositus generalis Miechoviensis elegit presbyterum ex suis. Insurrexit Lubomirski sibi contendens juspatronatum, insurrexit et Episcopus Przemisl. Orta Lis in Curia Romana super dubio = An constet de conventualitate ecclesiae ~~przemisl~~ paroch. in Przeworsko. 1760 - 1762

Andrzej Batory tit. S. Hadriani Diaconus Cardin. Praepositus generalis Miechow odprawił 2 Kapituły generalne 1585 i 1586 których konstytucye potwierdził Sixtus V. 1586.

Mathias Łubieński episc. chelmen. praepositus Miechow odprawił 2 Kapituły r. 1620 i 1625 które Urban VIII. 1626 potwierdził.

na Kapitule 1626 utworzono Praepositus generalis i Provinciales których 4 ustanowiono

1) Majoris Poloniae

2) Minoris Poloniae

3) Russiae

4) Masoviae

Crechina S.ro Opera

Victorinus Radziminski praepositus Prevors=
ien. Can regul. Custod. S. Sepulchri + 1677.
Venceslaus Musalowicz Praepos. Preworsiens.
+ 1753.

53

Decisio Rotae Romanae, coram Audit. Ratta, Praemislien. Praeposi-
turae super ~~[illegible]~~ Pertinentia (collegiat. paroch. in Przeworsko) patronali, Pro Jacobo Radlinski Praeposi-
to generali Ord. S. Sepulchri, cum Principe Antonio Lubomirski. (Romae) typis
Bernabo, 1760. fol. Restrictus Facti et Juris, Kart 8; super Conventualitate,
k. 6;

1760 } Ratta
1761 }
1762 }

55

S. Sepulchri

Supressio Ordinis sacro XIV ab Innocentio VIII. (Romae V. Calend. Aprilis 1489

a. 1760 episcopus Premysl movit litem ostendens Ecclesiam et personas religiosas S. Spiritus in Przeworsko sub ordinariae jurisdictioni subiectas esse et ad Tribunal S. Rotae coram Ratta de Conventualitate 1760 vincens Lubomirski

(Rotalis sententia) 1762 [illegible]

biskup Krak za podszeptami Cyrilla Zochowskiego r. 1773 contra Mathaeum Bylekaki aby złożył godność Praepositi generalis 1774.

Forma	Annus impressionis	Nomen typographi	Locus impressionis

do tego należał Tomasz Nowinski 1773

Sołtyk r. 1775 zakazał Miechowitom słuchać spowiedzi i wyklął ich co Nuncyatura znosi

Slachetnemu a ur.

Andrzeiowi Trzecieskiemu

a III Argument

Posłuchaiącze wszyscy mali,
Co sie mnie widzącz przydali
w Lotoku przed Częstochową
z rzymow tragedią wystroi

a IIII Persony ktore rozmawiaią

Act Pirwszy

Woyt mowi ku towarzyszom

Nuże bracia posłuchaiącze

Dzyndey

Nomen auctoris

Nakielski Samuel de armis Szreniawa ~~natus Selov~~iae 1584. Dr. Teol. Romae creatus 1626 + 1652 Miechoviae d. 12 Januarii
Miechovia sive Promptuarium antiquitatum monasterii Miechoviensis. Cracoviae in officina Fr. Caesarii 1634 fol. pag. VIII. 984.
56

Opus hoc complectitur ~~pag 1–8 titulum libri, Dedicationem Matthiae Lubienski episcopo Wladislaviensi, Approbationem; item~~ Prolegomenon De veteri instituto Canonicorum regularium Custodum S. S. Sepulchri Dominici Hierosolymitani, et praerogativa Miechovianae Congregationis (pag 1–8); Descriptionem Miechoviensis oppidi, Originem et genealogiam pervetustae ac nobilissimae Griphiae gentis; De introductione Ordinis Can. reg. Cust. S. S. Sep. in Poloniam (pag. 9–62); Vitas Praepositorum Miechoviensium ~~a~~ incipiendo a Martino genere Gallo primo Praeposito Monasterii Miechoviensis, anno 1162, usque ad trigesimum octavum Praepositum Joannem Gembicki anno 1646 cum narratione chronologica rerum gestarum huiusce Ordinis in Polonia, historia fundationis singularum Praepositurarum, monasteriorum, ecclesiarum, adjunctis diplomatibus fundationes has illustrantibus (pag. 63–984). Opus hoc non est divisum in Capita, sed tantum in tres Partes, quas Auctor Classes nominat. I. Classis continet res ab anno 1162 usque ad a. 1428 (pag. ~~a~~ 63–422). – II. Classis ab a. 1428 usque ad annum a. 1567 (pag. 423–682). – III Classis ~~[illegible]~~ 1646 ~~annum 1634~~ typis expressa et editioni ex anno 1634 adjuncta complectitur res gestas ab a. 1568 usque ad a. 1646 (pag. 683–984). Indices desiderantur.

913.

Fil. pol.

Faüstel

Aegidius

Rectore — isagogen in Aristotelis Orga-
non illustratam publice subibunt
Vitembergae 1710.

4°

Obacz: Radlińskiego Synopsis. 4to

Prawo Nr 3112.

Petrus Vladislaus Korzuinski

57

de Unione Canonicorum et Canonissarum Regul. S. Sepulchr. Belgicorum cum Congregatione Mechoviensi a. 1678; de Petro Korzuinski +1680 et Stanislao Stępkowski (+1742) Praepositis

de introductione Canonissarum 1678 in Mechoviam ex Belgio

Gacki Jos Bożogrobcy 1853 Tom XXIV p. 109-149 et 221-256

Bulinski: Wiadomości 1852 Tom XXII p. 449-490.

Małachowski Stan. Obszerna Relacyja osta-
tniey podróży do Turek, pracy pilności y sta-
wnego zawarcia Traktatu pod Karłowicami
1698. przez JW Stanis. Małachowskiego Wojewo-
dę. Sub auspiciis Nayjaśnieyszego Króla
JMci Augusta II. szczęśliwie Tron Polski ob-
siadającego. fol. XI. 3. 42.

58

<u>Rycerze Grobu Chrystusowego</u> (Szydłowiecki, Tęczyński, Radziwiłł, Meniński) pasowani byli za opłaceniem jałmużny (na miejsca święte) zwykle 5-10 dukatów przez prokuratora klasztora bernardyńskiego na Górze Sion, lub w Jerozolimie przy Grobie św. (Ob: Felix Fabri Ord. Pr. Ulmensis: Evagatorium Terrae Sanctae. Stuttgardt 1843. II. 2-6 — J. Hermens: Der Orden vom h. Grabe. Düsseldorf 1867 p. 4.)

<u>Gröben Otto Friederyk</u> ur. 1658 (w Napratten koło Heilsberga) Amtshauptmann w ~~[illegible]~~ Kwidzynie 1686 wydał w Gdańsku (w niemieckim języku podróż do Ziemi Św. (Ob. Tobler T. Bibliographie der Palästina literatur)

Agio monet. 59

(Fratris Lucae de Burgo sancti Sepulchri Ordinis minorum et Sacrae Theologiae Professoris:) Summa de Arithmetica, Geometria, Proportioni et Proportionalita. –
(in fine) Con spesa e diligentia, e opificio del prudente homo Paganino da Brescia, nella excelsa cita di Vinegia. negli anni de nostra salute M.CCCC.LXXXXIIIJ (1494), a di 10 de Novembre.... Frater Lucas de Burgo... hanc Summam Arithmeticae et Geometrie Proportionumque et Proportionalitum edidit. fol.
fol. non numer. 8, fol. numer. 1–224 (Arithmetica) – fol. num 1–76 (Geometria)
cum dedicatione Ubaldino Urbini duci, Montis feretri ac Durantis Comiti.

w Arytmetyce fol. 224 Leghe di monete d'oro.
(opisy monet i ich kurs że rozoryph migirant
kurs grosza wzrastał

Graesse I. 496.
Hain I Nr. 4105.

Zakon braci dobrzyńskich
(Fratres militiae Christi

Ustanowieni r. 1222 przez Konra:
da Księcia mazowieck. w Dobrzyniu
nad Drwęcą. Nosili na płaszczu
białym czerwony miecz i gwiazdę.
R. 1235 połączyli się z Krzyżakami
pruskiemi.

Cystersów zakon powstał z zakonu Benedyktynów (który S. Benedykt ur. około r. 480 w Nursii w Umbryi + 21 Marca 543 założył i r. 515 osobną regułę dla założonego klasztoru ~~[illegible]~~ nerkiego w Monte-Cassino przepisał): albowiem S. Robert pierwszy opat klasztoru benedyktyńskiego w Molesme (Molismum) chcąc zaprowadzić ostrzejszą reformę w zakonie w którym się różne zdrożności i rozwiązłości zakradły, założył w dzikiej dolinie Citeaux (Cistercium) w Burgundyi nowy klasztor r. 1098 w którym reguła S. Benedykta w pierwotnej ostrej formie została wprowadzoną przez drugiego opata swego następcę Alberyka. Trzeci opat Stefan około r. 1109 wraz z mnichami przerobił dla swego zakonu na nowo regułę S. Benedykta która nazwana kartą miłości chrześciańskiej (Charta charitatis) potwierdzoną została dla zakonu cystersów przez papieża Kalixta II d. 29 Grudnia 1119 r. Podług tej reguły ma mieć każdy klasztor 12 braci a trzynastego opata; w obrębie klasztoru ma być woda, młyn, ogród, piekarnie i warsztaty oraz wszelkie potrzeby; klasztor ma posiadać sypialnię (dormitorium) a pod nią kapitularz (capitulum), gdzie czytano, spowiadano się, przyjmowano professię; dalej sypialnię (dormitorium) wspólną, jadalnię (refectorium - Remter) gdzie jadano w południe i wieczór, dwa razy dziennie, kuchnię, studnię, salę szpitalną (infirmaria), nowicyat odosobniony, izbę gościnną (cella hospitum) czyli mownicę, furtę, krużganek (ambitus, porticus - Kreuzgang) gdzie odbywano processie z krzyżem, grzebano umarłych. Kościół mały i szczupły przy którym nie było dzwonnicy, tylko małe dzwonki; okna w kościele białe również i ściany białe bez malowideł których niewolno było

W Kościele nie wolno się było ~~tylko~~ grzebać, fundatorom tylko pozwolono w Krużgankach i to tylko mężczyznom. Nagrobki powinny być płaskie bez wypukłych rzezb w posadzce (uchwała kapituły generalnej z r. 1194) – Przez dzień odbywano 7 razy nabożeństwo (horae diurnae) jako to: Matutina, Prima, Tertia, Sexta, Nona, Vesperae, Completorium

Przypuszczenie, jakoby świat w stosunkach swych towarzyskich zupełnie
był zepsuty, któremu to zepsuciu tylko przez oderwanie się od onego i
ukrycie w samotności sprzyjającej czystym i moralniejszym rozmysla=
niom ujść można, jako też idea powszechna najprzód w wschodnich kra=
jach, iż wszelkie grzechy popełnione tylko przez zupełne dobrowolne wyrzeczenie
się uciech światowych i unikanie stosunków z ludźmi u Boga zmazane
być mogą — stworzyły u wschodnich Chrześcian w czasach pierwotnych
żywot pustelniczy i anachoretów, który się także po całem zachodniem
Chrześcijaństwie rozpostarł. Skutek jednakże pokazał, iż pustelnicy
wystawieni byli na większe nierównie moralne niebezpieczeństwa: czę=
stokroć albowiem gdy pierwsze wrażenie doznanego nieszczęścia lub go=
rycz żalu przeminęła, pustelnik znękany przesadzonem nieraz umart=
wieniem ciała, niemając w samotności duchownej porady i otuchy
dręczony bywał od wątpliwości które go do rozpaczy, częstokroć nawet
samobójstwa, albo li też na powrót w objęcia zepsutego świata prowadziły.
To dało powód do utworzenia zakonów i Klasztorów, w których samot=
ni pustelnicy połączeni w bractwo duchowne, przy zupełnem zamknię=
ciu się od świata (Klauzurze) prowadząc życie podług pewnej reguły i
przepisów uporządkowane, niebyli wystawieni na tyle pokus i niebez=
pieczeństw. Św. Benedykt urodzony około r. 480 w Nursyi w krainie um=
bryjskiej († 21 marca r. 543) pierwszym był, który w tym celu r. 515 napisał
ustawę zakonną, takową w założonym od siebie Klasztorze Monte-Cassino
zaprowadził; przez co się stał głównym założycielem i patryjarchą zakonów
duchownych Kościoła zachodniego. Reguła św. Benedykta służyła w IX do
XI wieku wszelkim nowo powstającym stowarzyszeniom zakonnym za główną podstawę.

W Klasztorach wypada nam szukać zarodu pierwotnej oświaty i Kultury Krajowej. Gdzie tylko założono Klasztor, stała się rządność gminy klasztornej przykładem dla okolicy; z niej jakby z ogniska rozchodziła się Kultura, uprawa Kraju, zakwitało rolnictwo (cf. wójtostwa Kolonia, które najprzód przy Klasztorach)

Główniejsze zarysy urządzeń klasztornych były: Podług zasad św. Benedykta budowano klasztory na miejscach odleglejszych (t. j. nie w miastach, nie we wsiach) Północną część zajmował zwykle kościoł tak iż wielki ołtarz ku wschodowi bywał obrócony, ku wschodowi był Dormitarz a za nim Kapitularz. Koło forty klasztornej od zachodu była cela dla obcych, ku potudniowi leżał refektarz, pod nim Kuchnia; oddzielnie zaś infirmarya i nowicyat; chór zaś bywał przy kościele. — Kościoł bywał skromny bez przepychu (oratorium, ecclesia, basilica) i mały, bo zakonnicy nie trudnili się obowiązkami parafialnemi. Dzwonki tylko małe bywały ~~[illegible]~~ (znane już starożytnych Rzymian) przetoż w pierwotnych budowlach nie było dzwonnic, najczęściej dawano znak młoczkiem na desce zawieszonej (tabula). W chorze były ławki

tabulae (obrazy) reliquiarium

Kościoł u Cystersów nie śmiał być malowany i nie mógł mieć okien kolorowych. W Kościele

fundacye lamp wiekuistych

paliła się wieczna lampa, tam chowano tylko z książęcej familii lub biskupów; zakonników chowano koło Kapitularza; przed XIV wiekiem nie używano organ i chorów

do XIV wieku budowano z małych kwadratowych kamieni.
f sanctuarium (Sakramenthäuschen)

muzycznych. Nabożeństwo odbywało się dniem i nocą o pewnych 7 godzinach (horae

[koło Kościoła: Zakrystia (sacristia) nad którą miał dozór sacrista z prasami (skrzyniami) na paramenta kościelne

diurnae) jako to: Matutina, Prima, Tertia, Sexta, Nona, Vesper, Completorium. —
Klasztor posiadał: Ambit czyli Krużganek (ambitus, porticus, circuitus — Kreutzgang) w którem odbywano processyje podczas niepogody. Krużganek mający okna w ścianie środkowej wychodzącej na ogrodek w którym zwykle studnia stała, wychodził do Kościoła i do Klasztoru i służył na miejsce pogrzebu — Kapitularz (Capitulum, Capitolum, domus capituli) służył do obiorów klasztornych, narad; w nim grzebano tylko znaczniejsze osoby. — Dormitarz czyli sypialnia (dormitorium) była najprzód wspólna sala. — Refektarz czyli jadalna sala ~~[illegible]~~ (refectorium) w nim jedli tylko w południe i wieczór (w południe z gotowane potrawy — pulmenta) opat dawał do objadu znak pukaniem, noża, do objadu dostawali zakonnicy wino lub piwo. Cystersom nie wolno było używać mięsa tylko ryby i drób do r. 1476; nad jedzeniem miał zarząd: cellarius — Kuchnia (coquina) była odległa od Kościoła — Mieszkanie opata czyli opactwo (domus abbatis leżało najczęściej niedaleko forty. — Archiwum podług ustaw z r. 1444 powinno mieć

4
Necrologia — Liber consiliorum annales provinciae — Kalendarze

księgi transumptów przywilejów (liber copialis) — Biblioteka (armarium) była przeznaczona na skład książek — Była i sala na suknie nad którą miał dozór Vestiarius — Więzienie (carceres ad correctionem) także bywały. — Szpital (infirmaria) nad którym miał zarząd infirmarius połączony bywał czasem z apteką i łaźnią. Nowicyat w którym w oddzielnych celach mieszkali nowicyusze i konwersi był pod ostrym zamknięciem i dozorem magistra noviciorum — Cella dla gości (domus hospitum) bywała zwykle niedaleko forty nad którą miał dozór ostiarius, ten rozdawał jałmużnę i przyjmował gości — Ogród dozierany przez hortolanusa, młyn

Allodium — Curia — granarium

(mola) i piekarnia (pistrinum) bywały przy klasztorach

Bernardus valles, montes Benedictus amabat,
Oppida Franciscus, celebres Ignatius urbes.

63

Opactwa -

Najsurowsi krytycy jeżeli tylko sprawiedliwie (na zakony religijne zapatrywać się będą i bezstronnie) muszą im oddać słuszną pochwałę. Klasztory nietylko że były przytułkiem dla pobożności otwartym i drabiną prowadzącą do nieba - jak się jeden z pisarzy kościelnych wyraził - lecz wyświadczyły one ważne przysługi dla społeczeństwa chrześciańskiego, rozszerzając oświatę i kulturę. Klasztory były uczoną szkołą dla rolnictwa, albowiem posiadłości ich przez uprawę umiejętną i troskliwą z stanu pustyń zamieniły się w żyzne i uprawne okolice. Klasztory były przytułkiem dla uciemiężonych i ulegających dzikiej przemocy, były niejako gościnnemi domami publicznemi dla podróżujących i szpitalami dla chorobą złożonych, były szkołami publicznemi i zakładami, gdzie się uratowały nauki wraz arcydziełami literatury starożytnych czasów pogańskich w czasie zalewu barbarzyńskiego Europy. Klasztory znaczne także oddały przysługi dla sztuk pięknych, albowiem w najdawniejszych czasach wykonywanie sztuk pięknych stanowiło część zawodu zakonnego. Aż do XIV wieku sami zakonnicy stawiali najcelniejsze kościoły i budowle, byli architektami, rzeźbiarzami, malarzami: oni to sami posiadali sztukę tłomaczenia pojętnego rzeczy nadzmysłowych i uczyli pojmować piękności wiekuistą. Rzeźby te i podziwiane dziś jeszcze wzory sztuk wykonywali z bezinteresowną prostotą chrześciańską i skromnością, niedbając o sławę próżną

Reguła S. Benedykta (Rozdz. cap. 57). „Jeśli w klasztorze są tako-
„wi, którzyby jakie rzemiosło (artes) umieli, ze wszytką
„pokorą niech rzemiosło (artes) robią, wszakże tak jeśli
„opat pozwoli. A jeśli się który z umiejętności rzemiosła
„swego podnosi (pro scientia artis suae) (chełpi?), a to z
„tej miary, że się zda pożytku przyczyniać klasztorowi;
„takowego trzeba od rzemiosła oddalić (ab ipsa arte), do
„którego nie pierwej przywrócony będzie, aż mu opat
„za upokorzeniem do niego rozkaże." (Reguła S. Ojca
Benedykta z łacińskiego przełożona (przez Stanisława Szczę-
gelskiego opata trockiego) Wilno 1677. 8° pag 139) –
Toż samo pisze i reguła św. Bazylego. Dodać tylko wypada
iż w dawnych czasach nie rozróżniano sztuki od rzemiosła
dowodem tego złotnictwo. Dalej powiada taż reguła św. Bene-
dykta (Rozdz. 66 pag. 169) „A klasztor ile być może tak ma
„być zbudowany, żeby wewnątrz miał wszytkie potrzeby,
„to jest wodę, młyn, ogród, piekarnią: także rzemiosła
„rozmaite aby się w samym klasztorze odprawowały, żeby
„się zakonnikom nie była potrzeba, wyszedłszy z klasz-
„tora tułać, bo to duszom ich zgoła nie jest pożyteczno."
– Z klasztorów benedyktyńskich Monte-Cassino było
z początku wzorem, a gałąz jego ~~[illegible]~~ Cluny (Kluniak)
wydoskonalenia miała sławę

64

Janauschek Leopold: Originum Cisterciensium Tomus I (in quo veterum abbatiarum fundationes describuntur.) Vindobonae 1877. 4o (10 fl.)

Cystersi. (założeni 1097 przez w. Roberta) sprowadzeni do Polski 1140) liczono r. 1740 opactw 16 męskich, klasztorów panieńskich 2.
Prowincya polska, Prus i Xięstwa litewskiego

podług Skarszewskiego bracia Janisław i Klemens herbu Gryf r. 1140 sprowadzili ich do Polski założyli im r. 1149 pierwszy klasztor w Jędrzejowie (?)

Roku 1804 było w Rossyi 2 klasztory (w dyec. wil. i wszystkie w dyec. mińsk. i. Kimbarówka)

Conventus cisterciensis in Doberlueh (w dyec. pozn.?) wspomniany r. 1259 założył podobno Władysław Odonicz

1. **Ląd** (Ląd opactwo) (d. giezn.) f. 1145 Mieczysław stary xiążę wielkopol. przyzwawszy zakonników z Altenburge (z Altenburga czyli) a podług Damalewicza z Bergen pod Kolonią pod Kolonią. (dziś oddany Kapucynom) supr. 1819. opactwo

2. **Sulejów** (d. giezn.) f. 1176 (Kazmierz II commendatum księże podług kroniki Krakow. fund. około 1174 sprawiedliwy (opactwo) zakonnicy z Morimundu sprowadzeni (podt. Bulińskiego fund. Rusław herbu Habdank, uposażył Kazmierz sprawiedliwy r. 1176) probostwo w Mogielnicy nadane 1249 przez Siemowita xięcia czersk.

3. **Wągrowiec** (d. giezn.) f. 1153 Zbilut comes de Dangrodu (opactwo) pierwotnie w Łeknie (f. właściwie 1143 przez Zbiluda comitem de Langrodz który † 1153 d. 8 maja) w Łeknie; r. 1390 przeniesieni do Wągrowca; z Lanigrodza sprowadził pierwszy zakonników z Bergen (r. 1396 przeniesieni z ... za namową Jana arcybiskupa gnieźn. czyli Altenburga koło Kolonii dawniej zwał się Lękno czyli Łękna, Lokna za pośrednictwem ... przez Filemana opata ... Łękna do Wągrow.

3. **Mogiła** opactwo (Clara tumba) (d. Krak.) f. 1226 czyli też 1222. (opactwo) (podług rubrycelli fund. 1221 w Kacicach przeniesieni 1226 filia de Lubens do Mogiły przez Iwona Odrowąża biskupa Krak. (przywilej Iwona z r. 1222 conventui de Prandocin)

4. **Wąchock** (Cella Mariae) (d. Krak.) f. Gedeon (biskup krak. h. Gryf) (opactwo) r. 1179. sprowadzeni z Morimundu dawniej komandam na z Morimundu minor (Data fundac. 1140 podt. Bulińskiego)

5) **Jędrzejów** (d. Krak.) Andrzejów dawniej commendatum czyli 1140 (podług rubrycelli fund. 1111 Janik Brzeznica f. 1153 Janik arcybisk. gniezn. herbu arcyb. gniezn. herbu Gryf (co mylnie) dotowany 1143 (co mylnie)) Gryf sprowadził pierwszy zakonników z Morymundu w Burgundyi podług kroniki Krak. fund. opactwo 1149 (przywilej dotacyjny Janika arcyb. jest z r. 1154)

6. **Koprzywnica** (d. Krak.) (Clara provincia) f. 1180 f. 1185. f. Kazmierz II sprawiedliwy (opactwo) kiążę polsk. (podt. Bulińskiego fund. 1185 Kazmierz sprawiedliwy (sprowa- po zniszczeniu tatarskiem dotow. 1260 Mikołaj Bogorya Comes filia Morymundu dzeni z Francyi)

7. **Szczyrzec** (d. Krak.) f. 1234 w Ludzimierzu Teodor herbu Gryf wojewoda Krak. – r. 1249 przeniesieni do Szczyrzyca (Mariae Vallis) (opactwo)

8. **Oliwa** opactwo (d. Kujaw.) f. 1170 Sambor Subisław xiążę pomorski (niektórzy nawet r. 1170 Subisławowi xięciu pomor. fund. przypisują / podług pisanych przepisów mylnie fund. 1178 przez sam- przywilej erekcyjny Sambora XV Cal. April 1175) (opactwo sprowadzeni z klasztoru Kolbatzkiego supr. 1831 na Pomorzu

9. **Pelplin** opactwo (d. Kujaw.) f. 1262 (opactwo) Sandow. r. 1274 Mszczug xiążę pomorski (zwany dawniej Nowin Dubrawy) supryn. 1823. pierwotnie 1258 fundowany w Pogutkach przez Sambora II z żoną Matyldą zwany Doberan alt. czyli nowy Doberan (bo z meklenburskiego klasztoru xiążę pom. zakonników sprowadzono) r. 1274 Mestwin przeniósł ich do Pelplina

(pod t. Duliński ego fund. 1182 Bogumił arcyb. gniezn.)

(Coronoviense) (dawniej Smeszę) (Felix vallis)

f fund. r. 1243 Bogusz wojewoda mazowiecki we wsi Szpital pod Włocławkiem, skąd r. 1250 przeniesieni do wsi Byszewo (Byszewo nad Wisłą) przez Mikołaja podskarbiego Kazimierza xięcia kujawsk. a r. 1288 do Koronowa (we wsi Smieszę czyli Smeszę zwanej przez) przez Wisława biskupa kujawsk.

(Damalewicz) (podług Zygmunta zakonnika Koronowskiego) fundow. 1253 przez Mikołaja podskarbiego xięcia kujaw. (mylnie)

Bledzew pierwotnie w Zemsku — f podczaszy kijowski z Joanną Bokunowną i Komorowska.

Paradyż f. 1234 Dyonizy Bronisz herbu Wieniawa

Obra

podług mylnej wiadomości miał Benjamin xiążę głogowsk. (?) r. 1278 założyć klasztor w Wieleniu który r. ~~1409~~ 1418 przeniesiono do Przemętu ?
o fund. 1278 comes Benjamin palatinus posnan.
we wsi Wielen, r. 1408 opat kupił miasto Przemęt ?

(Clarus fons) pod Brześciem litewskim

a podług Archiw. teol. f. 1690 Ostafi Tyszkiewicz podkomorzy brzeski (co pewniejsze)

Żarnowiec f. 1257 przez cystersów z Oliwy dla cystersek – r. 1590 obsadzony Benedyktynkami

Kolbac (Mera vallis) f. 1173 Warcisław II Xiąże pomorski (dyec. Kamin)

Henryków f. 1225 Mikołaj kanon. wrocł.
filia z Lubiąża

Krzeszowbor (Grüssau) (Gratia S. Mariae) f. 1290
filia Henrykowa

10. Koronowo (d. kujaw) f — S. Bogumił arcyb. gnieznien. przed 1288 (opactwo) Kolonia z Sulejowa

11. Kimbarówka (d. wileń.) f — Fnyli Dolina czarna albo ciemna (w dyec. mińsk.) sztn. 1807
fund. 1711 przez Dzianskiego pisarza i przez Zygmunta Szukszte — istnieje 1857 (zwany też Sambor vallis umbrosa) 3½ mili od [illegible] mozyrz.

~~Bledzew~~ (dyec. pozn.) (opactwo) f. 1260 bracia ~~Eustachius et Wojciech comites~~ – sprowadzeni z Paradyża supr. 1835

Paradisus S. Mariae (dyec. pozn.) Gostichowo
Paradyż (Gozdzikowo dawniej) commendatum (opactwo)
f. 1234 Bronisz comes sprowadziwszy zakonników z klasztoru Lehnin koło Brandeburga

Obra (opactwo) f. 1231 Sędziwój kantor gnieznieński (dyec. poznan.) sprowadzeni
opactwo komend. od 1690! supr. 1835 z Łekna

Przemęt (opactwo) f. 1278 (opactwo) Benjamin wojewoda poznański (dyec. poznan.)

Międzyrzec

Rokitno (w wojew. pozn.) nie był klasztor tylko probostwo przy którem ~~dział cysters~~ darowany 1661 Albert Tulibowski bisk. poznan. ~~Owińsko podobno dysk. cystersów w Bledzewie~~ (z obrazem cudownym S. Maryi)

? Pińsk

pod Brześciem litew.
Wistycze (opactwo) (dyec. łuck. za Brześciem) fund. późniéj w dyec. wileń.
1638 Tyszkiewicz Ostafi podkomorzy brzeski (opat był kanonikiem honorowym katedry łuckiej) supr. 1832

Olizarowy staw (d. łuck) Vallis gratiae 2½ mili od Wistycz
fund. 1704 przez Komorowskiego pisarza ziemsk. mozyrsk. i żona który nabył wieś Korzecze

Buczemł probostwo 2½ mili od Wistycz w dyec. łuck. f. 1665 przez kniazia Massalskiego

Rokitno d. pozn. (Konwent) f. 1661 Kazimierz Jan Opaliński kanonik poznański opat bledzewski i Wojciech Tulibowski bisk. poznan.

Podług pism chronologicznych cysterskich następny
był chronologiczny porządek klasztorów:

1. Andrzejów f. 1111 (? 1154) dwaj bracia Klemens i (z grobem bł. Kadłubka)
Jan arcyb. gniezn. h. Gryf który r. 1154 nadał dobra
(Ob: Starowolski Vita b. Kadlubc. – Helcel: O
Klasztorze jędrzejowskim)

2. Ląd f. 1145 Mieczysław stary x. wielkopol.

3. Wągrowiec f. 1147 Piotr (?) Zbilud hrabia
Panigrodzki

4. Oliwa f. 1170 Sobiesław x. pomorski. – sprowadzeni z Kolbatz – supr. 1831

5. Sulejów f. 1176 Kazimierz II sprawiedliwy x.
sandomir. i lubel.

6. Wąchock f. 1179 Gedeon bisk. krak.

7. Koprzywnica f. 1183 Kazimierz II sprawiedliwy x. polski.

~~[illegible]~~ Ołobok (żeński) f. 1213 Władysław
plwacz x. poznan. i kalisk. – ~~[illegible]~~

8. Mogiła f. 1221 Iwo czyli Jan Odrowąż bisk
krak.

9. Obra f. 1234 (? mylnie r. 1231 pewnie) Sendziwoj kanonik i kantor metropol. gniezn.
(Ob: Kościół i Klasztor xx. Cystersów w Obrze p. x. Piotra Widawskiego.
w Przyjaciel ludu Rok X Tom II 1844 Nr 27-28 –
Przyjac. lud. Rok VIII. 1842 st. 212)

10. Paradyż f. 1234 hrabia Dionizy (?) Bronisz z Gościkowa
sprowadzeni z Klasztoru Lehnin; supr. 1835

11. Szczyrzec f. 1234 Teodor (Cedro) Odoniiz wojewoda krak. herbu Gryf

12. Bledzew f. 1235 Władysław Plwacz xiążę wielkopol. najprzód w Doberluch (nowy Doberlug) sprowadziwszy Cystersów z Doberlugu z Łużacyj wyższej dyecez. misneńskiej – r. 1280 przeniesieni do wsi Zemsko (Zamberez – którą 1260 bracia Eustachiusz i Wojcieszko darowali) – r. 1414 przemieszczeni do Bledzewa – od 1575 opactwo komend. supr. 1835.
(Ob: Kościół i Klasztor xx. Cystersów w Bledzewie
w Przyjac. ludu Rok [illegible] X. Tom I 1843 Nr 7

Wiadomość historyczno-chronologiczna o fundacyi Klasztoru w Bledzewie przez L. W. (Archiw. teol. Rok I Z. IV st. 472–505. Rok II st. 55–69.
Piotr Widawski przeor zostawił drukowaną kronikę Klasztoru w Bledzewie, druk. w Ledebur: Neues Archiv. I. 356; II. 33. III. 293.

Provincia Utriusque Galiciae r. 1806 obej:
mowała Klasztory: 1) Andrzejow 2) Sulejow
3) Wachock. 4) Koprzywnica 5) Mogiła.
6) Szyrzyc.

Provincia Prussiae a. 1820: 1) Bledzow
~~[illegible]~~ f. 1238 przez Władysława Plwacza
sprowadzeni z Doberlug w wyższej Luzacyi
dyec. misnens. 2) Obra f. 1231 przez Sędziwoja
sprowadz z Francyi z Morimundu. 3) Oliwa
f. 1170 przez Subisława xiącia pomorsk.
sprowadzeni z Kolbac familii Claraevallis
4) Ołobok. 5) Paradyż f. 1234 Bronisz
sprowadzeni z Klasztoru Lehnin w Bran:
denburgu 6) Pelplin f. 1258 Sambor Xiążę
z Morimundus gallicus. 7) Przemet
f. 1278 przez Benjamina Kolonią z
Paradyża 8) Wągrowiec f. 1152 Zbilud Złoty
hrabia na Łanigrodziu, sprowadzeni
z Morimundus Gallicus.
Zenski Klasztor: 1) Owińsk f. 1250 Przemysław I
Xiążę wielko polski, sprowadzone z Trzebnicy.

Olemno (Garnsee) w dyec. pomezańsk. Cystersów
fund. 1285 Dietrich Stange sprowadz. z Pel.
plina – zniesieni przed 1334.

Krolewiec (dyec. sambijsk.) na przedmieściu
Löbenicht Klasztor Cysterszek fund 1349
Henryk Dusemer von Arfberg wielki mistrz
Krzyżacki – poźniej oddany Benedyktyn.
kom – supr. 1531.

13. Koronowo f. 1243 Bogusza wojewoda mazow.
we wsi Szpitalnej (Hospitale S. Gothardi) nadawszy
wieś Żaduszniki – uposażył dopiero 1250 Mikołaj
podskarbi xiącia Kazimierza Kujaw. i Łęczyc. wsia:
mi Byszewo)

Owińska (żeński) f. 1250 Przemysław ~~I~~
x. poznań. sprow. z Trzebnicy (podług
Bielińskiego f. 1242)

14 Pelplin f. 1258 Sambor x. pomorsk.
najprzód w Samborze, przeniesieni 1274 do Pelplina
supr. 1823.

15. Przement f. 1278 Benjamin woje:
woda polski (?) Xiążę Głogowski (?)

16. Wistyce f. 1670 Eustach (?) ~~[illegible]~~ Tyszkie:
wicz podkomorzy brzeski. supr. 1835
prz kościele paraf. który 1438 r. [illegible]
Opactwo w dyec. łuck. w wojew. Brzeskiem –
filia Wąchocka. – pierwszy brat Jan Kostecki.

17. Kimbarowka (Vallis umbrosa)
(Sambor)
f. 1711 Zygmunt Szukozta podczaszy
Kijowski i Joanna Bokunowna i
Komorowska

Kimbarowka (Vallis angelica) czyli Dolina anielska żeń:
ski f. 1743 Benedykt Rozeński przeor
cystersów kimbarowskich profes przemęcki, [illegible]
dla cysterek zakonnic.

Rokitno (konwent)

Ołobok (żeński) fund. 1213
Władysław Plwacz Xiążę Kaliski

Trzebnica (żeński) fund.
Henryk brodaty Xiążę szląski

Owińska (żeński) (dyec. pozn.) f. 1252
Przemysław I Xiążę wielkopolski

66

Monasteria Ordinis Cisterciensis per Poloniam, Prussiam et M. D. Lithvaniae

A. 1762

(sub Commissario, Vicario et Visitatore generali ad sexennium electo ex Abbatibus)

( ) oznacza liczbę zakonników podług Ustawy z r. 1580 mają gdzie stanowić konwent

p. 90

f. 1145 Mieczysław Stary (prepozytury: Lądek, Zagurow)

1. (20) Lad, Lęd (Landense) abbatia 37 profes. filia z Altenberger praepositura: Zagarow (Zagórów); curat. Godz.; Kowal... supr. 1819
ob. Sam. rel. mor. T. X. 518. - Ser. II. Tom I. 1858. st. 5. - Bibl. warsz. 1870 T. IV. - Tygodn. illustr. 1863 f. 1145 Mieczysław książę Wielkopolski i pomorski zwany Stary

2. (25 podług Ustawy) Jędrzejów (Andreoviense) Morimundus minor) Commendatum 27 Profess. curat. Oxen. Ciern. (prepozytury: Złotniki; Cierno, Oksa)
domus S. Andreae Morimundi - Andrichofe.
Vide: Summarium munimentorum monasterii Andreov. Romae, typis Camerae Apost. A. 1678 et 1685. fund. 1140 (?) Janik arcyb. gniezn. i brat jego Klemens
podług Rubryczelli fund. 1140
Abbas claustralis Adalbertus Ziemnicki Superior: Rohin.; curat. Falkenv.
a d. 8 Martii 1754.

p. 117

3. (15) Bledzew (Bledzoviense) Abbatia alias Zemscense prius Doberlucense 35 profess. supr. 1835 f. hrab. Eustach i Wojciech brata 1260 Praeposit: Bledzew, Rokitno, Fasałdzy a Falkenwald
3ª) Rokitno (dyec. pozn.) Praeposit. Konwent f. 1661 Kazimierz Jan Opaliński opat bledzewski (z cudownym obrazem B. Maryi)

p. 263

4. (10) Szczerzec (Ciriciense) (Mariae Vallis) Curat: Ludzimir
Abbatia 20 profes. f. 1234 Teodor Pełka Gryf wojew. Krak.
Abbas Florianus Gotartowski elect. 5 Maji 1752.

p. 242

5. (20) Koprzywnica (Copriunicense) (Clara provincia) Abbatia. 33 profess. Curat: Lonov. Zakrz (Zakrzew)
ob. Encykl. T. XV.
f. 1185 Kazimierz Sprawiedliwy książę Sandomir. (podł. Rubryczelli zaś fund. 1207) i Mikołaj Bogoria wojewoda

p. 184

6. (25) Koronowo (Coronoviense) (Felix Vallis) Abbatia 30 profess. Curat: Vrich (Wierzchoin) Praeposit: Byszow
f. 1250 Nicolaus thesaurarius Casimiri ducis Cujav.

p. 250

fund. 1218 Wiesław z Prandocina pierwotnie w Kacicach sprowadziwszy z Lubiąża, a Iwo r. 1221 przeniósł do Mogiły, raczej 1225

Curat: Sielecen. Kram. Kielp.
(Obra, Syleck, Kramsk)
Siedlec

Langnow
Starzyn, Rum, Rosenberg
Praeposit: Langnow, Paroch. (Matern.
Curat. Mechov. Ramul. - Vicariatus
ad S. Jacobum.

(Choiszew)
Paroch: Choiszev. (Curat. ad S. Annam, Calav. (Kalawy) Opalev. Starodv. (Starydwor?)
(Ob: Łukaszewicz: Opis Kość. II. 393)

Curat. Log. (witki) Neoph. (an) Administr. Borkow,
Mallar. F supr. 1823 a w klasztorze założona katedra chełmińska.

Praeposit. ad S. Petrum; Curat Ciaszan,
Kaszor
18. Vallis Gratiae - w dyec. wileń. wojew. mińsk. filia Przemętu - r. 1772 nie istniał.

Praeposit. Beldrz.; Vicar. Mogilnic.
(Bełdrzychow, Mogilnica)
fund. Kazimierz Sprawiedliwy w dobrach hrab. Kasława r. 1176. filia Morimundu.

17 Olizarowy Staw d. Łuk (Claresstone)
Drozdatus w Wojew. Brześcim filia Wistycz
fund. 1238
Paroch: Kniszcen; Curat Skarzyn,
(Mniszek, Skarzyszew) Ob. Bibl. warsz. 1851 T. IV.

Curat: Jarnov. Legnov. Łopow
(Praepozytura Jarnow, probostwo Legnow)
33 z fil. z Altenberga

6. Mogiła (Mogilense) (Clara
(25) tumba) Collegium (pro studio 1762-1782
theolog. claustralis) profess. 28
f. 1221 Iwo bisk. Krak.
(podł. Ambroselli f. 1222) 1212)
p. 224
7. Obra (Obrense) abbatia 23 pro:
(12) fess. f. 1231 Sędziwoj Kantor gnieznen.
abbas Joannes Nepom. Bystram
elect. d. 27 April. 1757. - filia Lehnin
8. Oliwa (Olivense) abbatia prof. 47.
p. 241
(25) f. 1170 Sambor praefectus Pomeraniae fil. Kolbacz
9. Paradyż (Paradisiense) (Para:
p. 186
(6) disus S. Mariae) abbatia com:
mend. dawniej Gozdzikowo zwany 25 profes.
f. 1234 hr. Bronisz herbu Wieniawa
p. 240
10. Pelplin (Pelplinense) abbatia
(25) f. 1258 Sambor praefectus Pomeraniae 40 profes. F
Lacus S. Mariae
p. 257
11. Przemęt (Premetense) abbatia
(16) f. 1278 hr. Benjamin wojewoda poznań. pierwotnie we wsi Wieleniu przeniesiony do wsi, w której klasztor (Kaszczor) a r. 1413 do Przemętu 27 profes.
(abbas Joannes Żołdrski electus
d. 23 Martii 1752)
p. 263
(25) 12. Sulejow (Suleoviense) abbatia com:
mendat. 28 Profes.
p. 175
dyec. mińsk. Sambor Czarna Dolina
13. Kimbarowka (Vallis umbrosa)
(priorat) monasterium cum priore 3/4 mili od Mozyrza 15 Profes.
f. 1711 na Litwie Zygmunt Janukosta (alias de ...)
p. 82
14. Wąchock (Vanhorense) (Cella Mariae)
(25) abbatia commend. 1179 Gedeon bisk. krak. 26 Profes.
p. 138
(20) 15. Wągrowiec (Vangroviecense) abbatia commend.
f. 1143 Zbilut z Łanigrodza 21 Profes.
p. 152
dyec. wil. 16. Wistycze (Vistucense) abbatia 12 Profes.
f. 1690 Tyszkiewicz podkomorzy brzeski.

Cistercienses moniales:

1. Olobok (Olobocense) Abatia 22 Professae f. 1213 Książe Władysław plwacz Książe Kaliski
(20) (r. 1787 było tu 19 zakonnic z abbatyssą Brygitą Gorzeńska)
2. Owinsk (Owenecense) Abbatia 29 Profes. f. 1250 Przemysław xiąże Wielkop.
(16) r. 1787 było tu 22 zakonnic z abbatyssą ~~[illegible]~~ Melchiorą Gurowska)
3. Kimbarowka (Vallis angelica) monast. cum (dyec. minsk.)
Priorissa (Dolina anielska) 14 Profess. f. 1743 na Litwie x. Benedykt Rou żański profes przemęcki przeor w Kimbarówce.
(r. 1787 było tu 10 zakonnic)

Personae cum abbatibus 507.

Prócz tego wspominają Statuta z r. 1580.

Culmense (30 pers.) fund. przed r. 1267. sprowadzone z Trzebnicy.

Krolewiec f. 1349 Dusemer von Arfberg po bitwie nad Strawą sprowadzone z Chełmna.

Zarnoviense (15) incorporatum erat Olivensi. fund. 123[illegible] opat oliwski i Swiętopełk książe pomor. – supr. 1835.

Torunense (12) fund. 1311. Krzyżany r. 1599
(te 3 klasztory zajęła Mortęska dla Benedyktynek i dla tego reformę chełmińską utworzyła aby podlegać biskupowi i nie oddać Cystersom.

Statuta Reformationis monasteriorum Ordinis Cisterciensis. 4to str. 54 i 1 karta (czyli 56)
(Statuta te uchwalone in Capitulo provinciali Vangrovicensi (d. 24 czerwca d. Nat. vitalis S. Joannis Bapt. 1580) (druk w XVIII wieku.)
Edmundus a Cruce Abbas Castellionis Commiss. M. Pr.
(zwane Statuta Edmundana)

dawniejsza Edycya:
Statuta pro provincia Polona per R. Edm. a Cruce monasterii de Castellione abbatem, commissarium specialem in capitulo provinciali Wangrovecensi collecta et a. 1580 d. 10 Junii edita. (s.l.) 4to str. 54

Catalogus monasteriorum et personarum Ordinis Cisterciensis per Poloniam, Prussiam et M. D. Lithvaniae ordine alphabetico... dispositus in Annum 1762. (s.l.) 8o 14 kart nieliczb.
Catalogus 1759. 1772 i t. d.

W arcybisk. ryskiem

Cystersi 1) Padis opactwo f. 1254 czyli 1321.

2) Falkenau (Valkena) f. ~~14~~[?] ? czyli 1285

3) Dünamünde f. 1226

4) Rewel f. Waldemar II król duński, w XVI w. zajęli Luteranie.

Cysterski 1) Rewal. fund. około 1300 przez królowę duńską (fund. 1250 Eryk król duński.)

Leal fund. królowie duńscy.

Cysterki: Riga fund. 1257 Albert arcybiskup ryski.

Cathalogus monasteriorum et personarum Ordinis Cistercien-sis per Poloniam, Prussiam et M. D. Lithuaniae, ordine alphabetico dispositus in Annum 1787. 8vo kart 18.
(Vicarius et Visitator generalis ab a. 1784 Benedictus Lubstowski Abbas Landensis)

Monasteria:

1. Andreoviense (Abbas a 21 Febr. 1771 Bernardus Niegolewski) Professi 37.
2. Bledzoviense (Abbas a 7 Febr. 1777 Onuphrius Wierzbiński) . . " 35.
3. Ciriciense (Abbas ab a. 1768 Onuphrius Grzymisławski) . . " 17.
4. Coprivnicense (Abbas a 12 Febr. 1766 Christophorus Bogoria Skotnicki) . " 32.
5. Coronoviense (Abbas a 7 Augusti 1753 Joannes Chrzastowski) . . " 25.
6. Landense (Abbas a 8 Martii 1777 Benedictus Lubstowski) . " 35.
7. Mogilense Collegium (Prior a 12 Julii 1783 Paulus Gorzenski Praepositus ad S. Petrum Cracoviae J. U. Dr.) . . . . " 23.
8. Obrense monasterium (Prior ab a. 1777 Urbanus Machulski) . . " 28.
9. Olivense " (Prior ab a. 1782 Hieronymus Teschner) . . " 33.
10. Paradisiense " (Prior ab a. 1786 Valentinus Zdrychowski) . " 28.
11. Pelplinense " (Prior ab a. 1779 Nivardus Hohomann) . . " 31.
12. Premetense " (Abbas a 22 Martii 1752 Joannes Szołdrski) . . " 24.
13. Sulejoviense " (Prior ab a. 1785 Thomas Rajski) . . " 24.
14. Vallis umbrosae " (Kimbarowka vel Sambor) (Prior ab a. 1771 Nivardus Kosciusko) " 12.
15 Vanchocense " (Prior ab a. 1777 Stanislaus Konierowski) . . . . " 30.
16. Vangrovecense " (Prior ab a. 1777 Constantinus Miaskowski) . . . . " 28.
17. Visticense " (Abbas a 22 Junii 1778 Tesselinus Rembowski . . " 11

453

Monasteria monialium:

1. Olobo~~k~~cense (Abbatissa a d. 31 Julii 1782 Brigitta Gorzeńska) .. Professae 19

2. Ovenecense (Abbatissa a d. 6 Januarii 1769 Melchiora Gurowska) " 22,

3. Vallis Angelicae /: Kimbarowka :/ (Priorissa ab a. 1780 Bernarda Zaleska) " 10.

51.

69

Klasztory Cystersów w Polsce

(podług Leopold Janauschek (: Originum Cisterciensium T. I.) Vindobonae 1877. 4to :)

1. Wągrowiec	fund. 1143 d. 26 Kwietnia;	z Altenberg dyecezyi Kolońs.
2 Ląd	" 1146		d⁰
3 Jędrzejów	" 1149		z Morymundu.
4 Sulejów	" 1177 d. 10 August	- -	d⁰
5 Wąchock	" 1179	. . . .	d⁰
6 Koprzywnica (Clara provincia)	" 1185 d. 11 Sept.		d⁰
7 Oliwa	" 1186 d. 2 Lipc.		" Kolbatz w dyec. Kamińs.
8. Mogiła	" 1222		" Leubus na Szląsku
9. Paradyż (Gościkowo)	" 1236 d. 11 Novembr.		" Lehnin (w Brandeburs.
10. Obra	" 1237	- - -	" Wągrowiec
11 Szczyrzyc	" 1239	- . .	" Jędrzejów
12. Pohorsch Krone	" 1256	- - -	" Sulejów
13. Pelplin	" 1267	- . . .	" Doberan (w Meklenburs.
14 Bledzew	" 1282	. . . .	" Dobrilug (w Brandeburg.
15 Przemęt (Lacus S. Mariae)	" 1285	- - . .	Paradyż
16 Wistycze	" 1675 w Grudniu	. . .	Wąchock.
17. Olizarowy Staw (Claus fons) - na Litwie	.. 1705		—

Żeńskie:

1. Otobok	. .	1211 . . .	Trzebnica na Szląsku
2. Owińsk	. .	1250	d⁰

R. 1796 Król pruski zabrał wszelkie dobra duchowne i starościńskie

1810 d. 30 Oktobra ponowił Wilhelm III edykt względem zaboru wszystkich dóbr duchownych i klasztornych

Geogr. pol.

Cystersi w Polsce przez Zenona Chodyńskiego 70
str. 581–612. (Encyklopedya Kościelna podług Wetzera i Weltego z licznemi dopełnieniami wydana przez X. Mich. Nowodworskiego. Tom III. Warszawa 1874. 8o.)

1. Jędrzejów f. 1146. Komend.

2. Ląd f. 1145

3. Wągrowiec f. 1147 pierwot. w Łęknie – Komend.

4. Sulejów f. 1176 Kazimierz II Sprawiedliwy kr. sendom.

5. Wąchock (Cella Mariae) f. 1179

6. Koprzywnica f. 1185 (Clara provincia)

7. Mogiła (Clara Tumba) f. ~~1228~~ 1221 w Kacicach, a ~~1228~~ 1225 w Mogile Komend.

8. Obra f. 1231

9. Paradyż (Paradisus B. Mariae V.) f. 1234

10. Szczyrzyc (Vallis Mariae, Mons S. Joannis) f. 1234 Teodor h. Gryf woj. Krak. w Ludźmierzu a 1249 w Szczyrzycu

11. Bledzew f. 1232 Władysław Odonicz ~~nad~~ Obrą w Nowym Dobryluk, r. 1269 Eustachy i Wojciechzko do Zemska, między 1407–1414 w Bledzewie. Supr. 1835

12. Przemęt (Lacus S. Mariae) f. 1285 w Wieleniu, r. 1409 do Przemętu

13. Szpital naprzeciw Włocławka f. 1243 Bogusz wojewoda mazowiecki filia z Georgenthal w Turyngii – r. 1251 do Byszewa przeniósł Kazimierz ks. Kujawski gdzie im podskarbi Mikołaj fund. klasztor z Lubiąża – r. 1315 do wsi Smiesza. Koronowo filia z Lubiąża

14. Oliwa f. 1173
15. Pelplin f. 1251
16. Wistycze f. 1679 (kartuzów) supr 1832
17 Olszarowy Staw (f. 1710.
18. Kimbarówka (Vallis Umbrosa) Sarabor
f. 1710.

(apud Janauschek)

1. Ląd. p. 90.
2. Jędrzejów p. 117.
3. Bledzew. p. 263.
4. Szczyrzyc p. 242.
5. Koprzywnica p. 184
6. Koronowo p. 250
7. Mogiła. p. 224.
8. Obra p. 241. filia Węgrowca.
9. Oliwa p. 186.
10. Paradyż p. 240
11. Pelplin p. 257.
12. Przemęt p. 263.
13. Sulejów p. 175
14. Wąchock p. 178.
15. Węgrowiec p. 72
16. Wistyce p. 282 filia Wąchocka
17. Kimbarowka przedm. 82. Vallisumbrosa (Sambor)
18 Olizarowy staw. predm. 78 filia Wistycz (Clarus fons albo Vallis gratiae)

Buszenl
Rokitno

(apud Janauschek)

Premet 263.
Pelplin 257
Koronowo 250
Scirit 242
Obra 241
Mogiła 224
Oliwa 186
Koprzywnica 184
Ląd 90
Wągrowiec 72
Andrzejów 117
Bledzew 263.
Paradyż 240
Sulejów 175
Wąchock 178

4 Bukow 254
Ruda 256
Kamieniec 241
Walkena (w dyec dopat.) 236
Henrychow 229
Szepushuss. 225
Dyament (Ladys) 214
4 Eldena (Hilda) 203
Lubiąż
Dargun w dyec Schwerin
Kolbaz (Mera vallis) dyec Kamin. f. 1172 Wratysław II x. pomor. 170
Stolpe 268.
4 Marienwalde. 265
Grüssau 265.
Himelwitz ~~267~~ 264

72

Vallis-Gratiae w dyec. wilensk. wojew. mińsk
priorat Cystersów fund w XVIII w. należał do
Latus S. Mariae

Kimbarówka (Sambor - Vallis umbrosa) w dyec.
wileń. wojew. mińsk, priorat r. 1838 poddany
pod Opactwo Oliwskie i Pelplińskie

Cystersi

Wąchock f. 1179 Gedeon ep. Crac.

Przemęt f. 1278 Comes Benjamin palat. Posnan.

Andreov. d. Crac. fund. 1140 Joannes alias Janik Vratislav. episc. expost archiep. gnesn.

Landa f. 1145 Miesco dux Polon. dotavit Vladislaus Odonis Dux Pol. confirm. Honorius III 1221

Wągrowiec fund 1153 Zbilud comes de Lengrodz dot. Ogerius Comes

Sulejów f. 1177 ~~Casimirus~~ Duslaus Comes et Dux Sandomir.

Mogiła f. 1220 Ivo episc. Crac.

Pelplin f. 1258 Semborius Pomeraniae Dux

Bledzow f. 1260 Comes Eustachius et Comes Woyzeszko fratres in Döberluch, confirm Boleslaus Dux Pol. 1260

Obra f. 1238 Sandivogius cantor gnesn.

Koronow conf. 1244 Innocentius IV. f. 1253 nicolaus Thesaurarius Casimiri Ducis Cujav.

Paradyż ~~XX~~ f. ~~XX~~ fund. 1234 Bronisius Comes

Ciric f. 1234 Theodorus Goyt pal. Crac.

Koprzywnica f. 1185 nicolaus comes de Bogoria

Oliwa fund 1170 Sambor Praefect. Pomeran.

Sigismundus Tabula 1614.
Korczyński Kasper Kazanie ~~1671~~ 1761
Jarmundowicz Kazanie 1745

74

Cystersi r. 1818

Andrzejów Morimundus minor. f. 1111 Janik arcyb. gniezn. – dotat. 1143
opat Jan Wawrz. Drzewiecki ur. 1753

Bledzew f. r. 1238 Władysław Plwacz ks. w. p. – Kolonia z Doberlug (w dyec. Misn.) opat.

Koprzywnica f. 1183 Kazimierz II Król. – odbudow. Mikołaj Bogorya 1260 – Kolon. Morimundu.

Koronowo dawniej Byszewo f. 1250 Mikołaj podskarbi Kujawsko-łęczycki – Kolonia Sulejowa przeniesiono z Smeisze do Byszewa 1288 które na pamiątkę zwycięstwa Łokietka nazwano Koronowem. prior

Ląd f. 1145 Mieszek stary – Kolonia Morimundu w Francyi – opat

Mogiła f. 1221 Iwo Odrowąż bisk. krak. – Kolonia Morimundu w Francyi – przeor

Obra f. 1231 Sędziwoj Kanonik gniezn. – Kolonia Morimundu w Francyi – przeor

Oliwa f. 1170 Subisław Xże Pomorski – Kolonia z Kolbaz na Pomorzu. – przeor

Paradyż f. 1234 Bronisz comes – Kolonia z Lenin w Marchii Brandeburg. – przeor

Pelplin f. 1258 Sambor xżę pomorski – Kolonia z Morimundu w Francyi – przeor

Przemęt f. 1298 Benjamin wojewoda polski Księże głogowski – Kolonia Paradyża – przeor

Sulejów f. 1176 Kazimierz xżę pol. – Kolonia z Morimundu w Francyi – przeor.

Węgrów f. 1153 Zbilud z Panigrodza hrabia
— Kolonia z Morymundu franc. — przeor
Wąchock f. 1179 f. Gedeon bisk. krak. — Kolonia
z Morimundu — przeor

Żeńskie

Ołobok f. 1213 Władysław Odonicz — abbatissa
Owińska f. 1250 Przemysław Xiążę — Kolonia
z Trzebnicy — abbatissa

Cystersi na Szląsku.

1. Leubus (Opactwo) fund. 1041 czyli 1055 dla Benedyktynów z Kluniaku przez Kazimierza Mnicha I Króla polsk. – r. 1170 czyli 1175 za ich miejsce osadził Książe Bolesław I wysoki Cysterców z klasztoru Pforta koło Naumburga nad Salą (w Saxonii

2. Rauden Opactwo fund. przed r. 1263 przez Władysława Księcia raciborsk. – supr. 1810.

3. Heinrichau (Opactwo) (S. Mariae V.) f. 1227 r. Mikołaj z Henrykowa kanonik wrocł. i Kanclerz Księcia Henryka Brodatego.

4. Camenz (Opactwo) f. 1249

5. Himmelwitz (Opactwo) f. 1280 Bolesław Książe opolski

6. Grüssau (Opactwo) fund. 1242 Anna wdowa po Henryku I brodatym. (zakonnicy sprowadzeni z Opatowitz w Czechach) dla Benedyktynów dopiero r. 1292 Ks. Bolko I (Ks. świdnicki) sprowadził tu Cysterów z Henrykowa.

Stolpa Slop Stulp nad Peną w dyecezyi Ka-
minskiej (koło Anklam) fund. 1151 przez Ratibora
księcia pomorsk. na pamiątkę iż tu poległ r. 1153
brat jego Wartisław. Opactwo Cysterssów filia z
Bergen (koło Magdeburga)

Kresobor (Grisovia Grüssau) w dyec.
wrocław, r. 1238 założył tu Henryk II po-
bożny Benedyktynów, którzy sprzedali to
1289 Bolkowi I wojennemu księciu śląsk.
a ten osadził tu Cysterssów z Henrykowa
1289 - zwany: Gratia S. Mariae -

Jemielnice (Gemelnicum Himmelwitz) w dyec.
wroc. fund. 1290 Bolesław I xiążę Opolski - Filia
Rudy Opactwo

Szczawnik

Statuta ordinis Cisterciensis tam antiqua quam
novissima per Capitula generalia ac etiam et
provincialia pro Polona Congregatione Cistercien-
sium sancita et definita, ad preces Capituli provin-
cialis a. 1744, IV Maji et seq. ad monasterium Vagrov-
recense celebrati collecta et Anno 1745 typis mandata. (b. m.)
4to str. 240 dodane: Resolutiones et dubia in quibus
sententiae circa exemptionem et jurisdictionem Cistercien-
sium breviter exponuntur. 4to str. 48.

Cystersi (Ordo Cisterciensis)

Klasztory istniejące w Prusach jeszcze r. 1820.

1) Bledzow fund. 1238 Władysław Plwacz Xiążę wielkopolski ~~[illegible]~~ kolonia Klasztoru Dobra Luk czyli Doberlug w górnej Luzacyi, dyecez. misnensk.

2) Obra fund. 1231 Sandivoi canonic et cantor gnesnens. Kolonia Morimundi Gallici.

3) Oliwa f. 1170 Subisław Xiążę Pomeranii Kolonia Klasztoru Kolbac w Pomeranii który wziął początek od Claravallis

4) Otobok f. 1213 Władysław plwacz Xiążę Kaliski (Opactwo żeńskie)

5) Paradyż f. 1234 Bronissius Comes, Kolonia Klasztoru Lenin w Marchii Brandebursk.

6) Pelplin f. 1258 Sambor Xiążę pomorski, Kolonia Morimundi Gallici

7) Przemęt (Lacus S. Mariae) f. 1278 Benjamin wojewoda polski w Xięstwie głogowskiem, Kolonia Klasztoru Paradyż.

8) Wągrowiec f. 1152 ~~[illegible]~~ Piotr Zbilud hrabia in Longrodz, Kolonia Morimundi Gallici

Klasztory istnieiące w Galicyi r. 1806.

1) Andrzejow (Morimundus minor) fund. 1141 przez Jana czyli Janika arcybisk. gniezn. dotatum 1143.

2) Sulejow f. 1176 Kazmierz Xiązę Polski – colonia Morimundi.

3) Wąchock f. 1179 Gedeon bisk. Krak. herbu Gryf – colonia Morimundi.

4) Koprzywnica f. 1180 Kazmierz II Krol – po zniszczeniu przez Tatarow dotował Mikołaj de Bogoria r. 1260 – colonia Morimundi Gallici

5) Mogiła f. 1221 Iwo Odrowąż bisk. Krak. – colonia Morimundi.

6) Szczyrzyc f. 1234 Teodor wojewoda Krak. herbu Gryf – colonia Andrzejowa

Cystersek klasztor w Prusach jeszcze 1820 istnieiący.

1) Owinska opactwo f. 1250 Przemysław xiązę wielkopolski – colonia Trzebnicy.

Cystersi (w dyecezyi kamińskiej)

1. Kolbas (Colbaz) (mira vallis) w południowej Pomeranii, nad rzeczką Płöne na południowy wschód od Szczecina fund. 1170 ~~[illegible]~~ Warcisław II z rodu książąt pomorskich, kasztelan szczeciński sprowadziw: szy mnichów z klasztoru Esrom w Danii, za pozwoleniem Bogusława II księcia pomorsk. — Opactwo — Mira Vallis

2. Eldena (Hilda) Opactwo w Pomeranii w obwodzie Greifswald niedaleko morza na wschód mila od miasta Greifswalde) fund. 1199 Jaromar I książe Rugii, sprowadziwszy zakonni: ci z klasztoru Dargun w Meklenburgii — suprym. 1535.

~~1. Neuenkamp w północno zachodniej Pomeranii, nad rzeką małą Trebel gdzie dziś miasto Franzburg — (w dawnem biskupstwie Schwe: rin, fund 1231, czyli raczej 1233 książe rugij. Wisław I sprowa: dziwszy zakonników z klasztoru Altenkamp nad Renem~~

3. Bukow Opactwo w Pomeranii niedaleko morza, nad jeziorem Buckowsee o i mile na południe od Rügenwalde, fund. 1248 Świętopełk II książe pomorski, sprowadziwszy zakonników z klasztoru Dargun w Meklenburgii.

~~Himmelpforte w Uckromarchii na północ od Templina, koło jezio: ra Stolpe (w dawnem biskupstwie brandeburskiem, fund. 1299 Albert III margrabia. — Opactwo.~~

4. Stolpe w Pomeranii nad Peene koło miasta Anklam, fundowany pierwot: nie dla Benedyktynów z Berg r. 1153 przez Ratibora I księcia pomorskiego — r. 1305 osadzono tu Cystersów z klasztoru Pforte (nad Salą) ~~[illegible]~~ saskiego — suprym. 1637.

№

NOS RECTOR

et

Decanus Collegii Professorum Facultatis

C. R. UNIVERSITATIS CRACOVIENSIS

hac tabula profitemur testatumque esse volumus,

Dominum

oriundum

in album

C. R. UNIVERSITATIS CRACOVIENSIS

Cystersi (w dyecezyi Kamińskiej.)

5. Marienwalde (Nemus S. Mariae) (Opactwo) (w Nowej Marchii w północno-wschodniej części prowincyi Brandenburg obwód Arnswalde pomiędzy miastami Arnswalde a Waldenberg) fund. 1286 margrabiowie brandenburscy bracia Otto IV i Konrad z synem Janem. Zakonnicy sprowadzeni z klasztoru Kolbas. — (dziś zamek Jägersburg.)

Hiddensee (na wyspie koło wyspy Rugii) — fund. 1296 Wisław II Książę Rugii i Henryk von Osten — zakonnicy sprowadzeni z klasztoru Neuenkamp. — w biskupstwie Roeskild. — supr. 1536.

6) Dämesow (Dämizow) na Pomorzu koło Szczecina, fund. 1248 Barnim I Książę pomorski; zakonnicy sprowadzeni z klasztoru Walkenriedt (Volkerrode) w Turyngii — r. 1260 opuszczony.

№

NOS RECTOR

et

Decanus Collegii Professorum Facultatis

C. R. UNIVERSITATIS CRACOVIENSIS

hac tabula profitemur testatumque esse volumus,

Dominum

oriundum

in album

C. R. UNIVERSITATIS CRACOVIENSIS

80

Jongelini Casp: Notitia –
abbatiarum ordinis Cister-
ciensis per totum orbem
Colonia 1641. fol.

81

Synopsis juris Canonici et bullarum summorum pontificum, decretorum sacrorum conciliorum et Constitutionum provincialium statutorum regni et diplomatum serenis. regum Poloniae ad eum effectum ut duntaxat professi regulares in Abbates monasteriorum eligantur latorum et in favorem S. Ordinis Cisterciensis indultorum... collecta A.D. 1672. fol.

K.8. 3. XIX. 32. g.

jednego: od 1672

Historia Ord. Cistercien. in Polonia
i Synopsis juris canonici et bullarum summorum pontificum decretorum sacrorum conciliorum etc – collecta a. 1672.

82

Szczyrzyc

Crac. 1308. IV Cal. Junii Vladislaus prawonicem

Crac. 1318 d. dom. Judica confessum

Andrzejow Boleslaus

Crac 1271. XIV Cal. Martii (Civitas locat)

Casimir rex Crac d. S. Elisabeth 1332

S. Casim. Crac Sabbato ante fest Tiburtii et Valeriani 1510.

judicialne – grod
hipoteczne – ziemsk
które po 1690 księgi?

Casp. Jongelinus (Anto- Abb. montis Disibod.) Notitia abbatiarum ordinis cisterciensis X libri Colon. 1640. fol. 2/3 Thlr.

2 Taf rhein. u. westphal. Klöster

4 Thl cölnischen

8 Thl die englischen u. irländischen

Bruno apostolus: Des preussischen Apostels Brunonis Leben Tod, Verehrung. Zeller 1714. mit 2 Kupf.

84

Sigismundus Professus Cracov. Tabula omnium monasteriorum Ordinis Cisterciensis. Posnaniae typis Joan. Wolrabi 1614. 4°

p. 528 Tom III Nr. 9223

Jocher Adam: Obraz bibliograficzno-historyczny literatury i nauk w Polsce. Tom III. Wilno 1857.

Zalaszowski Jus Regni Poloniae I f. 623 (Editio 2a Vars. 1741)
"Sigismundus Monachus Coronoviensis: Tabula monasteriorum Ordinis Cisterciensis.

Bogusz wojew. mazow. r. 1243 zało-
żył w Szpitalu naprzeciw Włocławka spro-
wadziwszy z Georgenthal Vallis S. Georgii w Turyngii
r. 1252 objęli zakonnicy z Morymundu i w
w Byszewie osiedli gdzie im Kazimierz Książę
Kujawski 1251 wystawił klasztor (opactwo w
Bydgoskiem) zakonnicy z Lubiąża. – r. 1288 do
wsi Smiesze (później zwany Koronow) przemie-
szczeni

Das Orig. – der Tabula des fr. Sigismundus
findet sich leider in der hiesigen Universitäts-Bibliothek
gar nicht vor

z. 3 85

Władysław Książe Kujawskie zakonnik opactwa Cyster:
sów w Dijon przez L. C. N. Amanton (wydane w Dijon
w drukarni Brugnet wdowy 1832)
Bibl. warsz. 1864 Tom I p. 349-366 marzec.

Cystersi.

86

S. Robert opat Molismen. w Gallii Celtyc., B. Albericus, i S. Stefan, którzy Molismeń. Opactwem następnie jeden po drugim rządzili, ~~ustanowili Zakon~~ zachęceni do tego od Hugona Arcybis. Lugduń. Waltera Kabiloneń. i Odona Księcia Burgundyi, ustano-

ustanowili zakon Cysterski w r. 1098.

87

Colbaſ a 1174 pod t dunsx
nera Vallis d. 4 Non Febr.
z Klasztor Cystersów w. Ryse (Rus
regium) (Ruhkloster) w Schleswigu
w Dan.

31.

£m

Magdalena Wągrowska opatka zwierzyniecka + 1808 88
Rozalia Święczkowska " " od r. 1809

Cathalogus monasteriorum Cisterciensium in utraque Galicia 1806

de linea Morimundi gallici

1) Andreoviense alias Morimundus minor (fund. Joannes seu Janik archiep. gnesn. de armis Gryf anno 1111 dotatum 1143 - abbas Joannes Laurentius Drzewiecki nat. 1753 ~~prof.~~ 1771 abbas ab a. 1802
2. Sulejoviense de linea Morimundi f. 1176 per ducem Casimirum
3. Vanchoviense de linea Morimundi f. 1179 per Gedeonem episc. crac. de armis Gryph.
4. Coprivnicense de linea Morimundi Gallici fund. 1180 a Casimiro II rege post devastationem tartaricam iterum dotatum per Nicolaum de Bogorya 1260
5. Mogilense de linea Morimundi fund 1221 per Ivonem Odrowąż episcopum Crac. - Prior Benedictus Wierzbinski a 16 apr. 1793 (nat 1756)
6. Ciriciense de linea Andreoviensi fund. 1234 per Theodorum palat. Crac. de armis Gryph. - Prior Gerardus Zimowski electus 16 Aug. 1804 (nat. 1763 prof. 1785)
(- habet personas locales 17

klasztory męskie inne Pelplin, Przemęt, Obra, Oliwa, Lęd
Koronowo, Wągrow, Bledzew
żeńskie ~~męskie~~ Owinsk

./.

r. 1744

Cysterskie R. 1740 liczono Konwentów 2.

R. 1804 był w Rossyi i Klasztor w dyec. mińskiej
(Kimbarowka)

Vallis angelica d. wileńsk. dawn

1. Kimbarowka (dyec. mińsk.) fund. 1744 przez (Benedykt
w Kimbarowce
Rożańskiego przeora cystersow sist. około 1857
(obok męskiego) podług Archiwum teol. fundował tenże
r. 1741 co pewniejsze

2. Ołobok (Olboch) f. 1213 Władysław
spluwacz
wielkopolski, ~~iny~~ ~~francz~~
Odonicz xiąże ~~Kaliski~~ ~~f. 1178~~ ~~Władysław~~
Spluwacz xiąże kaliski sprowadziwszy zakonnice z Trzebnicy
podług Łukaszewicza
która ~~...~~ nie istniała jeszcze

3. Owinsko f. 1242 Przemysław xiąże
wielkopolsk. sprowadziwszy zakonnice
z Trzebnicy. co pewniejsze
podług Archiwum teologicznego fundował
tenże dopiero 1250

4. Żarnowice d. Kujaw.

1. Jędrzejów (Andreovia, Morimundus minor – Domus S. Andreae Morimundi – Andrishofe) Opactwo. Przy Kościele we wsi Brzeźnica konsekrowanym pomiędzy r. 1109 – 1118 przez krakow. biskupa Maura, założyli bracia herbu Gryf Jan (Janik, Janisław) proboszcz wrocławski (kanonik gniezn. krak. bisk. wrocław. arcybisk. gniezn.) pomiędzy r. 1142 i 1144, najprawdopodobniej r. 1143; r. 1149 wprowadzeni Cystersi z opatem Mikołajem z klasztoru Morimundus (w Francyi depart. Haute-Marne = w Szampanii), i od tąd było tu opactwo. – Filia Morymundu.

2. Bledzew (Bledzovia, Blesen) Opactwo. R. 1232 Władysław Odonicz czyli Plwacz książę wielkopol. darował Cystersom klasztoru Dobrilugk (w Łużyci niższej, dyecezyi Missenskiej) grunta nad Obrą rzeką (gdzie dziś wieś Althoefchen); tu założyli Cystersi grangię z kościołem S. Maryi i S. Henryka które to miejsce nazwali Nowy Dobrilug (Domus S. Mariae et S. Henrici in Doberluch). R. 1260 bracia Eustach i Wojtek Komesowie darowali wieś Zambetez (Zambrsko, dziś Zemsko); r. 1282 przeniesiono tu klasztor z Nowego-Dobrilugu i założono w nim Opactwo (z powodu wylewów Obry). R. 1312 dokupiono wieś

Bledzew, dokąd r. 1414 Klasztor z Zemska przeniesiono. — Filia Dobrilugi, wnuczka Morymundu.

3. Przemęt (Lacus S. Mariae

90.

Oliwarowy Staw (Clarus fons) priorat w dyecezyi Łuckiej pierwotnie należał do Opactwa Wiślickiego, a od r. 1238 do Oliwy i Pelplina.

Pelplin f. 1267 filia Doberani linea Morimundi

Koronowo f. 1256 filia Sulejów. linea Morimundi

Szczyrzyc f 1239 filia Andreow linea Morimund.

Andrzejów f. 1149	fil. Morimundi
Sulejów f. 1177	
Wąchock f. 1179	
Koprzywnica f. 1185	

S. Maria de Scepusio Szepes filia Wąchocka, fund 1223 przez Królów węgier.
Szczawnik nad Hernadem koło Karsdorf.

Przemęt Lacus S. Mariae (przedtem Wieleń)
filia z Paradisus S. Mariae fund 1285
filia Paradisi linea Morimundi
Bledzew (przedtem Novum Dobrelug, Zambrsko
Zemsko) f. 1282 filia Dobralucae linea Mori-
mundi.
Obra f. ~~1231~~ Sędziwoj kanon gniezn.
(kolonia z Lekna czyli Wągrowca) fund 1238
filia Wągrowiec linea morimundi.
Paradisus S. Mariae f. 1234 6 Mikołaj i Dyonizy
Broniszcomes we wsi Gościkowo (filia z
Lekna linea morimundi
Wistyce w dyec. Łuck. opactwo cystersów fund.
~~[illegible]~~ 1670 Eustachiusz Tyszkiewicz podkomorzy
brzeski (filia z Wąchocka)

Borski Michał dziedzic † 1819

Drzewiecki Jan Wawrzyniec ur. 1753
wstąpił do Cystersów 1771, wyświęcony 1776
opat jędrzejowski od 3 Lut. 1802 – 1809

Wierzbiński Benedykt ur. 1756 wstąpił do Cystersów
1776, J. U. Dr. przeor w Mogile od 1793 – 1809

Zimowski Gerard ur. 1763, wstąpił do Cystersów
1785 przeor od r. 1804 w Szczyrzycu. – 1809.

Joannis —

(Northusiæ 1541.)

12

92

Łoka Józef opat cystersów w Bledzewie † 1 marca 1762.

Wyjątki z Rękopisu: Privilegium fundationis Monasterii Andreoviensis super villas et decimas in hac Privilegii Copia contentas Rdmi in Christo Patris D. Joannis Archiepiscopi Gnesnensis. Rękopis ten starym charakterem pisany, jest in-folio, oprócz Rejestru na początku umieszczonego ma kart jednostronnie liczbowanych 239. Miejscami są w nim karty białe. Są w nim pisma od roku 1154 – 1609. przez Bartłomieja Waliszkiewicza.

Joannes Polonorum Archiepiscopus, pisze patrimonii mei liberam portionem villas scilicet has: Rakoszijno, Pothok, Żijszakowo, Żantczijno, Bakowo, Tharszowa, Chorzewa cum decimis suis nadaje. Zaś Biskup Maurus który tenże kościół poświęcał, i Radoth jego następca przydali dziesięciny z wiosek: Osarowici, Prenesławe, Konare, Michowe, Bechłowo, Borowa, Prekopa, Linowo, Holosisze. Na końcu jest: Facta est haec oblatio sive donatio Anno 1154 primae Sedis pontificale regimen tenente Domino Eugenio, nec non Boleslao, Mescone, Henrico germanis fratribus principatum in Polonia tenentibus, multis astantibus Nobilibus quorum haec sunt nomina: Ego Joannes Archieps. et Clemens frater meus, Dominus Jaczo, Michora, Mechizlaus, Martinus, Zbiluit, Nicholaus Tribunus, Comes Bogemelus.

Jan arcybiskup nazywał się inaczej Janik był wprzód Vratislavien. Episc.; Klemens brat jego ex proceribus Poloniae miles et Satrapa insignis, oba byli haeredes de Brzeznica, herbu Gryf.

W Księdze: Liber Beneficiorum stoi że Jan i Klemens Gryfici Klasztor Jędrzejowski Zakonu Cystersów in praedio et villagio suo Brzeznica vocato r. 1140, regnantibus apud Poloniae Regnum Vladislao, Boleslao, Mieczslao, Henrico et Casimiro filiis Boleslai Krzywousty, Ducis et Monarchae Regni Poloniae fundant, erigunt et dotant.

2. et dotant, a r. 1154 dziesięciny nadali temuż Klasztorowi, z wsiów: Brzeznica, Rakoszyno, Pothok, Łyszakowo, Łantczyno, Rakowo, Tarszowa, tudzież Holuszy. Lecz i Maurus biskup krak. dum Ecclesiam in Brzesznica a praefatis duobus germanis Joanne et Clemente, pro futuro Monasterio cistercien. nondum erecto, fundato tamen et dotato, fabricatam in honorem et titulum B. V. Mariae et s. Adalberto dicaret, nadał temuż Kościołowi dziesięciny z dóbr stołowych: Morawicze, Przenesławe, Konary, Michow, Więglowo. Tenże Arcybiskup Jan nadał później dziesięcinę z wsiów: Złothniki, Rambieszyce, Łyszakowicze, Zarozycze, Zdanowicze, Czaczow, Brzezno, Brzegi (de mensa sua Archiepiscopali). Tenże Jan Arcyb. ex parte cognati sui Szmit (Zmił), filii Bodzantae haereditates jure successionis devolutae jako to: Ujazd, Błonie, Zarzycze, Błonica, Skowrodlno, Kamienczyce; Dzierzanznam, Buskow, Tropiszow, Biała, Bezdn (Beszdyn), Mirzewa, Peterznica, Krzcienćino i Zdecze dał i zapisał. Gedeon biskup krak. de domo et stirpe Griphorum zapisuje dziesięciny z dóbr stołu swego, ze wsiów: Skroniow, Warlino; Tenże alterius Varlino, quae sedet supra Nidzicam, in qua sedent Konary, inter villam Bugniow et Niegosławicze sitam, dedit, donavit, et perpetuo inscripsit. Gdy Andrzejów miasteczko się wzniosło z czasem, Brzeznica gdzie był Kościół i Klasztor Cystersów, przybrała miano jego, i odtąd po dziś dzień Jędrzejowem się nazywa.

Andrzejów, miasteczko (oppidum) z Kościołem parafial. ś. Katarzyny.

Rakoszyno, wieś (villa) z Kościołem paraf. s. Stanisława. Z tej wsi dawano Cystersom ova, gallos, caseos, labor, powabam, oszep, dziesięcinę i canapale.

Potkok, wieś w parafii Krzcięczycze położona; dawała daniny jak wyżej. W tej wsi były i haeredes militares.

Łyszakowo, w parafii Andrzejów. wieś. Ciężary jak wyżej.

Łanczyno,

Łanczyno, wieś w paraf. Andrzejow.

Rakowo junior. wieś w paraf. Andrzejow.

Tharszawa, wieś w paraf. Andrzejow.

Chorzewa, wieś w paraf. Andrzejow.

Ujazd, wieś w paraf. Andrzejow.

Majus Błonie, wieś w paraf. Koprzywnickiéj, Graniczy z miasteczkiem Koprzywnica, i z wsiami Łukowiec, Kremswinsiec, i Czyżow.

Zarzycze, wieś w paraf. Koprzywnickiéj.

Błonica, wieś w paraf. Koprzywnica, graniczy z Koprzywnicą.

Skowrodlno, wieś w paraf. Piąndzicow, graniczy cum villis Humianowicze. Było tu Navigium in flumine Nida.

Kamienczycze, wieś w parafii jak wyżéj.

Dzierzązna, wieś.

Buszkow, wieś w paraf. Staboszowskiéj.

Tropiszów, wieś D° D°

Biała, wieś D° D°

Beszdyn, wieś D° D°

Mirzawa, wieś w paraf. Krzięcicze. Graniczy z wsiami: Połoko, Łyszaków, Łanczyn, Przyłęk.

Pełcznicza, wieś, graniczy z wsią

Krzyniecz, wieś, graniczy z wsią

Zdecicze, wieś, graniczy z wsią

Grambałow, wieś w paraf. Pleszowskiéj.

Nawarzycze, wieś, ma Kościoł paraf. pod wezwaniem Ś. Andrzeja.

Mnichowicze major, wieś w paraf. Dzietrzychowicze, niedaleko od Dn.

od Dunajca. Graniczy z wsiami: Dzietrzychowice, Dymlin, Siedliszowicze, Szyskorzyjcze, Jadowniki.

Cirno, wieś, ma kościół paraf. pod wezwaniem ś. Jakóba aposto. Inaczéj Czyrnin (Cierno) nazywa się. Rzéka Nida rozgraniczała Dyecezyą Krakowską od Gnieźnieńskiéj. Graniczy z wsią

Cierno. Czyrnin.

Przytęnk, wieś w paraf. Piotrkowicze. Graniczy z wsią

Mnichowicze minor, w paraf. Dzietrzychowicze. Graniczy z wsiami Dzietrzychowicze, Dymlin, Siedliszowicze, Jadowniki.

Chijcza, wieś ~~nad Nidą~~ prope Nidam fluvium, w paraf. Dzierzkow.

Niegosławicze, wieś w paraf. Nawarzyjcze. Graniczy z wsiami Sędowicze, Opatkowicze, Lubcza, Konaryj.

Skroniow, wieś w paraf. Andrzejow. Medietas vero est militaris videlicet Gozdzieczki de armis Doliwa.

Sudoł, wieś w paraf. Andrzejow.

Przasław, wieś Do Do

Czaczow, wieś w paraf. Cierno (Cirno, Czyrnin). Graniczy z wsią

Wyglinięcz, w paraf. Andrzejow. Graniczy z Opatkowicami.

Wolicza, wieś w paraf. Gemielno.

Liaskow, wieś w paraf. Andrzejow. In eadem villa est vinea Monasterii ex qua administratur vinum ad sacrificia, et ad res divinas expediendas.

Laskow.

Rudniki, wieś w paraf. Kurzelow. Oprócz innych danin dawała wieś Cystersom Jędrzejow. duas urnas mellis crudi.

Biezorenda, wieś w paraf. Mokrzko.

Żukowiecz, wieś w paraf. Koprzywnica. Graniczy z miast. Koprzywnica i z wsiami Cziszica, Krzcin, Sosniciany.

Okalewicze, wieś w paraf. Borzykowa. Graniczy z wsiami Radoszowica, Łysiny, Stanisławicze, Borzykowa, Pukarzow.

Wrzeborzyjcze,

Wszeborzyjcze, wieś z Kościołem paraf. pod wezwaniem 11,000 dziewic. Graniczy z wsiami: Stanisławice, Borowiecz, Maluszyn, Rogaczow, Cienierniki, Sobierkursko, Borzykowa większa i mniejsza. 95

Grodzisko, wieś w paraf. Wszeborzycze.

Decimae Manipulares Monasterii Andrzejovien. in Dioecesi Gnesnen. donatae eidem per Joannem Archiepisc. Gnesnen.

Brzeznica.
Andrzejów.
Rakoszijno.
Pothok.
Łijszakowo.
Łantczijno.
Rachowo.
Tharszowa.
Chorzewa.
Holuszij.
Złotniki, z paraf. drewnianym Kościołem WW. Świętych. Wieś non longe a fluvio Nida. Cujus haeres Złotniczki nobilis de domo Siarza.
Skotniki.
Rambiescijcze.
Zdanowicze, wieś w paraf. Cierno.
Czaczow, wieś w paraf. Cierno.
Brzezna, wieś w paraf. Brzegi.
Brzęm, wieś z kościołem paraf. s. Mikołaja.

Decimae manipulares Monasterii Andrzejowiensis per Maurum et Radosthonem et Gedeonem Episcopos Cracovienses donatae.

Morawicze,

Przenesławe,

6\. Przenestawe, wieś w paraf. Andrzejow.
Konaryj, wieś w paraf. Nawarzycze.
Michowo, wieś w paraf. Mokrzko.
Więglowo.

Decimae tres donatae Monasterio Andrejoviensi per Radosth Episcopum Cracoviensem.

Borowa, wieś w paraf. Krzcięcicze
Luniowo.
Przekopa, wieś w paraf. Dymitrow.

Tres decimae donatae per Gedeonem Episc. Crac.

Skroniow, wieś w paraf. Andrzejow.
Warlino primum, wieś w paraf. Cierno.
Warlino secundum.
Buschkow, wieś w paraf. Staboszow. Cujus haeres Thomas Szanczyjgniewski de domo Jelita.
Opatkowiczee, wieś w paraf. Szanczyjgniew. cujus haeres Nicolaus Szanczyjgniewski.

Dotąd wszystko z Liber Beneficiorume.

Następujące rzeczy są z transumptów.

1\. Przywilej Jana arcyb. Gniezn. i Gedeona bisk. krak.
Przywilej Jana bez daty daje dziesięciny ze stołu swego z wsiów: Złotniki, Skotniki, Rambiescici, Lasochovici, Zarczyci, Zdanowici, Rakowici, Brzezno, Bregeo.

Breghe. Z części dziedzicznej cognati ejus cui nomen erat Zmil filii Bozante: Ujazd, Błonie, Zezie, Błonika, Skowrodlno, Kamienci. 7. 96
Z wsi kupionych: Gyresinam, Burecow, Tropiszowo, Biała, Belgen, Mirave, Petkinice, Krzencino, Zdeccze.

Gedeon bisk. daje ze stołu swego jak wyżej dziesięcinę, z dodatkiem dziesięciny ze wsiów Skroniów, Wazlino, et alterius quae sedet super Nidikam in qua sedent Konaryj duae, hoc est inter villam Bugiuou et villam Nigozlai. In eadem consecratione praesentes fuerunt D. Meseco, D. Kazimirus Domini terrae, Abbati, Comites, Nobiles, capellani.

2. Przywilej Jana arcybisk. Gniezn. i Gedeona bisk. Krak.

Jan ze stołu swego daje dziesięcinę z wsiów: Złotnici, Skotnici, Rambiescici, Lasochowici, Zarcici, Zdanowici, Chachenici, Brzezno, Brech. Z dziedzicznej części powinowatego swego, cui nomen erat Zmil filii Bozatae: Ujazd, Zezie, Boloniam, Błotnici, Lanche, Scowrodne, Camienci. Dodał nadto z kupionych dóbr: Dzieręzna, Buskow, Tropiszow, Bella, Będdm.

Gedeon od stołu swego z wsiów jak wyżej z dodatkiem dziesięciny z pewnej wsi quae sedet super Nidikam in qua sedent Konaryj duae, hoc est, inter villam Bugiwoi et villam Nigozlai. Tych dwóch donacyj świadek jest, D. Dux Mesco, D. Kazimirus, Abbas Tinecensis Hildebrandus, Abbas de Calvo Monte Milvanus, Abbas de Sieciechow Arnoldus, Abbas de Lochna Simon, D. Aiax, D. Zetozlaus, Gneomirus, Stephanus, Jacobus, Joannes, Clemens, et multi alii.

Confirmatio suprascriptorum privilegiorum
per S. Regem Sigismundum I.

Albertus de Kłodawa opat Jędrzejowski okazał dwa przywileje dawne wyżej

8. wyżej wspomnione czyli listy (litteras ambas) una duntaxat pelle complexas, Jana arcyb. i Gedeona bisk. przywiesistemi pieczęciami stwierdzone, i o ich potwierdzenie prosił. Wymieniają się tu dosłownie prawie te przywileje z małą odmianą. I tak 1szy Jana arcyb. mówi: Ego Joannes Archiep. Gnes. notum facio praesentibus et posteris me dedisse Ecclesiae S. Adalberti in Andreow, in consecratione ejusdem Ecclesiae decimam quinquaginta aratrorum, quam postea assignavi in villis illis tunc temporis ad mensam meam pertinentibus, quarum nomina subdita sunt: Złotniki, Skotniki, Rambieszyce, Laszochow, Zarczyce, Zdanowice, Chacewici, Brzezno, Brzegi. Dedi etiam cum eadem decima eidem Ecclesiae et fratribus in ea Deo servientibus haereditatem meam, quam habui totam ex parte cognati mei Zmil, filii Bozatae, hoc est, Uiazd, Błonie, Seszie, Boloniam, Błotniki, Lanche, Skowrodlno, Kaminkici. Addidi etiam villas quas emeram, Direnснam, Buskow, Tropiszowo, Bella, Besgen, Quicunque ergo aliquid de istis omnibus abstulerit, vel dempserit, praeter voluntatem Abbatis et Fratrum, anathema sit. — 2gi Ego Gedeo Crac. Episcopus dedi Deo et Beatae Virgini Mariae et S. Adalberto, et Fratribus de Andrzejow in consecratione illius Ecclesiae decimam ad mensam meam pertinentem omnium supradictarum villarum in Episcopatu meo duntaxat positarum. Addidi etiam decimam villae amissam quae sedet super Nidikam in qua sedent Konaryj duae, hoc est, inter villam filiorum Bugivoi, et villam Nigostai. Quicunque ergo aliquid de istis omnibus abstulerit, vel dempserit, praeter voluntatem Fratrum et Abbatis, anathema sit. Utriusque suprascriptae donationis testis est Dns Dux Mesco, D. Kazimirus, Abbas Tynecen., Abbas de Calvo Monte, Abbas de Sieciechow, Abbas de Loena,

de Locna, D. Aiax, D. Zecoslaus, Gneomirus, Stephanus, Jacobus, 9.
Joannes et multi alii. Takowe przywileje potwierdził Zygmunt I. 97
w Krakowie Sabbato ante Festum S. Trinitatis A. D. 1533, Regni
nostri anno 27. W przytomności: Petro Episcopo Crac. et Regni nos-
tri vicecancellario, Joanne Premislien., Petro Camenecen. Epis-
copis, nec non Otta de Chodecz Cracovien., Stanislao de Brzezie
Sandomirien. Palatinis. Petro Kmita de Wisnice Sandomirien.
et Regni nostri Marsalco, Nicolao de Wola Woinicen., Petro
de Opalenica Landen., Spythone de Tarnow Zawichosten. Cas-
tellanis; Joanne Olesnicki praeposito Sandomirien., Samuele
Macieiowski Canonicis Cracovien. Secretariis nostris, et aliis
quam plurimis fide dignis. Datum per manus praefati
Reverendi in Christo Patris D. Petri Episcopi Cracovien. et Re-
gni nostri Vicecancellarii sincere nobis dilecti.

Privilegium confirmationis Vincentii Episcopi Cracov.
super quasdam decimas et quaedam donatio ejusdem
specialis.

Opaci
Klasztoru Cystersów
w Jędrzejowie

Klasztor Cystersów w Jędrzejowie (zwaném pierwotnie Brzeźnica) założył Jan czyli Janisław proboszcz wrocławski kanonik gnieźnieński i krakowski (później arcybiskup gnieźnieński) wraz z bratem swym Klemensem herbu Gryf r. 1140 sprowadził sy zakonników z Morimundu w Burgundyi i zapisawszy temu klasztorowi r. 1154 wsie Brzeźnicę, Rakoszyn, Potok, Łysaków, Łączno, Raków, Tarszawa, Chorzewa. Od r. 1149 było tu opactwo. Pierwszym przeorem był Mikołaj z Burgundyi który zakonników z Francyi sprowadził. Szereg zaś opatów jest następujący (podług: Pierwszy wstęp przeświętnego zakonu cystercyenskiego do Polski i początek klasztoru andrzejowskiego z wyrażeniem wszystkich opatów – umieszczonem na ostatnich 3 kartach dziełka ~~drukowanego bez tytułu~~ Korczyński Kasyan: Kazanie przy obłóczynach Józefy Lisickiej w Chęcinach franciszkanki Kraków 1761 4o.)

1. Witricus Francuz (Helcel mianuje go mylnie Viadrus opierając się na późniejszym odpisie dyplomatu r. 1210)
2. Teodoryk Francuz od 1208. (przychodzi w dyplom. r. 1213 był na synodzie w Sieradzu. R. 1218 był od Honoriusza III wyznaczonym komisarzem w sprawie o Kalisz pomiędzy Henrykiem I księciem wrocł. a Władysławem Odoniczem)
3. Garrinus Francuz od 1247
4. Hugo Francuz od 1256
5. Jan Francuz od 1273
6. Viardus Francuz od. 1280 (przed nim Starowolski i Helcel wspominają opata zwanego Drogo)
7. Geraldus Francuz od 1308 (Starowolski i Helcel ~~[illegible]~~ mienią go Niemcem.) (prior.)
8. Reinerus Francuz od 1320.

Kościołowi S. Wojciecha i klasztorowi przy nim założonemu w Jędrzejowie nadał r. 1166 lub 1167 Jan arcybiskup gnieźnieński dziesięcinę z wsi Słotniki, Skotniki, Rambieszyce, Lassochów, Zarczice, Sdanowice, Chaczewice, Bresno, Bregi – prócz tego wsie Ujazd, Błonie, Sesże (Zarzecze?), Bolonijany, Błotnicky, Lanihe, Skowrodne, Kaminki które nabył od swego krewnego Smila syna Bodzęty – oraz wsie Direnszna (Dzierązna), Buzekow (Buszków), Tropisowo, Bela (Biała), Bezgen (czyli Besthen?) które dokupił. – Gedko biskup krak. w tymże czasie podczas poświęcenia kościoła darował klasztorowi dziesięciny biskupie z tych wsi oraz z wsi nad Nidzicą w której mieszkali koniarze pomiędzy wsiami synów Bugiwoza i wsią niegostawa. – Przy poświęceniu byli książęta Mieszko i Kazimierz, opaci tyniecki, świętokrzyski, sieciechowski i abbas de Lehna. – Jest to najdawniejszy przywilej tegoż arcybiskupa Jana i klasztoru jędrzejowskiego, dochowany w transsumpcie Zygmunta I z r. 1533 (druk. w Cod. dipl. Muczk. T. III No. 5 p. 6) bez daty – po nim idzie przywilej biskupów krak. Maura i Radosta z r. 1154, Gedki i Wincentego Kadłubka transsumpcie z r. 1210 (druk. w Helcel. Rozprawa o jednej wsi)

9. Franciszek Francuz od 1329 (podług Starowolskiego i Helcla zwał się Franco +1357)

10. Gwilhelm z Francyi od 1357.

11. Geraldus Francuz od 1363 (podł. Starowolskiego +1373 d. 7 maja) (Gerardus abbas provit. 1365)

12. Arnold z Francyi, od 1371

13. Wilhelm Niemiec od 1376.

14. Geramus z Morawy od 1378

15. Bertrand z Niemiec od 1385

16. Konrad z Niemiec od 1386

17. Jakób Polak od 1392

18. Wojciech z Przyłęka od 1407 (Helcel mylnie mniema że to był pierwszy Polak)

19. Piotr od 1422 (1434?) z Brodzic

20 Newstompus (Nienstęp) od 1426 był na Koncylium Bazylejskim 1442

21 Mikołaj Odrowąż z Rębieszyc od 1448

22. Jakób Mnichowski z Mnichowa herbu Lis sufragan wileński od 1496 (Starowolski i Helcel zowią go Mnichowski – podług Paprockiego był biskupem Kaffy i +1531)

23. Stanisław Potocki na Potoku od 1515

24. Wojciech Clodavius (z Kłodawy) od 1530.

25. Jan Janowski (herbu Janina) wprzód opat szczyrzycki – od 1561 +1571 d. 12 marca (Necrolog. monast. Szczyrzycensis).

26 (Helcel idąc za Starowolskim mylnie pisze iż na jego miejsce obrany opatem szczyrzyckim Piotr Borowski – lecz podług Necrolog. obrany opatem szczyrzyckim Stanisław Bukowiecki herbu Drogosław r. 1561 który umarł w Krakowie i u S. Katarzyny pogrzebiony. Po nim dopiero r. 1565 obrany opatem szczyrzyckim Piotr Borowski herbu Prus I mo)

26. Stanisław Białobrzeski herbu Abdank od 1571 + 1585.

Od r. 1585 aż do r. 1672 nie było opatów zakonnych lecz opaci komenda=riusze wybierani przez Królów. Dopiero r. 1672 znów obierano opatów zakonnych (abbates claustrales) (których niedostaje w Starowolskim i rozprawie Helila)

27. Teodor Madaliński profes łędzki od 1672 (Helel go zowie mylnie Ja:nem)

28. Jan Kostecki profes łędzki od 1682 poseł królewski Jana III do Neapolu

29. Józef (Bernard) Zebrzydowski profes jędrze:jowski: (1694) od r. 1699

30. Augustyn (z Duszowa) Wessel profes henrykowski - biskup inflantski (i piltyński) potem kamie:niecki. od r. 1711-1725 opatem (od r. 1720

31. Bernard Łaszewski profes oliwski) opat 1742, 1745

31b. Rapacki prior perpetuus andreoviens. bytna kapitule generalnej w Sulejowie r. 1750. (z Łaszewskim opatem cysterskim)

32. Jan Wojciech Ziemnicki (Drzeol.) profes ję:drzejowski sekret. Król. (od r. 1750. (1768) obrany na kapitule w Sulejowie 1750. - opat od 8 Marca 1754 herbu Złota Wolność

33. Bernard Niegolewski (opat od 21 Lutego 1771 ~~1772, 1794~~) + 18 styczn. 1797.

34. Wawrzyniec Drzewiecki + 26 lut. 1826 ostatni opat klasztorny jędrzejowski

Opaci Komendariusze jędrzejowscy:

1. Stanisław Reszka kanonik warmijski dziekan warszawski od 1585 + 1600 w Rzymie

2. Bartłomiej Powsiński kanonik krakowski poseł królewski do Rzymu i Neapolu + 1622 (Helel zowie go mylnie Mazurem i daje mu herb Ciołek - co nieprawda: bo jak widać z Kroniki Krzysztofa Zelnera i z aktów rektorskich był on synem Walentego czyli Foltyna Powsińskiego złotnika krakowskiego - herb jego dotychczas w dnewnyrycie dochowany bynajmniej nie ma Ciołka)

Ob: Korczyński Kassyan: Kazanie przy obłóczynach Józefy Lisickiej Skarb=nikówny lwowskiej miane d. 8 września 1761 w Kościele Franciszkanek Chęcińskich. Kraków, w dr. Akadem 1761. 4to bark. Ded. Janowi Wojc. Ziemnickiemu opatowi na końcu Chronologia Opatów jędrzejowskich od r. 1154 do r. 1750.

3. Adam Mąkowski herbu Ogończyk kanonik kujawski od 1622 - poseł do Neapolu i Hiszpanii + 1623 w Akwizgranie.

4. Remigian Koniecpolski herbu Pobóg od 1623 - biskup chełmski + 1640. (Na tym opacie urywa Starowolski swój poczet - dodaje Heliel:)

5. Alexander Trzebiński herbu Jastrzębiec referendarz koronny - od 1640 biskup przemyski + 1644.

6. Alexander Dönhof od .. (1649) + 16.. + 1669 (żył jeszcze 1668) +1672

7. Andrzej Olszowski biskup chełmiński od 1672 + 1677 (nominow. opatem 1669)

8 Konstanty Lipski herbu Łada arcybiskup lwowski od 1677 (na nim urywa Heliel poczet) (r. 1742 nie było opata komend.)

Jakub Antoni Komorowski (1760) - zrezygnował, towarzysz chorągwi Królewicza.

Adam Przerębski kustosz koronny kanonik krak. (1769) + 1811. Jego koadjutorem w opactwie był r. 1784 Andrzej Gawroński kanclerz krakowski.

(Ob: Starowolski Simon: Vita et miracula servi Dei Vincentii Kadłubkonis Cracoviae 1642. 4º. st. 55-64. - Heliel A. Z.: O klasztorze jędrzejowskim 1852. 8º. st. 48-62 - Kazanie na obłóczyny Józefy Lisieckiej 40 arks. - Kalendarzyki polityczne) - cf Jarmundowicz.

100

Dwaj Jaczo Michora mezesłanski t.d. jako świadki na przywileju fundacyjnym Klasztoru Andrzejowskiego w Brzeźnicy r. 1153. (Damalewicz Series archiep. gnesn. p. 99)

Sbigniew Bradtoo tthoguh u WW. N.
Cracovie d. 24 Januar 1438.

1494 Scoti Xmita wieś Lipniki
S. Katarzynie „Nos Nicolaus Straph"

Dominicus divina Pacient Abbas Andreae
de Buk in Mogila A. 1439 d. 9 Julii
Bulla Martinus Episcopus Abbati
„Etsi cunctis quos clericalis"
Romae XIII Cal. Maji Pontificat A^o. 12°.
1429 vel 1430
jest w Cod. dipl. I Nr.
85 p. 165.

Denhoff Abbas Andreoviensis Commend. +1672

Neo Sandecen. electio novi Abbatis 1697 d. 3 Octob.

102

103

Lux ecclesiae Andreoviensis S. Catharinae sive Historica status, inventarii, et rerum gestarum relatio Opera Alexandri Mathiae Rudzki Vielunensis Collegiatae, ac eiusdem Ecclesiae Andreovien. Praepositi, Prot. Apost. restituta. Annotationibus ab illustri et admodum R. D. Stephano Damalewicz S. Th. D. Praepos. Canonic. Regular. Calissien. illustrata. Romae, ex typographia Michaelis Cortellini 1655. Superiorum permissu. 4to kart 4 str. 52. z ryciną sztychow. emblematyczną przed tytułem in 4to. – ded. Alexandro VII Pont. . . . Al. Mathias Rudzki pleban. Andreovien. (o dziesięcinę z wsi Wygliniec)

Alexander Mathias Rudzki prowadząc proces z Cystersami Jędrzejowskiemi, którzy się sprzeciwiali erekcyi Prepozytury i Mansionarzów przy kościele świeckim parafialnym S. Katarzyny w Jędrzejowie – wydał to dzieło w 10 rozdziałach, a uczony Damalewicz do każdego rozdziału napisał Adnotationes historyczne. – W Jędrzejowie były kościoły: 1) S. Catharinae (matrix) parafialny zbudowany r. 979 (?) z drzewa we wsi Brzeźnica poźniej Jędrzejow zwanej; r. 995 powtórnie odbudowany, do którego to parafii należały wsie: Łysaków, Lanczyno, Raków, Tarszawa, Chorzewa, Ujazd, Skroniów, Sudoł, Przęcław, Czaczów, Wygliniec (dawniej Sadelt?) Laskow, Rakowek. Roku 1642 Jakób Zadzik bisk. krak. kościół ten zamienił w Prepozyturę 2) S. Adalberti tam monasterio Cisterciensi, pierwotnie r. 1113 pod tyt. B. Mariae V. we wsi Brzeźnek (później Jędrzejów) zbudowany; r. 1115 przez Maura bisk. krak. poświęcony i dotowany; r. 1124 Janik czyli Janisław arcybisk.

gnieznień. fundował przy nim klasztor Cystersów sprowadzonych z Morymundu. Głównym fundatorem zaś był r. 1224 Klemens wojewoda Krakow. – 3) Ecclesia S. Crucis. 4) Ecclesia S. Leonardi cum hospitali: 5) Sacellum S. Barbarae rurale.

Są tu drukowane przywileje:

a) (1229) d. III Nonas Junii, Pontificatus anno 2do, Assisii. – Gregorius IX Papa confirmat donationem villarum Ciassina, Dambe et Raciowo quas Stephanus quondam Stephani filius contulit monasterio de Andrzeiow (pag. 36 et 45)

b) 1221. VIII Cal. Maji – Vincentius Archiepiscopus Gnesnensis confirmat ecclesiae S. Mariae et S. Adalberti in Andreow decimas villarum Złotniki, Skotniki; Zdanowice, Rakowice, Brezno, Breghe quas bonae memoriae Joannes archiepiscopus gnesnensis contulit. (pag. pag. 29 et 49 wyjęte z książki Damalewicza: Series archiepiscoporum Gnesnensium. Varsaviae typis Petri Elert.

c) 1365 in vigilia Pentecostes, in Monasterio de Andreiow. – fr. Gerardus Abbas de Andrzeiow Antonio et Petro fratribus et Laurentio genero ipsorum vendit sculteciam in una merica situatam (pro 20 marc. gros. prag. ponderis Cracoviensis) pro aedificatione novae villae (pag. 21 tylko w skróceniu)

Drzewiecki Jan Wawrzyniec ur. 1753
profes. 1771, sacerdos 1776, abbas
Andreoviensis ab a. 1802.

104

105

Cystersow Klasztor w Koprzywnicy fundował Nicolaus Comes de Bogoria r. 1185 nadawszy Klasztorowi z miasta Koprzywnicą i Zapiel oraz wsie Beszyce, Świerżyca, Krzcino, Łubczina, Dobrzechow, Lubla, Wietrzno, Łang, Pielaszow, Zdanow (co wspomina Bolesław wstydliwy w przywileju z r. 1277) – był jego grób z nagrobkiem marmurowym po lewej stronie wielkiego ołtarza wystawiony w późniejszych czasach

Lepkowsk

106

Petrus abbas Koprzywnicensis ord. cister. nobili Jacobo dicto Othrok haeredi de Lyszow vendit scultetiam in Zboyszka in monast. Koprzywnica fer. 5a ante Palmarum 1439.

d. 6 Styczniu
Jan Długosz
p Wojciecha
Grochowskiego
miesięczne 67½ kop

107

Groth Nicolaus ~~epūs~~ copus + 1450 die s. Catharine.

abbas Hopnger.

Koronow.

108

W Szpitalu wsi naprzeciw Włocławka fundo-
wał Bogusz (Bogussa) wojewoda mazo-
wiecki, klasztor Cystersów r. 1243
sprowadziwszy mnichów z klasztoru Geor-
genthal w Turyngii, co potwierdził papież
Innocenty IV r. 1244. Klasztor ten zwał
się S. Maryi i S. Godeharda. Lecz klasztór ten
upadł r. 1252, a natomiast Mi-
kołaj podskarbi księcia Księcia Kujawskiego
fund. klasztor Cystersów w Byszewie nad Wisłą
1243 czyli raczej r. 1253 fundował klasztor
we wsi Bessow sprowadziwszy Cystersów z
Sulejowa, — r. 1315 przeniesieni do wsi Śmiecha
(Smeyorke) którą około r. 1411 Koronowem
przezwano.

Piasecki Jakub opat Koronowski + 1640
pastel Janina

109

Zur Beantwortung der mittelst Corres-
pondenz-Karte zugeschickten Anfra-
ge beehrt sich der Unterzeichnete zu
entgegnen: daß: Sigismundus Profes-
sus Cracoviensis irrig ~~[illegible]~~, wahrscheinlich
durch bloßen Druckfehler in dem biblio-
graphischen Werke: Jocher Adam: Obraz
bibliograficzny literatury i nauk
w Polsce. Wilno 1858, Tom III pag. 528
Nr. 9223 angeführt wurde, statt dem
richtigen Professus Coronoviensis
wie ältere Werke (z. B. Zaluszowski:
Jus Regni Poloniae. 2a Edit. Varsoviae
1741. ~~Tom I pag. 623~~ welcher d. Tom I pag.
623 zitirt: „Sigismundus Monachus
Coronoviensis: Tabula monasterio-
rum Ordinis Cisterciensis.") haben.
Fr. Sigismundus Coronoviensis war
nie in Krakau; ~~dürfte auch gar nicht~~
~~werden~~ denn es existirte in der Stadt
Krakau nie ein Cistercienser Kloster,

auch findet er sich zwar nicht ~~in~~ in den Universitätsmatrikeln unter den Studierenden verzeichnet. Fr. Sigis-mundus war lediglich ein Profeß der Cistercienser Abtei ~~[illegible]~~ Korono-wo (heute Polnisch-Krone ~~genannt~~ Städtchen im Bromberger Regierungsbezirke im Großherzogthum Posen) welches auch Kloster Monasterium Coronoviense, Byssoviense oder Felix Vallis hieß im J. 1243 oder 1253 gestiftet und mit den aus Georgenthal in Thüringen berufenen Cisterciensern besetzt wurde, und zur polnischen Provinz (Circaria Poloniae) gehörte. Nähere Angaben über den Familiennamen des Fr. Sigismundus Professus Coro-noviensis dürften sich nur im ~~Posener~~ Provinzialarchive in Posen (Königr. Preußen) vorfinden, ~~woselbst~~ ~~wo die~~ und die Acten des ~~im~~ ~~nach~~ J. 1825 aufgehobenen ~~Abt~~ Cistercienser Klosters Koronowo ~~unter~~ ~~[illegible]~~ aufbewahrt werden. —

(Opaci lędzcy Cystersi) 112

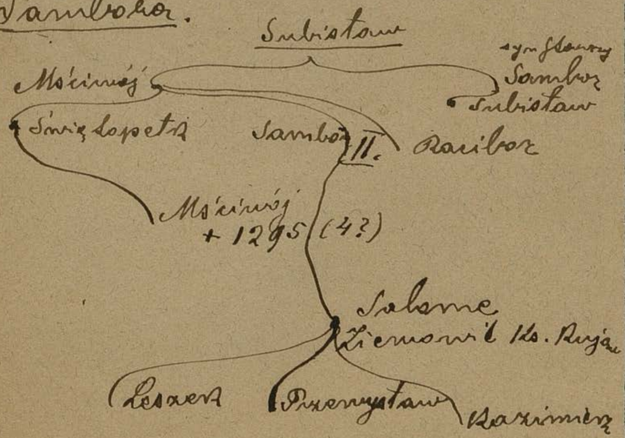
1. Jan Wysocki h. Dria kanon. gniezn 1551 + 1560
2. Jakub Kostkowski 1560 – 1575
3. Mateusz Borzewski 1575 + 1614
4. Jan Grzymułtowski 1614 – 1628.
5. Jan Madaliński sufragan gniez. 1628 + 1644.
6. Jan Zapolski kanonik krak. 1643 wstąpił do cystersów + 11 stycz. 1689.
7. Chryzostom Benedykt Gniński referendarz koron. biskup. kamieniek. 1689 – 1694.
8. Antoni Mikołaj Łukomski 1694 + 8 maja 1750 mając 78 lat.
9. Konstantyn Słowiecki 1750 + 1777 mając 68 lat
10. Benedykt Lubstowski 1777 + 1791
11. Antoni Bartłomiej Raczyński 1791 + d. 18 marca 1821 mając 67 lat

R. 1819 kassata klasztoru, fundusze zabrano na biskupstwo augustowskie.

F. L. Radke cysters i G. N. Reinherz malowali 1713
alfresco kościół cystersów w Lędzie
Łukasz Latkoski cysters w Lędzie malarz + 1701

113

Według Kroniki Oliwskiej
założycielem klasztoru Oliwskiego miał być Subisław
osoba na poł mityczna.
Ten miał mieć 2. synów
którzy kolejno nad Pomorzem
panowali t. j. Mściwoja i
Sambora.

Scr. Rer. Silesiac. I.

Lites I. 234.

Zeznania świadków z procesu z r. 1320.

I. II. III, IV. V, VI, VII, VIII. IX.,
X, XI, — XXV.

Rzyszczewski i Muczkowski
i Helcel
Kodeks Dyplomatyczny 1847.

J. C. Kretschmer: Geschichte u. Beschreibung der Cisterzienser Abtei Oliva oder der Klöster in Pommerellen I Heft Danzig Weber 1 1/3 Thlr.

[illegible]

Dr. M. Perlbach 116
Die ältere Chronik von
Oliva. Göttingen 1871
Zupełnie odkrył naświetlił
i [illegible]
Altpreussische Monats
schrift IX Bd. [illegible]

Dr. [illegible]
Kritische Untersuchung
üb. d. das VII Buch
der [illegible]
[illegible]
gesch.
Göttingen
1872

[illegible]

117

Schlief Lambert syn Walentego burmistrza w Kołobrzegu, zostawszy r. 1549 opatem Cystersów w Oliwie, otrzymał r. 1555 od Króla Zygmunta Augusta indygenat. Z powodu przejścia na Luteranizm, zsądzony z Opactwa r. 1558 + 12 Stycznia 1559

Loka (Locka) Mikołaj opat Cystersów w Oliwie 1559 + 20 Stycznia 1569.

Georkau Kasper opat Cystersów w Oliwie 1569 + 7 Kwietn. 1584 otruty

Kostka Jan opat cyster. w Oliwie 1584 + 18 padziern. 1587.

Konarski Dawid opat oliwski 1589 + 17 Maja 1616.

Trebnic Adam syn Adama sędziego człuchowskiego i Katarzyny Konarskiej, kształcił się w Universyt. Krak. proboszcz kruświcki kanonik włocławski obrany 1617 opatem oliwskim + 17 Sierp 1630. in opinione sanctitatis.

Hacki Michał Antoni syn mieszczanina bydgoskiego, obrany opatem oliwsk. 1683 + 4 Marca 1703.

Rybiński Józef Jacek opat oliwski od r. 1740 + 15 Kwiet 1782.

118

Clusa Jacobus de - lub de Paradiso teolog rodem Niemiec ur. 1385, przebywał w Klasztorze Cystersów w Paradyżu pod Poznaniem, w końcu został Kartuzem i żyjąc 25 lat w Klasztorze Kartuzów pod Erfurtem † 1465

1) De apparitionibus animarum post exitum a corporibus et de earumdem receptaculis. Burgdorf 1475 fol. (Dupin)

konstytucye.

1717 Potwierdzenie fundacyi: Klasztor Cystersów Vallis Umbrosa (Sambor) w powiecie mozyrsk. fund. Zygmunt Szukszta z Heleną z Piętkowskich Szukszcina żoną swą strażnikowstwo wiłkomierskiy, Konstantyna Jeleńska Józefowiczowa wojska mozyrska i Teresa Przeradowska Komorowska pisarzowa ziemska mozyrska.

Kimbarówka (Sambor)

119

~~Klasztor Dominikanów w Szumsku fund. Michał Szumski podstoli wilen. Karmelitów Bosych w Grodnie fund. Andrzej Kotowicz ~~[illegible]~~ kaszt. wilen. Karmelitów dawnej obserwancyi ~~fund~~ w Krupczycach fund. Jan Nestorowicz podstoli brzeski z żoną Katarzyną Wolską.~~

~~[illegible] [illegible]~~

Proroctwo: Aquila nigra biceps, alba pereunte, sequetur

W Szczyrzycu leży pochowany Janusz Mstowski chorąży krak. + 1525

120

Opaci

Klasztoru Cystersów

w Szczyrzycu.

=

Klasztor cystersów w Szczyrzycu założony został pierwotnie r. 1234 przez Teodora herbu Gryf wojewodę krakowskiego, w Ludzimierzu gdzie pierwszym opatem miał być Thiolinus czyli Thecilinus z Klasztoru jędrzejowskiego przysłany. Po dziesięciu latach (t. j. r. 1244) przeniesiony został klasztor dla rozbojów do Szczyrzyca. Szereg opatów szczyrzyckich wyrażony jest w rękopisie: Servitus sancta coram Deo et Omnibus Sanctis ejus per votorum emissionem secundum regulam S. ~~Patris~~ Benedicti et constitutiones ordinis Cisterciensis contractu irrevocabili firmata seu series v. v. fratrum in conventu Ciriciensi Ordinis Cisterciensis professorum a prima monasterii erectione adusque et deinceps compilata cui subjungitur elenchus r. r. d. d. abbatum ab ipso exordio hujus praedicti monasterii suo ordine sibi incedentium hic brevi synopsi descriptus, Anno Jubilaei sancti 1751. (Rękopis ten pisany około 1684 obejmuje też professie, najprzód niektórych, a od r. 1481 wszystkich zakonników w Szczyrzycu — jest w Szczyrzycu.

(r. 1251

1. Petrus pierwszy opat w Szczyrzycu podług papierów Klasztoru w Mogile miał żyć do r. 1273 (przychodzi 1251 w przywilejach.)

2 Opat nieznany (W przywilejach przychodzi Chezinus czyli Hezilo abbas szczyrzyc. 1254.)

3 Opat nieznany (W przywilejach przychodzi Tisselinus abbas de Szczyrzyc 1255)

4. Opat nieznany

5. Opat nieznany

R. 1308. IV Calend. Junii Cracoviae Vladislaus Locticus dux cracov. sandom. omnibus posessionibus monasteriorum Andrzeow, Wąchock, Koprzywnica et Szczyrzyc ord. cisterc. confert jus theutonicum (Rzyszcz. Cod. dipl. Tom III № 74) quod repetit anno 1318

6. Thibaldus od r. 1304 umarł po 8 latach

7. Nicolaus I od 1312

8. Dionisius od 1327

9. Gregorius I od 1334 + 1353

10. Hugo od 1353 + 1377.

11. Henricus od 1377 za niego król zabrał Klasztorowi 14 wsi – opat Henryk ze zgryzoty umarł w węgierskiem mieście Szczawnice

12. Jacobus od 1382 przeniosł się do Jędrzejowa (a może do Henrykowa) był jeszcze 1397. II

13. Nicolaus (Suchorabski herbu Ostoja od 1420.

14. Petrus II Borio od 1431.

15. Nicolaus III od 1439 (podobno Mikołaj Odrowąż z Rembieszyc który r. 1448 został opatem w Jędrzejowie + 1496)

16 Grerius (Gregorius) II od 1448
17. Nicolaus IV od 1461.
18. Stanislaus I od 1469
19. Joannes I od 1481
20. Stanislaus II od 1489
21. Mathaeus od 1490
22. Laurentius od 1493
23. Joannes II od 1500
24. Stanislaus III od 1501.
25. Joannes III od 1509.
26. Gregorius III od 1518
27. Joannes IV od 1525, złożony z opac: twa [illegible] 1528, umarł jako proboszcz w Łu: dzimierzu.
28. Stanisłaus IV od 1530 + 1561.
29. Jan V Janowski herbu Janina obrany 5 Kwietn. 1549, został 1561 opa: tem jędrzejowskim + 12 marca 1571
30. Stanisław V Bukowiecki herbu Drogosław od 1561 umarł w Krako: wie pochowany u S. Katarzyny
31. Piotr III Borowski herbu Prus 1mo: od 1565 za prezentacyją Króla Zygmun: ta Augusta obrany +1592. Za niego przy: był Edmundus a Cruce do Polski z polecenia Gregorza XIII r. 1580 i zaprowadził reformę klasztorów cysterskich której statuta dał drukować.
32. Joachim Cieniawski plebejusz od 1592 + 11 Kwietn. 1607.
33. Stanisław VI Drohojowski herbu Korczak od 1607 za prezentą Zygmunta III. + d. 6 Sept. 1633 w Krakowie, pochowany w Szczyrzycu.

(od 1633 w lutym

odbudował kościół klasztorny

34. Remigius Łukowski herbu Jastrzębiec) za prezentą Władysława IV + 25 Novemb. ur. 1583 1641.

r. 1599 wstąpił do zakonu w Mogile zwiedził Włochy Francyją Cysterium, Claram vallem – za opactwa wiele ksiąg do biblioteki sprawił

ze Mstowa
35. Joachim Mstowski herbu Trzeniawa (od 1641 za prezentą Władysława IV + 24 lutego 1655.

z Pawlikowic
36. Marcin Pawlikowski herbu Cholewa od 1655 + 21 stycznia 1657.

37. Krzysztof Lipnicki herbu Hołobok od 10 Septembr. 1657 za prezentą Króla + 3 maja 1658.

38. Przemysław (Przecław) Domiechowski herbu Prawdzic od 25 czerwca 1658 + 17 maja 1684. autor kilku dzieł ascetycznych

39. Mikołaj V Romiszowski herbu Jelita od 1684 za prezentą Króla + 30 August. 1727.

*) Niesiecki I st 204 mówi iż r. 1684 został opatem szczyrzyckim Jan Brzechwa z Wrzącej herbu Jastrzębiec – r. 1689.

40. *) Józef Alexander Gurowski herbu Wczele od 14 Septembr. 1728 złożony z opactwa 1737 (przez Mikołaja Zaleskiego zastępcę generała zakonu) + 28 Julii 1748 +)

+) Alexander ~~[illegible]~~ Benedykt Gurowski od 1722 opat bledzewski Dr. praw r. 1726 bawi w Rzymie + 20 lutego 1742 w Bledzewie.

41. Gerard de Hirtemberg Pastorius od 7 April 1738, 1742 1745.

42. Florian Gotartowski herbu Leliwa od 13 Octobr. 1757 – 1766 **) został podobno opatem ślązkim

**) R. 1765 spalił się klasztor wraz z mieszkaniem opata.

42. Romuald Jabłonowski herbu Nałęcz + 27 Sierpnia 1768.

43. Benedykt Lubstowski herbu Leszczyc + 1785.) przed r. 1777 opatem; d. 8 Marca 1777 został opatem lędzkim w Lądzie.

44. Józef Onufry Grzymisławski herbu Prus 1mo wprzód opat wistycki (r. 17.. opat [illegible]) + 7 lutego 1794. ostatni opat. został r. 1768 opatem szczyrzyckim, był professem klasztoru w Przemęcie.

Morawica. R. 1238 w akcie sprzedaży wsi
Krzyszkowic kupionej przez Teodora wojewodę
Krak. dla klasztoru cystersk. w Szczerzycach
przychodzą jako świadkowie w Krakowie:
Comes Zegotha (może z Przegini) cum fratre
Andrea de Morawich. — Byli to jak się zdaje
synowie Sieciecha który żył w XII w.; albowiem Nawo-
gius comes de Moraoicia (syn owego powyższego Żegoty
który r. 1241 popierał stronnictwo Konrada xcia mazow.
w Małej Polsce, r. 1271 podczaszym Krak. pojmał Pawła z Prze:
nankowa bisk. Krak. o co przez Bolesława wstydliwego więzie:
niem ukarany, r. 1280 kasztelan lubelski został tegoż roku kasz:
telanem Krak. R. 1284 należał wraz z synem Grzegorzem do buntu
przeciwko Leszkowi czarnemu, r. 1290 za Przemysława II wraca do
kraju i zostaje kasztelan. Krak + przed 1295) — w przywileju dla

klasztoru S. Jędrzeja w Krakowie 1320 wspomina iż nobilis dzierżch był antenatem ich familii.

Comes Setegius. Comes Segota przychodzi w Przywileju Leszka białego danem Iwonowi bisk. Krak. na łowienie bobrów przy rzece Czarnej. (około 1224) Ob. Gładyszewicz żywot Prandoty p. 217.

Dobra opactwa Sieciechowskiego sprzedana
1802 cena wywołania 130276 złr. 123

hiorre

racovie
1841. u

3

52—
6
91

124

1254 Villae Coenobii in Schyricz: Pobransihir (Pobrzezyn), Schyricz, Abramowicze, Podolan (Podolany), Pogorsane (Pogorzany), Godusa, Kriskowicze, Korduanow, B..... zow, Dragylam, Glowazow (Glogozow), Cissow (Czyżow), Sciboricz (Sciborzyce w król. pol.)

– in his aquis: Dunacia nigra et alba, Rogosnik major et minor, Lypetnicza, Woronosowa (?), Slona, Stradoma, Mezwoza, Kassina quae fluit de Snesna, Mochena quae fluit de lapide, Wlostowa quae fluit in Mochena una cum Wirbowa (Łostówka?), Kuna magna (Konina) quod fluit de Obidowa, Kuna parva (Koninka?), Witowizal, Ponecza, Kobula Sulicona, Leznicza, Kobula magna, Pkelnic, Raba, Poronin, Poronin ambae, ./.

campi et prata Dlugepole, Luzemer, Dambro, Ostrowcz, Ostrowosko, Wilczepole, sal de Raporhiyeza, mons Gorcz – Nyzelicze (Niedzielisko), Drogyna, Brenczowicz cum Popowicz

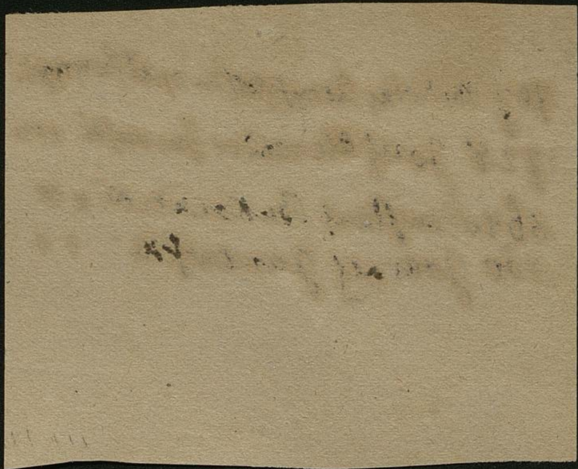
125

1707 Mikołaj Remiszewski opat świętokrzyski

1728 Józef Alexander Gurowski " "

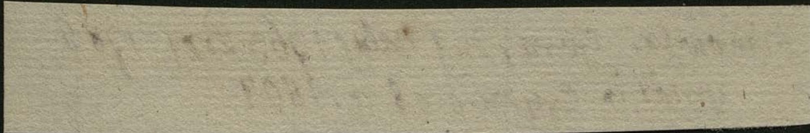
1564 Stanisław Bukowiecki " "

1560 Joannes Janowski " "

Zimowski Gerardus natus 1763 Prof. 1785
prot in Czyzyc ab a. 1804

126

127

Bitzan Wiktoryn Cysters. z Hohenfurt sprowadzony do Szczyrzyca (przez Pisztcka bisk.) na przeora + 21 Novembr. 1869, aet. 78, sac. 49 annor.

128

In ecclesia Srzenscensi: Alexander Srzenski Episcopus Plocensis, qui Ecclesiam ibidem B. V. M. e lapidibus extruxit. Obiit 1166 (?).

In vita vivum Christum comitabar euntem,
In tumulo positum, mortuus ecce regnos.
Et velut ille polos superata morte meavit,
Scandam coelestes sic redivivus thronos,
Quisquis es, haec tacita tecum qui mente revolves,
In tumulis etiam taedia nulla feres.

Jedoch zweifelt Niesiecki Caspar ~~S.J.~~ in seinem polnischen Wappenbuche (Korona polska. Lwow 1743. Tom IV pag. 175) ob Alexander Bischof von Plock in Szrensk begraben sei, und glaubt das ihm dieses Epitaph erst im XVI Jahrhunderte Felix Srzenski ~~[illegible]~~ Palatin von Plock (+ 1554) ~~[illegible]~~ besorgte.

Unter den wenigen Nachrichten über
~~Über~~ Walther ~~[illegible]~~ Bischof von Breslau (1149 + 1169 d. 27 Januarii) läßt sich auch nichts Gewisses sagen.

Unter den wenigen Nachrichten, ~~welche~~ über Walter Bischof von Breslau (1149–1169) welche aus der Vorzeit übrig blieben, findet ~~sich~~ sich auch nichts gewisses vor.

In wie weit diese Angabe über die Familie und ~~von der~~ Nationalität ~~des Bischofs~~ ~~und Familie~~ Walters richtig sei, ist unentschieden; jedoch überging dieselbe in die neueren Schriften: Heber l. c. Ritter l. c.
und Heyne l. c. aus allen bis jetzt bekannten Quellen geschöpfte

Indem ich obige Nachrichten über die Bischöfe Alexander und Walterus zur gütigen Kenntniß und Beurtheilung überschicke, habe ich zugleich die Ehre mit vollkommenster Hochachtung zu verbleiben

129

1543 Andrzej Szpoth de Crajow opat w Wąchocku zostaje opatem w Mogile

130

1588 Martinus Skassowski abbas ~~[illegible]~~ Wąchocensis canonicus crac. villas Zdziesławice.

131

Wągrowiec
Opatrowicz zał
1145 Zbiluta z Pamięg
Lm

jest czy

tomów *jeden*

pożyczyłem z Biblioteki c. k. Uniw
tygodni *dwa* przyjmuj
uszkodzenie go, zakreślenia lub dop

Kraków dnia *22 lip*

R. 1580 d. 19 Junii na Kapitule
w Wągrowcu wprowadził 132
reforme prezes Edmund. a
Cruce abbas mon. B. Mariae
de Castellione in dioec Virdunensi
Piotr Borowski Szczerzecki

133

Dominikanie (Ordinis praedicatorum dispensati) założeni 1215 czyli 1216.

Przed r. 1644 było w prowincyi polskiej klasztorów męskich 60, żeńskich 11.

warkc

Prowincya polska. Dominikanie sprowadzeni do Polski mianowicie do Krakowa z Rzymu przez Iwona Odrowąża biskupa krakowskiego r. 1223. L — Mieli klasztory (w podług Siejkowskiego r. 1743) męzkich 47 żeńskich 10 w prowincyi polskiej (w prowincyi ruskiej 65 konwentów, w prowincyi litewskiej 44 konwenty.)

Wrocław fund. 1226.

R. 1740 dzielili się na 3 prowincye: a) polska 43 konwentów b) ruska 65 konw. c) litewska 44 konw.

La podług Skarszewskiego r. 1222

R. 1744 Prowincya polska konwent. męsk. 47 panien 10.

d. krak.	"	ruska "	65 —
	"	litewska "	44 —

L 1. Kraków, założył r. 1223 Iwo Odrowąż
21 biskup krakowski przy kościele farnym dawnym S. Trójcy. d. krak.

(podług Załuskiego fund. 1234?)

L 2. Sandomierz (S. Jakuba za miastem) zał. r. 1224
28 Iwo Odrowąż biskup krak. przy kościele farnym dawnym S. Jakuba. d. krak.

L 1. ~~Bełz~~ f. 1394 ~~...~~ Ziemowit x. mazowiecki. na Rusi supr. 1788

L 3. Sandomierz (S. Maryi Magdaleny w mieście)
29 założ. około r. 1224 Leszek biały książe krakowski. d. krak. drugi klasztor

4. Oświęcim d. krak. f. zał. ~~...~~
29 ~~...~~ około r. 1240 Mieczysław II i Władysław xiążęta opolscy i oświecimscy. Rozburzeniu (pewnie przez Tatarów) około r. 1398 odbudował go Jan III książe oświęcimski z Eufrozyną żoną.

L 5. Gdańsk d. kujaw. (~~...~~ S. Mikołaja) zał. r. 1227 Świętopełk II książe pomorski. ~~...~~
10

(Świętopełk miał 1227 kościół zbudować i 1250 Dominikanom darować) (co niepewne)

L 6. Chełmno d. chełmin. zał. r. 1228 Hermann von Salza
6 mistrz krzyżacki. (~~...~~)

7. Poznań d. pozn. zał. r. 1231 Paweł herbu Grzymała
23 biskup poznański (przy kościele S. Małgorzaty na Środce). R. 1244 Bolesław i Przemysław xiążęta wielkopolscy przenieśli ich do miasta i przy kościele parafialnym S. Gotharda osadzili który zamienili na kościół tyt. S. Dominika

8. Płock (S. Dominika) zał. r. 1234 Konrad I xiążę
21 mazowiecki supprym. 1803.

9. Płock (drugi klasztor S. Trójcy) kościół fund. zał. r. 1244 Konrad xiążę mazowiecki. [suprymowany 1570
22

Oddała go dominikanom Aleksandra siostra Władysława Jagiełły r. 1405.

10. Sochaczew d. pozn. zał. 1235 xiążęta mazowieccy. (czyli 1236) (podł. Baracza f. 1236 ~~...~~)
31 właściwie podł. Gawareckiego 1244 Ziemowit I x. mazow.

Warka f. 1279 przez Bolesława zięcia mazowieck. przeniesieni r. 1321 przez Frojdana zięcia czeskiego na inne miejsce

Elbląg d. warmij. f. 1238 Hermann Balk mistrz krzyżacki; supr. 1542

Γ Mściwoj czyli Mestwin II x.

19b. Lublin d. Krak drugi klasztor S. Krzyża za miastem. (Obserwantów czyli Bernardynów)

11. Przemyśl zał. r. 1241 S. Jacek Odrowąż
25
13. Warka (dyec. pozn) zał. r. 1279 Frojden (x. czeski) i Bolesław
34 xiążęta mazowieccy.
14. Sieradz (d. gniezn) zał. r. 1260 Kazimierz książę
30 kujawski i łęczycki.
15. Toruń zał. r. 1263 Hanno von Sangershausen
33 mistrz krzyżacki.
16. Brześć kujawski (d. kujaw) zał. r. 1264 Kaźmierz
4 xiążę kujawski i łęczycki. (czyli 1262) istr.
17. Opatowiec (d. Krak) zał. 1282 ~~[illegible]~~ Kosmas
28 opat tyniecki.
18. Tczew (Dirschau) (d. Kujaw) zał. 1289 Mszczug II
8 książę pomorski.
19. Lublin (d. Krak) zał. r. 1342 Kazmierz wielki
23 Król polski. (podług Załuskiego fund. 1347)
20. Piotrków (d. gniezn) zał. r. 1370 Kazmierz wielki
20 król polski (czyli raczej zał. 1340) (czyli 1319)
21. Łęczyca (d. gniezn) zał. r. 1370 Kaźmierz wielki
25 król polski.
22. Bochnia (d. Krak.) zał. r. 1375 Jadwiga królowa
2. polska. supr. 1777.
23. Łuck zał. r. 1393 Alexander Witold wielki
27 xiążę litewski z Władysławem Jagiełłem
królem polskim.
24. Bełz zał. r. 1394 Ziemowit książę mazo-
1. wiecki
25. Łowicz (d. gniezn) zał. r. 1400 Mikołaj z Kurowa
26 arcybiskup gnieźnieński.
26. Wronki (d. poznań) zał. r. 1279 Przemysław xiążę
wielkopolski pierwotnie, zburzony r. 1280.
37 Odnowił go na powrót r. 1406 Władysław
Jagiełło król polski.
27. Sambor zał. r. 1406 Elzbieta (z Tęczyna) wdowa po
27 Spytku z Melsztyna wojewodzie Krakowsk.

d. pozn. — Jan z Dominikana biskup chełmiński

28. Kościan (w Wielkiej-Polsce) zał. r. 1410 mieszczanie miejscowi.
18

29. Hrubieszow zał. r. 1417 Jan z
13 Opatowic biskup chełmski przy pomocy Władysława Jagiełły króla polsk. (fund 1416 tenże cf. Barącz)

30. Horodło; zał. r. 1455 Władysław xiąże
12 mazowiecki i bełzki. sup.

d. pozn.
31. Sroda; zał. r. 1417 Jan (z Opatowa) z Opatowic (za prośbą dominikanów) biskup chełmski przy pomocy Władysława Jagiełły króla polsk.
32

d. gniezn. — czyli Jan III
32. Znin; zał. około r. 1328 Janisław herbu
29 Kotwicz arcybiskup gnieźnieński. byli dawniej pod obną lecz przez Przemysława przeniesieni do Poznania. Lod. t. Łukaszewicz że fund. 1488 Jan Kotwicz arcyb. gniezn. (?)

33. Włodzimierz; zał. r. 1497 Alexander Ja-
36 giellończyk wielki xiąże litewski.

34. Warszawa; zał. r. 1603 Wojciech Sękowski
35 prowincyał dominikański, ze składek.

XIII. przez Pileckich Dominikanów
35. Łańcut; zał. w XV wieku, zniesiony przez
24 Pileckich arian Stanisława Stadnickiego djabła r. XV.. na
nowo zaprowadzony przez Teodora Lubomirskiego wojewodę krakow. (na nowo f. 1650 Stanisław Lubomirski woj. krak.)

d. krak.
36. Żmigrod; zał. około r. 1326 Stadniccy ze (f. około 1412 za czasów Jana XXII cf. Barącz)
38 Żmigroda.

(podlaski (nad Bugiem?))
37. Janow (na Litwie) zał. r. 1602 Stanisław
16 Gomoliński biskup łucki. is. tr.

d. krak.
38. Klimontow; zał. w XVII wieku Ossolins-
17 Ki. zał. 1613 Jan Zbigniew ojciec i Jerzy Ossoliński syn (przed r. 1649)

d. gniezn.
39. Gidle; zał. r. 1656 Anna z Russocic Dąbrows-
11 ka kasztelanowa wieluńska f. (właściwie r. 1623?) F r. 1615 f. Dąbrowska cf. Barącz

40. Koszerski-Kamień; zał. r. 1628 Adam Lubar-
19 towicz xiąże Sanguszko wojewoda wołyński z żoną Katarzyną z Służewa Uchańską.

41. Jałowice (koło Łucka na Wołyniu); zał. r. 1658
14 Samuel Dołmat Iszajkowski sędzia ziemski
łucki.

sup.
42. Brześć litewski; zał. r. 1632 Magdalena z
5 Buchowieckich Łoknicka; poźniej że-

Rzeszow ?

Sieradz (obserwant ?)

Sieniawa

nie przez Szwedów odbudowała r. 1680 Świętosława z Rajeckich Prażmowska chorążyna kor. ~~nad~~ supr. zamojskich 1650 d. Krak.

43. Janow, zał. r. ~~1662~~ (Zamojski ordynat 15 (Janow Gratianim) d. Krak ißt. z cudown. obr.

44. Dzikow; zał. 1676 Jan Stanisław Amor
9 Tarnowski z żoną Zofią Barbarą Firlejówną.

45. Borek nad Tyczynem; zał. r. 1670 Ma-
3. ciej Śliwicki kanonik jarosławski proboszcz
tyczyński. supr. 1821

46. Krasnobrod; zał. r. 1673 Jan Stanisław Tarnow[ski] z żoną Zofią z Dąbrowicy ~~[illegible]~~ na ~~[illegible]~~
22 ~~XVI~~ wieku Alexander i Michał bracia Tarnowscy dziedzice na Dzikowie. (czyli r. 1690 przez Marią Kazimierz Królowa)

47. Lieszanow; zał. r. Alexander Stanisław (Bełzecki woje-
7 woda podolski. supr. 1788

48. Roksycka Wola zał. r. 1698 Mikołaj
26 z Roksyc Rokoszycki z żoną Anastazyją

49. Zofibor zał. r. 1740 Franciszek Nowo-
40 sielski starosta łukowski (w lubelskiem)

50. Kozin (na Wołyniu koło Krzemieńca) zał. (czyli 1722)
20 r. 1738 Kajetan Amor Tarnowski dziedzic. d. Krak.

51. Wysokie Koło (zał. 1637 Witowski kasztelan sandomirski (obserwantów)

52. Terespol (obserwant) zał. 1697 Józef Bogusław Słuszka kasztelan wileński.

53. Biecz 1789(?) d. Krak.

Do prowincyj polskiej:

a) Wrocław f. 1223 Wawrzyniec bisk. wrocł.
b) Raiborz f. 1238 Władysław x. ~~raiborski~~ opolski z matką Wiolą
c) Opol f. 1399 Władysław x. Opolski
d) Świdnica f. Konradzye za czasów S. Jacka
e) Głogow f. xiążęta
f) Opawa f. 1291 Mikołaj x. opawski
g) Bolesław f. xiążęta
h.) Lewin f. 1382 xiążęta
i) Brzeg f. xiążęta
k) Lignica f. przed 1278 x. Bolesław Łysy
l) Cieszyn fund. przed 1477 przez Przemysława xięcia
m) Kamień f. 1224 Świętopełk x. pomorski
n) Elbląg f. Wielki mistrz

Dominikanie prowincya polska założona 1228, prowincya ruska zał. 1612, prow. litewska zał. 1644.

Prowincya litewska (pierwotnie gdy do prowincyi polskiej należała zwała się kontratą litewską. Już r. 1613 powzięli Dominikanie myśl odłączyć się od prowincyi polskiej. Dopiero 1640 przyszło z Rzymu zatwierdzenie utworzenia prowincyi litewskiej której pierwszym prowincyałem został Petroniusz Kamieński – którą dominikanie przyjęli r. 1644 – Dominikanie litewscy głównie się do nawrócenia Inflant i Łotwaków przyczynili i dziś jeszcze nawet w głębi Rossyi pełnią służbę bożą. Od 1751–1794 odbyli w Polsce, Litwie, Rusi, i Inflantach 249 missyi.

1. Wilno, zał. r. 1501 ~~Król~~ Alexander (przy farnym
38 Kościele S. Ducha.) wielki xiążę litewski.
v

2. Merecz; zał. r. 1605 Krzysztof Stefanowicz
v 17 mieszczanin; skasow. 1831.

3. Dereczyn, zał. 1618 Kniaź Konstanty Połubiński wojewo~~da~~ski parnawski (czyli kasztelan mścisławski) z żoną Zofią Sapieżanką
4
v wojewodzanką mścisławską.

4. Ostrowiec, zał. 1618 Jan Mikołaj Korsak sędzia ziemski oszmiański z żoną Heleną Gnoińską.
(Tu był cudowny obraz P. Maryi; r. 1660 darował go
v Mikołaj Kazimierz Wołodźko pisarz oszmiański.)

5. Grodno, zał. Fryderyk Sapieha podkomorzy witebski starosta ostryński z żoną Krystyną Pociejówną
7 v ~~[illegible]~~ r. 1633.

6. Wysoki dwór; (w trockiem) zał. r. 1629 ~~Antoni~~ Jan Alfons
39 Łacki ~~podkomorzy witeński~~ starosta żmudzki z żoną Joanną Sal=
v woszówną. (Obraz P. Maryi cudowny od r. 1711)

7. Kowno; zał. r. 1641, Krzysztof Białozor
13 v marszałek upitski.

8. Rosienie (d. żmudz.); zał. r. 1642 Jerzy Tyszkiewicz biskup
29 v żmudzki przy dawnem kościele parafialnym.

9. Kalwarya żmudzka (d. żmudz.), w majątku Gordach, zał.
10 v r. 1642 Jerzy Tyszkiewicz bisk. żmudzki (dotąd istnieje)

10. Witebsk; zał. r. 1642 Andrzej Rumsza, Michał Tyszkowicz, d. mohil
39 Adamkowicz, Bazyli Szapko, Chołolski; hrab. Pociej.
(Zniesieni ~~[illegible]~~ 1832)

S. Jacek przyczynił się wiele do nawrócenia Litwy i Łotwaków. Osadził on braci peregrynantów w Brześciu litewskim, Nowogródku około r. 1240

Henryk dominikan był arcybiskupem pruskim i inflantskim wychrzcił on Króla Mendoga w Nowogródku, był zarazem legatem apostolskim tamże.

Witus dominikan polak 1253 został pierwszym biskupem litewskim; po odpadnięciu Mendoga wrócił do Krakowa gdzie był spowiednikiem Bolesława wstydliwego i Kunegundy + 1259. Jerzy Radziwił bisk. krak. dla cudów które się u jego grobu działy kazał kości jego podnieść.

Do r. 1833 utrzymywali na Litwie dominikanie 3 gimnazya, 6 szkół powiatowych i liczne parafialne.

Za Gedymina apostołowali Dominikanie w Litwie.

Jan z Opatowicz Władyczko (Episcopellus) i Mikołaj Wężyk dominikanie spowiednicy i kaznodzieje Władysława Jagiełły

Felix Dr. Teol. przeor wileński biskup Kaffenski suffragan wileński + 22 Kwietn 1554.

Dominikanów polskich i litewskich dotąd było 60 biskupów

R. 1804 było w Rossyi klaszt. 81 w dyec. mohilew: 19. wileńsk. 23. żmudzk. 2. łuck. 13 (Łuck, Czartorysk, Włodzimierz, Kamień Koszyrski, Targowica, Zatowiecze, Kozin, Niewirków, Lachowce, Konstantynów stary, Kuliczyn, Lubar, Oszmiez) Kamieniec 11 Mińsk 13 (Chołopienicze, Chołajewicze, Ziembin, Dzisna, Mińsk, Pinsk, Rzeczyca, Kleck, Nieśwież, Dunitowicze, ...)

Kleck f. 1683 Stanisław Radziwił marsz. w. x. l. (?) (do której prowincyi ?) supr. 1833. w prowinc. ruskiej

Zasław pod Mińskiem f. 1676 Kazimierz kr. Sapieha wojewoda wileń. (do której dyecezyi ?) w prowinc. rusk.

d. mohil [11.] Orsza; zał. 1649 Hieronim (Sokol ~~x~~ ki xiążę Drucki / ins. Kniaź ~~xiąż~~
20 ~~xc~~ Drucki pisarz ziemski (zniesieni r. 1832)
✓ Wilno (SS. Filipa i Jakuba)

F z obrazem cudownym N. P. M. Ob: Smiarowski Remigian: Fontanna mistyczna. Wilno 1737.

d. wiln. [12.] Łukiszki; (przedmieście Wilna) zał. r. 1642
16 Jerzy Littawor Chreptowicz (kasztelan smoleński) wojewoda nowogrodzki ~~kasztelan smoleński~~
✓ podt. Krasiewskiego f. tenże 1624) F

[13.] Łoporcie (koło Wilna); zał. r. 1649 Stanisław
27 Bejnart skarbnik w. x. litewski
✓ d. wil czyli Choroszcza w wojew. podlask.

[13.] Choroszcz (koło Białegostoku) zał. r. 1654 / 1756
3 Mikołaj Stefan Pac wojewoda trocki, fundowany / rowat Jan Klemens Branicki hetman w. Kor. zniesieni 1832

[14.] Wasiliszki (d. wil w powiecie lidzkim) zał. r. 1658
36 Dominik Limont kasztelan witebski. sup.
✓ 1832

Petersburg f. 1815 na miejsce Jezuitów

[15.] Jelna (d. wilen. w lidzkiem) zał. 1667 Zofia Marianna
z Olszewskich Odachowska dziedziczka Jel-
9 ny i Anna z Mańkowskich Przecławska
✓ podstolina słonimska. (Zniesieni r. 1832)

[16.] Oszmiana, zał. r. 1667 Jędrzej Odlanicki
Poczobut pisarz ziemski oszmiański z żoną
23. Dorotą Oborską, za wpływem Krzysztofa Sa-
✓ piehy krajczego litew. starosty oszmiańskiego.
(Zniesieni)

[17.] Różany stok (d. wilen. zwany dawniej Tabenszczy-
zna lub Krzywystok) zał. r. 1661 Felix Tysz-
30 kiewicz chorąży derptski z żoną Eufrozyną Tysz-
kiewiczowną. (Obraz cudowny P. Maryi ogłosił za łaska- / ~~wy~~ 1668 ~~1669~~ ~~Jerzy~~ ka-
✓ tu Alexander Sapieha biskup wileński) Supr. 1847
Białegostoku (podług Tyszkiewicza f. 1661) z Girski

d. mohil [18.] Połock (d. wil) zał. r. 1671 Tomasz ~~[illegible]~~ kanonik
26 wileński

podt. Chodzki fund. 1672 Bazyli Ba: d. mińsk renowski podstoli smoleński.

[19.] Nieswież zał. r. 1672 Bazyli Bakanowski
Szaraga podstoli smoleński (podług Tyszkiewicza ~~1682~~
18. z obr. cudown. P. Maryi

✓ [20.] Połowenie (~~koło~~ Wiłkomierza) zał. r. 1674 Waw-
rzyniec Michał Poczobut-Odlanicki podsędek ~~[illegible]~~
25 ~~[illegible]~~ wiłkomierski z żoną Marianną Dowmontow-
✓ ną wdową po Siesickim (podług Tyszkiewicza ~~[illegible]~~

[21.] Słonim; zał. r. 1680 Krzysztof Pokorszewski 1845
wojski ~~[illegible]~~ z żoną Dorotą Konstancyą Dąbrowską. (Zniesiony)
✓ 33.

d. mohil. [22.] Kniażyce (d. wil); zał. r. 1681 Konstanty Władysław
✓ 12 Pac. supr. chorąży w. x. lit. rezydencyja; Klasz-
tor dozwol. 1744 fund. Pac Kasztelanic połocki.

23. Danitowicze (d. wilen) (na Białejrusi koło Głębokiego) zał. d. mińsk
6 r. 1683, Elżbieta żona Krzysztofa Białozora
✓ chorążego litewskiego (starosty upickiego) ~~z mężem~~.

24. Krasnybór (koło Grodna) zał. 1684 przez Kon=
14 stancyą z Dolskich wdowę po Samuelu Chrep=
towiczu (przy kościele najprzód przez Bazylia=
✓ nów potem przez Bernardynów opuszczonym)
(Zniesiony r. 1820) supr. 1824

25. Walówka (koło Nowogródka) zał. r. 1685 Ste=
✓ fan Kurcz wojewoda brzeski. supr. 1832

26. Piaski czyli Pieski (koło Wołkowyska) zał.
24 r. 1685 Kazimierz Sapieha wojewoda wileński.
(Zniesiony r. 1833)

27. Klimowicze (w województwie mścisławskiem) może Klimówka ? właściwie Klimówka zał. ~~1680~~
11 zał. r. 1686 Adam Bazyli (Zaskold) skarbnik wołkowyski
✓ i Jan podczaszy witebski (bracia) Zaskołdowie.
(Zniesiony 1832) w powiecie grodzieńskim

28. Troki nowe zał. 1688 Maryan (z Kozielska) Ogiński kanclerz w. x. l.
4. wojewoda trocki z żoną Marcybellą Hlebo=
✓ wiczówną. Tu jest obraz cudowny N. Maryi.
(podług Konstytucyi i Tyszkiewicza fund. ~~1680~~ r. 1678 oddała Konstytucya dominikanom zamek na fundacyą)

29. Hoszczew czyli ~~Horoszczew~~ (koło Słonimia)
zał. r. 1692 Mikołaj Tyszkiewicz kasztela=
8 nic smoleński z żoną Izabellą Dolską (Znie=
✓ sieni po r. 1836)

30. Liszków (d. wilen) (koło Druskienik i Mereczy) zał. r. (dawniej Szanjepille)
15 1694 Władysław (Jerzy) ~~czyli~~ Kosiłło
✓ wojski trocki z żoną Krystyną (z Giełgudów) (w województwie
trockiem). (Zniesiony za rządu pruskiego ~~1795~~ 1812)

31. Posin (d. inflant) (w Inflantach polskich koło Lucyna) d. mohil
28 zał. r. 1694 Mikołaj Popławski biskup inflant=
ski. (Zniesiony r. 1832 — należał dawniej do pro=
✓ wincyi ruskiej.) podług Tyszkiewicza f. 1694.

32. Druja (d. wilen) czyli Sapieżyn (nad rzeką Dwiną) zał. d. mińsk
5 r. 1697 Piotr Kazimierz Kaczanowski podczaszy
✓ bracławski. (Zniesieni 1832) (także Dryssk)

33. Zabiały (d. wit) (koło Dzisny w guberni witebskiej) zał. d. mohil.
r. 1716 Jerzy Szczyt (starosta ...) wojski połocki z żoną Anną
✓ Hłaskówną.

34. Agłona (d. inflant) (w Inflantach polskich nad jeziorem Rudzon= d. i n. mohil
1. skiem) zał. (r. 1700) Ewa Justyna z Sielickich Szostowicka
skarbnikowa witebska r. 1700 (z obrazem cudownym
✓ N. Maryi - który jest sztychowany także w Wilnie - jest on
kopią obrazu w Trokach nowych) istnieje (dawniej zwany Rudzon czyli
Wyszków) dziś miasteczko Agłona, najprzód zwana Rudzon.

Rezydencye i misye

a. Carskoje Sioło, Eichwald, Groswerden i Jamburg (w gub. petersb.)
b.) Koniuchy (w pow. wołkowysk.) f. 1735
✓ f. 1735 Jan Sapieha kaszt. smoleńsk. z żoną Teresą z Chlebickich Józefowiczowna
c.) Kronsztad
d.) Kryczew f. 1824 Wincenty Hołyński
e.) Landhaus czyli Laudańsk f. 1833.
f.) Manheim, Mozdok, Odesa, Orenburg, Połtawa, Pskow f. 1830.
g.) Rewel f. 1817. h.) Rosenthal
i.) Rudzona f. 1766 Ewa z Felkierzambów Sielicka sędzina inflantsk.
k.) Ryga f. 1820, l.) Tambow m.) Tomsk
n.) Walówka f. 1685 Stefan Kurcz wojewoda brzeski
✓ o.) Wyborg f. 1817.
p.) Złotouście.

(wrócę potem) d. mińsk. prow. lit.

Cholopienicze (w pow. borysowskim) f. 1703 d. mohil.
2 marsz. Dominik Chalecki starosta nowosielski
supr. 1832. z żoną Konstancyą z Sokołowskich

~~[illegible]~~

Nowogródek (w prowinc. ruskiej) litew. f. 1624. Krzysztof Chodkiewicz koniuszy litew.
19 mendog w dubiczna Gedymina pewnie czyli 1635 pierwotnie f. 1250 wileń. pieśni do nowogródka

Ostrowno dyec. ~~mohil~~ f. 1620 Alexander Sapieha ~~wojewoda~~ ~~[illegible]~~ wojewodzic litew.
22 (~~[illegible]~~) cześnik w. lit. i starosta orszański
~~w prowincji ruskiej~~

Połock dyec. mohil. ~~f. 1621 prowinc. litew.~~

~~[illegible]~~

~~[illegible]~~

Szumsk szumski f. 1696 Michał Rafał z Dzierzgowa podwojewodzi i podstoli wileński d. mohil.
33 z żoną z Kalfsta Sierakowska

Werki d. wileń. f. 1664 czyli raczej f. 1668 Alexander Sapieha bisk. wileń. supr. 1675
(z Kalwaryi) biskup Lat osadził tu przez czas niejak Dominikanów obserwantów. supr. 1850!

~~[illegible]~~

Mińsk. d. wileń. prowinc. rusk. ~~mińsk~~ (180?) Kniewspomina o nim Syrokomla
f. na początku XVIII w. Zofia z Zawiszów wdowa po Krzysztofie Stuśce woje. wodzie wendeńskim
prow. rusk.

42 Rewel (w r. 1807) d. mohil. prowinc. lit.
f. 1817

4
Ryga fund. 1820

Późniejsze w Rosyi:

Ziembin (w powiecie borysowsk.) d. mińsk f. ~~1600~~ 1640
Adam i Maria Sakowiczowie wojewodzi smoleński supr. 1832. (prow. rusk.)

Chołajewicze (w pow. borysowsk.) d. mińsk. f. 1758
ze składek – supr. 1832
(prow rusk)

~~[illegible]~~
Czarnobyl f. Łukasz Sapieha (prow. rusk)

Bielica – f. ~~1665~~ f. Jan Paweł Sapieha wojewoda ~~wileński~~ witebski (prow. rusk)

Brześć litewski f. 1680 Zofia Buchowiecka

Bohdanow f. 1691 Tekla z Łaców Wołłowiczowa

35 Uszacz (koło Połocka) zał. r. 1716 Hieronim Żaba podwojewodzi połocki z żoną Ka-
35 tarzyną Protasewiczówną. (Zniesiony r. 1832 dawniej Nowa wola)
36. Wierzbołów królewski czyli Wirbally
37 (na granicy Prus) zał. r. 1740 Jan Wścieklic wolt miejskiem z żoną Cecylią. (czyli 1643?) w gub. augustow. su prym. ~~1819~~ 1819. dyec. żmudz.
37. Konicichy (w powiecie wołkowyskim) zał.
r. 1746 Scypionowie. (Zniesiony 1832) (podług Sakiewicza f. 1793)
38. Skopiszki (w powiecie wiłkomierskim)
32 zał. r. 1752 Józef Dominik Puzyna biskup inflantski do czyli Agłona
39. Ruszona (czyli Ruszon) (w Inflantach polskich nad jeziorem ruszońskiem, zał. r. 1766 Ewa z Felkierzambów Sielicka sędzina inflantska. (w gubern. witebsk.) supr. 1832
40. Krzyczew (w gubernii mohilewskiej) zał. r. 1824 Wincenty Hołyński rzeczywisty radca stanu i kawaler orderów
41. Sejny d. wileń. zał. r. 1602 Jerzy Grodziński leśniczy starosta przeroślski przez Prełomskich. supr. 1804
31 Wyżki (w Inflantach polskich
Czaśniki f. 1674 Dominik Słuszka chorąży witebski (prow. rusk.) supr. 1832.
Krelle (w Inflantach polskich
Rewel f. 1817
Dynaburg w Inflantach gorod f. 1831. ~~[illegible]~~ w prowinc. rusk.

Nowogródek	Żewija
Odessa	Kozakiszki
Petersburg f. 1815. po skasowaniu jezuitów objęli	Niedzingi
~~Szumsk~~	Rotnica
~~Werki~~ czyli Kalwaria wileńska	Rykonty
Carskie Sioło	~~[illegible]~~
Sewerynówka	~~Lubar~~
Siebież	~~Lachowce~~
Stanki	
Wiborg f. 1817	Łukow f. 1830
Wielż ~~Ładan~~ f. 1833.	Złotouść f. 1833

137

Speculum historiale perlustrati fratris Vincentii ordinis predicatorum professoris per Antonium Kobarger Nuremberge inco. lam impressum A. 1483 in vigilia S. Jacobi: fol.

138

Felix Fabri (Schmid) rodem z Zürch,
(Tigurinus) kształcił się u Dominikanów
w Ulm – r. 1486 był dominikanem,
żył jeszcze 1489 w Ulm u Dominikanów
pisał Historyję Szwabii (druk w Goldaście
1605) – Podróż do Ziemi św. – Historia
Klasztoru zakonnic w Offenhausen
umarł ~~[illegible]~~ r. 1489
(Quetif. Scriptores Tom I p. 871)

bisk. prem. z Przemyśla
d. 25 styczn. 1599.
jak widać z listu Ł. Wawrzyńca
Goślickiego do Stan. Żółk.
pisanego (bez daty)
protegował podział na
prowincyję ~~polską~~ zakonu
dominik. pol. na prowincyę
polską i lit. którego to
podziału głównym sprawcą
był O. Antonin, lecz kolwiek
arcyb. lwow. był za podziałem
przygania. Żółkiewski

139

Krzyżanowski Adryan: O Kalendarzu żydowskim. Warszawa 1844. 4o ſt. 11.

" O Kalendarzu arabsko-tureckim Warsz. 1845. 4o ſt. 20.
(jest tu wiadomość o Mahometańskich Polakach)

Ord. Praedicatorum 17 Contrata Leopo:
liensis, Lublinensis, Cracoviensis - Premislien:
sis (erecta 1710)

Zakon dominik. w Polsce podzielony został
na Kapitule w Neapolu r. 1600 na 2 prowin:
cye polską i ruską, co potwierdziła Ko:
missya apostolska r. 1617.

Konwent w Żmigrodzie fund 1603 An:
drzej Stadnicki.

Kontrata zwał się obwod głowniejszego Klasztoru
do którego pomniejsze jak filie należały.

141

Dominikanie Zakon potwierdz. r. 1216

~~[illegible]~~ R. 1234 Societas

S. Dominici fratrum peregrinantium na

Rusi utworzono na ktorej czele stali wikarzy

generalni od S. Jacka 1234 aż do r. 1553.

Prowincya ruska utworzona 1596 d. 15

. Junii

Ordo Praedicatorum

Provincia Poloniae (Anno 1694)

Conventus: 1) Cracoviensis Corporis Christi (fund. a. 1223. 2) Vratislaviensis S. Adalberti (in Silesia) a. 1223. 3) Sandomiriensis S. Jacobi Ap. a. 1224. 4) Osvetimensis S. Crucis a. 1226 (Swidnicensis) 5) Gedanensis S. Nicolai ep. a. 1227. 6) Culmensis S. Petri et Pauli Apost. a. 1228. 7) Posnaniensis S. Dominici a. 1231. 8) Plocensis S. Dominici a. 1234. 9) Sochaczeviensis S. Nicolai ep. a. 1244. 10) Praemisliensis Annunciationis B. Mariae V. a. 1250. 11) Varecensis S. Stanislai Ep. a. 1255. 12) Ratiboriensis (in Silesia) S. Jacobi Ap. a. 1255. 13) Siradiensis S. Stanislai Ep. a. 1260. 14) Torunensis S. Nicolai Ep. 1263. 15) Brestensis in Cujavia S. Michaelis a. 1264. 16) Opatowiensis S. Petri Mart. Ord. Pr. a. 1284. 17) Derszoviensis Assumptionis B. Mariae V. a. 1289. 18) Oppaviensis (in Silesia) S. Venceslai M. a. 1291. 19) Lublinensis S. Stanislai Ep. a. 1342. 20) Petricoviensis S. Dorotheae V. a. 1370. 21) Lanciciensis a. 1370. 22) Bochnensis Assumptionis B. Mariae V. a. 1375. 23) Luceoriensis Assumptionis B. Mariae V. a. 1390. 24) Belzensis Assumptionis B. Mariae a. 1394. 25) Opoliensis (in Silesia) S. Adalberti a. 1399. 26) Loviciensis S. Trinitatis a. 1400. 27) Znenensis S. Joannis Bapt. a. 1400. 28) Samboriensis S. Catharinae V. a. 1406. 29) Hrubieszoviensis S. Nicolai Ep. a. 1416. 30) Horodlensis B. Mariae V. et S. Hyacinthi a. 1476. 31) Teschinensis (in Silesia) Nativitatis B. Mariae V. a. 1477. 32) Wlodimiriensis S. Trinitatis a. 1479. 33) Sredensis S. Crucis a. 1498. 34) Wronecensis Anunciationis B. Mariae V. a — 35) Zmigrodensis Assumptionis B. Mariae a — 36) Lancutanus S. Petri et Pauli Ap. a. —

Costensis a. 1410

37) Glogoviensis (in Silesia) S. Petri et Pauli Ap. a. –
38) Frankostanensis (in Silesia) S. Crucis a. –
39) Janoviensis in Lithuania S. Joannis Bapt. a. 1602
40) Varsaviensis S. Hiacynthi a. 1603. 41) Klimuntoviensis S. Hyacinthi. a. 1613. 42) Gidlensis B. Mariae V. a. 1615.
43) Brestensis in Lithuania S. Sophiae a. 1638. 44) Kamenensis S. Michaelis a. – 45) Sandomiriensis S. Mariae Magdalenae a. 1645. 46) Janoviensis S. Mariae Gratiarum a. 1650. 47) Jalovicensis Praesentationis B. Mariae a. 1678. 48) Dzikoviensis S. Mariae Rosarii a. 1688. 49) Kostensis S. Nicolai Ep. a. 1410.

50) Boreaensis a. – 51) Krasnobrodensis S. Mariae V. a. – 52) Ciesanoviensis a. – 53) Swidnicensis (in Silesia) S. Crucis a. 1226. 54)...

Patres Provinciales Ordin. Praedicatorum Provinciae Poloniae ab a. 1258.

1. Gerardus Teutonicus 1258 post S. Hyacintham.
2. Ceslaus custos ecles S. Mariae Sandomiriens. electus Sandomiriae in capitulo
3. Henricus Teutonicus el. Parisiis.
4. Gerardus Teutonicus de Colonia el. Sandomiriae
5. Martinus de Wratislavia Prior Vratislav. el. Wratislaviae
6. Nicolaus studens Parisiensis el. Pragae 1231(?)
7. Stanislaus Cracoviensis
8. Simon el. Wratislaviae
9. Johannes Bohemus Pragensis el. Wratislaviae
10. Reginaldus Teutonicus el. Ratiboriae a. 1356.
11. Joannes de Sandomiria Lector Ratiboriens. el. Pragae
12. Nicolaus Lombardus el. Jabloniae in Bohemia.
13. Jacobus de districtu Sandomir. Prior Culmensis el. Brunae in Moravia.
14. Goslaus Wratislaviensis el. Usteni in Bohemia.
15. Goteslaus Bohemus Lector Hradiensis el. Sandomiriae a. 1390.
16. A. 1402 facta est divisio Provinciarum Poloniae et Bohemiae.
17. Hipolitus Cracoviensis el. Cracoviae a. 1402.
18. Peregrinus Silesitanus Prior Vratislav. et Ratibor. el. Cracoviae. Scripsit Sermones de tempore et de Sanctis.
19. Nicolaus Affri Prior Crac. Poenitentiar. Papae el. Cracoviae.
20. Petrus Comessa Vratislaviensis Poenitentiar. Papae bis Provincialis
21. Petrus Waserhab Teutonicus +
    Post mortem ejus duo Provinciales electi sunt videlicet in Provincialem Poloniae Nicolaus Brestensis et in Provincialem Germaniae Nicolaus Bar de Oswiecim.
22. Nicolaus Brestensis Inquisitor haeret. pravit.
23. Joannes de Opatowiec vocatus Apellus el. Siradiae - ex post Prior Cracoviensis 6 annis et Episcopus Chelmensis Russiae
24. Nicolaus Ursius de Pinevo
25. Joannes Frankstenensis

26. Joannes Advocati - emit villam pro conventu Sandomirien.
27. Andreas Rutheni el. Sandomiriae + 1454.
28. Nicolaus el. 1458.
29. Jacobus de Bydgoszcza nobilis Prior Cracov. el. Siradiae - factus Suffragneus Episc. Crac. a. 1477. + Cracoviae
30. Albertus de Sceczyn - factus Sufragan. Gnesn. a. 1493.
31. Andreas de Parczowo, Confessarius Sigismundi I
32. Rudolphus Theutonicus - Bibliothecam conventus Cracov. aedificavit + 1519 Cracoviae. ultimus Provincialis perpetuus.
33. Andreas Swiętek, coepit procurare canonisationem S. Hiacynthi. - A. 1525 cessavit officium Provincialatus perpetui et redactum est ad quadriennium, postmodum vero per Breve Leonis X ad sexennium, et erant jam Provinciales sexennales.
34. Thomas a Syczowo
35. Andreas Swiętek iterum - resignavit.
36. Martinus Sporn Wratislaviensis
37. Thomas de Syczowo iterum + Cracoviae.
38. Gabriel el. Lovicii - praedicator clarus.
39. Isaias el. Varecii.
40. Paulus Sarbinius, Inquisitor haer. prav. el. Sandomiriae + Posnaniae.
41. Melchior Moscicensis Inquisitor haer. prav. Prior Leopoliensis el. Plocko a. 1559.
42. Hieronymus Cyranus Costensis Prior Vilnens. el. Lovicii 1563 + Gedani veneno.
43. Melchior Moscicensis iterum el. Brestae a. 1568
44. Melchior el. Cracoviae 1574.
45. Melchior quarta vice el. Praemisliae a. 1580.
46 Felix a Viasbono districtus Siradiensis, el. Lovicii 1586 - reelectus Lublini 1593 - Petricoviae - Hippolitus Sufcius Vicarius 1599 - Mathaeus Siradiensis Vicarius 1600.
47. Albertus Sękowski el. Lublini 1600. - iterum el. Lublini 1606.
48. Chrysostomus el. Praemisliae 1609. - Petrus Paulus Fortelius Vicarius 1613
49 Joannes de Łęczna el. Varecii a. 1613 - Varsaviae a. 1615 Capit. - Damianus Fonseca Comissarius a. 1618 Petricoviae.

50. Gregorius Trebnicz el. Varsaviae 1619
51. Andreas Radawiecki el. Varsaviae 1624 – Capitul. Lublini 1626 – Thomas Rożański Vicarius 1627.
52. Valerianus Grocholski

57. Martinus Ostrovicius Prior Lovicensis 1647 Plociae el. – Vicarius: Hiacinthus Baryczka – Intermed. Capituli Cracoviae a. 1648 + 7 April. 1654 Varsaviae.
58. Joannes Constantinus Morski el. Posnaniae 1650 – (Vicarius Andreas Borovius 1651 + 1652 d. 19 April. – Vicarius Albertus Grabiecki a. 1652 Congregatio intermedia Sandomiriae.
~~59. Thomas Consoli Calaber Provincialis Lithvaniae~~
59. Jeremias a Guida Provincialis institutus a Papa 1653 – Thomas Consoli Calaber Provincialis Lithvaniae, Vicarius el. 1654.
60. Franciscus Grabiecki Prior Horodlensis el. 1655 Varsaviae
61. Cyprianus Stephanowski Prior Samboriensis el. 1659 Lublini
62. Alanus Chodowski Prior Cracoviens. el. in villa Piaski conventus Siradiensis a. 1662 – Vicarius Albertus Bartochowski.
63. Gregorius Padowicz Prior Samboriensis el. 1667 Praemisliae – Convocatio Gidlis a. 1668. – Capitulum Climuntoviae 1670
64. Hiacinthus Szostakowski Prior Thorunensis el. 1671 Sandomiriae – Convocatio Petricoviae 1663.
65. Joannes Waxman Prior Cracoviens. el. Petricoviae 1674 + 17 Augusti 1674 – Placidus Kominski Vicarius el. 1674 Lanciciae.

66. Martinus Borovius Prior Toruniens. el. Lancuti 1675 – Capitulum Cracoviae 1678

67. Martinus Borovius iterum el. Cracoviae 1675 +1684

68. Thomas Schmit Prior Cracov. el. Lublini 1681 – Convocatio Cracoviae 1682.

69. Franciscus Czarnkovius Prior Siradiensis el. 1684 Siradiae

Thomas Straszynski ab a. 1690–1693 Prior Crac. – ab a. 1695 Provincialis Lithvaniae

72 Thomas Mdzewski el. Petricoviae 1693*) Dominicus Frydrychowicz qui a. 1666 ordinem suscepit factus Prior Crac. resignavit a. 1694 post illum electus Casimirus Napolski – Vicarius Florianus Straszyński – Capitulum intermedium Thorunii 1695

*) ingressit ordinem 1671, factus Episcopus Calamaensis, sufragan. Luceorien. 1690, sufrag. gnesn. 1699

73. Vincentius Kulesza Prior Lublinensis el. Luceoriae 1698 – Capitulum intermedium Janovii gratiarum 1700

145

Dominikanie

Prowincya polska r. 1644 liczyła klasztorów męskich 60 i żeńskich 11 – podzielona była na kontraty (obwod kilku klasztorów dla łatwiejszego dozoru pod jeden należący – tyle co Kustodya)
R. 1613 Adam Piekarski Dominikan Kontraty Wileńskiej starał się o utworzenie oddzielnej prowincyi litewskiej. Dopiero r. 1644 na Kapitule jeneralnej w Rzymie za staraniem dominikanow Grzegorza Złuszanina i Chryzostoma Polewicza utworzono oddzielną prowincyą ~~[illegible]~~ litewską, do której ~~[illegible]~~ wcielono klasztory: Wileński, Sejneński (f. 1602) Wierzbołowski (f. 1643) (które przy podziale Polski dostały się do Prus a później do Polski), Merecki, ~~[illegible]~~ Dereczyński, Ostrowiecki (fund. 1618), Wysokodworski, ~~[illegible]~~ Grodzieński, Kowieński, Rossieński, Kalwaryjski na Żmudzi (f. 1642) i Łukiski w Wilnie (fund. 1642) z 155 zakonnikami

Dominikanki w Nowogródku fund. 1654, (20 zakonnic 1833 roku)

Później fundowano Klasztory dla
Dominikanów w litewskiej prowincji
w Hoszczewie (1692), Krasnym:
borze (1684), Liszkowie (1694)
Piaskach (1685) – a nowszemi
czasy w Kryczewie (1824) oraz
wezwani przez Cesarza Rosyj. k. do
Koloniów: Rewelskiej (1817), Wiborg:
skiej (1817), Jamburgskiej (1817),
Pskowskiej (1824), Odesskiej
(1825) Eichwaldskiej (1830), Nowo:
gorodskiej (1831), Złotonoście (1833),
Landauskiej (1833) – Petersburg. z
przeorem, Ryga z przeorem
W Wilnie była Szkoła jeneralna Teologii
i filozofii, 3 gimnazya (do r. 1832)
Grodno, Zabiały, Kalwarya
Zrandzka – 6 szkół powiatowych:
Merecz, Ujszcz, Nieśwież, Nowo:
gródek, Wierzbołów, Sejny

Snarski Stanisł. ur. 1795 prof. 1819
" Hiac. ur. 1799 prof. 1819.

Capitulum Electivum provinciale
provinciae Lithvanae S. Angeli Cus:
todis ordinis ~~[illegible]~~ Praedicatorum
celebratum in conventu Poporcensi A.
D. 1833. Vilnae typis Neumanni et
Dworzecii 1833. 8°. str. 57.
Zakonników było r. 1833 = 459 – Od str. 39-
Conventus mandato S.J.M. [illegible] 1832 – od str.
46 ~~Krótki~~ Rys historyczny prowincji litew:
skiej XX. Dominikanów

Ulanowski Lect. Provinc. Dominicanor. 146
nat 1799 ord 1828 + 3 Junii 1857.

147

Dni roczne świętych błogosławionych, wielebnych i pobożnych sług boskich zakonu Kaznodziejskiego z odpustami, przywilejami łaskami od Maryi P. świad czonemi, także z opisaniem kościołów i klasztorów Prowin cyi polskiej zebrane a przez w X. S. Theologiy Doktora Michała Siejkowskiego Dominikana do druku r. p. 1743 podane w krakowie w drukarn. Akademickiej. 4°

tenże w dziele Świątnica Pańska.

Oświecimski konwent S. Krzyża za czasów S. Jacka założył (Jan Xiąże Oświecimskie z żoną Eufrozyną) leg w kilkanaście lat po śmierci S. Jacka obrócili go Aryjanie na swój sobor w którym 150 lat trzymali. Gdy Aryjanie chcieli burzyć ten kościół porz rywał się Dominikan koło murów napominając żeby nieburzyli lecz gdy niesłuchali pospadali z góry i karki potomali. Był ten konwent drugi raz zaprowadzony, ma cudowny obraz P. Maryi szczególniejszy dobrodziej Komorowski z Zywca i Lieskowej skały starosta Oświecimski.

(Jan padło post Cracoviensem Bzowski Propago I. S.)

w Przemyślu N. P. Maryi Zwiastowania wystawiony za czasów S. Jacka. Ma statuę kamienną P. Maryi która S. Jacek wprowadził z Kijowa po prawej stronie w kościele były 3 kaplice z tych jednę założyła Zofia Stadnicka w lewej zaś znowu 3. kaplice był tu nowicyat dla młodzi prócz tego studium formale z fundacyi Kornjaktowskiej — Niedaleko tego klasztoru stał drugi klasztor Dominikanek panien drugiego habitu —

w Bochni (mieście skarbowem Król.) N. Maryi Wniebowzięcia założony od S. Jadwigi córki Króla Ludwika r. 1375 na prośbę panów radnych tegoż miasta i przez zalecenie papieża Gregorza XI pisane do biskupa Krakowskiego. Z żup pobierał klasztor co tydzień 20 zł. Klasztor 3 razy zgorzał; podniebienie kościoła August III dał zrobić. Tu był cudowny obraz Maryi P. nadany (około 1600) od Krzysztofa Bzkowskiego mieszczanina Wielickiego będący w kaplicy w ołtarzu marmurowym wystawionym przez Piotra Stadnickiego Kasztel. wojnick. R. 1637 było powietrze morowe w Bochni. Klasztor spalony jeszcze nie odbudowany dobrodzieje klasztoru Lubomirscy, Szczepanowscy, Lubowiedzcy, Niewiarowscy, Mieszczanie i Górnicy bocheńscy. — Do klasztoru należy kościół S. Sebastyana przy folwarku na gruncie domini kańskim wystawiony

Historia obrazu i cudów P. Maryi Bocheńskiej drukowana r. 1664 przypisana Janowi z Lieskowej skały Wielopolskiemu Kaszt. wojnick. starost. warszawsk. żup koronnych administratorowi.

w Betzie N. Maryi Wniebowstąpienia wystawiony przez Ziemowita Xcia Mazowieckiego r. 1394. Kościół który nieraz zgorzał odbudował teraz przeor Jan Paweł Jezierski. Temi

czasy Anna z Betzeckich Roztkowska starościna Wizka nadała Konwentowi wieś Zniatyn. Tamże jest Klasztor

z Kościołem niepokalanego poczęcia N. Maryi panien dominikanek drugiego habitu gdzie wiele familiantek tegoż Województwa i Xięstwa Litewskiego. Klasztor im wymurowała N. starościna Wizka.

w Samborzu S. Katarzyny Koś. fundowany od Elżbiety Spitkiowy Wojewodziny Krak. za pozwoleniem Macieja bisk. przemyśl. r. 1406.

w Łańcucie S. Piotra i Pawła fundowany od Stadnickich od Stanisława Stadnickiego djabła zburzony do szczętu Lubomirscy właściciele Łańcuta na nowo wystawili Nowy kościół wyfundował Teodor Lubomirski Wojew. Krak. starosta Spiski.

w Żmigrodzie N. Maryi Wniebowzięcia fundowany od Stadnickich za pozwoleniem papieża Jana XXII. Jędrzej Stadnicki zreparował kościół, temi czasy wielka dobrodziejka tegoż Konwentu Xiężna Korybutowa żona Janusza Korybuta Kasztel. Krak.

Konwent posiadłościami niektóremi i czynszami opatrzyt.

w Janowie N. Maryi łaskawej fundacyi Zamojskich

?

w Dzikowie N. Maryi Wniebowzięcia fundowany od Jana Stanisława Amora Tarnowskiego hrab. na Tarnowie, zabory na Dzikowie, Ciochorowie, Krasnobrodzie i jego żonę Barbarę Firlejówne. Ma obraz cudowny Maryi N. najprzód od pewnego towarzysza pancernego na Wołyniu N. Białkowskim dany, a od tych zaś Tarnowskiemu. Tu był zamek gdzie się zakonnice z Lublina podczas najazdu Tatarskiego za Króla Michała schroniły. Stanisław Tarnowski na wsi swej Radowęż a żona jego na swej wsi Wojczyka w grodzie wiślickim zapisali utrzymanie r. 1676 dla Klasztoru. Obraz od bisk. Krak. Jędrzeja Trzebickiego za cudowny ogłoszony przeniesiony został z zamku do Klasztoru zrujnowanego r. 1678. Odpusty stałe. Klasztor tylko z 2 stron murowany. Dobrodzieje tegoż Klasztoru: Lubomirski Marszałek W. Kor. Star. Sandomier. Opaliński starosta Nowomiejski.

Cuda tego obrazu opisał X. Wawrzyniec Święcki w Xiędze Wonności Róże Jerychońskiej r. 1686.

w Borku (pod Tyczynem na Podgórzu) N. Maryi. Maciej Nowicki Kanonik Jarosławski proboszcz Tyczyński, pleban w Borku fundował Klasztor r. 1670 za pozwoleniem Stan. Sarnowskiego bisk. przemyskiego albowiem był tu obraz cudowny w kościele starodawnym S. Krzyża na starym Borku sławny cudami od r. 1420. Kaplicę S. Krzyża poświęcał r. 1420

Jan Arcybisk. lwowski. Cmentarz zaś S. Krzyża poświęcał r. 1418 Maciej bisk. przemyski. Na nowy kościół założono kamień r. 1684 wymurowany za staraniem Bazylego Sterneckiego tamtejszego przeora, konsekrowany od Jędrzeja Pruskiego bisk. Taneńskiego sufragana przemyskiego. Józef Fudasiewicz skarbnik latyczowski uczynił fundacyję na muzykę. Bractwo S. Trójcy fundowała Marcyanna Humniecka podsędkowa przemyska r. 1741. Dobrodzieje: Jan Klemens Branicki W. Hetman Polny dziedzic Tyczyna, Teodor Lubomirski wojewoda krak. Józef Stawski skarbnik ziemie Wieluńskiej. Stanisław Stawski cześnik czerniechowski, Sikorski cześnik bracławski, Jan Zymoski stolnik owrucki. Klasztor murowany.

Cuda tego obrazu opisał: Rajmund Wojecki w Kazaniu tam mianym r. 1701 wydrukowanym.

Polacy Święci z zakonu Dominikanów

2 Czerwca... beatus (Sadoch z Sandomierza Kanon. w XIX w. przez Piusa VII. (+1260)

16 Lipca ... beatus (Czesław Odrowąż Kanon. Klemens XI d. 18 Octobr. 1713. (ur. 1190+1241)

16 Sierpn. ... sanctus (Jacek Odrowąż Kanoniz. przez Klemensa VIII. Romae 17 Aprilis 1594 (ur. 1186+1254)

26 Stycznia.. Małgorzata Królewna węgier. Kanonizowana przez Piusa VI. córka Beli IV ur. 1242 + 1270

Albertus Magnus de Bolsenheim biskup regensburski; dominikan

Ludwik Bertrand z Walencji w Hiszpanii

150

Lubomlius Severinus: De vita et miracu-
lis d. Hiacinthi. Romae, Gabian. 1594.
Grodzicki Antoni (+ 15 Junii 1625): O cudach,
żywocie i postępku Kanonizacyi S. Jacka.
Kraków w druk. Wojc. Kobylińskiego
1595 d. 20 lipca. 8vo. str. 529.

151

Valerianus Matthaeus: Divi Hyacinthi
* Poloni Fratris Ordinis Praedicatorum
Vita. Cracoviae, ex officina Ungleriana
1537 (w bibliot. Dominikanów było)

Della Vita, miracoli e canonizzazione di
* S. Giacinto Polacho dell' Ordine di
San Domenico, il quale è stato canoniz-
zato dalla Santità di n. S. Clemente VIII
alli 17 d' Aprile 1594. Venezia per
Gironimo Porro. ppg. 235.

Stanislaus Cracoviensis: Vita S. Jackonis
Codex Mspt. anni 1352 (in bibl. Principum
Chisiorum, F. IV. 90)

Accolti Hier.: Vita di S. Hiacinto. Roma
1594

Blancus Guilelmus: Hyacinthus sive de beat.
Hyacintho Polono. Paris Morelli 1594
—(to 2). Romae, Domin. Basa 1594.

Ghisi Cybo In.: Vite di S. Giacinto. Verona (Discepolo) 1594.

152

La Vita di San Giacinto di Cracovie. Verona 1588

Ghiss. Cibo. Verona 1594 (Ciampi) 4.o

Ar. 136.

153

Montalcino Agostino (dominikan)
Sommario o breve raccolta della santa vita, religiosi costumi et stupendissimi miracoli del glorioso Padre San Giacintho da Camien di Cracovia. apresso D. Luigi Zanneti 1594. 8. str. 64.

154

Razzi Serafino (del ordine de' Frati Predicatori) Vita del glorioso San Jacinto confessore dell'ordine de' Frati Predicatori. Con le narrazione della solenne di lui canonizzazione.

Firenze nella stamperia di Michelagnolo Sermartelli 1596. 8°
K. 8 str. 150 i K. 1 ded. al Sign. Alessandro di Camillo Strozzi gentilhuomo Fiorentino.

str. 200–450. Lwów 1888.

Rps: Legenda S. Stanislai ~~[illegible]~~ w bibl. nadwornej w Wiedniu z XV w. in fol.

Zawiera pieśni o S. Stanisławie:

1) Dies adest celebris
2) Gaude mater Polonia
3) O beate Stanislae
4) Stanislai pro triumpho
5) Celebret Polonia
6) Sanctus iste — 6b. Pastor cadit in gregis medio
7) Stanislaus in agmine
8) Te flagitamus vocibus

155

Vita di S. Giacinto dell'ordine de'
predicatori tratta da Severino,
Ribadeneyra, Castillo, Montalcino
Bzovio, Croiset, Lio, Bolland:
Touron ed altri raccolta in
ristreto ~~per~~ da uno sacerdote
del medesimo ordine In Venezia
1749 appresso Simone Occhi
8º. ft. 71. 1. k. 1.

Verhandl. d. physik med
Würzburg 1856 - VII

e Schwert des Herrn und Gideon.

Gedichte

von

Schiller.

Żywoty SS. BB i WW. Braci i Siostr Zakonu Kaznodzieys-kiego na każdy dzień całego roku z Domowych Kronik i różnych poważnych pisarzów zebrane i na polski ięzyk przetłumaczone przez X. Zygmunta Hilaryona Liśkows-kiego S. Teologii Doktora, tegoż Zakonu Prowincyi Litewskiey. Z przydanymi codziennymi Duchownymi Reflexyami. W Wilnie w drukarni J. K. M. Akademickiey Soc. Jesu 1760. fol.

156

Część I K. n. 3. str. 220.

Część II str. 220 i 2 Karty niel. (regestr 2ej części)

Jocher 8270 Tom III

Iwo de Konskie Odrowąż cantor gnieznien. Kanonik
krakow. kanclerz Leszka białego obrany 1218, jadąc
w interessach swego potwierdzenia i krajowych do
w Honoriusza III przez Hugolina kard. biskupa Ostii
~~prosił papieża~~ znanego sobie w szkołach paryskich
przyjaciela prosił papieża o dominikanów (visa re
ligione, santitate S. Dominici) towarzyszy gdy nie
mogł otrzymać r. 1219 przyjął Dominik 4 domowni-
ków jego, po roku odesłanych do Polski. Iwo osadził
ich przy kościele drewnianym S. Trójcy, a r. 1223 (do tego kopiota
ich wprowadził, erygował kościół P. Maryi 1226
a oddał S. Trójcy dominikanom 1227.

Organy wielkie za przeorstwa Bazylego Barskiego 1765 (reparował
Józef Sitarski organmistrz dodawszy w Manuale:
Pryncypał, Salicynał, Flet, Korflet, Spilflet, quintedena
Octava Quinta Mixtura, Cymbał, Superoctava, Quer
flet.; w Pedale Subbas, Salicibas, octavebas; w Solo
Klawiatura

158

Dominikanow zwano w Chełmnie Pauler.
Ph. Schultz: Geschichte der Stadt
Culm. Danzig 1876. str. 100.

N. 1216. Konwent OO. Dominikanów. v 159

Nicolaus Wiringi civis Cracov.

Kazimierz Wielki nadaje Mikołajowi Wierzynkowi obywatelowi Krakowskiemu i wójtowi w

Advocatus magni salis

Wielkiej Soli /: Wieliczce :/ za wierne usługi dochód z myta Krakowskiego w kwocie jednej

unam marcam grossorum pragens.

grzywny na tydzień. Dan w Krakowie roku 1336, we Wtorek po ś. Trzechkrólach.

Cracoviae feria 3a post Epiphaniam Domini 1336 (d. 9 Januarii)

/: Oryginał na pergaminie bez pieczęci :/

/: Liczba konwentu A. :/

Nr. 1216. Konwent OO. Dominikanów.

Kazimierz Wielki przenosi wieś Niegolewą negouam (wyjąt.?) /: z przyległemi ~~[illegible]~~ Przysiołkami ~~[illegible]~~ :/ z prawa polskiego na prawo niemieckie zwane średzkiem. Dan w Krakowie r. 1347 we Środę popielcową.

Cracoviae in die Cinerum. 1347

/: Oryginał po łacinie na pargaminie, z pieczęcią nadpsutą i wytartą wielką majestatyczną ⌐ zawieszoną na ~~taśmie~~ sznurku jedwabnéj zielonéj. :/

⌐ z białego wosku przedstawiającą siedzącego Króla na tronie.

161

Nro. 1216. Konwent OO. Dominikanów.

Marcin Strzelicz, ~~pisarz~~ notariusz ogłasza wyrok Nawoja, proboszcza Skarbimirskiego /: Skalmirskiego :/, kanonika i officyała krakowskiego, ~~ogłaszający wyroki~~ biskupa ~~krakowskiego Jana~~, którym przyznaje ~~przyznający~~ Konwentowi OO. Dominikanów w Krakowie roczny czynsz z ~~jednej~~ jatki rzeźniczej Jana Storschaez mieszczanina Krakowskiego w kwocie półpięciu grzywien na mięso do kuchni klasztornej i ~~z dostawą~~ pięciu ~~[illegible]~~ kamieni łoju na świece ~~kamiennych do muru otaczającego klasztor~~. Dan w Krakowie roku 1390 dnia 3 Sierpnia.

/: Oryginał po łacinie na pargaminie, z podpisem i znakiem notaryalnym Marcina Strzelicz /: Strzelicz. Pieczęć oderwana; jeno sznur z zielonego jedwabiu pozostał :/

/: Numer konwentu 38. :/

Wyrok x Nawoja proboszcza Szkalmierskiego, kanonika i officyjała Krakowskiego w sprawie Konwentu OO. Dominikanów Krakowskich przeciwko Janowi Stornschatz, rzeźnikowi Krakowskiemu wydany w przedmiocie należącego się Konwentowi mięsa za pięć grzywien corocznie, i pięciu kamieni łoju z dnia 30go Sierpnia 1390 r.

Nr. 1216. Konwent OO. Dominikanów.

163

Władysław Jagiełło potwierdza pozwolenie, dane od małżonki swojéj królowéj Jadwigi (S. Hedvigis) ~~pod Dniem~~ we ~~xxx~~ czwartek (Cracoviae feria 5a ante festum Exaltationis S. Crucis) przed Podwyższeniem ś. Krzyża r. 1392go. Annie Kołeczkowéj na przedaż domu w ulicy przy bramie Kazimierskiéj księdzu Piotrowi, Wicekustoszowi krakowskiemu. Dan w Krakowie, (Cracoviae feria 6a post diem S. Mathiae apost.) w Piątek po ś. Macieju r. 1393.

|: Oryginał po łacinie na pargaminie, pieczęć oderwana, — jeno sznury z czerwonego jedwabiu pozostał :|

Nr. 1216. Konwent OO. Dominikanów. 164

Władysław Jagiełło potwierdza list
Spitko palatinus et capitaneus cracoviensis
Spytka, wojewody i starosty Krakow-
skiego, przyzwalającego, na zajutrz
cracovie in crastino Sanctorum Simonis et Jude apostolorum
po święcie Apostołów Szymona i
Judy r. 1393 na zastaw wieczysty
wsi Grzegorzowic Urodz. Grzego-
rzowi Nakandzie. Dan w Krakowie cracovie
feria 4a post dominicam Invocavit
we Środę po 1 niedzieli postu ro-
ku 1394.

/: Oryginał na pargaminie, po
łacinie pisany, z mniejszą kor pie-
częcią ~~dwojga narodów~~, wiszącą
na sznurku barwy zielonej
z fioletową :/

/: Nr. konwentu 2. :/

Władysław Jagiełło zatwierdza akt Spytka wojewody i Starosty krakow-
skiego, mocą którego Zawisza z synami Miczkiem i Janem z Płazy heredes de Plaza
wieś swą dziedziczną Narame (w Miechowskim) w zastaw dali za ~~105~~
105 grzywien Grzegorzowi Nakandzie, dziedzicowi Grzegorzowic, z zastrze-
żeniem ewikcyi od Miczka przyrzeczonej. Akt Spytka iest z dnia
29o Października 1393, potwierdzenie zaś Jagiełły z 11 marca 1394.

1393 przy pierwszym przywil. świadki Joannes de Tanczyn castel. wojnic
Sulco de Gora judex castri cracov.
Borko Tkoszenice

przy drugim 1394 Cristinus de Kozeglow Sandecens. castel
Demetrius Nasphalus – Hyncza Vicethesaurarius.

165

Sieykowski Michael: Chronicon Frat:
rum Praedicatorum Conventus Cracovien:
sis in quo pleraque ad provinciam huiusce
ordinis Poloniam spectantia illustrantur
ejusque viri sanctitate scriptisque celebres
enumerantur. 1743. Cracoviae. 4o

I.

Pamiętnik dziejów polskich z aktów urzędowych lwowskich i z rękopismów zebrał X. Sadok Barącz Dominikan. Lwow nakładem Wojciecha Maniekiego 1855. 8o kart 4 str. 310. 1.

I Wypisy z aktów Tabuli magistratu lwowskiego (zbierając materyjały do historyi i żywotów ormian w Polsce) 1.–175.

Fragmenta officii consularis ab a. 1382–1389 Prawa porządkowe i zbytkowe: 1/ p. 12 an. 1383 De murorum educatione, O wyprowadzeniu murów – De celebrandis nuptiis, O sprawianiu wesela, Ordinatio de sumptu puerpere Postanowienie o wydatkach połogu (str. 2 gorna - trak: tamenty powinno się czytać konwivia) – p. 93 sub Anno 1387 (de ludendis cafreibus – zakaz gry hazardowej.

~~1566~~ Opis pożaru r. 1565 (panow z Mielecz p. 3. Magnificorum a Mielecz)

Opis porządku obrony ~~mie~~ i straży Lwowa podczas bezkrolewia r. 1572 p. 5

O zarazie morowej w Lwowie r. 1588. p. 6.

R. 1603 d. 16 miesiąca po Zodwyższeniu św. Krzyża nastąpiła zgoda po między Kozulami a Wojtem Ławnikami 40 mężami i ~~całem~~ miastem w sprawie o nadużycia urzędowe za pośrednictwem Alberta Perlickiego kanonika lwow. administratora dyecezyi, Piotra Cieklinskiego podczaszego Krak. i Stanisława Pstrokońskiego: niektóre rozstrzygnienia rezerwowano Krolowi p. 8.

V

pag. 45. List Jana Ubaldyna rajcy lwow. z Warszawy 30 April. 1677. (poseł na sejm) (do miasta

p. 49 List Bogdana Chmielnickiego z Ostroga 12 Decemb 1648)

p. 52 List Jerzego Krall radcy lwow. d. 28 marca 1658 z Warszawy do siostry (ablegat)

p. 56 " " " ze Lwowa 19 Novemb 1660 do Ferdynanda Lechnera w Krakowie

p. 58 " Samuela Kuszewicza w Krakowie 9 Januarii 1661 do Jerzego Krall we Lwowie (Kuszewicz Dr. praw bawił wtedy jako sekretarz przy Królu

p. 61. " Tomasza Ungarczewicza syndyka lwow. z Warszawy d. 31 Augusti 1668 do rajców lwow. (poseł)

p. 64. " B. Umorowicza ze Lwowa 21 Junii 1669 do Jerzego Kralla w Warszawie swego teścia – Stara Anczewska + 21 Junii 1669 „pisze się życzliwym zięciem." ...

Listy Jana III, Doroszenki, Bogd. Chmielnickiego Jerz. Lubomirskiego, Mikoł. Prażmowskiego, Stefana Czarnieckiego

p. 74–80. Droga p. posła Radziejowskiego do porty otomańskiej 1667.

p. 81. List Franciszka Smolikowskiego z Warszawy 9 April 1677 do Mikołaja Ludwika Abreka.

p. 82. Odpowiedź posłowi Alexandrowi Czychowskiemu do cara Teodora Alexiewicza 1676.

1608 Kronika dziejów r. 1608 II 167

1608 Opis załatwienia długiego sporu miasta z Jezuitami o założenie Kollegium. (p.9)
Jezuici we Lwowie d. 2 października 1608 objęli ~~jezuici~~ szkoły i układ z katedrą o te szkoły mocą którego Jezuici z dóbr swoich 100 złp. ze stryja: niec rektorowi szkoły płacić się obowiązali
floreni = ryńskie (złote) p. 12.

1608 po śmierci Szymona Mohiły Jan Potocki starosta kamieniecki osadził na hospodarstwie wołoskim Konstantego Mohiłę.

palus Meothides = bagnisko Meotydeńskie (Azow?) p. 18 pomiędzy morzem czarnem

1611 Marcin Ziarnko malarz sławny i Anna żona jego sprzedają kamienicę swą na szewskiej ulicy Jakubowi Kasprowiczowi i Annie Ziarnkownie Matki syna Józefa Ziarnko dominikana i profesora teologii. Liber Resignationum p. 762. (p. 21)
p. 1267 „Jest przywilej aptekarzom lwowskim dany 1611 die 26 Januarii in Castris ad Smolenscum" (p. 21)

Liber resign 1668. - Opis oblężenia Lwowa 1672 (str. 21-35)
(Ob: rękopism czy nie Zimorowicza?)

VII

1698 Kamil Paulucci d. 27 Maji wjezdzał uroczyście do Warszawy i miał mowę w języku włoskim

---

II) Kronika zakonnic ormiańskich reguły ś. Benedykta we Lwowie (wypisy od 1703 – 1756   st. 177 – 206.

III) Metryka chrztów katedry lwowskiej łacińskiej Vol. IV. wypisy z lat 1754. 1757. 1759. 1760. 1761. 1762. 1763. 1764.
st 207 – 216.

III) O protonotariuszach apostolskich
Początek tego urzędu ustanowienia w Kościele rzymskim sięga czasów św. Klemensa, później papieże rzymscy w zastępstwie swoim wyznaczali duchownych w różnych krajach z władzą mianowania protonotariuszów. (najczęściej biskupi mianowali) byli dziedziczni notariusze każdy musiał złożyć przysięgę urzędową, wszelkie akta pisali i świeckie nosili pierścień biret i strój fioletowy
spis od 1460 – 1799 jakich się mianowicie w aktach lwowskich doczytał (możnaby dodać więcej z Kodexu by dostarczyły)
p. 217 – 224.

IV) Dzieje Tyśmienicy (od nadania prawa magdeburskiego r. 1448 przez Kazim. Jagiellon. do r. 1845 właściwie kustosza klasztoru Dominik. założonego 1630. r.
p. 225 – 251.

Birkowski Fabian, syn Tomasza miał 2 braci Szy-
mona i Macieja miał ogród przed furtkę miasto
Birkowszczyzna zwany   Libr. Resignat. 1589 str. 570.

1563 d. 9 lut. Przywilej cechu mydlarskiego we Lwowie
1596 Erectio ecclesiae Szarzynensis
1548 Trakt od Kościoła Bernardynów po obojej stronie
bramy halickiej nad wałem zwano Podstrażą sięgała
ta osada od wałów po stary most rzeki Połtwy,
jako idzie do radzieckiego młyna pod Kaliczą górą
i przez garbarską ulicę wpadając do meatu nowego
pod wałem miejskim za królewskim młynem.
1607 Wolfowicz cwil robi testament
1619 Gaspar Gratian hospodar i wojewoda ziem mołdaws-
kich, xiążę Naxy, panna Parze.
1634 Andrzej Pone;towski podkomorzy Łuczycki ~~do~~ właści-
ciel miasta Wojnitowa
p. 49 Przywilej cechu krawieckiego na pergaminie
z r. 1491 odnowiony 1646 i 1648.
1664 Potocka wojewodzina krak. wyprawia Chmielniczen-
ka ze Lwowa do Warszawy.
1674 Jan III w zimie wysyła episkopa szumlańskiego w
poselstwie do Czechryna

IX

Wypisy z ksiąg archiwum katedry lwow. p. 282–291.

VII) Inventarium supellectilis capellae B. Mariae Virg. in coemeterio ecclesiae metropolitanae leopoliensis ab a. 1645–1702. (Spis chronolog. zapisów dla Kaplicy przez Jana Domagalicza 1645 założonej – z archiwum katedry. p. 282–289

13 Augusti 1671 JMPani Agnieszka Kolalta ofiarowała sukienkę N. P. Maryi ze złotem i srebrem na intencyją pod różnych.... Anno 1680 zeszła w Lublinie pani Agnieszka Kolalta była starościną Łukowską p. 283.

1650 Marcin Anczowski Phil et med. Dr. radca lwowski sekretarz Król. z żoną Reginą Lottenowiczowną ofiarował chorą do Kaplicy Domagaliczowskiej łańcuch złoty wartości 102 dukatów p. 285.

Jan Klemens z Ruszy Branicki starosta sądecki marszałek nadwor. 1668.

Acta consultationum Sodalitatis Corporis Christi ab anno 1680 ad a. 1721 p. 289–290

bractwo to założył Jan. Dymitr Solikowski 1585 nic nie znaczący wypis z rękopisu katedr. lwow.

z rękop. katedry Catalogus rerum ecclesiae metropolitanae leopoliensis spis z 1630 mówi że katedra r. 1681 posiadała między innemi: Kielich złocisty z napisem Frater Otto de Boxsdorff in Anno 1327 – monstrancyją 1668 Jakuba Józefowicza Dra med: Radcy lwowsk. p. 290

169

VI

p. 92 Instrukcia ablegatom na sejm w Warszaw. 1683.
p. 110 " " " 1699.
p. 94 " " " sejmik w Wiszni 1685.

Wypisy z gazet listowych 1709, 1696, 1697.
1674. 1698, 1698, 1697. 1703. 1704. 1707.
1708. 1709.

List podkanclerza z r. 1704 (?) p. 125.

p. 127-136 Relatio legacyey JW. JM. X. Andrzeja Olszowskiego podkanclerzego koronnego posła wielkiego extraordynaryjnego do Cesarza JM Chrześci. anskiego do Wiednia 1669.

p. 145. Belloti + 1708 na powietrze w Warsz. w auguście

p. 159 Respons na punkta pod imieniem wojska JKr. Mci Zaporoskiego podane 1675 (na sejmie koronation).

Tetera + w Adrianopolu przed r. 1675

p. 167-169 Inwentarz cekauzu miasta Lwowa z r. 1724 (mimo iż Karol wziął był dosć znaczny delfiny, karczych, zapat, szulcap.
33 spiżowych dział, oraz fragmenta dział kule. blachy przednie i zadnie, naręczniki, obojczyki, (Halbbergen) przyłbice

Grzegorz Ignacy Szadbej poeta ur. 1796 w Tyśmienicy zaś. [illegible]

X

151

VIII ~~Regestr~~ Spis abecadłowy nazwisk osobistych i miejscowych wspomnianych w tym dziele p. 293–310

IX. Omyłki str. 1.

VIII 170

Listy do Jozefa Mniszcha p. 252-267

V) Listy (8) Króla Stanisława Leszczyńskiego pisane do Józefa Mniszcha marsz. w. Kor. 1733-1734.

p. 252-255.

2) Litterae (2) a Serenis. Electore Saxoniae ad Primatem regni Poloniae Dresdae 6 Maii 1733.

p. 255-258

Wypisy z listów Stefana Humieckiego do marszałka wielk. Kor. z r. 1734.-1735

p. 258-263

Wypisy z listów (2) P. Potockiego do marszałka w. Kor. z r. 1734. p. 263-265

List Szembeka do marszałka w Kor. z r. 1716.

List Puzyny pisarza W. X. Lit z r. 1720

" Kazimierza Bokowskiego chorążego sandom. z r. 1733, 1736.

wszystkie te listy do Mniszka z rękopisów zakładu Ossolińskich przepisane

VI) Szpital św. Łazarza we Lwowie (zbudowanego przez bractwo różańcowe r. 1612 (właściwie jest akt fundacyi z r 1634 tylko) i dzieje tego szpitala do r. 1747 (z aktów Archiwum Klasztoru dominikańskiego w Żółkwi. p. 268-281.

Wypisy z lat 1579, 1593. 1662. 1671. 1547. III.

1564 d. 5 Maja ścięty we Lwowie Stefan Tomsza woje-
woda mołdawski, Iwan Mozuga wataha i Piotr
Szpańczuk dwornik ~~[illegible]~~ mołdawski
przy testamencie Tomszy przytomny Wacław Dziedo-
szycki

1572 Konstanty Kornjakt Grek robi testament.

R. 1669 spisano akta consularia od 1431 do 1668
(st. 36)

1671 wzmianka baszty wszowej i wróblecej ulicy pro-
wadzącej do cerkwi Błahowiszczenia (p. 37)

1674 Inwentarz zrobiony ksiąg Jędrzeja Bobrzyca
księgarza lwowskiego (p. 38)
Przysłowia D. lwowskiego in 8° (p. 38)

1649 Spis ksiąg (ruskich) po zmarłym Kontantynie Maza-
peta.

1680 W Inwentarzu Gaspra Scholc (Solcius) znajduje
się książka pod tytułem: Disputatio de putredine
Simonis Simonidis Phiae Medicinaeque doctoris
‡ (Protocollon juris fidelium p. 87) pag. 40.
(właściwie Simona Simonius, wyszła w Krakowie, 1584)

1650 sprzedawano tabakę sprowadzoną z Gdańska

1651 drukarnia w Uniowie ruska

1372 die S. Michaelis Archangeli ecclesiae parochiali in Gródek
zapisuje Władysław Xiże Opolski 2 kopy groszy z cła (myta)

1419 Władysław Jagiełło feria 6a in vigilia S. Joan. Bapt.
kościołowi w Grodku zapisuje dziesięcinę snopową

1443 Swidrygiełło nadaje staw kościołowi w Grodku

1452 Erectio ecclesiae in ~~[illegible]~~ Gologory.

171

U Dominikanow w Kapitularzu
mensa kamienna na niej w srodku
tarcza herbowa z lwem czy gryfem
z czterech stron napis scholastyczno
gotycki

1) (h)ic . iacet. nobilis
2) vir. (fran)ciscus .... *)
3) q(ui). obiit. A. D. M ..
4) CC. XII. XI. marcii ci9 (cujus). ai(ani:
ma) requiescat i(n) pace.

* · ZTRRIGNID(......)X

Michelet : Kosciuszko tł. K. Godebski

Paryż 1851

8v.

172

Obraz P. Maryi Rozaricowey u Dominikanow Krak. sprawił w Rzymie Bzowski i kazał poswięcić w Rzymie od Klemensa VIII.

I. a.

173

Regestrum Librorum Bib-
liotheca Conventus Leopol:
Ord: Praed: —

Manus in fol.

CXXXXII

Wysoki-Dwor klasztor dominikanow fund
1629 Jan Albert Lacki starosta zmudzki
z zoną Joanną Talwojszowną. 174

Telezynski Laurentius: Tractatus historicus de coenobio plocensi S. P. Dominici 1790 Cracov.

175

ecæ linguæ, de
ischen Classik
e etc. zu besit
l bisher auf ei
schwer.
aben mir nun
bedingungen ei
ch Abschlagsza
vähren kann.
össeren Samml

n, welche mit g
zeichne

D........ Unterzeichnete subscribirt hiermit auf

.... Exemplare des **Neuen heiligen Kreuz**

Farbendruck-Bildern ausgeführt durch die *Typogr.-literar.-artist*

Wien; Preis fl. 150 — Thlr. 100 Preuss. Cour.; ersucht um Zu

zur Zahlung der stipulirten vier Raten-Zahlungen bis Ende Dez

Für die Verpackung in Kisten ist eine entsprechende

176

Sandomierz Kość. S. Jakuba
Dominikanów f. 1226 Iwo Odro
wąż bisk. Krak.
dzwon zwany Demetrius ma napis
scholast. u góry: In nomine patris et
filii et spiritus sancti Amen. Rogier

reverendus Johannes praed
Sandomiriensis anno Domini 177
MCCCLXXII u doły: Agnus
dei qui tollis peccata mundi
miserere nobis. O rex glorie
veni cum pace. (2 r. 1372)

euzweges, gemalt von *Prof. Fortner*; in 14 Oel-

rtist. Anstalt von L. C. Zamarski & C. Dittmarsch in

Zusendung der fertigen vier Bilder und macht sich

Dezember 1860 verbindlich.

de Vergütung zu leisten.

P. T. Name:

178

nagrobek Adelaidy: Hic jacet domicella Adelais filia ducis Kazimiri fundatrix istius conventus et obiit anno domini millesimo CCXI (1211) (umarła 1201) ma to być córka Kazimierza Spraw. siostra Leszka Białego zbudowała żeński klasztor bo domini kanie potwierdz 1226

jest i nowszy nagrobek drewn z r. 1676.

napis polski mowi † 8 grudn. 1211

drugi nagrobek herb hatęcz i napis Hic jacet strennus dominus Johannes de Ostrorog obiit Anno domini 1427.

Theiner Polonica

25 Papieży od Honoriusza III do Grzegorza XII od 1217–1409 dokumentów 1058

Sieradz Kościoł dominikanow zał około 1260 przez Kazmierza Xięcia Kujawskiego sieradzkiego . od 1607-1622 striction observantia

Klasztor Miechowitow załoz 1416.

Kollegiata zał 1347. Supr. 1818

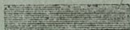
Rzepnickiego Vita praesulum Ttoma cyt przeor sieradzki Piotr Dyrowski dominikan r. 1772 ur. 1738 + 1808 wydał kilka Kazań liturgicznych

179

Hambur

Am

Anweisung

ohne weite

Herr

in

Hamburg.

L. Magnus & C°.

Firma:

Dominikanie

Prowincya ruska

1. Adamgrod f. 1641 Alexander Korczewski (w dyec. Kijow. – na Ukrainie –) zniszczony około 1650.
2. Bar f. 1607 Stanisław Gulski wojew. rusk. supr. (dyec. Kamieniec.)
3. Bielica f. 1669 Anna Barbara z Kopciow Sapieżyna wojewodzina wileń. z synem Pawłem Sapiehą – supr. (z cudownym obrazem N. P. Maryi.)
4. Bohorodczany f. 1691 Konstancya z Truskolaskich Potocka podskarbina nadw. starościna chmielnicka. (?) Borzymowka (w wojew. bracław. dyec. łuck.
5. Brody f. 1678 Stanisław Koniecpolski (supr. 1784)
6. Buchowicze f. 1674 Kazmierz z Puchały Puchalski pisarz w. x. lit. (w wojew. brzesk.)
7. Buczacz f. 1652 Jan Potocki wojewodzic bracł. (supr. 1789)
8. Busko f. 1608 Jerzy x. Wiśniowiecki kaszt. Kijow. z żoną Zofią Czaplicówną. (supr. 1786) dyec. lwow.
8. Byszow f. 1647 Anna Karlińska podsędzina Kijow. (w dyec. Kijow.) (supr.)
9. Chodorkow f. 1742 Franciszek Niłosławski w dyec. Kijow. supr.
10. Chołajewicze f. 1681 Barbara Konstancya z Kawieczyńskich z Drucka Horska wojtowa mińsk. supr.

Czartorysk f. 1639 Jędrzej Leszczyński sta: rosta derptski - w dyec. łuckiej (supr. 1832) fundowany pierwotnie dla Dominikanów obserwantów, lecz r. 1678 odstąpiony zwyczajnym Dominikanom.

11. Czarnobyl f. 1626 Łukasz Sapieha z żoną Zofią Kmicianką w dyec. Kijów. (supr.)

12. Czasznik[?] f. 1674 Zygmunt Adam Słuszka chorąży w. x. lit (w wojew. połock. - supr. 1832)

13. Czerkasy f. 1643 Mikołaj Potocki wojew. brac. supr. około 1650 - dyec. Kijow. locus 1646

14. Czernelica f. 1661 Michał Czartoryski woje: woda wołyn. w dyec. lwow. supr. 1789.

15. Czernichow f. około r. 1228 przez S. Jacka na nowo osadził 1628 (Władysław IV i Kazimirski biskup zniszczony 1649 w księstwie siewierskim. (w dyec. Kijow.)

16. Czerwonogrod f. Koryatowicze, powtór: nie obsadził r. 1444 Teodor Jazłowiecki Kaszt. podolsk. dyec. Kamieniec. - supr. po r. 1556. - locus 1646.

17. Czortkow f. 1610 Stanisław Gulski wojewoda ruski i starosta barski. (dawniej Czartkow czyli Czartkowce. dyec. lwow.

18. Dudakowicze f. 1701 Alexander z Obuchowic Obuchowski sędzia grodzki oszmiański (w dyec. wileń. - wojew. mścisł. - supr.)

19. Halicz f. około r. 1238 przez S. Jacka - na nowo osadził 1660 Andrzej Potocki kasztelan krak. z żoną Anną Rysińską supr. 1788. (locus 1646)

20. Hołowczyn f. 1681 Andrzej Potocki wojew. krak. (w dyec. wil. wojew. mścisł. - supr.)

Hulczyce istniał 1807 w dyec. mohilow.

~~21.~~ Jackopol (Hiacyntopolis) Sołobkowce fund Jacek Szemberk około 1640 (na Ukrainie czy Podolu supr. około 1650) toż samo co Sołobkowce

Jatowicze w dyec. łuck. fund 1658

21. Jarosław osadzeni 1777 z Bochni w zniesio: nym Klasztorze Jezuitów założonym 1635 przez Annę z Stemberku Kostczankę xiężnę Ostrogską z cudownym obrazem N. P. Maryi.

Janow (dyec. lwow.) - locus olim monasterii 1646

22. Jaworow f. 1615 Piotr Milewski z żoną Łucyą supr. 1786 (dyec. lwow.)

23. Jazłowiec f. 1595 Mikołaj Jazłowiecki wojewo: dzic ruski. supr. 1788. (diec. kamieniec)

24 Jezupol (Trzessybiessy) f. 1598 Jakób Potocki wojew. bracł. starosta białokamieński (z cudownym obrazem P. Maryi) dyec. lwow.

25. Kamieniec podolski f. 1370 czyli 1360 (Xiążęta Korjato: wicze zniszczeni przez Turków 1672, na nowo osadze: ni 1737 przez Michała Potockiego starostę trębo: welskiego (supr. z cudownym obrazem P. Maryi Rożanc.) odbudował Wojciech Humiecki kasztel. kamieniec.

26. Kijow f. 1228 Xiążę kijowski Włodzimierz z S. Jackiem, supr. 1649 – r. 1777 na nowo zbudowany, r. 1814 przeniesiony do Czarnobyla. dyec. Kijów

27. Kleck f. 1683 Stanisław Kazimierz x. Radzi: wił marszałek w. lit. (w dyec. wileń. wojew. nowogrodzk. supr.)

28. Kodak f. 1640 Władysław IV Król – zniszczony r. 1648 – dyec. Kijów. – losy 1646

Kozin dyec. łuck. supr. 1832

29. Kołomyja f. 1413 Król Władysław Jagiełło (supr. 1788 w dyec. lwow.)

30. Konstantynow Stary f. 1613 Janusz x. Ostrogski kaszt. krak. supr. – dyec. łuck.

31. Lachowce f. 1612 Paweł Krzysztof Sieniuta ~~Lachowiecki~~ (w dyec. łuck.) czyli 1700 Krzysztof Lachowiecki i żona jego – dyec. łuck.

32. Łatyczow f. 1606 Jan Potocki wojew. bracław. w dyec. kamieniec. (z cudownym obrazem N. P. Maryi Koronow. ob: Głosy do Korony w zywającé czyli cuda i łaski przy obrazie łatyczowskim świadczone Berdyczów dr. Karmel. 1778. 8o. str. 132 na odw. wizerunek P. Maryi J. Rakowiecki sc. Berdiczovia) (supr. – dyec. kamieniec.)

33. Lipowiec f. 1647 Władysław Dominik x. na Ostrogu Zasławski wojew. sandom. ~~[illegible]~~ zniszczony około 1650. Rezydencya.

Lubecz (dyec. Kijów.) losy 1646

34 Lubartow czyli (Lubar. wołyński) f. 1634 Stanisław Lubo: mirski wojew. rusk. w dyec. Kijow. (druga część miasta z drugim klasztorem należała do dyec. łuckiej) (dwa klasztory)

35. Lwow (Bożego Ciała) fund. około r. przez S. Jacka – powtórnie r. 1270 przez Konstancyą żonę xięcia Leona z 2 cud. obr. P. Maryi

Łuck f. 1391, supr. 1847.

36. Lwow (Sw. Maryi Magdaleny) f. 1609 Syxt Dr. Med. Łahodowska kasztel. lubaczow. i Anna Ostrokońska supr. 1780.

Mścisław f. 1676 Włodzimierz Dadzibog Kamiński podkomorzy mścisławski.

Nowogród litewski w dyec. wileń. 1646

Ostrog f. 1422 Teodor Kniaź Ostrogski supr. 1452 (dyec. łuck. Kijow.) ławs 1646.
[fund. 1628 Łukasz Witowski czesnik Kijow. (Ostr.)

Ostrowica – w dyec. wileń. 1646.

Ostrowno – w dyec. wileń. 1646

37. Malatycze f. 1676 Włodzimierz Kamiński podkomorzy mścisław. supr. (dyec. mohil.)

38. Mińsk f. 1622 Zofia z Zawiszów wdowa po Krzysztofie Stuscze wojew. wendensk. i właściwie Piotr Tyszkiewicz wojew. mińsk. – dyec. wileń.

39. Morachwa f. 1627 Jadwiga z Jazłowiec: Kiil. Bełżecka rotmistrzowa – f. właściwie 1632 dyec. kamieniec. ławs 1646.

40. Mostyska f. 1404 Władysław Jagiełło król pol. supr. 1788. (dyec. przemysk.)

41. Niesterwar (Tulczyn) f. 1631 Adam Kalinowski bracław. i winnicki starosta zburz. 1648 odbud. 1750 Franc. Salezy Potocki wojew. – dyec. łuck.

42. Niżyn fund. Zygmunt III zburzony 1648. dyec. Kijow. – ławs 1646.

43. Nowogród Siewierski (ck) f. 1625 Zygmunt III (w dyec. Kijow.)

44. Owrucz f. S. Jacek; powtórnie [1638 Samuel Łaszcz ... starosta owrucki i Zygmunt III. (w dyec. Kijow.)

45. Pińsk f. 1666 Lukrecia Maria z margrabiów Strozzi Kopciowa wojewodzanka połocka supr.

46. Podkamień f. 1464 Piotr z Żabokruk Cebrowski (z obr. cudownym P. Maryi) dyec. łuck.

47. Połonka właściwie Połonne (?) f. 1680 Stefan Brzuchański sędzia ziemski słonimski w dyec. wil. supr.

48. Potok f. 1609 Stefan Potocki starosta feliński wojew. bracł. (dawniej Zahajpole) (dyec. lwow.)

49. Raków f. 1686 Konstancya Teodora z Sapiehów Sanguszkowa (żona Hieronyma) (w dyec. wil wojew. mińsk. supr.)

50. Rohatyn f. 1614 Mikołaj Wysocki z Kwoczan supr. 1784. dyec. lwow.

51. Rzeczyca f. ~~1637 Alexander Stefszka kasztel.~~ f. 1624 Alexander Stuszka wojewoda trocki mińsk (w dyec. wileń. wojew. mińsk. supr.)

52. Samuelpol (Packów) Packów f. 1676 Samuel Kazimierz Ciechanowiecki podkomorzy mścisław. supr.

53. Seret (Ceret) f. 1380 Małgorzata matka Piotra wojewody mołdawsk. – Zburzył Bogdan Slepy wojew. mołdaw. – w dyecez. wołoskiej bakowsk. 1646

54. Smolany f. 1680 Konstancya Teodora z Sapieżów żona Hieronima Sanguszki. (z cudow. Obr. Paraszewisa na Kryżu – supr.

55. Smoleńsk f. Zygmunt III supr. około 1650 (z cudown. obr. P. Maryi) – w dyec. smoleńsk.

56. Smotrycz f. 1395 ~~Jerzy~~ Alexander x. Koryatowicz ~~[illegible]~~ supr. (dyc. Kamien. lowus 1646)

57. Sniatyn f. 1643 Piotr Potocki starosta sniatyński. supr. 1788 (dyec. lwow.) (lowus 1646)

58. Sokulec (czyli Sokolec) f. 1646 ~~Humiecka stolnikowa~~ 1640 Stanisław Rewera Potocki wojewoda podol. – powtórnie f. 1723 Stefan Humiecki wojewoda (r. 1646 lowus) podolski: dyec. Kamieniec. wojew. podol. – Rezydencya. nad Dniestrem.

59 Sokołów f. 1643 Stanisław Tyszkiewicz czesnik kijow. – dyec. Kijow. – lowus 1646

60. Sołobkowce (Zlaczyn topolis – Jarkopol.) f. 1646 Jacek Szemberg, powtórnie f. 1729 Stefan Humiecki wojew. podol. (lowus 1646) supr. dyec. Kamieniec. (toż samo podobno co ~~Sołobkowce~~ Jarkopol) Rezydencya

61. Stołpce f. 1626 Alexander Sapieha wojewoda trocki z żoną swą Zofią Konstancyą Zienowiczowną. supr. (w dyec. wileń.)

62. Szarawka f. 1607 Jakób Pretficz wojewoda podolski supr. w dyec. Kamieniec

63. Szkłów f. 1619 Alexander Chodkiewicz wojewoda trocki supr. z cudownym obrazem P. Maryi – w dyec. wileń.

64. Tarnopol f. 1749 Józef Potocki hetman w. kor. r. 1820 przeniesieni do Żółkwi a klasztor oddano Jezuitom

Toporow (dyec. lwow.) locus olim monasterii 1646

65. Trębowla f. 1413 Piotr i Jędrzej synowie Kaspra – zniszczony 1508. (locus 1646)

66. Tyśmienica f. 1631 Mikołaj Potocki Kasztel. Krak. Hetm. w. Kor. (w dyec lwow.

czyli Tybrow Michał Jan Kalityński chorąży bracław.
67. Tywrow f. 1742 ~~Michał Kaliczyński~~ supr. (2 obr. cudownym P. Maryi) dyec. łuck
właściwie fund. Michał Kalityński chorąży bracław.

68. Uła f. 1669 ~~[illegible]~~ Samuel Eustachy Żukowski skarbnik Orszański ~~sekr. król.~~ i Bronisław Przyrzecki wojski wilkomirsk. (w wojew. połock. supr.

Witepsk dyec. wilen. 1646

69. Winnica f. 1623 Stefan ~~Czetwiński~~ ~~czyli~~ Czerlenkowski stolnik bracław. w Czerlenkowie, zkąd ich 1624 do Winnicy przeniosł (supr.) (dyec. łuck.)

70. Zasław f. 1678 Krystyna Chlebowiczówna wojewodzina wileńsk. (w dyec. wileńsk. wojew. mińsk. supr.

71. ~~[illegible]~~ Ziembin f. 1640 Adam Maciej Sakowicz podkomorzy oszmiański z żoną Maryanną Tyszkiewiczówną. supr.
w dyec. wilen.

72. Żółkiew f. 1653 Teofila Sobieska

73. Żytomierz f. S. Jacek – wkrótce zburzony. – dyec. Kijów – locus 1646.

183

Dominikanie prowinc. rusk.

Smotrycz — ~~Ostrog~~ d. Łuck. f. 1442 Kniaź Teodor Ostrogski – supr. 1452.

czyli Sołobkowce dyec. Kamieniec.

1) Sołobkowce (na Podolu fund. Jacek Szemberg przed r. ~~1729~~ r. 1646 rezydencya (Hiacyntopolis?)

czyli Sokolec dyec. Kamieniec f. 1646 Chmielecki

2) Sokolec (na Podolu fund. 1723 przez Stefana Chmieleckiego wojew. podolsk. rezydencya

3) Szarawka Klasztor fund. 1607 przez Jakuba Pretficza wojew. podolsk. dyec. Kamie-nieck.

4) Latyczow Klasztor fund. 1606 przez Potocką wojew. bracławska. dyec. Kamieniec (z obrazem N. Maryi cudowr. koronowanym)

5) Bar klasztor fund. 1607. x. Mateusz z Lipnicy

6) Murachwa Klasztor. 1627 czyli 1672 fund. przez Betzecką rotmistrzowę (a podł. Szyszkiewicza f. 1629 Janusz Szyszkiewicz wojewoda Kijowski) Wąsowicz r. 1672

7) Winnica Klasztor. w dyec. Łuck (r. 1624 przeniesiony z Czerlenkowa przez Stefana Czerlenkowskiego (podług Szyszkiewicza ~~1...5~~ 1761 zmurował kościół Michał Grocholski sędzia ziemski bracławski)

8) Tywrow d. Łuck (kościół fund przez Jana Kalitynskiego chorążego bracław. (rezydencya?) (z cudownym obrazem N. Maryi)

9) Tulczyn (Nesterwar) d. Łuck fund. ~~1827 klasztor~~ 1750 Franc. Salezy Potocki wojewoda klasztor pierwotnie fund. Adam Kalinowski starosta bracławski 16..

10) Kamieniec podolski fund. 1360 przez Książąt Koryatowiczow podł. Szyszkiewicza odbudował Wojciech Chmielecki Kasztelan Kamieniecki

11) Busko fund. Jerzy Ks. Wiśniowiecki Kaszt. Kijowski z Teodorą Czaplicówną żoną 1609.

~~Hołowczyn~~

Szkłow d. mohil. ist. 1807

Dudakowicze d. mohil. "

Hołowczyn d. mohil "

Smolany d. mohil. "

Bielica d. mohil

Ładków d. mohil (Hołoczyce)

Małatycze d. mohil

Czarnobyl d. mohil

Charkow w Rossyi d. mohil

Byszow d. mohil

Kijow (w Rossyi) d. mohil

Mścisław f. 1636 Włodzimierz Dadzibog Kamiński podkomorzy mścisławski

Łuck d. Łuck
Ulla f. 1678 Eustachi Samuel Łukomski skarbnik orszański i Bronisław Przysiecki
Czartorysk d. Łuck

Włodzimierz d. Łuck

Kamień - Koszerski d. Łuck

Targowica d. Łuck

Jałowicze d. Łuck f. 1663 Samuel Trajkowski sędzia ziemski łucki (prow. ruska)
Kozin d. Łuck

Niewirków d. Łuck.

Lachowce d. Łuck (właściwie Lachowce) f. 1700 Krzysztof Lachowicki (?)

Konstantynów Stary d. Łuck

Kulczyny d. Łuck prow. rusk.

Łuka? d. Łuck

Owrucz d. Łuck
Dzierżyca d. mińsk. f. 1621 Alexander Słuzka wojewoda trocki
Zasław d. ~~mohil~~ mińsk. f. 1684 Kazimierz Sapieha wojewoda wileński z żoną Krystyną
Rajków d. ~~mohil~~? mińsk. f. 1686 xiężna Konstancya Teodorowa Sanguszkowa.
Stołpce d. ~~mohil~~ mińsk. f. 1627 Alexander Słuzka wojewoda trocki
Kletsk d. ~~mohil~~? mińsk f. 1683 Stanisław Kazimierz Radziwiłł
Buchowicze d. mohil.?
Łotonkowne d. mohil.? f. 1680 Stefan Brzuchański sędzia ziemski słonimski
Jelmieńsk (może Jelna w prow. litew.) d. mohil.?
Wielona d. mohil?
Chodarków
Pińsk f. 1666 Lukrecia Maria z margrabiów Strozzi Kopciowa wojewodzina połocka
Szumsk
Kamieniec (wszędzie Łuck. lub mohilew)
murajów
Stupce f. 1621 Alexander Kiszka

184

Okólski Szymon.

Russia florida rosis et liliis, hoc est sanguine, praedicatione, religione et vita antea FF. ordinis Praedicatorum inchoata, nunc conventuum in Russia stabilitate fundata per R. P. F. Simonem Okolski S. T. M. Priorem Tysmienicens. luci exposita. Leopoli typis Coll: Societ: Jesu, apud Sebast: Nowogorski archiepiscopalem typographum. Anno 1646. 4o k. 4. st. 172. XI. IV. 51.

ded. Hieronymo a Grabow Grocholski provinciali Russiae Ord. Praed.

dzieło to napisał Okolski na rozkaz generała Dominikańskiego w Rzymie wydany r. 1642. ukończył to dzieło do druku r. 1644

Część I: 1. O początku nazwiska Rusi 2. O podziale Rusi 3. O książętach ruskich (i spis książąt kijowskich 4) O religii (i nawróceniu) Rusi. 5. O braciach peregrynantach na Rusi (byli już na Rusi z bull papieży 1234, 1244 i 1251.) 6. O przywilejach peregrynantów (Grzegorz IX. d. 6 calend. Septemb 1234 Anagniae pozwolił im rozgrzeszać exkomunikowanych – Innocenty IV d. XI calend. April. 1244 Laterani pozwala im żyć i obcować z niekatolikami – Grzegorz XI 1314. nadaje odpusty co potwierdził Bernardus archiepis. Halicien Lemburgae 1236 (?) (może 1336) in Nativitate Joan. Bapt. 7) Wikariusze jeneralni braci peregrynantów od S. Jacka czasów 1255. 8) O obrazach, ubiorze i pierwszeństwach braci peregrynantów (którzy się zjawili r. 1234 nosili biret, pas i buty czerwone, trwali jeszcze do r. 1553) ~~dzisiaj~~ 9) Początek prowincyi ruskiej Dominikanów (r. 1595 generał ustanowił w Genui wikarego generalnego, na Kapitule w Walencyi 1596 utworzono i oddzielono prowincyję ruską czemu się przez kilka lat prowincya polska sprzeciwiała prowadząc o to proces, ustalona

Innocenty IV posyła Danielowi Królowi ruskiemu w Haliczu na wstępne żądanie dwóch dominikanów z Czech Alexego i jego towarzysza. Lugduni V Nonas Maji (3 maja) 1246 Bulla ta drukowana w A. J. Turgenev: Historica Russiae monumenta. Petropoli 1841. 4o Tom I pag. 57. i w Buller. Ord. Praedicat. T. I (ob Narusewicz T. IV p. 350)

zostata prowincya ruska 1612 i spis konwentów. 10) Dominikanie starożytni urodzeni i wychowani na Rusi Moschienses: Melchior, Felix, Nicolaus - Leopolienses Zawiescii Lucas, Andreas, Isaias 12) Uchwały kapituł generalnych dla prowincyi ruskiej z r. 1592. 1596. 1600. 1601. 1605. 1612. 1615 - 1644. 13) Wikaryusze jeneralni i prowincyałowie prowincyi ruskiej S. Jacka: R. 1594 jenerał Hyppolit Maria Beccaria de Monte Regali oddzielił prowincyję ruską i pierwszego wikaryusza ustanowił Antonina z Przemyśla; po nim był Gabriel Zawiesko który miał oddzielną kapitułę ruską r. 1604 we Lwowie, po nim Tomasz Burlamachius z Lukki 1607; po nim Cyprianus a Castellione 1609 po nim Gregorius Premislensis pierwszy prowincyał ruski r. 1613. (1614 [?]) później między innemi był uczony Victorinus Bussensis prowincyałem od 1624 + 1626 14) Katalog (arcy)biskupów i biskupów w prowincyi ruskiej: Fr. Bernardus czyli Bernardinus (arcyb. halicki) zabity przy napadzie Tatarów na Halicz - Fr. Bernardinus de Crema — arcybiskup halicki przerznięty piłą od Tatar. 1317 - Fr. Gerardus episcopus Ruthenorum (za czasów Prandoty bisk. krak.) - Fr. Jan bisk. chełmski 1417 - Fr. Stefan Armenus bisk. chełmski rodem ze Lwowa - Fr. Gregorius Wiszko arcybiskup (niewiadzieć jaki) pochowany we Lwowie 1481. - Fr. Gregorius biskup włodzimierski i łucki 1413 - Fr. episcopi Kijovienses - Fr. Petrus herbu Łowata biskup kamieniecki 1302 (adnotatur in arce episcopali Czarnokozinensi) - Fr. Stephanus 1380, Fr. Joannes a. 1403. Fr. Joannes Sartorius episcopi Cretenses

Część II Spis konwentów: 1.) Halicz desolatus, zało. 1238 od S. Jacka str. 63-66 (żywot Gerarda bisk. ruskiego i Bernarda arcybisk. halickiego) Przywilej Jakóba arcyb. halick. Lemburgae feria 3a post Dominicam Oculi 1401. na odpusty dla cudownego alabastrowego posągu P. Maryi u Dominikanów. Gerard z Wrocławia dominikan r. 1226 krzat [?] Bolesława wstydliwego (Długosz) mianowany biskupem ruskim 1234 (Bzovius Propago) na prośbę książąt ruskich Miechowita zaś mówi że był Cystersem; lecz w archiwum klasztornem

+ po nim Antoninus 1614 po nim Ambroży z Urzędowa od 1619 + 1620 po nim Marian z Krzepic od 1620 po nim Wiktoryn z Buska od 1624 + 1626 po nim Damascenus Joannes od 1626. po nim Celestyn Despot od 1629 + 1631 po nim ~~Stefan~~ Ambroży Grocholski 1631 i Fabian z Przemyśla 1632 Stefan Chmeler od 1640, + 1644 Hieronim Grocholski od 1644.

krakowskim jest bulla Grzegorza IX w której ponieważ książęta ~~by~~ rusy żądają mieć biskupa nakazuje Jakobowi prowincyałowi sukcesorowi Gerarda i Domasławowi wybadać stan rzeczy (Interamnae IV Calend. Maji Pontific. Anno 6. początek „Significante dilecto filio gnesnensi" Ob. Russiae monumenta) Mianowany więc Gerard biskupem, znał go bowiem papież gdy był prowincyałem i pisał do niego bullę w której pozwolił aby bracia peregrynanci na Rusi dawali rozgrzeszenia in casibus reservatis i aby nieprawnie zawarte małżeństwa rozwiązywali (Anagniae V Calend. Martii Pontificatus anno 6. A. D. 1232 Początek: „Quaeque nobis erronea displicent. Ob: Russiae monumenta) Ten Gerard biskup ruski z Vitem biskupem litewskim byli na kanonizacyi S. Stanisława w Krakowie 1252 (Cromer. IX fol. 155) ~~[illegible]~~ Pierwszym arcybiskupem halickim był jak wnioskuje Okolski Bernard z zakonu peregrynantów który około 1238 przybył z S. Jackiem do Halicza bo wtedy Grzegorz IX wysłał peregrynantów na Ruś jak świadczy jego bulla (Anagniae Calend. Septemb. Pontif. An. 7 A. D. 1234. Początek „Cum nostris multa" Ob. Russiae monumenta") Innocenty IV z zakonu franciszkanów i dominikanów wielu na biskupów do krajów niewiernych wyświęcił r. 1252. – Akta konsystorza lwowskiego pod r. 1319 w przywi: leju Jakóba arcyb. halick. wspominają brata Bernardina – Martyrologium u Dominikanów lwowskich wspomina Bernarda de Crema z Włoch który od Tatarów piłą przerznięty został. Lecz ten Bernard czyli raczej Bernardyn według Okolskiego był inny i późniejszy od pierwszego. Król Ludwik dopiero r. 1367 pierwszego ustanowił arcybiskupa halickiego Krystyna ~~[illegible]~~ (Skrobiszewski) – Klasztor halicki podupadł około 1264 i 1281 w skutek wojen tatarskich, dopiero za Okolskiego na nowy klasztor w Haliczu darował dwór Tomasz Pinczowski. 2) Lwów (Lemburgensis) Klasztor (Corporis Christi) ~~[illegible]~~ fundowany około r. 1270 (po załozeniu Lwowa w r. 1268) od Księcia Leona który na prośbę Konstancyi nadał im dwór

pierwotnie na cześć S. Piotra i Pawła miał kościół który 1438 zwano Corporis Christi (Okolski pag. 72) Władysław Xiąże Opolski nadał dobra Krotoszyn r. 1297 (?) za króla Ludwika oraz Benko z Żabokruk. Część kościoła wymurował Michał Bohemus civis leopol. dach na kościele zgorzał 1571. Jakób arcybisk. halicki Lemburgae 1394 d. 4 novembr. nadał 40 dni odpustu temu kościołowi i potwierdził odpusty dane przez Bernarda arcyb. halick. Piotra bisk. lubuskiego, Jakóba bisk. kijowsk. Emeryka bisk. z Agrii, Stefana bisk. cheteńskiego. W kościele kaplica P. Maryi zbudowana od Adama Stanisławskiego i jego żony Anny Gurylówny ma cudowny obraz P. Maryi od S. Łukasza malowany na desce cypresowej. Ołtarz z posągiem alabastrowym P. Maryi który Włodzimierz książę kijowski darował S. Jackowi. Do tego posągu nadał Jakób arcyb. halicki r. 1401 (Lemburga feria 3a post Dominicam Oculi) nadał odpusty (Przywilej ten na str. 67 cały) – Konwent ostatnemi czasy wystawił Jacek Baszyk prior. 3) Kołomyja fundow od Władysława Jagiełły 1413, żyje w nim 12 braci mają wieś Sadzawka i Mieczykowka. Kościół później na inne wygodniejsze miejsce przeniesiony. 6") 4) Lwów Konwent S. Maryi Magdaleny założony 1614 Syxt Dr. Medycyny darował plac na niego, Lahodowska Kasztel. lubaczowska darowała ołtarze, dotowali Thomas Pirawski sufragan, Mikołaj Węgliński który dał wieś Sielska i inni. Tu leży pochowany Jacek Czechowicz Dominikan we Włoszech został Dr. Med. 5) Jezupol S. Mariae Assumpt. fundował 1598 Jakób Potocki wojew. bracł. na miejscu zamku dawnego (Stanisław Żółkiewski Kamieński). 6) Busk Assumpt. B. Mariae fundował 1608 Jerzy Xiąże Wiśniowiecki kaszt. kijow. z żoną Zaplicówną nadawszy mu dobra Derzów – drewniany konwent. 7) Tyśmienica S. Nicolai fund. 1631 Mikołaj Potocki wojew. bracław. nadawszy wieś Markowice. 8) Potok (we wsi dawniej Zahajpole zwanej) S. Stefana fund. 1604 Stefan Potocki pełz.: tyński starosta z żoną Marią Mohylanką nadawszy części wsi Piotrów i Siekierczyn. Kościół wymurowała żona jego Maria.

Żółkiew
Przemyśl
Jarosław
Przemyślany?
~~Sidorow~~? obserwant
Bohorodczany
~~Sieradz~~? ~~obser~~
Wielkie oczy
~~Mościska~~
Czernelica

Zwanego Kleszybiesty ....

186

9) Czartków na Podolu miasteczko (dawniej wieś Czartkowce panów Czartkowskich) fundował (1619) Stanisław Golski herbu Rola wojew. ruski z żoną Anną Potocką (który i miasteczko założył; po żonie dostały się te dobra Potockim) 10) Jaworów fund. 1615 Piotr Milewski drewniany, kościół nowo zmurował Filip Rykowski – r. 1636 całe miasto prócz kościoła się spaliło. 11) Rohatyn nad rzeką Rohatynką fund. 1614 Mikołaj Wysocki de Kuoczany dla 12 braci, drewniany – 12) Lwów klasztor dominikanek S. Katarzyny Sieneńskiej fund. 1619 przez Mądrowiczownę (na placu gdzie później byli Augustyanie) dworek darowała Łahodowska kasztelanowa lubaczowska R. 1627 przeniesione w inne miejsce. 13) Śniatyn lubo dawniej darowany dominikanom od kanonika Baranowskiego dopiero gdy darował Piotr Potocki starosta śniatyński 1624 przyjęli tę jego fundacyję Dominikanie za czasów Okólskiego 14) Trembowla S. Nicolai fundowany 1413 leży zburzony r. 1508 od Turków 15) Locus Janovierfis desolatus 16) Locus Toporovierfis desolatus

Czernelica (czyli Czernilice) z. 1690 Mikołaj Jerzy Czartoryski wojewoda sandomir.

Tarnopol ? d. lwow.

II) W dyjecezyi łuckiej: 1) Podkamień (Succaminensis seu Sublapidensis, Saxipolis) fund. 1464 Piotr Cebrowski zmurował nowszemi czasy Alexander Cetner chorąży podolsk. z żoną Zamojską lit. S. Mariae Assumpt. Na obraz cudowny P. Maryi. 2) Lachowce fund. Paweł Krzysztof Sieniuta darowaw zbór kalwiński, oddany dominikanom 1612 jest tu duży stary zamek w bagnie. 3) Konstantynów fund. 1613 Janusz Xże Ostrogski kasztel. krakow. murowany na wsie Priorowka i Troyki. Tu żył David Guzelphi Xiąże z Czerkiessyi którego ojciec wygnany żył u Ostrogskiego Xięcia. 4) Winnica fund. Stefan Czerlenkows-

~~Łuck~~
Kuleczyny
1678
Niewirków
~~Łuck~~ ~~1678~~
Czartorysk „ „
~~Włodzimierz~~ „
~~Kamień Koszyrski~~ „
Targowica „
~~Zasławiec~~ „
~~Kozin~~ ×

+

ki poullator bracław. we wsi swej Siedliska lecz 1630 przeniesie-
ni do Winnicy na co Odrzywolski starosta winnicki dwór z
miejscem darował żyje 12 braci. 5) Nesterwar (dawniej
zwany Tulczyn) fund. Walenty Alexander Kalinowski starosta
podolski, lecz gdy zginął pod Cecorą dokonał fundacyi syn
jego Adam starosta bracławski który dominikanów osa-
dził, 1645 Drewniany, żyje 15 braci. Tulczyn Walenty Alexander
który miał ... która potem za Wiśniowieckiego poszła
Kalinowski z żoną Strusówną. 6) Lubartów tu biskup
(obacz Kijów No 5 toż samo) może Lubar? Lubar 1807 — Łucki dominikanom pozwolił tylko administrować sakra-
menta, lecz kościoła i klasztoru niema. fund. 1629
III) W dyecezyi przemyskiej: 1) Mościska fundowany
1432 dotował Zygmunt August, Stefan Batory i
Felix Herburt, Maxymilian Przerębski i Beata
Stadnicka, kościół murowany. Tu pochowany Rajmund
Mądrowicz sławny kaznodzieja, będąc Drem prawa wstą-
pił do zakonu został bakalarzem teolog. i regentem
szkoły lwow. dominik. u Maryi Magdaleny.
IV) W Dyecezyi Kamienieckiej: 1) Kamieniec podolski
założony 1370 od Książąt Koryatowiczów, wymurowany
Zbigniew bisk. kamien. 1420 przyjął — 1401, Swidrygiełło nadał 1401 wieś Zubrowce, ma wieś
Zatucze S. Nicolai. 2) Smotrycz fundował Jerzy i Alexander 1375.
Książęta Koryatowicze którym tam pochowani mają nagrobki
Mathias ep. camen. 1427 23 Oct. przyj. — Hryńko wojewoda podolski z Prokopem Rochoszka i
Semenko Karapczowski 1407 uposażyli lepiej, zburzony
r. 1427 przez Tatarów, r. 1588 na nowo osiedli Dominikanie.
Buczacz d. lwow. — 3) Latyczów fund. 1606 d. 15 Novembr. Jan Potocki z żoną
Chodorków (na Ukrainie — Kamieniecką; ma obraz cudowny N. Maryi, żyje 20 braci 4)
Szarawka fund. Jakób Pretficz wojewoda podol. 1607, tamże
pochowany z żoną Dulską, ma wieś Holochwasty, żyje 8 braci.
5) Bar fund. r. 1617 Stanisław Golski wojew. rusk. który drew-
niany kościołek S. Anny r. 1598 darował dominikanom
żyje 20 braci. 6) Morachwa fund. Jadwiga z Jazłowieckich
Bełzecka 1629 (zapisawszy fundusz lecz gdy niema kościoła, dominikanie
odprawiają nabożeństwo we wsi Golińczyńce, dopiero im
teraz Janusz Tyszkiewicz wojewoda kijow. kościół stawia.

187

7) Jaztowiec fund. Mikołaj Jazłowiecki Starosta śniatyn. 1602 nadawszy wsie Chmielowa i Olchowiec (tu pochowany ostatni Jazłowiecki Hieronim) Dominikanie 1609 musieli ustąpić lecz r. 1620 przywróceni. (na nowo oddany 1602 Dominikanom bo byli arianie, a wprzód dominikanie.) 8) Czerwonogród (Rubeum Castrum) nad Okniem fundowany od xiążąt Koryatowiczów, odbudował na nowo Teodoryk Jazłowiecki z Buczacza Kasztel. podol. 1444. zburzony od Piotra wojewody wołosk. później nie istniał. 9) Klasztor Dominikanek w Kamieńcu podolskim fund. Elżbieta Cieplowska ze Składek 1615, Zygmunt III darował wieś Żabińce, później na inne wygodne miejsce tamże przeniesiony. 10) Locus Hyacinthopolis (oppidum noviter a Hyacintho Szemberk erectum in fundo villae Sokołowce) fund. Hiacynt Szemberk żyje 2 xięży. Locus. —

12.) Locus Sokolec darowali Humieccy z funduszem na 8 braci. —

V.) W Dyjecezyi Kijowskiej: 1) Kijów fund. 1228 S. Jacek; r. 1233 zniesiony od Księcia Włodzimierza, później znowu osiedli i przenieśli się do miasta, żyje 24 braci. S. Nicolai Tuleja: Mojżesz bisk. kijow † 1522, Jakób bisk. kijow. leży we Lwowie 1377. 2) Locus Kijów B. V. Mariae na miejscu gdzie stał pierwotny kościół przez S. Jacka założony 1626 fundował Stefan Aksak starosta ostrzejski (na 12 braci Klasztor 3) Czerniechów S. Catherinae fund. S. Jacek na nowo fundował r. 1629 Zygmunt III nadawszy miasto Mryń i cerkiew ruską na kościół. 4) Nowogród siewiersk. fund. 1626 Zygmunt III nadawszy wsie Łołopkowa, Fuligtowy, Ulanów, Łaszczyno, Roma. 5) Czarnobyl fund. 1626 (Łukasz Sapieha z żoną Kmicianką na 24 braci 5) Lubartów fund. Stanisław Lubomirski wojew. ruski 1634 na 15 braci nadawszy wieś Kukińce 6) Adamgród fund. 1641 Adam Korczewski we wsi swej. 7) Żytomierz fund. od S. Jacka lecz podupadł później 8) Owrucz fund. od S. Jacka podupadł, r. 1628 Łu-

Chołopienice
Chotajewice
~~Szembri~~
Berezina
~~Dzija~~
~~Mińsk~~
Rakow
~~Kopaex~~
Zasław
Pińsk
~~Niezwiż~~
~~Dunitowce~~

1 fund. 1635 (ω Czerwiechowskim)

Kleck f. 1683 Stanisław Kazimierz Radziwiłł.

w prowinc. ruskiej później klasztory:

Dudakowicze (ustniat 1807)

Hołowczyn (ustn. 1807)

Smolany (ustn 1807)

Bielica (ustn 1807)

Packow (ustn 1807)

Malatycze (ustn 1807)

Charkow (ustn 1807)

Byszow (ustn. 1807) (na Ukrainie) w dyec. Kijow. 1748

Chodorkow w dyec. Kijow 1748

Kasz Witowski podkomor Kijow. na nowo sprowadził
żyje 6 braci 9) (Vicariatus miasto) Husyn nie ma kościoła żyje 4 braci tylko
bez konwentu. 10) (Vicariatus) Kodak fund. Władysław IV dla 4 braci wraz z fortecą. 11) Sokołow fund. Stanisław Tyszkiewicz pincerna kijow. 1643. na 12 braci
12) Locus Czerkasy w miejscu Czerkasy. Mikołaj Potocki wojewoda bracław. hetman. polny kor. 1643 ofiarował to miejsce
gdzie już konwent stawiają 13) Locus Lubecensis ofiarowany 1644.
14) Conventus Ostrog desolatus ~~15) Conventus Żytomierz desolatus~~
VI) W dyecezyi wileńskiej: 1) Szkłów fund. Alexander Chodkiewicz wojewoda trocki 1619 z żoną Katarzyną Korniaktówną
(która potem poszła za Janusza Wiśniowieckiego i pochowana
we Lwowie) darowawszy zbor kalwiński, klasztor duży ma obraz
cudowny N. Maryi z kaplicy zamku szkłowa pochodzący. 2) Mińsk
fund. (16 ... już ... r. 1605) Zofia Zawiszanka podskarbianka lit. wdowa po Krzysztofie Słuszce wojewodzie (inflantskim) wendeńskim później dotował Piotr
Tyszkiewicz ~~wojewoda~~ (kasztelan) miński. 3) Stołpce fund. 1621 Alexander Słuszka (kasztelan miński 2) wojewoda trocki z żoną Konstancyą Zienowiczówną żyje 12 braci, murowany. 4) Ostrowno fund. 1621 Alexander Sapieha starosta orszański ma 15 braci drewniany dobrze
dotowany wsiami Horodno Biała i Porzec. 5) Nowogródek
litewski był tu (1468) za Kiążąt litewskich konwent lecz później zrujnowany dopiero 1630 renowowany kosztem Krzysztofa Chodkiewicza koniuszego lit. drewniany żyje 12 braci 6) Rzeczyca
fund. (1629) Alexander Słuszka kasztelan miński starosta rzeczycki
drewniany. 7) Ziembin miasteczko w wojew. mińskim (1631) fundował Sakowicz z żoną Tyszkiewiczówną wojewodzianka mińską
drewniany żyje w nim 6 braci. 8) Vicariatus Witebsk fund. od
szlachty 9) Locus Kleck oblatus.
VII) W dyecezyi smoleńskiej 1) Smoleńsk fund. Zygmunt III (1623) po zdobyciu ma cudowny obraz N. Maryi wzięty z cerkwi ruskiej; żyje 20
braci, tu pochowany prowincyjał Jan Damascenus + około 1629 był tu konwent [illegible]
VIII W dyecezyi Valachia 1) Cerethum miasto był tu konwent Bogdana ślepego
1391 i 1403 lecz zburzony od wojewody wołoskiego dominikan biskupa
~~niat~~ r. 1403 Joannes Zamitor wikary generalny rusi ceretenski nadał od pustyni.

Spis Dominikanów ruskiej prowincyj 1) zabitych od Turków i Tatarów, Moskwy; 2) wziętych w niewolę. 3) miłosiernych i dobroczynnych 4) pobożnie zmarłych na Rusi 5) Sławnych na Rusi: Antonin z Przemyśla † we Lwowie pisał parę książek - kazań; Hiacynt Baszczyk, Łukasz ze Lwowa zostawił kazania w rękopisie; Wincenty Duchna lwowianin pisał o fizyce i metafizyce, Marian z Krzepic † we Lwowie, Dominik Dołocki kształcony we Włoszech, prowincyał † mając 31 lat, Rajmund Mądrowic

Confirmatio Ord. Praed. ab Honorio III papa 1216.
Sermo S. Dominici ad fratres Bruliani A. 1217 congregatos.
Epistola S. Dominici ad fratres in Polonia constitutos a. 1221 quam habet R. P. Maluenda folio 336 (pag. 150 - 152)
Oratio S. Dominici pro ordine ad B. V. Mariam
Testamentum S. Dominici
Testamentum S. Hyacinthi (pag 155 - 157 utwór późny)
Monita extrema B. Ceslai (p. 157 - 159)
inne wszystki z historyków zakonnnej ważne dla nas

R. 1641 podzielona została prowincyje na Kontraty: 1) Contrata Russiae z stolicą we Lwowie 2) Contrata Podoliae z stolicą w Kamieńcu 3) Contrata Pocutiae z stolicą w Jezupolu 4) Contrata Cis et Ultra Borysthenem z stolicą w Kijowie 5) Kontrata Albae Russiae z stolicą w Szkłowie.

Klasztory r. 1640: Lwów, Kijów, Kamieniec, Mościska, Kołomea, Jezupol, Potok, Latyczów, Busk, Czartków, Konstantynów, Lachowce, Podkamień, Rohatyn, Jaworów, Lwów Maryi Magdal. Smotrycz, Bar, Szarawka, Nesterwar, Czerniechów, Niżyn, Nowogród Siewierski, Czarnobyl, Owrucz, Szkłów, Rzeczyca, Smoleńsk, Ostrowno, Lubartów, Morachwa — później przybyły: Adamgród, Śniatyn, Witepsk, Ziembin, Kodak, Sokołów

R. 1644 darowali miejsca: Dunowiec (w majętności xiążąt Zasławskich) fund. Wilga wojski; Przyłuka fund. Jeremi Wiśniowiecki wojew. ruski; Mozyr fund. Paweł Sapieha.

R. 1374 istniały konwenty: Lemburga, Kamieniec, Smo=
trycz, Łancut, Przemyśl, Ceret.

Conventus Ordinis Praedicatorum Provinciae Lithuanae S. Angeli Custodis Anno 1825.

- Aglona
- Chołopienicze
- Choroszcz
- Dereczyn
- Druja
- Dunitowicze
- Grodno
- Jelna
- Kalwarya (in Gordy)
- Klimówka
- Kniażyce
- Kowno
- Łukiszki
- Merecz
- Nieswiż.
- + Nowogrodek fund.? supr. 1864
- Orsza
- Ostrowiec
- Ostrowna f. 1621 supr. 1832
- Oszmiana
- Petersburg

- Poławen
- Połock
- Poporcie
- Posiń.
- Rosienie
- Rożanystok
- Ryga f. 1820 sup. 1848 1848
- Skopiszki f. 1752 supr 1832
- Słonim
- Szumsk
- Troki
- Uszacz
- Wasiliszki
- Werki
- Wilno
- Witebsk f. 1642 supr 1832
- Wysokidwór
- Zabiały

Residentiae et Missiones.

- Bessarabia
- Georgia
- Jamburg
- Konincby
- Krzyczewo supr 1847
- Połonka
- Pskow
- Rewel
- Ruszona
- Saratow (Krasnopol)
- Wałówka
- Wiburg.

† 1828. Ekaterinosław ~~([illegible])~~
~~[illegible]~~
Odessa.
Złotoust

Conventus monialium Ord. S. Dominici in Nowogrodek.

Cieciorski Faustyn nat. 1766 ord. 1778 Provincialis
" Felix " 1784 " 1792 in Poporcie

Frydrychowicz Dominicus ingress. 2 Febr. 1666
Straszyński Florianus ingr. 1664.
Antonius Lochman 14 Mai 1672
Dębiński Justus 5 Juni 1673
Oborski Nicolaus 11 Nov. 1673 Provincialis
Mietoński Hieronymus 5 Junii 1674 Provincialis
Priami Hiacinthus 23 Octobr. 1674
Tricius Jacobus 25 Maji 1675
Bryganti Antonius 17 Juni 1675
Bryganti Bonaventura 28 Octobr. 1676
Romer Thomas 19 Decembr. 1677
Engver Thomas 17 Octobr 1678 Provincialis
Mojecki Raymundus 26 Febr. 1679
Szembek Raymundus 1682
Casimirus conversus pictor 20 Junii 1686
Dorko Severinus 27 Octobr. 1686
Błoński Michael 29 Sept. 1694
Sapecki Cyprianus 25 Sept. 1698
Dembiński Justus 7 Juli 1713
Siejkowski Michael 25 Novembr. 1714
Winkler Vincentius 7 April 1721
Solari Luis 9 Novembr. 1676
Brzeziański Gundisalvus 2 Apr. 1677 Provincialis 1707 + 1721
Ostrorog Modestus 19 Sept 1648
Siekielowicz Albertus 21 Novembr. 1667
Potocki Preclaus 8 Sept. 1692
Widzewski Antoninus 1671 Episcopus Calamacensis, sufragan. Luceorien. 1690, Gnesen 1699
Pniewski Vincentius 24 Mart. 1689 Provincialis 1723
Pestalocci Casimirus 7 Novembr. 1698

Haur Bernardus 1653 Varsavia

Lubieniecki Joannes Damascenus 7 Octob. 1668 Episcopus Valach. + 1714.

Bardzinski Alanus 19 Junii 1674

Korczewski Antonius 12 Junii 1655 Provincialis + 1704 Brestae Litvan.

Kulesza Vincentius 20 April 1668 Provincialis

Radziminski Theodorus 28 Novembr. 1729 in convent. Lublin.

Tarlo Thomas 20 Febr. 1730

Kownacki Ignatius 30 Mart. 1667

Bereszniewicz Gregorius Conversus 12 Mart 1690 Luceoria

Kozicki Joannes Chrisostom. 17 Januar 1694 Provincialis 1731.

Załęski Thomas 25 Jun. 1706 Luceoria, Episcopus Bacovien + ante consecrationem Cracoviae 19 Julii 1733

(Mscr. in 8o. Nr. 67 sive D.D. XV. 38)

191

Geogr. 23 ?.

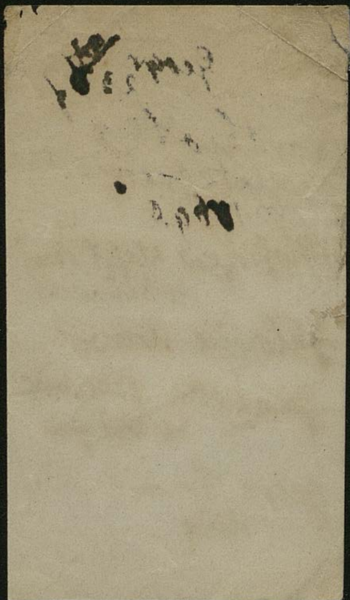
Northcoter
Berichte Gradenoste
Köln 1869. 6.

Hłoszczew klaszt. domi-
nikanów lit.

~~Gatowice dominik~~

~~Janówska~~ Bernardyn
na ~~Wołyniu~~

Jelno Dominik. koło
Lidy

192

Bulla Innocent XII d. 28 listop. 1697 zakazuje pojmać książek z składów klasztornych.

Kleck Kościół paraf. (w powiecie słuck.) f. 1450 Andrzej Mostwiło wiecki obywatel nowogrodzki filia w Sołowiach

miasteczko
Zasław (Kość. paraf. (w pow. mińsk.) f. 1628 Mikołaj Glebowicz kasztel. wilensk (pod Mińskiem)
tamże klasztor Dominikanów f. 1676 przez Kazimierza kr. Sapiehę wojewodę wilensk.

o gwiazdach średnim niebieskich planetow ... 1729.

1728 Instrukcya pożyteczna o monstrach w Niedźwiedziu urodz. 1727.

~~1728~~ Jed[...] Chmieleckim ~~Chronologia~~ Najchwalebniejszym świętym XII patronom wsi dr. Górki

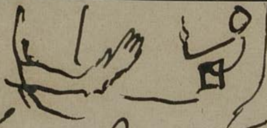
Chronologia znaczniejszych dziejów polskich z Kronik na r. 1728.

193

Drukarnia Dominikanów polska w Łucku 1817

ob. Dobrowolski Wincenty: Mowa w czasie żałob
nego obchodu s. p. Fryderyka Józefa Graffa
Nossyrskiego. Łuck w druk. uprzyw. XX. Domi:
nikanów. (1817) 4to k. 8.

Le Truquage, les Contref
çons dévoilées, par
Paul Eudel Paris

Kościół z 2 wieżami 194

(Jan)
Tyzorów czyli Tybrów f. 1742 Michał Kali-
szyński (Kaliczyński ?) chorąży bracławski
supr. w dyec. Łuckiej – Dominikanie.

Obraz cud. na dworze Michała Kaliczyńskiego
supr. Kościół murowany.

„30" Ноября 188

№ 708 Lit. M. Fajansa w Warszawie

Prawdziwe wyobrażenie cudownego obrazu (Matki Boskiej)

w Kościele parafialnym Tywrowskim na Podolu

Европейской России

Dominikanie

Albertus Kreyman 1799 -1782 w Wilnie 6 pism teolog dogmat Tain

Grabiecki Albert: Compendium theologia thomistica 1649. 12°

Wierzbowicz Angelus: Memoriale philosophia Thomisticae Gedani 1702 8°

Pątnicki Thomas Compendium summa S. Thoma Aquinatis Gedani 1697. 12°

Zamichowski Ferd. Sententia Thomisticae Cracov. 1696. 4°

Boguski Henricus Theologia thomistica Poczajów. 1781. 4°

Bardzinski Alan Compendium S. Thoma rhytmicum 4°

P. P.

elegenheit des mit dem 1. Juli beginnenden II. Seme-
neinen landwirthschaftlichen Zeitung erlaube ich mir,
obenummern mit der Bitte um zweckmässige Verwen-
nden Um Ihre Thätigkeit noch lohnender zu machen,
n von jetzt ab

on auf 5 Exemplare 1 Freiexemplar

e Ihnen mit weiteren Probenummern, Inseraten, Bei-
zu Diensten. Zu Inseraten empfehle ich Ihnen die
bestens. Der Preis ... ist

196

Kardynał Schwarzenberg Arcyb. prask. Wizytator Klasztorow był w Krakowie i Lwowie w Sierpniu 1856.

Oraczewski Valentinus Dominikan + 18 Junii 1856 w Podkamieniu, lat 77.

Ulanowski Leo Dominikan exprowincyał + we Lwowie 3 Junii 1857 ur. 1799 ord 1828

Barącz Sadocus Dominikan ur. 1814 ord. 1838.

Piątkowski Donat Przeor Dominikanow ur. 1813.

197

r. 1696 Baccal. r. 1698 Dr. fil.

Bellina Michał O. Pr. Professor Kanonik WWSS. Akad. Pozn. Dyrektor

Rozmyślania męki niewinnej Jezusa Chrystusa z modlitwami także i Różanego Wianka N. P. Maryi na: bożeńmi z przydaniem modlitew Brygitty Św. i Krótkiego nabożeństwa do B. Jana Kantego. Poznań, w druk. Akademickiej 1714. 4o.

Kart 6. i ark. A–R. (z drzeworytami) Jędr Ludwia z Zalesia Radomickiej wojewodzinie inowroc. ... Bellina z

198

Xięgy porzadek wierny
na niebie ludzkiej za powiecie
przynosi przy anniwersalnych
obiegniach ... Adama Jkiero.
nima Sieniawskiego pissa
pol. Kor. lwow. starosty ukazany przez X. Bartholomieia
Gintera J. U. D. proboszcz
Międzyboskiego w Kopele
OO Domin. we Szkołowie
1653 d. 18 styczn
w Białyniczach
OO Karmelitow w druk
A. R. O.
JW Kazimierzyk
Leona Sapiehy
podkanl. lit.
4°. K. 31
A-G.

żona Elżbieta, z Dotoka.

+ 1650 d. 28 marc

syn Mikołaj

Walewski IV
p. 251 – 386.

199

Justyn Miechowita
(Zapartovius) vide Naxielski
nr. 1594 † 1689
dominikan

Mocki Georgius sekretarz i Kapelan Królewicza Jakuba Sobieskiego w Oławie 1723 - został pierwszym opatem świeckim w Żółkwi 1746 - kanonikiem płockim 1746.

1) Thronus regius altissimis sex gradibus exstructus seu Regale immortalis vitae monumentum sereniss. Mariae Casimirae Josephae Annae Theresiae Carolinae, serenis. Jacobi Ludovici regii Poloniarum Principis filiae primogenitae dum piissimis eius manibus d. 5 Julii in ecclesia arcis Olaviensis justa persolverentur erectum et a.... germanica funebri panegyri adornatum ac ab eodem ex germanico idiomate latina versione exsultum A. D. 1723. fol. (2 ryciny (anioł i herb) kart 3 (ded. Jacobo Ludovico Principi.... G. Mocki.) ~~Concio funebris~~ str. 1-38 (Concio funebris)

2) Gemma coronae Sarmaticae

201

Elementa ad S. confessiones Authore F. Nicolao Mosciensi Doct. Theol. ac Regente studii gene-ralis Cracov. S. Trinit. Ord. Praed. 1619. Coloniae sumptibus Conradi Butgenij. 12°. str. 376
Urselis excudebat Bartho-lomaeus Busch.

ded. Hieronimo Gostomski de Lezenice palatino posnan. Cracoviae Calend. Martii 1603. Fr. Nicolaus Mosciensis

Approbatio Coloniae 19 mart. 1616.

202

Nagoth Jan. Władysław r. 1664 został Dr fil. wstąpił do Dominikanów

Suszycki herbu Roch 3º: przewrócony

ob. Dr: Bellina Michael Phil in Acad. Crac. Dr. et Prof. Majestas virtutis et sapientiae in aus-
picata ...

203

E. A. R. P. Magister Simon Okolski olim Provincialis optima memoria dignus, quam sibi multorum Prioratum labore comparavit. Resuscitator Conventus in Regno Galatiae, Haliensis a S. Hyacintho fundati, mul|to sudore compositos libros reliquit videlicet tres thomos Orbis |Poloni, Floridam Russiam & multos alios praesertim descri|ptionem Sancti Montis Rosariani sub titulo Gora Świę|ta Rozancowa nad Miastem Podkamieniem &ct.

Mar. Koffe

Acytonia prozy

204

Żołnierz duchowny opisany przez W. Oyca Szymona Okolskiego Z. D. S. Kraków u Łukasza Kupisza 1649. 12mo

(opis w Maciejowskiego Literaturze)

Dmitry

205

Palinurus = Bodlak
(Jakob Suter)

Jakob Olympidar Palaeologus
wymarli 1502

r. 1565 przybył z Włoch do Pragi
ojciec Szymon
urodzony na wyspie Chios wykształcony
w Rzymie, został Dominikaner
uciekł z klasztoru, w Polsce, Niemczech,
Francji – we Włoszech przed Inkwizycją
uszedł do Austryi, Czech.

206

Przyjaciel w ostatniej potrzebie doznany
(wydał Sapecki Cyprian dominikan +1724

[illegible]

Rybiński Jakub wojewoda chełmiński, od r. 1714 generał artylerji kor. starosta kowalewski lipieński † 1726 z żony Heleny Potockiej córki: Barbarę i Annę wydaną za Stanisława Czartoryskiego

207

Śnieg ogień J. O. Jerzy wojewodzic trocki
Jan marszałek bracławski z Kozielska
Ogińscy.. przy pogrzebowej lektrze
przez X. Michała Wojnitowicza S. Th.
Doktora zakonu Kazn. w Wilnie
R. 1680 d. 5 Novembra ogłoszeni.
4º. K. 9.

Jerzy Ogiński mając 2 lat + syn Aleksandra Ogiń
skiego i Hlebowiczowny Mar-
cybelli Anny

Wszelaki Teofil dominikan ur. [illegible] w Janowie, został domi
nikanem 1799 wyświęcony 1806 + 11 września 1855 na cholerę
w Warszawie pisarz teologiczny.

208

Gabriel (Zawiszko) Leopolita dominikan 209
Baroni Marcin Kleryk jarosławski r. 1603 był w Rzymie

210

Liber de statu Cardinalium et virtutibus status eiusdem editus et compilatus a domino Jo. nunc Augustensis tunc Culmensis ecclesiarum episcopo ordinis fratrum praedicatorum (1462)

pag. 525 – 328

ibid

211

Dominikanie obserwanci

Zgromadzenie to ostrzejszej reguły (czyli reformy) zaprowadził r. 1647 Sebastian Mihaelis we Francyi, a jenerał dominikański dał mu tytuł Zgromadzenia S. Ludwika Bertranda świętego wyznawcy reguły S. Dominika. Podlegali oni jenerałowi Dominikanów zwykłych. Do Polski przybyli około r. 1650.

1. Gora Kalwarya (dawniej Nowe Jeruzalem) f. 1676 Stefan Wierzbowski bisk. poznan. i x. Stanisław Święcicki

2. Lublin f. ~~1607~~ 1687 (?) Jacek Rawski podstoli bracław.

3. Sieniawa f. 1676 Mikołaj Hieronim Sieniawski marszałek nadw. kor. supr. 1788.

3. Terespol f. 1697 Józef Bogusław Słuszka kaszt. wilensk. (na przedmieściu Brześcia litewsk.) dawn. dyec. łuck. 1864

4. Warszawa f. 1657 Jan Kazimierz 1816

5. Wielkieoczy f. 1667 Jędrzej Modrzewski (z cudown. obr. P. Maryi – r. 1781 oddany Dominikanom zwykłym)

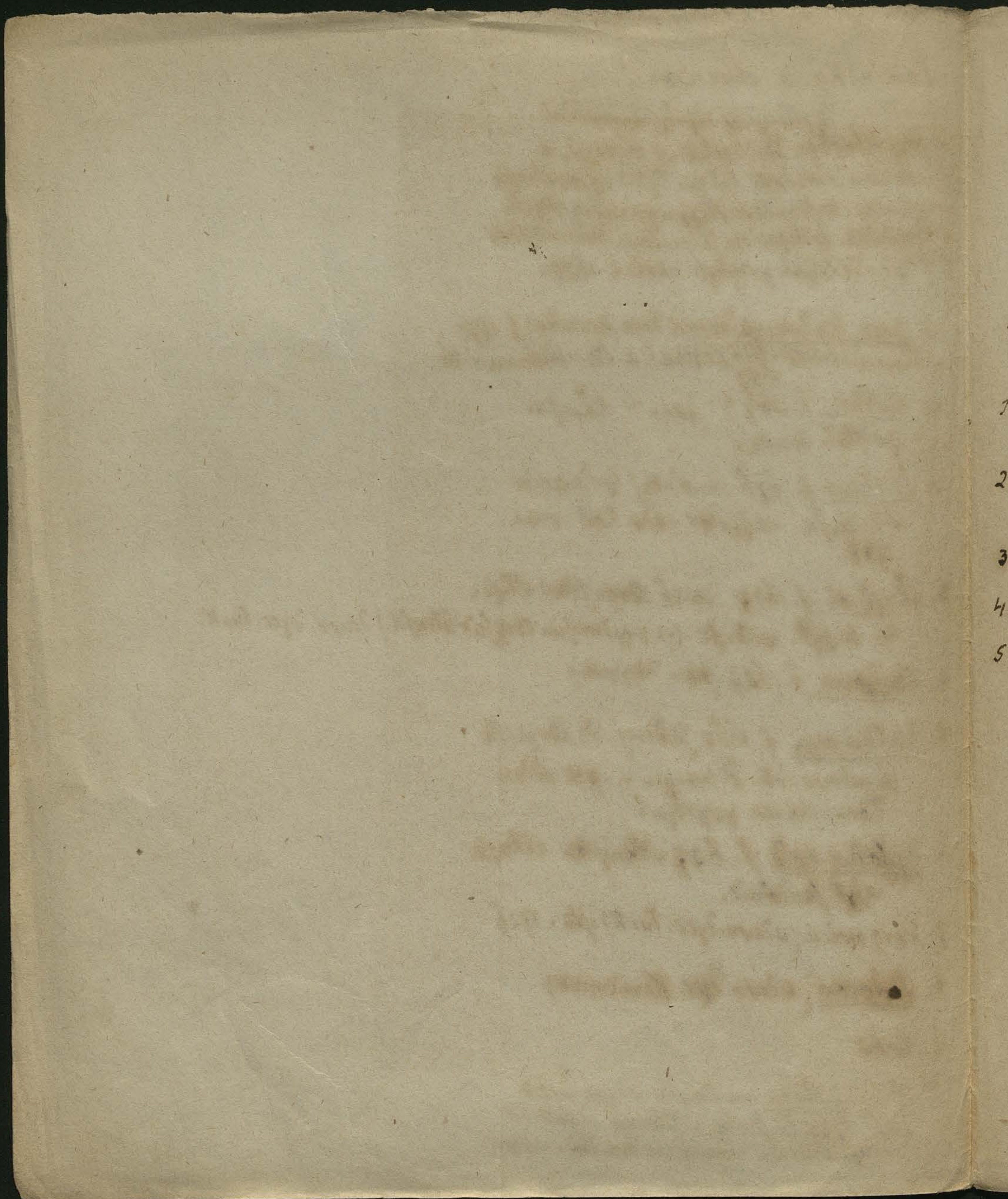
6. Wysokie koło f. 1637 Stanisław Witowski kaszt. sandomir. 1864

7. Targowica (w dawn. dyec. łuck) istn. 1726 supr 1832

8. Sidorow (w dawn. dyec. Kamieniec.)

9. Lwów

10. Przemyslany miasteczko w dyec. lwow. fund. 1765 Elzbieta Wiktorya wdowa po Andrzeju Potockim wojewodzie bracław. – supr.

b) Prowincya ruska

1. Czartorysk f. 1678 Samuel Leszczyński obozny Kor. ~~[illegible]~~ w dyec. łuck. 1832

2. Lwow f. 1678 Stanisław Jabłonowski wojewoda rusk. supr. 1784. (S. Urszuli)

3. Przemyslany w dyec. lwow. supr. 1791. fund. 1765 Elżbieta Wiktorya Potocka wojewodzina bracław. (wdowa po Andrzeju)

4. Sidorow (w dawn. dyec. kamieniec.) supr. 1789. fund. 1726 Marcin Kalinowski dziedzic po supressyi parafia (dziś w dyec. lwow.) 1789

5. Targowica w dyec. łuck.

213

Dominikanie obserwanci (Bertrandysci)

(Ordo Praedicatorum de observantia, Congregationis S. Bertrandi) (De antiqua regulari observantia Congregatio)

założeni przez św. Ludwika Bertranda + 1581.

do prowincyj ruskiej zaprowadził ich r. 1678 Dominikan Ambroży Skopowski spowiednik Jana III (ur. 1631 + 1705)

~~Kalkolok~~

1. Warszawa f. 1657 Krol Jan Kazmierz za Nalewkami; r. 1695 przeniesieni na Krakowskie przedmieście — supr. 1816. — podług innych fund. 1668 x. Ambroży Skopowski przy Kaplicy Mostkiewskiej.

2. Lwów

3. Sidorów d. Kamieniec. fund. 1726 dziedzic Marcin Kalinowski wojewoda podolsk. — supr. 1784.

4. Góra Kalwaryi (d. poznań. archidiak. warsz)

5. Lublin d. krak. f. 1668 Jacek Rzuwski podstoli bracławski

6. Wysokie koło d. krak. ~~f. 1633~~ ~~Witowski Kasztelan sandomierski~~

7. Terespol f. 1697 Józef Bogusław Słuszka kasztelan wileński

8. Werki d. wileń. f. 1675 Mikołaj Pac bisk. wileń. (po dominikanach) supr. 1755.

Jocharzow

9. Swięcie fund. przed r. 1696 Stanisław Jacek Swięcicki bisk. chełmski (w ziemi warszawskiej)

Zu beziehen durch alle Buchhandlungen
des österreichischen Kaiserstaates.

Preise sind baar in Bank-Valuta.

VERZEICHNISS

vorräthiger Einband-Decken

aus der

BUCHBINDEREI DES M. SCHLÖPS & COMP.

in Wien, Landstrasse Nr. 434.

Decken zur Cotta'schen Classiker-Ausgabe, in schwarz oder roth gepresstem Calico, mit Gold- und Blindverzierung und den Büsten der Dichter in Golddruck:

				Preis pr. Stück Schwarz kr.	Roth kr.
Schiller,	complet,	12 Bände in 12 Decken		12	15
dtto.	„	12 „ „ 6 „			
Lessing,	„	10 „ „ 5 „			
Klopstock	„	10 „ „ 5 „			
Thümmel,	„	8 „ „ 4 „			
Platen,	„	5 „ „ 5 „			
Pyrker,	„	3 „ „ 3 „			
Goethe	(erschienen),	32 „ „ 16 „			
Wieland,	„	32 „ „ 16 „			
Lenau, Gedichte	(ersch.),	1 „ „ 1 „			

Im gleichen Format und Preis erschienene Decken. Ausstattung wie die obigen:

				Schwarz kr.	Roth kr.
Zschokke's Novellen	(bis jetzt erschienen),	11 Bände in 11 Decken		12	15
Shakespeare's	Werke,	9 Bände in 9 Decken			
Hackländer's	„	20 „ „ 10 „			
Hauff's	„	5 „ „ 5 „			
Körner's	„	4 „ „ 2 „			
Weber's Demokritos,		12 „ „ 6 „	(Classiker-Ausgabe)		
dtto.	dtto.	12 „ „ 6 „	(Rieger'sche „)		
[illegible]					

Dominikanie obserwanci

1. Gora Kalwaryi

2 Lublin

3 Sieniawa f. 1676 Hieronim Sieniawski marszałek nadw. Kor. supr. 1788

4. Terespol f. 1697 Józef Bogusław Słuszka kasztelan wileń. – teraz zwyczajni.

5. Warszawa f. 1657 Jan Kazimierz Król pol. supr. 1816.
z ord obr. N. Maryi p. S. Łukasza mal.

6. Wielkie Oczy f. 1667 Jędrzej Modrzewski – r. 1781 oddany zwyczajnym – z ord obr. N. Maryi

7. Wysokie Koło f. Stanisław Witowski kaszt. sandomir 1637. – teraz zwyczajni.

—

1. Czartoryjsk f. Samuel Leszczyński obozny Kor. r. 1678 oddany zwyczajnym – supr.

2. Lwow f. 1678 f. Stanisław Jabłonowski wojew. rusk. supr. 1784

3. Przemyślany supr. 1791

4. Sidorow supr. ~~1789~~. 1784

5. Targowica

de Seve Wincenty Francuz z dyecezyi chens:kiej Dr. praw Kanonik Łowicki, Łęczycki infułat Łaski od 1582 + 1612.

215

Dominikanie obserwanci założeni we Francyi r. 1647 przez x. Sebastiana Michaelis i jenerała zakonu Turcus pod tytułem Św. Ludwika Bertranda.

218

Zakon Duchaków (Ordo S. Spiritus de Saxia Canonicorum regularium) w r. 1684

a) Prowincyja Polska.

1) Cracoviensis (S. Spiritus) Praepositura et Archihospitalis (w nim 13 zakonników) fund. 1203 Pełka bisk. krak. ~~[illegible]~~ na Prądnik – r. 1220 przeniósł Iwo Koniecki bisk. ~~[illegible]~~ – a r. 1244 Prandota z Białaczowa bisk. do Krakowa.

supr. 1788 a kościół z klasztorem r. 1791 na fabrykę sukienną obl. Stawkowie cond.

2) Sandomiriensis Conventus cum Praepositura (S. Spiritus) f. 1222 Żegota Kasztelan krak.

3) Calissiensis Conventus et Praepositura. f. 1283 Przemysław II Xiążę Wielkopolski.

4) Stawisiensis Praepositura. (~~Stavissensis~~) istn. 1651
Stawiszyn miasteczko pod Kaliszem w dyec. gniezn. starostwo fund. około 1590 przez nadanie prepozytury (dziś w dyec. kalisk.)

5) Wisnicensis Praepositura, istn. 1651 Wisznice w Podlaskiem w dyec. łuck. (koło Włodawy) (dziś w dyec. podlask.) Kościół erygowany 1630 z drzewa, odbudow. 1754.

Wisznice

~~[illegible]~~

SENAT AKADEMICKI UNIWERSYTETU JAGIELLOŃSKIEGO.

№ | de dato
de praes.

Przedmiot | wyexpedyowano.

217

Kraków

R. 1683 Klasztor i kościół Duchaków S. Spiritus z Szpitalem zaczęto restaurować, nowym dachem pokrywać i wieżę przy nim stawiać (którą skończono 13 Maja 1684) z legatu Andrzeja Trzebickiego bisk. krak. za przeorstwa Alexego Chylińskiego proboszcza Św. Ducha i za prowizorstwa szpitala Bonifacego Kantelli rajcy i Rocha Toporowskiego kupca krak. – Gdy wiatr z wieży zrzucił gałkę z krzyżem, osadzono na nowo takową r. 1722 w Wrześniu za przeorstwa Jana Chrzciela Więckiewicza.

(Z notaty na pergaminie znalezionej w gałce 1874)

Nr. Fasc.

Liczba z roku

Constitutiones provinciae Polonicae ordinis 48
S. Spiritus authoritate Hieronymi Lanuvii
Archihospitalis S. Spiritus in Saxiā de Urbae
praeceptoris ac totius ordinis generalis ma=
gistri per Petrum Saunier S. Th. Professorem
Visitatorem et Commissarium 1651 factae.
Romae ex typographia R. C. 1652. 12º.
ff-95 wspomina Praepositus Sandomiriensis,
Calisiensis, Stanissensis
Praepositus Visnicensis

219

Constitutiones Duchaków Sauniera 1652, 12°
w Bibl. Czartoryskich
ob. Bibliograf.

220

1791 d. 1 Wrześ. – Kapituła Krak. Kościół niegdy Św. Ducha Kanoników reg. de Saxia oraz cmentarz odstępuje Walentowi Sierakowskiemu Kanon. Krak. na fabrykę sukiennej magazyn

podrzutki przeniesieni do Św. Łazarza

a szpital Św. Ducha niegdyś Kanoników de Saxia obrócono dla Xięży wysłużonych

supprymował r. 1788 Michał Jerzy Poniatowski arcyb. Gniezn. administrator Krak. (bo dobra w skutek Konwencji r. 1785 odpadły)

221

Fr. Johannes de Crapicz Magister Hospitalis S. Spiritus in Cracovia significat, quod gen. Comes Spithimirus Castellanus Cracoviensis domum lapideam in Hospitali prope murum de pecunia sua constructam eidem Hospitali contulit et donavit tali ordinatione adiectata quod medietas census anni ex hac domo cuipiam conducta cedere debet pro utilitate infirmorum hospitalis, altera medietas vero fratribus hospitalis pro suis usibus et pro reparatione domus.
Actum in Cracovia die S. Stanislai sub A. D. 1339 (M°CCC°IX°). Praesentibus discretis et honestis Willussone pellifice, Hancone dicto Fraede, Hancone dicto Romantone, Henrico dicto Ser Andrea, Hermanno dicto pensatore Consulibus Civitatis Cracov. — Na pergaminie, 2 pieczęcie woskowe pałabodiczne j formy na nitkach jedwabnych czerwonych i zielonych. na jednej Kryże ‡ S. fris. Johis. de crapicz — na drugiej Kryże ‡ nad nim Duch św.: S. frm. sci. spt. de cracovia.

(Kupił prof. Dümmler od antykwarza w Halle. druk w Zeitschrift des Vereins für Geschichte und Alterthum Schlesiens, herausgegeben von Dr. Colmar Grünhagen. VIIIer Band. 1es Heft. Breslau 1867. s. str. 197-199: Eine Urkunde über ein Spital zu Krakau, mitgetheilt von Prof. Dr. Wattenbach in Heidelberg.

Prądnik 222

I 235 mówi że klasztor Duchaków
w Sławkowie założył Jan Muskata

I 326. Kanonik Mikołaj Niemierza
kupuje wieś za 40 groszy ?

Kazimierz Denhof kardynał + 1697

Stanisław Szembek do r. 1700 w którym obrany
na bisk. Kujaw.

Potoc
(Teodor Pnebendowski od 1700 wszystkiego z oliwy

Stannowna
Constancia Jordanowna 1693

$\frac{2}{8}$ 8|100|12 20 2

8 Rubl.

1/4 Rbl

7 1/2

25 Kop. 1 1/2

8 Rubl. 2 Rubl. na 8

6 Rubl. 2/8

6 1/4 R. 1 f 40 1-40 1-40 2

6 10

15 10 20

1'

1605 d. 26 Jul. Crac. (Bernard Maciejowski bisk. krak. capellam S. Benedicti extra muros civit. Casimir versus oppidum Wieliczka in monte Lassotino ad Monaster. S. Spiritus in Cracov. unit (jus patronat.)

Kościół L. Maryi we Lwowie Kollegiata f. 1722 Wacław Sierakowski arcyb. 3 prałat, 3 kanon. – Żółkiew Stanisławów

223

Klasztor Kanoników de Saxia 224 w Sando-
mierzu suprymow 1784 (1814)
a sprowadzono 1819 Siostry Miło-
sierdzia przez bisk. Prospera
Burzyńskiego.

225

1312 (w Dług. Lib. Benef. III. 51 mylnie 1222)
Żegota Kasztelan krak. z synem Otto-
nem i Zakliką funduje klasztor
S. Ducha w Sandomierzu. Między
swiadkami: Boleslaus dux de Opol
capitaneatum Cracov. tenens et Jo-
hannes (Muscata) episc. crac.

Filipini założeni 1594 przez Filipa z Neri potwierdzeni przez Grzegorza XIII r. 1575 — sprowadzeni do Polski 1668 przez Stanisława Grudowicza kanonika poznań.

Filipini (Kongregacya S. Filipa Neriusza — Oratorianie) sprowadzeni z Rzymu przez Jana Zbąskiego nominata przemyśl(?) r. 1674 (?)

Sprowadzeni do Polski przez Adama Konarzewskiego herbu Wręby — R. 1744 liczono konwentów 3. 226

1. Gostyń d. pozn. f. 1668 (a podł. Łukaszewicza 1633) (Adam Konarzewski dziedzic z żoną Zofią Opalińską) (z cud. obr.)

2. Poznań f. ~~1665~~ (czyli raczej 1668) Stanisław Grudowicz pleban S. Małgorzaty w Poznaniu. supr. 1805

3. Studziana (d. gniezn.) ~~f. 1668 Stanisław Grudowicz~~ fund. 1783 Jan Stanisław Zbąski archidyak. gniezn.

4. Biechowo d. pozn. f. 1718 Świętosław Smarzewski dziedzic supr. 1809 z cud. obr. P. Maryi

(~~Borek pod Zdzieżem Klasztor Kommunistów~~) dyec. gniezn.

Studzianna wieś fund 1674 Jan Zbąski nominat biskup przemyski dziedzic. Z obrazem cudownym S. Familii który Komissia dyeczalna d. 8 marca 1671 za cudowny uznała. Obraz ten malowany na płótnie (P. Maria i S. Józef podający napój siedzącemu Jezusowi) przysłany przez cesarza Ferdynanda II dla Władysława IV przez Jana Lipskiego bisk. chełmsk. przywożącego Cecylią Renatę został najprzód w Znamerowicach w dworze u Starołęskich od których około 1660 dostał się w darze Patrykowskiemu dziedzicowi Studzianny cudowny od 1660. (Ob: Przybylski Kazimierz Filipin: Zbiór dobrodziejstw i łask okazanych przy cudownym obrazie Jezusa, Maryi i Józefa świętego w Kościele Studziańskim Łowicz 1776. 4° edyc. druga.

Prezanowski 20) Panegyris lepich
Starowol.

27) Decus eruditum
Fretei

Filipini (Oratorianie)

Kongregacyą założył Św. Filip Neri (ur. 1515 + 1595) potwierdzona przez Grzegorza XIII r. 1575 – do Polski zaprowadził z Rzymu x. Stanisław Grudowicz proboszcz S. Małgorzaty na Śródce w Poznaniu

1. Gostyń m. na górze Świętej fund. 1668 Adam Konarzewski.

2. Poznań na przedmieściu Środka przy Kościele S. Małgorzaty f. 1671 x. Stanisław Grudowicz proboszcz – supr. 1805 (dziś Siostry Miłosierdzia)

3. Studzianna na górze Dziewiczej f. 1674 x. Jan Stanisław Zbąski dziekan łowicki kanonik sandomier. gniezn. warszaw. Supr. 1866. (Z cudownym Obrazem Św. Rodziny)

4. Zdziesz pod Borkiem f. 1679 x. Stanisław Grudowicz z Dziedziczką Dorotą Przyjemską; lecz po r. ~~1685~~ 1720 rozwiązana została. (z cudownym obrazem P. Maryi)

5. Biechow f. 1718 x. Świętosław Smarzewski dziedzic przy Kościele parafialnym. (Z cudownym obrazem P. Maryi) supr. 1804.

31

Gostyń

Miasto w Wielkiej Polsce w dyec. pozn. należało w XIII wieku do Przedpełków, r. 1430 do Bartosza Wisemberg, a 1560 do Gostyńskich. Za miastem na wysokiej górze zwanej Święta była odwieków Kaplica r. 1511 przez Macieja Gostyńskiego na nowo odbudowana. W niej cudowny obraz N. Panny który Komissia przez Jana Lubrańskiego bisk. poznań. r. 1511 za cudowny uznała. R. 1668 fundował przy niej Adam Konarzewski herb. Wręby klasztor Filipinów którym r. 1673 zaczął budować wspaniały kościół, ten dokończyła żona jego Zofia z Opalińskich. Obraz cudowny w wielkim ołtarzu

Ob: Prospekt wesoły .... z Góry Gostyńskiej 1726. 4º (Cuda)

Prospekt wesoły miłosiernych oczu Przenajświętszej Maryi na smutne ludzkiej niedoli przypadki z Góry S. Gostyńskiej łaskawie obrócony, albo Zebranie cudów przy obrazie N. Bogarodzicy Panny przed Gostyniem doznanych, a teraz ostatnią Komissią R. P. 1726 d. 12 maja odprawioną potwierdzonych, przez OO. Kongregacyi Oratorium Gostyńskiego S. Philippa Neriusza publiczenemu widokowi podane R. P. 1726 d. 5 Sierpnia. W Poznaniu w dr. Akad. 4º K. 4. str. 314. (autor x. Surmanowski Filipin

228

~~OO~~ Filipinow (Oratorianow – Patres Congregationis Oratorii 1) w Gostyniu fund. Adam z Konarzewa Konarzewski, kościoł zbudowała Zofia Opalińska 2) w Poznaniu str. 1728 1718 przy Kościele S. Matgorzaty na Srodce 3) w Biechowie

Filipini

Grudowicz Stanisław ur. 1611, był za młodu w Konstan=
tynopolu i w Rzymie, w akademii Krak. został Dr. Filoz.
dalej profesorem w szkołach Lubrańskiego w Poznaniu
wreszcie penitencyarzem przy Kościele Katedralnym poz=
nańskim i r. 1653 proboszczem S. Małgorzaty na przedmieściu
Środka, r. 1668 wstąpił do Zgromadzenia Filipinów i zos=
tał pierwszym przełożonym klasztoru w Gostyniu r. 1671
+ 19 Listop. 1684 w Gostyniu. Wydał: Zbawienne nauki Św.
Filipa Neriusza tłomacz. z łacińskiego. Przedrukowane w Poz=
naniu w druk. Akademick. 1746. i r. 1869.

Smoszewski Piotr Adam syn Jana Kasztelana Santockie=
go i Eleonory Czarnkowskiej kształcił się za młodu u Jezui=
tów w Poznaniu, dalej w Lowanium służył w wojsku hiszpańskiem
i w polskiem, wstąpiwszy r. 1668 do Zgromadzenia Filipinów
+ 6 Maja 1684 w Studziannem (Ob: Sanner: Kazanie na exe=
kwiach jego w Srebrnej Górze 1684 miane. Leszno 1686)

Sanner Stanisław urodzony w Miejskiej Górce gdzie był
też proboszczem, r. 1668 wstąpił do Filipinów, proboszcz w
Studziannej i w Gostyniu + 9 lipca 1695 mając lat 63. Wydał:
Kazania. Leszno w druk. Michała Buka 1677

Zieleniewicz Tomasz został Dr Teol. w Akademii Krak. 1702; r. 1710 został przełożonym Filipinów w Gostyniu

Behm Karol rodem z Wilna syn lekarza, został r. 1732 Dr Med. w Padwie, r. 1738 Kanonikiem medycynalnym w Poznaniu i w Gnieźnie po śmierci Wojciecha Waśniewicza, r. 1748 wstąpił do Filipinów + 21 Lutego 1757

Wagner Wacław rodem z Czech, został 1779 Filipinem i dyrektorem muzyki klasztornej w Gostyniu.

Kowalski Jan Kanty Filipin w Poznaniu + 24 Kwietn. 1847. Wydał: O Kościele Bożego Ciała w Poznaniu, jako odpowiedź za rzecz tyczącą się tego Kościoła w dziele: Obraz Poznania Tom II. Poznań czcionkami Kar. Pompejusza 1840. 8o.

Radzki Wojciech Filipin w Studziannej został (za biskupa Szaniawskiego) Kanonikiem krak. sandomir. i officyałem.

Błażewski Stefan ur. 3 Sierp. 1773 w Zajączkówku gubern. kijowsk, kształcił się w Szarogrodzie i Niemirowie, jako guwerner młodego Franciszka hr. Potockiego był z nim w Paryżu, r. 1801 wstąpił do Filipinów w Gostyniu + 2 Marca 1849. Wydał: 1) Nauczyciel czyli Przewodnik chrześciański, z Tunink. Leszno 1848 2) Wybór przykładów. Leszno. 3) Nawiedzenie Najśw. Sakramentu przez Św. Liguorego. Poznań u Stefańskiego 1843.

Koperski Maxymilian wykształcony w Wrocławiu, Dreźnie Krakowie, Pradze od 1839 dyrektor muzyki klasztornej w Gostyniu napisał 3 Msze, Offertoria i Graduały, Antyfonę: Vidi aquam, 3 Msze polskie na 3 głosy z organem, 1 Mszę Tanińska na 4 głos.

230

Dominikowski Kasper Proboszcz Filipinów w Gostyniu od r. 1827 (urodzony d. 4 Stycznia 1781 w miejskiej Górce z ojca Jana i Klary Ofiarkowicz) kształcił się w gimnazyum rydzyńskim, r. 1804 wstąpił do Filipinów + 10 Pazdziern. 1839 Wydał 1) Kazanie na uroczystości S. Franciszka z Assyzu miane u OO. Reformatów w Osieczne 1823. Rawicz 1824. 2) w rękopisie: Zbior wiadomości o Świętej Górze pod Gostyniem osiadłej przez Kongregacyą Oratorii S. Filipa Neriusza 1836 fol. str. 649 i Dopiski (dokumenta) str. 264 oraz tablice genealog. Konarzewskich, Mycielskich, Radzewskich.

Zakon Franciszkanów (Franciscanorum Conventualium vel Fratrum Minorum Conventualium – Barfüsser) założony między 1207–1209 przez S. Franciszka z Assyżu potwierdzony ustnie przez Innocentego III r. 1210 i 1215 ~~1212~~ i bullą Honoriusza III r. 1223. – R. 1232 utworzono oddzielną prowincyję Czesko-Polską (Provincia Bohemiae et Poloniae) z siedzibą w Pradze. Prowincyjałowie byli następni:

1. Jan Planchart z Lombardyi 1233. – Za niego zało- (Joannes de Plano-Carpinis)
żono Konwenty w Krakowie przez Bolesława wstydliwego sprowadzeni z Pragi r. 1237 (podług ~~[illegible]~~ Miechowity, Gwagnina i Waddinga), a r. 1240 podług Bielskiego) w Lwowie 1236 – R. 1236 utworzono osobną Wikaryję ruską (Vicaria Russiae)
2. Tworimir Czech 1239. – Poppo de Osterna wielki mistrz Krzyżacki zakłada Konwent w Toruniu r. 1239 który do XVI wieku należał do prowincyi Saskiej – błog. Jan Lobedau z Torunia Dr. Teol. franciszkan + 1264 w Chełmnie – Prowincyja saska utworzona r. 1260 miała w sobie między innemi Konwenty Brunsberg, Nowe, Chełmno, Toruń. –
3. Jan Tener + 1241
4. Raymund sekretarz bł. Salomei królowej halickiej umarł 1247 d. 17 lip. w Krakowie. – R. 1242 założono Klasztor Sandomierzu przeniesiony później do Zawichostu
5. Bogusław Lupus (od 1247. – Za niego powstały Konwenty w Glatz w Korczynie, Opolu, Opawie + 1299 d. 19 Augusti w Krakowie
6. Idzi od 1251 – Za niego Innocenty IV r. 1253 kanonizował w Assyżu S. Stanisława bisk. i od tego czasu nastał zwyczaj

wieszania wizerunków biskupów krakowskich w krużgankach klasztoru krakowskiego Franciszkanów; wizerunki pierwotne biskupów spaliły się r. 1462 w zupełnym pożarze klasztoru i kościoła przy czem sklepienie spadło. — Benedykt z Wielkiej Polski i Jan de Plano franciszkanie posłują od Innocentego IV do Tartaryi i Persyi, umęczeni 1248.

7. Daniel od 1256 — Za niego powstały klasztory w Kaliszu r. 1257 (r. 1239 przez Kazmierza W. odmurowany) fundowany przez Bolesława pobożnego księcia kaliskiego — w Nissie r. 1257 (w nim r. 1517 osiedli Bernardyni) — w Bytomiu r. 1258 — w Zawichoście dla franciszkanek r. 1258 — w Zawichoście dla franciszkanów f. 1258 (tu leży pochowana Grymisława + 8 Novembr. 1258 z nagrobkiem: „Illustrissima Domina Grimislava ducissa, mater incliti „Boleslai ducis cracou. et sandom. fundatrix locis isti „us zavichostensis. Hic jacet humata, regnat cum Christo „beata." pag. 228) — Tatarzy mordują ksienię Agnieszkę i 60 franciszkanek w Zawichoście r. 1259 — Bolesław pobożny książe kaliski fundyje klasztor franciszkanek w Gnieźnie 1259

8. Piotr Rósztyn od r. 1263 — Za niego f. 1264 klasztor franciszkanów w Wielkim Głogowie

9. Gamfredus a S. Bonaventura francuz od 1266 — Bł. Salomea + 17 Novembr. 1268 w Skale przeniesiona do Krakowa IV Cal. Julii 1269 do kościoła Franciszkanów pochowana w środku kościoła, potem do osobnej kaplicy przeniesiona; żywot jej opisał fr. Albertus spowiednik jej.

10. Deodatus a S. Bonaventura od r. 1269 — fr. Henricus gwardian krakowski + pochowany 5 Junii 1269 (jak pisze Stanislaus antiquus theologus in Vita S. Salomeae)

11. Mathaeus od r. 1270. — R. 1270 fund. klasztory franciszkanów w Gnieźnie i Szremie — fr. Raymundus spowiednik bł. Salomei + 1272 pochowany w Krakowie u Franciszkanów. — R. 1272 kustodie Budyszyńska i Wrocławska wcielone do prowincyi saskiej — R. 1277 fund. klasztor w Pyzdrach. — Bolesław pobożny książe kaliski + VII Idus April. 1279 pochowany w katedrze poznań. — Bolesław wstydliwy + IV Idus Decembr. 1279 pochowany u Franciszkanów po prawej stronie wielkiego ołtarza

232

12 Nicolaus Moravus od r. 1273

13. Lestaw od r. 1282 – za niego r. 1286 fund. Klasztor w Brzeznicy (r. 1288 do Radomska przeniesiony)

14. Teodoryk od r. 1287 – fr. Adalbertus spowiednik św. Salomei + pochow. 15 novembr. 1289 w Nowym Sądzie – R. 1292 fund. Klasztor w Obornikach w Wielkiej Polsce

15. Mathias od r. 1295 – R. 1298 Władysław Łokietek funduje Klasztor w Radziejowie. – Bł. Konstancyja siostra S. Kunegundy + pochow. 20 Octobr. 1300 w Lwowie u dominikanow.

16 Hermannus Pilonensis od r. 1305 – R. 1308 fr. Gentilis de Monte Florum franciszkan legat papieski w Węgrzech.

17. Thobias Moravus od r. 1316

18 Martinus de Boleslavia od r. 1318. + 1332

19. Nicolaus od 1332 – R. 1332 Piotr Gasztold wojew. podolski zakłada Klasztor w Wilnie – R. 1333 Jadwiga wdowa po Władysławie Łokietku wstępuje do Klasztoru w Starym-Sądzu.

20. Joannes Mravicus od 1339 + 1340 w Krakowie

21. Petrus Polonus od r. 1341 + 1347 w Krakowie

22 Franciscus od 1347

23 Thomislaus + 1380 w Krakowie

24 Petrus Graecensis od 1380

25 Piotr Polak gwardian Krakowski od r. 1384 –

26. Michał gwardian gnieznieński od r. 1408

27 Swatomirus Moravus od r. 1412

28. Jan Kmita od r. 1428. – R. 1430 Wikaryja ruska czyli Kustodia lwowska wcielono do prowincyi czesko-polskiej

29. Nicolaus de Karnovia od r. 1443

30 Martinus Leopoliensis od r. 1478 + 1495 w Krakowie.

31. Martinus de Praga od r. 1495 złożony 1500

32. Stefanus de Bruna od r. 1500 – Jan Furstenhain fr. alumnus provinc. Polon. in Moravia lector: Chronicae seu Historia continens acta provinc. Polon. ord. fratr. minor. ad a. 1503. Mscr. w bibl. franciszkanow Krak.

33 Valentinus de Crosna od r. 1513. – R. 1517 oddzielono prowincyją polską od czeskiej.

34. Marcus a Turre od r. 1517 – zrezygn. 1538.

35. Franciscus Lismaninus Corcirensis kustosz Krakow. od 1538 spowiednik Królowej Bony.

65. Antoni Brown od 1681.

66. Walerian Karwacki od 1684.

67. Franciszek Biegański od 1687

36 Massa Venetus od r. 1554.

37 Stanisław Opiczno od 1562

38. Stanisław Kwiatkowski od 1578

39 Camillus Tachetus Veronensis od 1581

40 Georgius Benignus Bellunensis od 1584.

41 Bernardinus Parisinus Bononiensis od 1587

42. Stanisław Kwiatkowski powtórnie od 1590

42 Klemens Skalmierczyk od 1593

43 Joannes Donatus Caputus a Copertino Italus de Apulia od 1594.

44. Jan Romatowski od 1598

45 Joannes Camillus Cracoviensis od 1601 – R. 1602 utworzono Kusto: dią gnieznieńską.

46. Lelius Faventinus Italus od 1606.

47 Adam Goski od [illegible] 1612 dla rygoru zbytniego zwany gorzki został biskupem bakońskim – Za niego r. 1612 Janusz Książe Os: trogski fundował w Międzyrzeczu klasztor – w tymże czasie za: łożony i klasztor w Bełchatowie

47a Joannes Donatus Caputus s. 1618 – wybudował wielki ołtarz marmurowy u Franciszkanów w Krakowie.

48 Emilius Libo od 1621 urodzony z ojca Dra Med. Włocha i matki Polki, mówca filozof i teolog zawołany, umiał po włosku, polsku, niemiecku, czesku i po łacinie; r. 1626 zrezygnował i wyniosł się do Czech, gdzie + 1648 w Pardubicach jako prowincyał – R. 1625 podzielono na prowincyę polską i prowincyję rusko-litewską. Pro: wincyałem polskim został Wojciech Dębołęcki teolog, filozof, żołnierz, muzyk dworak, lecz zaraz w Rzymie zrezygnował, gdyż Zygmunt III był mu nieprzyjazny; pierwszym prowincyałem ruskim został Woj: ciech Giza mąż uczony regens konwentów w Ferarze, Bononii, Padwie i Lwowie, sławny [illegible] polski i włoski kaznodzieja lubiony od szlachty – W tym czasie Adam Siecha rodem z Pyzdr (+ 1626 w Padwie wracając z Rzymu) wraz z Fernandem Antonim Wilczkiem gwardianem kaliskim chcieli zaprowadzić reformę i zakon obostrzyć (chodzić w sandałach) lecz się to nie udało

49 Adrian Bratkowicz z Iłży od 1626 + 14 marca 1639 w Kaliszu wydał Kazania o 7 słowach miewane w kaplicy Męki pańskiej, w rękopisie zostawił Metafizykę podług Scota i inne; był regentem w Wiedniu i Gwar: dyanem w Krakowie

50. Franciszek Madaleński od r. 1629 + 1641 w Toruniu – R. 1629 założony klasztor w mieście Grabowie

51. Hiacynt Korniewicz od 1632

52. Modest Wybranowski od 1636 + 14 August. 1653 w Krakowie szlachcic. – R. 1637 zało: żony klasztor w Poznaniu a r. 1639 klasztor w Smar: wiedach fund. Maciej Łubieński bisk.

53. Franciszek Marcinkowski od r. 1642. + 1675 w Kra: kowie. – Za niego 1643 fun: dował D. Bartochowski kon: went w Poznaniu i Franc. Se: dziwoj Czarnkowski starosta międzyrzecki

54. Stephanus Saranas od r. 1645 + 1656 w Lublinie Za niego był Vincentius de Valentia włoch muzyk kapelli Król. Władysława IV

[illegible]

55. Alexander Dayczewicz od 1648 kaznodzieja sławny + 4 Sept. 1654 w Krakowie

56. Franciszek Miękiński od 1651 + 1675 w Poznaniu.

57. Ludwik Cichocki od 1654 + 1683 w Piotrkowie.

58. Antoni Rokoszowicz od 1658. Odbudował konwent kra: kowski i zasklepił kościół po spaleniu szwedzkim

59. Walerian Gutowski od r. 1663 – wydał 2 tomy kazań herbu Pomian

60. Kazimierz Biernacki od r. 1666; wstąpił do zakonu 1645.

61. Ludwik Starkiewicz od r. 1670 + 1675 w Warszawie. Za nie: go r. 1670 konwent poznański z przedmieścia Łaciny przeniesiono pod zamek.

62. Adrian Kozłowicz od 1673.

63. Bazyli Rychlewicz od 1676.

64. Adalbert Węsowicz od 1679 + 1680. Za niego fundowany [illegible]

Franciscanorum Conventualium Ordo a S. Francisco Assisinate institutus 1209 vel 1209 confirmatus A. 1212 ab Innocentio III et ab Honorio III

Minorum Observantiae Ordo vulgo Lignipedum vel Soccolantium institutus a S. Bernardino Senensi circa 1400 reformante ord. S. Franc. vel circa 1412 ab eodem

A. 1368 florere coepit observantia sub fr. Paulo de Trinciis

A. 1446 sejunctus ordo

Reformatio coepit A. 1414

Bernardini od r. 1446–1517 jako filialny zakon mieli Vicarios generales (od Ministrów franciszkańskich zawisłych.

Stósownie do przepisów bibliotecznych, wzywam Pana

aby wypożyczone z Biblioteki c. k. Uniwersytetu dzieło

niezwłocznie zwrócić zechciał.

Kraków 186

Franciszkanie osiedli r. 1225 w Pradze czeskiej, gdzie im Przemyśl II Ottokar król czeski zaczął stawiać klasztor. Najprzód należeli do prowincyi Teutońskiej, którą r. 1230 podzielono na Saską i Reńską. Do Saskiej należała Kustodya czeska, która od r. 1233 została osobną prowincyją czeską.
R. 1400 Provincia Bohemiae miała 7 Kustodyi: 1) Pragensis 7 Konwentów. 2) Moraviae 7 Konw. 3) Gnesnensis 8 Konwentów (Gniezno - Kalisz - Głogów wielki - Oborniki - Grabowo - Radziejow - Szrem - Pyzdry). 4) Reginae-Hradecensis 4 Konwenty. 5) Cracoviensis 6 Konwentów (Krakow - Lelow - Zawichost - Radomsk - Nowy Korczyn - Sandecz).
6) Litomeriensis 7 Konwentów.
Vicaria Russiae (r. 1430 jako Kustodia lwowska wcielona do Prowincyi Czesko-polskiej) miała 14 Konwentow (r. 1400) (Lemburga - Grodek - Kolomyja - Halicz - Nostin (?) - Nestin (?) (niezyn?) - Kuźmin - Sereth (Ceret) - Moldava - Kamieniec - Seretovia (?) (Sorokka?) - Cotcham lub Totkam (Choim?) - Licostomus - Album Castrum)

Lwów (S. Crucis) Klasztor fund. 1236
Wilno (B. Mariae ad Arenas) f. 1332 Piotr Gastold wojewoda
Sanok fund. 1377 Władysław Xiąże Opolski.
Kalisz f. 1257 Bolesław pobożny Xiąże
Inowrocław istn. 1257.

Szrem fund. 1270. odrestaurował Władysław Jagiełło r. 1426.

Pyzdry f. 1277.

Radomsk (pierwotnie r. 1286 w Brzezinach fundowany r. 1288 do Radomska przeniesiony.)

Oborniki f. 1292

Radziejow f. 1298 Władysław Łokietek

Grabow f. około 1300 (w dyec. wrocław.)

Gdansk f. 1419 w dyec. Kujaw.

Nieszawa f. 1426 – r. 1464 przez Króla Kazmierza do Nowej Nieszawy przeniesiony

Constitutiones Urbanae ~~triniae~~ Fratrum ord. minorum con-ventualium S. Francisci. Romae ap. typogr. Cameral. 1628 deinde Cracoviae ap. Fr. Caes. 1629. 4. XXIV. 2. 23.

Franciszkanie należeli najprzod do prowincyi Czeskiej sprowadzeni z Czech.

r. 1232 czyli 1237 przez Bolesława pudyka do Krakowa

1236 do Lwowa

r. 1686 podzieleni na prowincyę litewską i ruską

r. 1430 zaczęli osobną tworzyć prowincyę polską

1239 w Toruniu Poppo de Osterna mistrz krzyż. f.
przed 1363 przeniesieni do Chełmna

1260 w Chełmnie

1260 w Brunsberga

1260 Nowie oddany pozniej Bernardynom

1240 w Wrocławiu Henryk II pobożny

1242 w Sandomierzu przeniesiony do ~~...~~ Zawichosta

1247 w Glatz

1247 Beneszow

1248 Benedykt z Wielkiej Polski franciszkan z franciszkanem Joanne de Plano posłani od Innocentego IV do Tartaryi i Persyi.

1257 w Kaliszu ~~i Ruskie~~ (w Kaliszu r. 1339 Kazimierz W. odbudował) fund. Bolesław pobożny xżę Kaliski z żoną Jolentą

1258 franciszkanki w Zawichoście fund. Bolesław pudyk

1259 franciszkanki w Gnieznie f. Bolesław pobożny xżę Kaliski

1270 franciszkanie w Gnieznie i Szremie

1277 " w Łyzdrach

1259 Bernartowice franciszkanie f. Bolesław pobożny xiążę Kaliski

1286 franciszkanie w Brzeznicy r. 1288 przeniesie ni do Radomska

1292 Oborniki franciszkanie

1298 Radziejow " f. Władysł. Łokietek

1299 † d. 20. Octobr. umarła Konstancya żona Lwa.

Historia Franciszkanow polskich napisał Jan Furstenhein 1503

1625 podzieleni na prowincyą ruską

Franciszkanów zakon sprowadzony r. 1232 do Polski przez Bolesława wstydliwego tworzył pierwotnie prowincyą polsko-czeską. Roku 1517 nastąpił rozdział na prowincye: a) polską, z 19 klasztorami, i b) czeską z 27 klasztorami. – R. 1625 utworzono osobną prowincyą: a) polską, i b) rusko-litewską.

Prowincya polska w Wielko- i Małopolsce oraz w części Prus przed r. 1773 dzieliła się na 4 następne kustodye, z klasztorami.

I) Gnieźnieńska kustodya:

1. Śrem fund. 1238 Bolesław książe wielkopolski, ~~[illegible]~~
2. Kalisz ~~[illegible]~~ fund. 1257 Bolesław pobożny książe kaliski i jego żona Jolanta. (z cudownym obrazem N. P. Maryi r. 1615 tu przez Antoniego Ferdynanda Wilczka franciszkana z daru Doroty Szczawińskiej nawróconej z arianizmu, umieszczonym)
3. Gniezno fund. 1259 Bolesław pobożny książe kaliski.
4. Pyzdry fund. około 1270 Krzyżaky.
5. Oborniki fund. około 1292.
6. Piotrkow fund. 1616 franciszkanie Adam Siecha kustosz gnieźnień. i Antoni Ferdynand Wilczek gwardyan kaliski.
7. Grabow (w dyecezyi wrocławskiej) w ziemi wieluńskiej, województw sieradzk. fund. 1628 Antoni Ferdynand Wilczek gwardian kaliski Marcin z Kalinowy Zaremba starosta grabowski; suprymow. 1830 i obrócony na kościół farny.
8. Poznań fund. 1639.
9. Łagiewniki fund. 1675. (Tu leży błog. Rafał Chyliński +1741.)
10. Na górze S. Anny zwanej Chełm na Szląsku.

Klasztory żeńskie franciszkanek (klarysek):

a) Gniezno fund. 1259 Bolesław pobożny książe kaliski z żoną Jolantą, której tu grób.

b) Kalisz fund. 1618 za staraniem Antoniego Wilczka franciszkana i Katarzyny Sulinowskiej, supr. 1805

c) Śrem fund 1623 franciszkanie.

II) Krakowska Kustodya:

1. Kraków fund. 1232 Bolesław ~~wstydliwy~~, z grobem św. Salomei.
2. Nowy Korczyn fund. 1248 Bolesław wstydliwy.
3. Radomsk fund. 1297 Władysław Łokietek.
4. Nowy Sącz fund. 1300 Wacław król czeski.
5. Lelów fund. 1357 Kazimierz Wielki.
6. Chęciny fund. 1368 Kazimierz Wielki.
7. Bełchatów fund. 1617 Mikołaj i Zofia z Bykowskich Kowalewscy.

Klasztory żeńskie:

a) Kraków fund. 1240 Bolesław wstydliwy dla swej siostry św. Salomei pierwotnie w Zawichoście, przeniesiony r. 1260 do Skały, a 1320 do Krakowa.
b) Stary Sącz fund. 1280 św. Kunegunda, z jej grobem.
c) Chęciny fund. 1644 x. Mikołaj Świrski kanonik.

III) Lubelska Kustodya:

1) Zawichost fund. w XIII wieku.
2) Stężyca fund. 1591 mieszczanie.
3) Lublin fund. 1619 x. Wojciech Zuziewicz.
4) Warka fund. 1629 Katarzyna Trzebińska.
5) Smardzewice fund. 1631 Maciej Łubieński biskup.
6) Warszawa fund. 1646 ~~[illegible]~~ sekretarz król. Jakub Sosnowski i Zygmunt Wybranowski.

Klasztor żeński:

a) Zawichost fund. 1257 Bolesław wstydliwy.

IV) Chełmińska Kustodya:

1) Chełmno fund. 1239 Krzyżacy. podług innych fund. 1255, supr. 1806.
2) Inowrocław fund. 1239.
3) Dobrzyń nad Wisłą fund. w XIII wieku.
4) Nieszawa fund. 1249 Poppo de Hosterna mistrz Krzyżacki.
5) Radziejów fund. 1298 franciszkanie.
6) Wyszogród fund. 1320 Wacław książę płocki.
7) Chełmża fund. 1625 Gabryel Prewancius Władysławski kanonik.

~~1584 Andreas Cochlerus Sremensis Bacal. Phil. in Academia Perusina promotus in D. Jur. Utr. adscriptus ad facultatem juridicam Cracoviae.~~

W XVIII w. kustodia gnieźnieńska obejmowała klasztory: Gniezno f. 1259, Poznań f. 1639, Kalisz f. 1257, Łyżdry f. 1270, Piotrków f. 1620, Śrem f. 1270

Błog. Jakub Strzemię, bł. Jan Łobedau, bł. Rafał Chyliński.

239

Franciszkanie
Minoryci
Konwentualy

(Fratres minores ordinis S. Francisci Conventuales)

Założeni r. 1206 przybyli z Czech do Krakowa 1237

Założeni r. 1209 przybyli do Polski 1235. podług Biernackiego założeni 1206 sprowadzeni do Polski 1237 z Czech; r. 1517 utworzono prowincyą polską, r. 1625 prowincyą ruską, a r. 1688 prow. litewską.

R. 1740 dzielili się na 3 prowincye a) polska (Korona) b) ruska c) litewska. — W prowincyi polskiej było konwentów męzkich 30 panieńskich 6. W prowincyach ruskiej ~~litewskiej~~ ~~także~~. ~~[illegible]~~ Konw. męzk. 28 panieńskich 1 — w prowincyi litewskiej 25 konwentów. ~~Podług Chodyniec~~

1. Gniezno (d. gniezn.) f. ~~1260~~ 1270 Bolesław pobożny książe kaliski. (podług własnej notaty fundowani 1259 (a podług Łukaszewicza fund. około 1260)

2. Kalisz (d. gniezn.) f. 1257 Bolesław pobożny książe kaliski z żoną Jolantą; dotował i wymurował oraz rozprzestrzenił r. 1339 Kazimierz Wielki król pol. (f. 1257 podł. własn. not.) — r. 1620 fundował Antoni Ferdynand Wilczek gwardian kaliski.

3. Piotrków (d. gniezn.) f. 1621 (podług własnej notaty fundowani 1620.

4. Bełchatów pod Piotrkowem (d. gniezn.) f. 1617 Mikołaj Kowalewski walski miecznik sieradzki z żoną Zofią z Bykowskich.

5. Smardzewice nad Pilicą koło Sulejowa zwany: S. Anna (d. gniezn.) f. 1628 Maciej (podług przywileju papiesk. fundowani około 1630) Łubieński biskup kujawski. (podł. Liasek. f. 1622)

6. Kraków (d. Krak.) f. ~~1237~~ 1239 Bolesław wstydliwy książe krak. podług Biernackiego 1237 Leszek Biały a podług Załuskiego 1222. podł. rubryc. 1237 (podług Bandtkiego fund. za Leszka biał. podł. Długosza przywileju 1237 podł. Kromera 1239 sprowadzeni z Pragi

7. Lublin (d. krak.) f. 1629 Franciszek Kossowski wojski lubelski

8. Stary Sącz (d. Krak.) f. 1280 bł. Kunegunda żona Bolesława wstydliwego

9. Nowy Sącz (d. Krak.) f. 1297 Wacław król czeski książe polski. podł. rubryc. 1241

10. Zawichost (d. Krak.) f. 1600 podł. rubryc. (a podł. Załusk. 1258). fund. przedtem (podł. ~~Biernack.~~ Liaseckiego) 1241 przez Bolesława wstydliwego 1257 — tenże Bolesław po prawej i matki jego Grzymisławy dla franciszkanek, dotowany przez tegoż stronie kościoła drugi klasztor dla franciszkanów zbudował których przeniósł z Sandomierza. Oba klasztory zburzone 1241 przez tatarów — franciszkanki przeniosły się do Skały czyli Kamienia; franciszkanie odbudowali klasztor 1600 staraniem x. Wojciecha Łukaszowicza w Zawichoście. Podług chronologii zakonnej 1253 męski klasztor w Zawichoście fundowany

11. Lelów (d. Krak.) f. 1357 Kazimierz wielki król pol. (z obrazem cudownym N. P. Maryi)*

Bytom (d. Krak.) (na Szląsku) f. 1453.

* Ob. Zamieszn. rel. mor. T. XI.

podł. Ziaseckiego f. około 1220 Konrad I x. mazowiec.
podł. innych około 1279 Władysław Łokietek xiąże Kujaw.
inni 1388 Władysław Opolski x. dobrzyński. – Kościół
wykoń czyli około 1316 Ziemowit xiąże mazow. (rozpoczęty przez Konrada I.) – inni przypisują fundacyją jakiemus xięciu Henrykowi

Radziejow
f. 1298 Władysław Łokietek xiąże kujawski (miejsce wyznaczył) pierwszy raz; tenze r. 1298 drugi raz; – lecz dopiero 1331 klasztor wystawił sprowadziwszy z Krakowa zakonników.

odbudował zrujnowany podług Biernackiego Władysław Jagiełło 1426; przeniesieni do Nowej Nieszawy 1463 za staraniem x. Feliza lub Alexego Nieszawczyka

Pyzdry f. ~~[illegible]~~ około 1277 czyli podług aktów i Ziaseckiego 1270 Krzyżacy, odbudował Kazimierz W. około 1339

Nowe miasto Korczyn f. 1248 pierwotnie przez Bolesława wstydliwego, uposażony 1271 (najprawdopodobniej założony 1271 bo ma tytuł S. Stanisława którego kanonizow. 1253) podług chronologii klasztorn. fund. 1271.

Radomsk f. około 1286 w Brzeźnicy (koło Piotrkowa) przez Władysława Łokietka; przez tegoż 1297 przeniesieni do Radomska podług Ziaseck. podług innych klasztor wymurował Władysław Łokietek 1328 co niepewne

Stężyca w przywileju z r. 1633 stoi że Franciszkanie introdukowani r. 1621 za pozwoleniem bisk. Krak. – (co niepewne) podł. rubryc. f. 1591

we Kołowsi Sol pod Biłgorajem (Eremus Salensis)
podł. rubr. f. 1591

podł. rubryc. f. 1668.

diec. płock.
13. Dobrzyń (d. płock.) f. 1316 przez Konrada lub Ziemowita xięcia mazowieck.

d. płock.
14. Wyszogród (d. płock.) f. 1320 (Supr.) Wańko x. mazow. i płock. z obrazem cudownym z własn. ... przez komissyą biskupią m. w Kujawach 12 wrześ. 1697 za cudow. uznany. 1298 Władysław Łokietek

15. Radziejów (d. Kujaw.) f. 1331 przez Władysława Łokietka (3 mil od Kruszwicy) podł. rubryc. f. 1271

16. Inowłocław (d. Kujaw) f. 1256

17. Nieszawa (d. Kujaw.) f. ~~1209~~ 1249 Poppo de Osterna (mistrz krzyżacki) krabia z Wertheim wielki (podł. Ziasec. f. 1463) d. pozn. podł. rubryc. f. 1463.

18. Pyzdry f. 1270 Krzyżacy (fundował / odbudował) 13.. Kazimierz Wielki (mylnie f. 1395 podł. Ziaseck.) (podług własnej notaty fundowani 1270) podł. rubrycel. f. 1393.

19. Nowe-Miasto Korczyn fund. 1248 czyli 1280 Bolesław wstydliwy z Kunegundą. d. gniezn. (podług Załuskiego fund. 1271) podł. rubr. f. 1271

20. Radomsk f. 1297 Władysław Łokietek (f. podług Ziaseckiego 1520 fund.) podł. rubryc. f. 1463.

21. Chęciny f. 1368 Kazimierz Wielki.

22. Stężyca f. 1591 mieszczanie stężyccy na wymurowanie zaś por. 1638 łożył kosztu Stanisław Strojanowski starosta stężycki. – nowy kościół na innem miejscu wystawiono 1751

23. Warka f. 1629 Katarzyna z Boglewic Trzebińska wdowa (dyec. pozn.)

24. Warszawa dyec. pozn. f. 1645 Jakub Sosnowski sekretarz królewski i Zygmunt Wybranowski stolnik warszawski.

Solska puszcza (dyec. chełm. maryi magdaleny) f. 1645 Jan (Tomasz) Zamojski ordynat (w ruskiej prowincyi ...)

Gorecko dyec. chełm. f. około 1660 maryi Zamojski ordynat ... f. ~~1668~~ Tomasz Józef Zamojski ordynat 1720 uposażył (w ruskiej prowincyi ...)

w dyec. gniezn. koło Zgierza przez Żelewskiego dziedzica z żoną Zuzanną z Bełdowskich
w woj. Łęczyc.
25. Łagiewniki (f. 1675 ze składek fund. Samuel Żelewski 1675 (Łas.) dziedzic
(fund. 1680 podł. Piaseckiego) podł. rubr. 1680 f. fundowani pewnie 1678 podług druku dzieła
240

dyec. płock. miasto
Stawiska (f. 1688 Fortunat Zamojs- (zwano także Fortunatowo)
(herbu Grzymała)
ki towczy łomżyński. (w litewskiej prowincyi leżał)
starosta wyszkodworski podł. rubr. f. 1585

26. Poznań (d. pozn.) f. 1646 Andrzej Szołdrski (podł. Łukaszewicza fund. 1646)
biskup poznański (~~fund. 1637~~ podł. Piaseckiego) (podł. własnej notaty fund. 1639 pewnie)

27. Szrem (d. pozn.) f. 1238 (podług Łukaszewicza
fund. około 1270 (podług własnej notaty fundowani 1270)

28. Grabów (w d. pozn. ~~w X. Łęcz.~~ kalisk.) m. f. 1626 Ferdynand Antoni (za polskich czasów w dyec. wrocławskiej fund. 1626
koło Odolanowa fundowani pewnie 1626
Wilczek gwardian kaliski franciszkan z Szymonem
Boza Radoszewskim podbotczem miejscowym; wymurował Jan Jerzy Przebendowski
~~Bydgoszcz~~ podczaszy w. kor. r. 1730.
d. kujaw.

d. poznan
29. Oborniki f. 1292

~~[illegible]~~

30. Chełmno fund. 1255 podług Piaseckiego a
podług Biernackiego 1260. a podł. Hartknocha 1258
31. Chełmża (Kulmsee) czyli Chełża f. 1640 podł. Hartknocha fund około 1250 Jutta von Sangershausen hrabina (gdzie też pochowana leży + 14 kwiet 1252 błogosław)

Wielka wieś (w Wielkiej polsce nie istniał przed 1773.

~~Łagiewniki (2)~~
d. gniezn
32. Piotrków f. 1621
Opawa w dyec. wrocław (do prowinc. polsk.)
Toruń (Tarnów mazowiecki) f. 1239 F. Loppo de Osterna hrabia z Wertheim (wielki mistrz komendator ja polskiej
Krzyżacki); przeniesieni przed r. 1363 do Chełmna
(Biernacki) sprowadzeni z Saxonii - istnieli w Toruniu do r. ~~[illegible]~~ 1530; r. 1724 oddany Bernardynom.
ta podług Piaseckiego f. (r. 1240 około)

~~Brunsberg~~ f. 1260 (dyec. warmiń

~~Neuenburg (Nowe) w dyecezyi kujawskiej istniał już 1311.~~

Szczebrzeszyn w dyec. chełm. prowincyi ruskiej
fund. Tomasz Zamojski ordynat z żoną
Katarzyną xiężniczką Ostrogską wojewo
dzianką wołyńską około 1721 — przeniesiono
r. 1812 Franciszkanów z niego do Górecka a
klasztor oddano siostrom miłosierdzia

Gdańsk d. Kujaw. f. 1431 (zupr. 1555 zakładek
(podług Henneberger f. 1226 xiąże Świętopełk) co mylne.

Pruszcz (Praust) d. Kujaw f. około 1400 (Krzyżacy
zupr. 1550.

241

1311 wspomniane:

fratres minores in Culmine do prow: sask.

" praedicatores " "

claustrum monialium " "

fratr. Minores in Nuwenburch (novum castrum) in Pomerania } do prow. sask.

" " in Brunsberg

" " " Thorun

" praedicat "

conventus monialium "

fratr. minor. in Wladislavia } do prow. polsk.

" " in Rezew (Radziejow)

claustrum monialium in Gnezna

fratr. minor " "

1335 fratr. predic in Dersov.

" " in Brest.

Sądecz Kollegiata 3 pralat. 4 kanonon. 8 wi: karych fund. 1447 Zbigniew Olesnicki

242

Ordinis Patrum Minorum Conventualium post Sanctum patriarcham Franciscum Ministri Generalis LXXXIII Domini patroni, et Mecenatis colendissimi. ~~Conventus~~

Conventus Provinciae Poloniae custodia Gnesnensis.

Conventus.	Erectio.	Titulus Ecclesiae.	Dioecesis.	Dominium Loci.
Gnesnensis.	1259.	B. V. M. Assumpt.	Gnesnensis.	Civitas Regia.
Posnaniensis.	1639.	S. Anton. Pad.	Posnanien.	Civitas Regia.
Calissiensis.	1257.	S. Stanislai Ep. M.	Gnesnensis.	Civitas Regia.
Pysdrensis.	1270.	S. Jo. Bapt.	Posnaniensis.	Civitas Capitanealis.
Petricoviensis.	1620.	S. M. Angelorum.	Gnesnensis.	Civitas Capitanealis.
Sremensis.	1270.	B. V. M. Nativit.	Posnaniensis.	Oppidum Capitaneale.

Conventus.	Erectio.	Titulus Ecclesiae.	Dioecesis.	Dominium Loci.
Lagievnicensis	1678.	S. Ant. Pad.	Gnesnen.	Pagus.
Grabovien-sis.	1626.	B. V. M. Assumpt.	Vratislaviensis.	Oppidum Capitaneale.
Obornicensis.	1292.	S. Matthaei apost. et Evang.	Posnanien.	Oppid. Capit.

Franciszkanie

Prowincyja polska r. 1770 miała klasztory:

męskie:

1. Kraków f. 1237.
2. Nowy-Sądecz f. 1297
3. Stary-Sądecz f. 1280
4. Lelów f. 1357.
5. Nowe miasto Korczyn f. 1271
6. Zawichost f. 1241
7. Chęciny f. 1368
8. Smarzowice
9. Lublin
10. Stężyca. f. 1591
11. Piotrków f. 1620 cust. Gnezn.
12. Radomsk f. 1297 – 1463.
13. Bełchatów f. 1617.
14. Grabów f. 1626 cust. Gnezn.
15. Kalisz f. 1257 cust. Gnezn.
16. Gniezno f. 1259. cust. Gnezn.
17. Pyzdry f. 1270 – 1339. cust. Gnezn.
18. Poznań f. 1639 cust. Gnezn.
19. Oborniki f. 1292 cust. Gnezn.
20. Szrem f. 1270 cust. Gnezn.
21. Inowłodz f. 1256
22. Radziejów f. 1331. 1271
23. Warszawa f. 1645
24. Warka f. 1629.
25. Wyszogród f. 1320
26. Dobrzyń f. ~~1279~~. 1316
27. Chełmno
28. Chełmża.
29. Nieszawa f. 1249 – 1463.
30. Łagiewniki f. 16~~78~~ 80 cust. Gnezn.
31. Stawis~~zy~~ Kd ka f. 1585
32. Puszcza Solska f. 1591
33.

żeńskie

1. Chęciny
2. Kalisz.
3. Gniezno
4. Szrem.

Regula beatiss. Francisci a S. Sede Apost approbata. Cracoviae ~~[illegible]~~ 1687. 4to Cracoviae 1747. 4o. – Leopoli 1759. fol.

Regula et testamentum S. Francisci. Leopoli 1768. 12o.

Regula Ordinis Minorum S. Francisco revelata. Wratislaviae. 4to

Reguła trzeciego zakonu nazwanego od pokuty S. Franciszka. Kraków 1747. 8o.

Reguła i życie braci i siostr pokutujących trzeciego zakonu S. Franciszka. Berdyczow 1765. 8o

Franciszkanie

Pierwszy klasztor założył Bolesław wstydliwy w Krakowie 1232 - byli z razu wikarzy generalny - od r. ~~14~~ 1430 wcielono do prowincyi czesko-polskiej - od r. 1517 prowincya polska - Od r. 1625 utworzono prowincyą ~~[illegible]~~ litewsko-ruską (było wtedy 46 klasztorów)

Prowincya litewsko ruska

a) Kustodia lwowska: 1. Lwów. 2. Kamieniec podol. 3. Halicz 4. Gródek. 5. Krzemieniec 6. Międzyrzec 7. Korzec 8. Wykowce. ~~9. [illegible]~~ 9. Woykowce f. 1628 Zofia Lanckorońska wojewodzina podolsk.

b) Kustodia wilenska 1. Wilno 2. Olszany. 3 Linsk 4. Sienno 5. Podstawy 6. Kołtyniany. 7. Dzisna

c) Kustodia przemyska 1. Przemyśl. 2 Sanok 3. Krosno. 4. Zamość. 5. Szczebrzeszyn. 6. Biłgoraj

d) Kustodia Kowienska 1. Kowno. 2. Drohiczyn. 3. Oszmiana 4. Nawiliszki.

e) Bakow i Targowiszcze na Multanach i Wołoszczyznie dawniej w prowincyi bośniackiej wcielono do Kustodyi lwowsk.

Korzec f. Samuel Korecki Książe w kijowskiej dyecezyi f. Charlinski 1631

Kamień f. Sanguszko Xżę Kobryński 1631

Janow w dyec Kijów f. 1631 Jan Bratkowski.

Druszkopol. f. 1779/81

Franciszkanie

Prowincya ruska

Lwów na przedm. Brodzkiem
Lwów na przedm. Łyczaków
Grodek
Halicz w mieście
Halicz na Podbrzeziu
Kamieniec
Stryj Kocko
Kosow
Przemyśl
Sanok
Krosno
Jarosław
Zasław. Kalwarya
Zamość
Szczebrzeszyn
Solska puszcza f. 1591
Gorecka puszcza f. 1668.
4. Druszkopol
Horyniec
5. Krzemieniec
2. Korec   11. Lisianka
3. Iwnica
4. Druszkopol.
6. Szumsk.
7. Grodek
8. Wońkowce
9. Bar
10. Komargród

Prowincya litewska

Wilno
Holszany
Oszmiana
Szejbakpol
Nowogrodek
Iwieniec
Mińsk
Grodno
Oborniki
Świsłocz
Drohiczyn
Łopienica
Pińsk
Hawiska f. 1586
Kowno
Żoginie (na Żmudzi)
Giełwiany
Kołtyniany
Postawy
Uzdział
Prozorki
Połock
Sokolników
Dzisna
Hubin
Sienna
Łukoml
Orsza
1. Międzyrzec pod Ostrogiem.

(2) Brześć litewski (w dyec. Łuck.) z cudownym obrazem N. P. Maryi Różańcowej.

Von **Rudolf Lechner's** Universitätsbuchhandlung in Wien erbitte gegen baar!

Weihnachts-Catalog 1867.

Parthie Preise:

10 Exemplar = 1 fl. — kr.
25 „ = 2 „ 25 „
50 „ = 4 „ 25 „
100 „ = 8 „ — „
500 „ = 35 „ — „
1000 „ = 60 „ — „
netto baar!

Mit folgender Firma:
(Ich bitte um genaue Angabe!)

Ort und Datum:

Name:

Druck von Friedr. Förster & Brüder

(Minoryci.) Franciszkanie

1. Wrocław (S. Doroty) f. 1240.

2. Löwenberg f. 1248

3. Schweidnitz f. 1214 Stefan, Andrzej i Franciszek hrabiowie z Wierzbna bracia.

4. Oppeln f. 1359 Bolko I

5. Loslau

6. Beuthen f. 1258 Władysław książę

7. Kosel f. 1431. Konrad biały książę oleśnicki

8. Ober-Glogau f. hr. Oppersdorff.

9 Neumarkt

10. Glatz

Franciszkanki

1. Wrocław f. 1257 (Księżniczka Anna (z Pragi)

2. Groß-Glogau (właściwie Bernardynki) f. Henryk III.

246

Franciszkanie (w dyecezyi wrocławskiej)

Z prowincyi polsko czeskiej r. 1285 oderwało się 8 klasztorów: 1) Wrocław 2) Brzeg. 3) Swidnica 4) Nissa. 5) Goldberg 6) Löwenberg, 7) Sagan, 8) Namysłów i przyłączyło się do prowincyi saskiej. —
Przy prowincyi polsko-czeskiej pozostały:
1) Opole. 2) Wielki Głogów. 3) Górny-Głogów. 4) Legnica.

Franciszkanie. Zakon potwierdzony bullą Honoriusza III d. 19 Novembr. 1223 – do Polski wprowadzeni około r. 1235. przez Bolesława Pudyka
Prowincya galicyjska (S. Antonii Pad.) ma klasztory męskie: 1) Lwów 2) Halicz 3) Horyniec 4) Przemyśl. 5) Kalwaria Pacławska 6) Sanok 7) Krosno i Klasztor zakonnic S. Klary w Starym Sączu. Prowincya polska od r. 1235 do r. 1861 miała 118 prowincyałów i klasztory następne: 1) Kraków f. około 1237 przez Bolesława Pudyka. 2) Zawichost f. około 1241 3) Kalisz f. 1257. 4) Nowe miasto Korczyn f. 1271. 5) Radziejów f. 1271. 6) Dobrzyń f. 1316. 7) Chęciny f. 1368. 8) Pyzdry f. 1393. 9) Nieszawa f. 1463. 10) Radomsk f. 1463. 11) Stawiska f. 1585. 12) Stenzyca f. 1591 13) Eremus Salenoïs (Solska puszcza) f. 1591. 14) Bełchatów f. 1617. 15) Conventus S. Annae f. 1617. 16) Warka f. 1629. 17) Gorecko f. 1668. 18) Warszawa f. 1645. 19) Łagiewniki f. 1680 – i Klasztory Klarysek a) Kraków u S. Jędrzeja f. 1320. b) Chęciny f. 1594.

Klasztory Franciszkanów w Galicyi.

1. Lwów (Immaculatae Conceptionis B. M. V.) dawniej S. Crucis fundowany około r. 1370 na placu koło niższego zamku (a podług Korony fund. 1236). R. 1778 zabrano im klasztor na Teatr a Francisz: kanów przeniesiono do klasztoru pokapucyńskiego (który r. 1706 Zofia Sieniawska Kasztel. Krak. fundowała)

2. Halicz (S. Stanislai). Pierwotny klasztor S. Crucis w mieście fund. 1238, zniszczony r. 1595 wraz z miastem od Tatarów, odbudowany suprz: mow. po r. 1791 i na magistrat obrócony. – Drugi klasztor S. Stanislai wystawiony na przedmieściu Podbrzezie przy starym kościele który Zygmunt III r. 1596 d. 5 Maja darował Franciszkanom za zezwoleniem Dymitra Soli: kowskiego arcyb. lwow.

3. Horyniec (Immaculatae Concept. B. M. V.) (w dawn. dyec. przemysk.) fund. 1706 Mikołaj Stadnicki. (podług innych fund. 1757 Mikołaj mniej Stadnicki chorąży podolski kasztelan kamieniecki)

4. Przemyśl (S. Mariae Magdalenae). Franciszkanie osiedli tu r. 1237 przy kościele S. Piotra.; dopiero r. 1 Biskup Eryk Mora zbudował im nowy; ten odbudowano r. 1754 kosztem Wacława Sierakowskiego bisk. przem., konsekr. 19 Julii 1778 Józef Kierski bisk. prem. Jest tu w wielkim ołtarzu cudowny Obraz Niepokal. Poczęcia P. Maryi, koronowany d. 8 Septembr. 1777 przez Piotra Karwosieckiego biskupa bybelskiego koad: jutora kakowsk.

5. Kalwarya Pacławska (Inventionis S. Crucis) fund. 1667 Andrzej Ma: xymilian Fredro kasztelan lwowski który tu wybudował 28 kaplic Dróżek Męki Pańskiej (na wzór Kalwaryi Jerozolimskiej), do których dobudowano 17 kaplic Dróżek N. P. Maryi. Kościół i klasztor wymurował r. 1675 Stefan z Wielkiej Tarnawy Dziewnicki. – Jest tu w pobożnej kaplicy cudowny Obraz N. P. M., który tu r. 1679 przeniesiono z klasztoru Fran: ciszkanów w Kamieńcu podolskim – i który d. 15 Sierp. 1882 koronował Łukasz Ostoja Solecki bisk. przemysk.

6. Krosno (Visitationis B. Mariae V.) sprowadził tu r. 1380 Franciszkanów i osadził ich przy kaplicy Przemienienia Pańskiego za Wisłokiem. Po spaleniu przenieśli się do miasta i zbudowali klasztor r. 1407 na gruncie kupionym r. 1398 od wójta Krośnieńskiego. R. 1872 pogorzał, lecz odbudowany. Był tu cudowny obraz P. Maryi na murku zwany.

7. Sanok osiedli tu franciszkanie 1377 fundowani od Władysława Księcia Opolskiego, za miastem (a podług Koroniny fund. 1387). Królowa Elżbieta Łokiet. Korona, matka Króla Ludwika przeniosła ich do miasta i zbudowała im klasztor.

9. Kraków ~~[illegible]~~ (S. Francisci). Franciszkanów sprowadził z Pragi r. 1233 Bolesław wstydliwy i r. 1237 klasztor im wybudował, ten pogorzał 1464, 1465, 1476, 1655, 1850.

Klasztory supprymowane.

1) Lwów (S. Antonii) na przedmieściu Łyczakowskiem
2) Halicz (S. Crucis) w mieście.
3) Stryj
4) Kossów supr. przed. 1791.
5) Jarosław fund. przed r. 1600 a podług innych r. 1710 Jan Zamojski wojewoda sandomir. supr. przed. 1791
6) Nowy-Sądecz fund. 1297 supr. przed. 1791
7) Stary-Sądecz fund. 1280 supr. przed 1791
8) Tarnopol (?) fund. Józef Potocki wojewoda poznań.

Prowincya litewska (Provincia Lithvana et Albae Russiae sub titulo SS. Casimiri et Antonii Paduani) Franciszkanów odłączoną została r. 1686 d. 1 Junii przez generała zakonu Antoniego de Aversa Aversani od prowincyi Czerwono-Ruskiej – a r. 1687 d. 3 Februarii na kapitule w konwencie wileńskim odbytej obrany pierwszym prowincyałem prowincyi litewsko-białoruskiej Marcyan Michałowski exprowincyał czerwonoruski.

R. 1820 za ukazem cesarza rossyjsk. Alexandra I wcielono pozostałe konwenta prowincyi czerwonoruskiej do prowincyi litewskiej, do której r. 1825 następujące należały klasztory Franciszkanów.

a) w Kustodyi Wileńskiej:

R. 1812 podczas przechodu wojsk francuskich spalił się Klasztor z Kościołem – później na nowo odbudowany.
R. 1825 było tu 37 zakonników. supr. 1864

<u>Wilno</u> (Assumptionis B. Mariae V.) na Piaskach (in Arenis) fund. 1332 d. 2 Maja przez Piotra Gasztołda wojewodę podolskiego w swym zamku nad potokiem Wingra pod Wilnem, za zezwoleniem Wielkiego Księcia Litewskiego Olgierda. R. 1333 (~~[illegible]~~ circa festum Resurrectionis Christi) poganie litewscy wymordowali w tym klasztorze 14 ~~[illegible]~~ Franciszkanów. ~~[illegible]~~. R. 1341 Tatarzy wpadłszy do Wilna, d. 24 Maja wymordowali znowu tutaj 36 Franciszkanów (wraz z gwardyanem Władysławem z Krakowa) i fundatora samego Piotra Gasztołda zabili: ci wszyscy pochowani są tuż na cmentarzu klasztornym w miejscu, gdzie później Kaplicę Suzinowską wymurowano. Około r. 1387 Władysław Jagiełło na nowo osadził Franciszkanów w Wilnie których gwardyanem był fr. Angelus, umęczony d. 7 August. 1403 z 5 innemi Franciszkanami. – R. 1777 Antoni Karęga exprowincyał ze składek nanowo wymurował dzisiejszy Klasztor i Kościoł, który 1784 d. 31 Julii Felix Towiański exprowincyał franciszkański biskup karpasieński, sufragan białoruski konsekrował

Wilno drugi Klasztor (S. Nicolai) fund. 1386 Hanul ciwun wileński, nadawszy za zezwoleniem Księcia Skirgiełły temuż kościołowi wieś Nakieny, co Zygmunt I r. 1522 (fer. 4a post f. S. Andreae Apost., Vilnae potwierdził. Kościół tego Klasztoru (Locus) wystawiony r. 1522.

Olkieniki (Lauretano-Olkienicensis) w powiecie trockim, dawniej zwane Wolkinniki fund. r. 1635 Krzysztof Chalecki miecznik litewski, starosta lypuński wystawiwszy nad rzeką Mereczanką na wyspie należącej do dóbr jego Bartuliszki zwanych Klasztor drewniany i kościołek murowany [redacted] z Kaplicą Loretańską [redacted], który to kościołek (tit. Visitationis B. Mariae) r. 1650 d. 9 Febr. Jerzy Tyszkiewicz biskup wileński konsekrował. Fundacyję potwierdził Władysław IV Król i Abraham Wojna biskup wileński. Klasztor, przy którym Franciszkanie r. 1636 osiedli był najprzód filią Konwentu Wileńskiego, od r. 1650 [redacted] d. 28 April. został oddzielnym Konwentem. Później Franciszkanie wymurowali Klasztor i rozszerzyli Kościół, w którym spoczywa ciało S. Bonifacego męczennika którego święto odbywa się 22 czerwca lub w niedzielę bliższą.

R. 1825 było 6 zakonn. – supr. 1832.

suprymowany ~~w roku 1863~~ r. 1845 i r. 1850 zamieniony w cerkiew prawosławną.

Kowno (Caunensis) w mieście nad rzeką Niemnem w powiecie Kowieńsk. fund. r. 1409 (czyli podług Mart. Croo: na r. 1400) Alexander czyli Witold W. Xiąże Lit. wymurowawszy Kościół (tit. Assumptionis B. Mariae V.) i Klasztor z cegieł dla 20 zakonników. Po dwukrotnem zniszczeniu przez Szwedów, odrestaurowany został Kościół r. 1669 (mylnie 1619) d. 30 Septembr. przez Michała Hieronima Iwanowskiego Starostę mińskiego, rotmistrza. Kościół konsekrował r. 1742 d. 30 Maji Michał Zienkowicz bisk. – Po spaleniu Klasztoru w r. 1812, odbudowano go ze składek (w stylu gotyckim). – R. 1825 było 2 Zakonników.

Żoginie w miasteczku nad rzeką Sandrową, w powiecie Rosieńskim, w dyecezyi żmudzkiej fund. 1762 d. 12 Junii Wawrzyniec Nagórski podkomorzy żmudzki (starosta powentski, ciwun wielkodyrwiański, z żoną swą Urszulą z Bilewiczów w dobrach swoich drewniany Klasztor i Kościół.
R. 1825 było 5 Zakonników. – supr. 1832.

Giełwany w powiecie wiłkomirskim, fund. 1686 d. 2 Decembr. Kazimierz Siecicki kuchmistrz [illegible] W. X. Lit. Klasztor i kościół drewniany. R. 1790 za staraniem gwardiana Stanisława Landzberga stanął klasztor murowany, uposażony przez Tadeusza Żabę wojewodę połock.

R. 1825 było 5 zakon. i parafia oraz. – suppr. 1832.

Kołtyniany (tit. S. Petri et Pauli) (w dyec. wileńsk.) na Żmudzi, w powiecie Zawilejskim. Klasztor z małym kościółkiem drewnianym [illegible] nad rzeką Ziemiana fund. 1633 d. 3 Octobr. dla 6 zakonników Piotr Narbut z synem Janem Narbutem podkomorzym lidzkim, którą to fundacyą potwierdził papież Urban VIII i król Władysław IV. – Klasztor sami Franciszkanie później zmurowali, a kościół drewniany odbudował r. 1740 Michał Poblewski Koziełł starosta ciwilski; konsekrował go 1767 d. 9 Junii Felix Towiański bisk. karpasijski. – R. 1767 przyłączono do niego parafia.

R. 1825 było 4 zakon. – suppr. 1832.

Oszmiana, w powiecie staro-oszmiańskim nad rzeczką Oszmianką fund. 1450 Alexander Witold W. X. Lit. drewniany kościołek i klasztor dla 8 zakonników. Po spaleniu w r. 1812 drewnianego kościołka, wymurowano takowy ze składek.

R. 1825 było 2 zakon.

Holszany czyli Olszany (tit. ~~[illegible]~~ S. Joannis Bapt.) miasteczko w powiecie Oszmiańskim, nad rzeką Łosthaia fund. 1618 d. 6 Augusti (a podług Kojałowicza r. 1596 dla 15 zakonników) Paweł Sapieha koniuszy W. X. Lit (a podług Kojałowicza: Paweł Stefan Sapieha podkanclerzy lit., starosta oszmiański, homelski) Klasztor murowany z kościołem murow.

R. 1825 była tu parafia i 8 zakonn.
supr. 1832.

Narwiliszki (tit. S. Francisci Seraph.) w powiecie ~~oszmiańskim~~ fund. 1617 d. 17 Octobris Dorota z Zienowiczów Szorcowa nawrócona z herezyi, dla 10 zakonników. Klasztor w kształcie fortecy począł murować r. 1627 Bonifacy Staszecki gwardyjan. Kościół drewniany wystawiony 1745 d. 5 Junii (erygowany ze składek, przy nim parafia od r. 1698.

R. 1825 była tu parafia i 7 zakonników;
supr. 1832

b) w Kustodyi Grodzieńskiej:

Grodno (tit. B. Mariae V. Angelorum sive Porciunculae) ~~[illegible]~~ na przedmieściu nad rzeką Niemnem w dyecezyi wileńskiej fund. 1630 Eustachy Kurcz starosta upitski, który na klasztor darował swój dwór murowany i wioskę

Poniemonie z 14 poddanymi. Kościół i klasztor wymurowali swym kosztem zakonnicy. Klasztor ten utracił swój majątek r. 1795.
R. 1825 była tu parafia i 3 zakonn.

Drohiczyn podlaski (tit. Assumptionis B. Mariae V.) w dyecezyi Mohylowskiej, w powiecie drohiczyńskim, nad rzeką Bugiem (w województwie podlaskiem) fund. 1409 Alexander Witold W. X. Litewski, wezwawszy Franciszkanów z Krakowa, którym wystawił klasztor drewniany na 12 zakonników; później zakonnicy wymurowali ze składek klasztor i kościół z kaplicą Loretem. — w wojew. podlask. dawn. dyec. Łuck.
R. 1825 było 5 zakonn. – supr. 1832

Drohiczyn litewski (tit. Immaculatae Conceptionis B. Mariae V.) w gubernii grodzieńskiej, dyecezyi wileńskiej, powiecie kobryńskim, na przedmieściu miasta fund. 1749 d. 7 Martii Michał Orzeszko marszałek piński, zbudowawszy drewniany kościół i klasztor, któremu nadał wioskę Dąbrowę. Klasztor wymurowano później, od r. 1801 dołączono parafię. — w wojew. brzesko-lit.
R. 1825 było 5 zakonn. – supr. 1832.

Nowogródek (tit. S. Antoni Paduani) w powiecie nowogrodeckim, w mieście fund. 1714 d. 21 Januarii Tomasz Wojniłłowicz

podstoli nowogrodecki, dawszy na fundacyą 3000 zł. Kościoł i Klasztor zmurowane ze składek. Zakonnicy żyją z jałmużny.
R. 1825 było tu 2 zakonn. -

<u>Łopienica wielka</u> (tit. Immaculatae Conceptionis B. Mariae V.) w powiecie wołkowyskim nad rzeką Łopienicą (fund. 1635 d. 17 April. Jan Ogiński wojewoda połocki hetman lit. z żoną Johanną nadawszy do Klasztoru wioskę Telaki, i zbudowawszy Klasztor i Kościoł drewniany, którą to fundacyą potwierdziła Konstytucya z r. 1647 (Vol. leg. IV fol. 123). Klasztor zmurowany ze składek r. 1796, a Kościoł r. 1785, do którego biskup wileński r. 1799 parafią przyłączył. (Podług Kojałowicza fundował tu Franciszkanów Jan Alfons Łacki kasztelan żmudzki, starosta raduński, zazłoński nadawszy zakonnikom Kościoł parafialny, 100 zł. rocznego czynszu i 24 kłod zboża co roku.)
R. 1825 było tu 5 zakonn. i probostwo.

supr. 1832
<u>Świsłocz</u> (tit. [illegible] S.S. Petri et Andreae Apost.) we wsi Świsłocz nad rzeką Świsłocz w powiecie grodzieńskim, fund. 1705 Johanna z Ogińskich Sartowa cześnikowa W. X. Lit. zapisawszy 25000 zł na wsi Ponnaniy (r. 1825 Kamińskiego). Klasztor zmurowany ze składek, Kościoł drewniany. - supr. 1832.
R. 1825 było tu 5 zakonników, i probostwo.

Szejbakpol(e) w powiecie lidzkim, parafii Wasiliszki, Konwent i Kościół drewniany fund. 1737 Łukasz (Antoni) Alexandrowicz chorąży lidzki. – supr. 1832.

c) w Kustodyi Pińskiej:

Pińsk w mieście nad rzeką Piną, fund. 1369 (?) (1396) Zygmunt Kiejstutowicz W. X. Lit. (właściwie fund. 1396 Zygmunt Kiejstutowicz Xiążę piński, starodubowski i turowski) gdy pierwszy gwardian i proboszcz Wincenty Franciszkan wykrzał jego żonę Annę. Zygmunt I dotował Klasztor i Kościół parafialny, co Królowa Bona potwierdziła. Do tego Konwentu należą wsie: Rudka, Wyszewicze, Hasowska i probostwo z 2 filialnemi Kościołami fundowanemi przez Franciszkanów (Orowien: Ochowien. ?)
R. 1825 było 38 zakonn. którzy utrzymywali gimnazyum pińskie, oraz Kurs teologii dogmatycznej dla Franciszkanów.

Mińsk w mieście w rynku fund. 1676 Teodor Wańkowicz stolnik i podstarości miński, starosta podświacki, wystawiwszy drewniany Kościół i Klasztor. Klasztor wymurowany staraniem Adriana Odyńca gwardyana. R. 1801 (1798) Franciszkanie przeniesieni do Klasztoru po Karmelitańskiego przez biskupa mińskiego.
R. 1825 było tu 2 zakonników. – supr. 1832.

Serafinice (tit. S. Antonii Paduani) (Seraphinum) w powiecie ihumeńskim na górze Czystej przy rzece Talka i bagnie Milla, fund. 1762 d. 11 Febr. Kaźmierz i Benedykt z Winiarskich Janiszewscy podstolicze oszm-cy zbudowawszy klasztor drewniany.

R. 1825 było tu 2 zakonnik. i parafia. supr. 1832.

Iwieniec (tit. S. Antonii Paduani) w powiecie mińskim, nad rzeką Wołmą, fund. 1702 d. 27 Januar. Teodor Wańkowicz podstoli i podstarości miński. Klasztor i kościół murowany wystawił ze składek Anzelm Czechowicz franciszkan.

R. 1825 było tu 6 zakonn. – supr. 1832

Postawy (tit. Immaculatae Conceptionis B. Mariae V. et S. Francisci Seraph.) w powiecie dziśnieńskim nad rzeką Miadziołką, na półwyspie zwanej Horodyszcze, na przedmieściu fund. 1617 d. 2 Novembr. Stanisław Biegański sekretarz królewski z żoną Anną, wystawiwszy klasztor i kościół drewniany, który odrestaurowano r. 1817.

R. 1825 było tu 2 zakonn. – supr. 1832

Udział (tit. Immaculatae Conceptionis B. Mariae V.) w powiecie dzisnieńskim, nad rzeką Berezwicą fund. 1642 d. 6 Augusti Józef Korsak wojewoda mścisław. z Udział, który tu wystawił drewniany klasztor i kościół, nadawszy mu wioskę Gruchy klasztorne i kościół wymurowano r. 1790–1807.

R. 1825 było tu 5 zakonników i 14 kleryków seminarium franciszkańskiego tutejszego, oraz probostwo.

Dzisna (tit. Immaculatae Conceptionis B. Mariae V.) w powiecie dzisnieńskim, nad rzeką Dzisną w mieście, fund. 1648 d. 5 Septembr. Krzysztof Chełchowski wystawiwszy kościół murowany. Klasztor wymurował 1818 r. Roger Kryński gwardyan ze składek.

R. 1825 było tu 2 zakonnik. – supr. 1832

Prozoroski (tit. Assumptionis B. Mariae V.) w powiecie dzisnieńskim we wsi Prozorokii fund. 1677 d. 6 Augusti Szczytt. Kościół drewniany zbudował r. 1721 d. 2 August. Paweł Korsak wraz z klasztorem drewnianym. R. 1797 przyłączono parafię do niego.

R. 1825 było tu 4 zakonn. i parafia. – supr. 1832.

d) w Kustodyi Połockiej.

Połock (tit. S. Antonii Paduani) w mieście nad rzeką Dźwiną w dyecezyi mohilowskiej fund. 1648 d. 22 Januar. Teofil Chrapowicki wojski połocki z żoną Krystyną z Druckich-Sokolińskich. Franciszkanie z składek wymurowali klasztor i kościoł, który Felix Towiański biskup karpasyjski poświęcił
R. 1825 było tu 5 zakonn. - supr. 1832

Sokolnikow (tit. Nominis Mariae) w powiecie newelskim, dyecezyi mohilowskiej, nad rzeką Udraja, fund. 1771 Kazimierz Sutocki prałat kustosz katedry mohylowskiej, probosz newelski (+ 19. April. 1799) który tu zmurował kościoł, klasztor i przy takowym szkołę parafialną dla 4 młodzieńców szlacheckich z powiatu newelskiego założył.
R. 1825 było tu 9 zakon. parafia i szkoła narodowa. - supr. 1832

Hubin (tit. Nativitatis B. Mariae V.) we wsi powiatu lepelskiego dyecezyi mohylowskiej, fund. 1714 d. 22 Octobr. Jan Pakosz stolnik połocki, z drewnianym kościołem i klasztorem, który później ze składek zmurowano do połowy.
R. 1825 było tu 2 zakonn. i parafia. - supr. 1832

Sienna (tit. S. Trinitatis), w powiecie siennenśkim, dyecezyi mohylowskiej, w miasteczku w rynku fund. 1609 d. 26 Decembr. Eustachy Kurcz podkomorzy parnawski, starosta upitski z żoną Reginą, wystawiwszy drewniany Kościół i Konwent na 15 zakonników. R. 1760 wymurowano Klasztor, a r. 1772 ze składek Kościół w którym się znajduje ciało Św. Fortunata.
R. 1825 było tu 7 zakonn. i parafia.

Orsza (tit. Assumptionis B. Mariae V.) w mieście Orszy nad rzeką Dnieprem, pod górą cmentarną, w powiecie orszańskim dyecezyi mohylowskiej, fund. 1680 d. 22 Januarii Stanisław Kotowski podstoli rzeczycki, klasztor zbudowano ze składek.
R. 1825 było tu 2 zakonn.

Łukoml (tit. S. Antonii Paduani) w powiecie siennieńskim, dyecezyi mohylowskiej, nad rzeką Łukomlą, fund. 1636 d. 10 Januar. Bazyli Łukomlski sędzia ziemski orszański z żoną Zofią z Judyckich zbudowawszy Klasztor drewniany i nadawszy Kościół tyt. S. Ducha. Gdy ten r. 1810 zgorzał zbudowano nowy Kościół drewniany tyt. S. Antoniego w r. 1816
R. 1825 było 2 zakonn. – supr. 1832.

Prowincya czerwonoruska.
(Rubrae Russiae)

a) w Kustodyi Międzyrzeckiej:
ostrogski)

Międzyrzec (tit. S. Trinitatis) (Mederecensis) w powiecie ostrogskim, gubernii wołyńskiej dyecezyi łuckiej, pomiędzy dwoma rzekami Talerówką i Willą fund. r. 1606 Janusz Książę Ostrogski Kasztelan Krak. starosta włodzimierski; czerkaski; białocerkiewski; brasławski; kaniowski, bohusławski (ur. 1555 † 7 Sept. 1620) wystawiwszy klasztor w kształcie fortecy z 4 basztami, murem i fossą otoczony oraz piękny kościół (za miastem) który r. 1609 d. 29 Sept. biskup Biberstyn-Kazimierski konsekrował. W kościele obraz cudowny P. Maryi który za pozwoleniem papieskim koronował Franciszek Komornicki sufragan łucki:
R. 1825 było tu 24 zakonników i drugie seminaryum franciszkańskie.

2/
Korec albo Korzec (w powiecie Nowogródek wołyński czyli Zwiahel) nad rzeką Korczyk w dyecezyi łuckiej, fund. 1606 Samuel Książę Korecki wystawiwszy dla 20 zakonników klasztor i kościół drewniany, które później ze składek zmurowano.
R. 1825 było tu 5 zakonn. – supr. 1832

(Residentia)
Iwnica (w powiecie żytomirskim dyecezyi Łuckiej, nad rzeką Iwnicą w miasteczku fund. 1783 d. 11 Septembr. Józef Czarnecki starosta karolińki kawaler ord. S. Stanisława. Po spaleniu drewnianego klasztoru wystawił murowany baron Józef Chaudon dziedzic Iwnicy.
R. 1825 było tu 3 zakonn. i parafia. - supr. 1832.

Druszkopol (tit. Immaculatae Conceptionis B. Mariae V.) w powiecie włodzimierskim, dyecezyi Łuckiej, w miasteczku fund. 1692 Stanisław Druszkiewicz kasztelan chełmski, wystawiwszy drewniany kościół i klasztor, które później wymurował Wojciech Rzeszczewski (?) kasztelan lubaczowski; a kościół konsekrował r. 1779 d. 5 Septembr. Dominik Karwowski biskup biblioński, koadjutor łakowski.
R. 1825 było tu 2 zakonn. i parafia. - supr. 1832.

Krzemieniec (tit. Assumptionis B. Mariae V.) w mieście fund. 1608 książęta Wiśniowieccy i Zbarascy (którzy właściwie kościół z ciosu wymurowali; ten drewniany r. 1538 Królowa Bona wystawiła dla plebana, a r. 1608 Marcin Szyszkowski bisk. łuck. oddał go Franciszkanom).
R. 1825 było tu 7 zakonnik. i parafia.

Szumsk (tit. B. Mariae V.) w powiecie krzemienieckim, dyecezyi Łuckiej, fund. 1705 Stanisław Jeło Maliński cześnik halicki, wystawiwszy drewniany klasztor i kościół murowany.
R. 1825 było tu 3 zakonn. - supr. 1832 (z cudownym obrazem N. Maryi P. r. 1832 do Podkamienia przeniesionym)

b) w Kustodyi Kamieniecko-Grodeckiej:

Gródek (Kamieniec podolski) w gubernii podolskiej, w mieście fund. 1320 czyli 1400 Świdrygiełło Książe Litewski i Pan Podola. Po zniesieniu klasztoru r. 1787 d. 7 Maja za Stanisława Augusta Króla, osadzono Franciszkanów w klasztorze Grodek (dawniej zwany Gródek Będrychow czyli Nowydwór, lub Nowogród) nad Smotryczem, który fund. r. 1720 d. 3 Febr. Jan Zamojski wojewoda podolski zmurowawszy mały klasztorek i kościół (tit. S. Annae) który Jan Moledziński proboszcz grodecki wyporządził.

R. 1825 było w Grodku 4 zakonn. – supr. 1832.

Wońkowce (tit. S. Mariae Angelorum) w powiecie uszyckim nad rzeką Kalusem fund. 1634 d. 5 Febr. Zofia z Zamiechowskich tertio voto Tyszkiewiczowa wojewodzina trocka wystawiwszy klasztor drewniany i kościół murowany bez wież.

R. 1825 było tu 2 zakonn. i parafia. supr. 1832

Bar w powiecie mohilowskim, dyecezyi kamienieckiej, nad rzeką Rao w mieście Barze na przedmieściu Bramy Międzyborskiej fund. 1662 d. 13 Novembr. Seweryn Kalinowski starosta bracławski, Wojciech Miaskowski chorąży nowogrodzki i Samuel Łojowski sukcessorowie Jana Oborskiego wystawiwszy kościół na pół murowany i klasztor drewniany, murem opasany.

R. 1825 było tu 6 zakonn. – supr. 1832

Komargród (tit. S. Crucis) w powie=
cie i dekanacie jampolskim, nad rzeką
Russawą, na przedmieściu miasteczka
fund. 1746 d. 23 Martii Stefan Felicyan
Daniczewski starosta utajkowski, oraz
Książęta Antoni Włodzimierz Onufry, Wło=
dzimierz Książęta Czetwertyńscy podko=
morzowie bracławscy. Kościół i Klasztor
wymurował Janusz Książe Czetwertyński Kasztelan czerniechows.
r. 1811, otoczył murem i fossą.
R. 1825 było tu 3 zakonn. i parafia. - Supr. 1832

Lisianka, w powiecie i dekanacie
zwinogrodzkim, w dyecezyi mohylowskiej,
na przedmieściu nad rzeką Tykiczem
fund. 1733 Teofila z Szaniawskich
Jabłonowska chorążyna w. Koronna. R. 1768
d. 15 Czerwca Hajdamacy zburzyli do
szczętu Kościół i Klasztor oraz francisz=
kanów Jacka Pawłowskiego gwardiana,
Felixa Grondzkiego kaznodzieję, x. Mo=
desta Kilarskiego i x. Cypriana Szaf=
rankiewicza ubili. Dopiero r. 1801 d.
3 Januar. Xiężna Teofila z Jabłonows=
kich Sapieżyna Krajczyna litewska
z synem Alexandrem wystawiła na no=
wo Klasztor drewniany i Kościół muro=
wany niedokończony.
R. 1825 było tu 4 zakonn. i parafia. - Supr. 1832.
(Obacz: Cathalogus Patrum et fratrum Pro=
vinciae Lithvanae Utriusque Russiae Ordinis
Minorum S. P. Francisci Conventualium Anno
Dni 1825 diebus Julii post Convocationem Olkienicen=
sem comparatus. Vilnae typis Basilianis. 8° str. 60 (wiado
mości histor.) i Kest. 18 (series 1 t.). spis zakonników)

Series Conventuum (Provinciae Litvanae Ord. S. Francisci reg. observ. sub tit. S. Casimiri.)

1. Vilnensis ad S. Franciscum, custodalis fund. 1469 a Casimiro rege Pol.: Gratiosa effigies Crucifixi, S. Antonii et S. Petri de Alcantara – tumulati; Angelus de Ostrow et Martinus de Jeziórko fr. sanctitate conspicui – Studium theologicum et Novitiatus. = In ecclesia Monialium ad S. Michaelem thaumaturga imago B. Mariae a Benedicto XIV coronata.
2. Caunensis ad S. Georgium M. fund. 1468 Stanislaus Szadziwojewicz marschal. Grodnen. – Studium philosophicum et Matheseos.
3. Grodnensis ad S. Crucem Invent. fund. 1595 a Sigismundo III rege et equestri ordine. Gratiosa effigies Crucifixi (in ara majori) et S. Antonii. – Studium matheseos et philosophicum.
4. Carolstadiensis ad S. Mariam Annunt. fund. 1610 Carolus Chodkiewicz Supr. Dux exerc. M. D. L.
5. Litovianensis ad S. Mariam Angel. fund. 1614 Andreas Wołłowicz vexillifer M. D. L. – Gratiosa effigies Christi ligati – Novitiatus et Domus recollecta 2da.
6. Telsensis ad S. Antonium Pad. fund. 1684 Sapieha Cancellarius M. D. L.
7. Budensis ad S. Mariam Assumpt. prima principia una cum conventu Vilnensi a Ser. Jagellone sumpsit, erectus 1683 gratia benefactorum. Grat. imago B. V. Mariae a Clemente XI a. 1598 olata, coronatio desideratur. – Studium Rhetorices.
8. Dombroviensis ad S. Georgium M. fund. 1624 a Nicolao Chlebowicz castel. Viln.
9. Trocensis ad S. Nicolaum ep. fund. 1617 ab Eustachio Wołłowicz episc. Vilnen. – Studium Rhetorices.
10. Iviensis ad SS. Petrum et Paulum Apost. fund. 1632 a Nicolao Kiszka palat. Mscistav. – Imago mirac. B. V. Mariae.

11. Drujensis ad SS. Trinitat. fund. 1643 ill. Leo Sapieha cancellar. M. D. L. – Domus Recollecta 1ma.
12. Orsensis ad S. Mariam Angel. fund. 1669 P. M. Paulus Mtoc= ki. Gratioss. effigies Christi ab immemorabili memoria colitur.
13. Vitebscensis ad S. Antonium Pad. fund. 1675 Antonius Chra= powicki palatinus Vitebsc. – miracul. effig. S. Antonii.
14. Datnoviensis ad S. Mariam Annunt. fund. 1701 Joannes Brzostowski referendarius M. D. L.
15. Bienicensis ad S. Trinitatem fund. 1700 a Michaele Ko= ciott Thesaurario M. D. Lithv. – Studium Rhetorices.
16. Mohiloviensis/fund. 1687 Theodorus Rzewuski Venator M. D. Lithv. – gratios. effig. S. Antonii.
17. Miculinensis ad S. Antonium Pad. fund. 1704 Martinus Ogins= ki palatinus Vilnen.
18. Nesvisiensis, ad S. Catharinam V. custodialis, fund. 1594 Nicolaus Christophorus Radziwitt P. R. J. palat. Vilnen. – In Capella penes ecclesiam effigies gratiosa Crucifixi D. N. et grat. imago S. Antonii. – Studium theologicum. – Carolini penes Nesvisium Pannificina Provinciae.
19. Minscensis ad S. Josephum, fund. 1724 P. M. D. Andreas Kesowski. – Hic in propria Ecclesia gratios. effig. Jesu Chris= ti flagellati item mirac. eff. S. Antonii. – Studium Mathem. et Philos.
20. Slonimensis ad S. Trinit. fund. 1661 P. M. D. Andreas Radwania – Studium Matheseos, et Philosoph.
21. Kluscensis ad Immacul. Concept. fund. 1662 Alexander Potubinski Marschal. M. D. L.
22. Mozirensis ad S. Michaelem fund. 1645 P. M. D. Loszka colonellus Mozirensis.
23. Vladislaviensis ad S. Trinit. fund. 1700 Ladislaus Soko= towski succam. M. D. L. – Imago grat. B. Mariae V. – Studium Rhetorices.
24. Mscislaviensis ad S. Mariam Angel. fund. 1727 P. M. D. Joannes Hurko vexillif. Vitebsc.
25. Volozynensis ad S. Josephum, fund. 1681 P. M. D. Stuszka – gratios. imago B. Mariae V.

26. Polocensis ad S. Annam fund. 1498 Alexander M. D. Lith. Hic anno 1563 d. 21 Mart. vv. Paulus Guardianus, Dominicus, Martinus, Venceslaus et Adamus palmam martyrii reportaverunt. – Studium Matheseos Philosophicum.
27. Pinscensis ad S. Michaelem, fund. 1705 Korybut Princeps Wisniowiecki Supr. Dux Exercit. M. D. L. – Studium Matheseos et Philosophicum.
28. Praesidentia Beresinensis fund. 1682 ill. Laz. Vexillifer M. D. L.
29. Praesidentia Stucensis; fund. 1728 ill. Orkierka castell. Novogrod. – grat. Imago (B. Mariae?) a Clemente XI oblata et imag. miracul. S. Antonii.
30. Praesidentia Sieliscensis ad S. Veronicam fund. 1729 P. M. D. Sielawa et P. M. D. Rohoza.
31. Praesidentia Vielonensis ad S. Michaelem arch. fund. 1772 P. M. D. Michael Ryk dapif. Livonien.

Series AA. RR. PP. Ministrorum Provincialium, post ultimam Exdivisionem a Provincia Minoris Poloniae in Capitulo generali Mediolanensi Anno 1729.

1. Franciscus Andruszkiewicz electus 1731.
2. Franciscus Swiętorzecki " 1734.
3. Franciscus Michałowski " 1737.
4. Theodorus Parafianowicz " 1741.
5. Michael Paszkiewicz " 1744.
6. Franciscus Sawicz " 1747.
7. Modestus Wnorowski " 1751.
8. Franciscus Przytęcki " 1753.
9. Franciscus Samowicz " 1757.
10. Vincentius Saplica " 1760.
11. Antonius Gniewczynski " 1763.
12. Juvenalis Charkiewicz " 1766.
13. Vincentius Saplica 2º electus 1769
14. Antonius Gniewczynski 2º electus 1772. Ex mortuo Vicarius Provincialis Juvenalis Charkiewicz Examin. 1774.
15. Constantinus Pens P. G. D. W. Excus. Priae el. 1775. (dorytowany:)
16. Stanislaus Butkiewicz electus Anno 1778.

Długość całej mappy 91 Centim. pař.

Szerokość ~~[illegible]~~ 53 Centim. pař.

Mappa duża odbita z 3 blach:

(Część górna – Blacha 1ᵃ) W środku rycina w ramce: Św. z zakonu Bernardynów trzymający Krucyfiks i Św. Kazimierz Królewicz z palmą, na podłodze aniołem mierzący cyrklem Globus z napisem Litvania. – Z lewego boku Anioł z trąbą i dewizą: Series Ministrorum Provincialium (16 osób wypisanych. – Z lewego boku Anioł trąbiący z dewizą: Continuatio PP. Provincialium (z miejscem próżnem na imiona).

Długość środkowej części: 37 Centim

Szerokość 53 Centim.

(Część środkowa – Blacha 2ᵃ wielkości Arkusza): Mappa w ramach, z wizerunkami Konwentów. Z prawego boku Explikacya, nad nią Bernardyn do pół ciała i napis (text): 1. Provincia Litvaniae Ord. S. Francisci O. secundum observation. mathemat. geographice delineata..... F. L. Alum. Priae. delin. – na dole pod ramką z prawego boku H. L. sculpsit Nesvisii. Są tu wizerunki Konwentów: 1) Carolstadium. 2) Telsie. 3) Citowiani. 4) Datnovia. 5) Grodna. 6) Vladislavia (nad rzeką świętą, pomiędzy rzekami Dźwiną i Wilią nad Kownem). 7) Cavna. 8) Troci. ~~9) Grodn.~~ 9) Vielona (w Inflantach nad Dźwiną) 10) Druia. 11) Vilna. 12) Ivium. 13) Slonimum. 14) Pinscum. 15) Bienica. 16) Volozynum. 17) Nesvizium. 18) Sluscum. 19) Buda. 20) Minscum. 21) Mozyrum. 22) Polocia. 23) Szeliscum. 24) Berezyna. 25) Hluscum. 26) Vitebscum. 27) Orsa. 28) Dombrowna. 29) Mohylovia. 30) Miculinum (między Smoleńskiem a Witebskiem). 31) Mscislavia. ~~[illegible]~~

Scala 7 Centim. pař. = 15 Mil pol.

(Część dolna – Blacha 3ᶜⁱᵃ): Litvana Ord. S. Francisci Reg. Ob. Sub Tit. S. Casimiri – w środku dedykacya: Celsissimis Principibus Hieronimo Equiti S. Huberti Zophiae de Principibus Tour et Taxis sancto aeque ac arcto societatis faedere Radivilliis Principibus S. R. Imperii Ducibus ~~[illegible]~~ in Olyka et Niesviez etc. Comitibus in Biała, Mir etc..... Seraphica D. Francisci Provincia.... fundatoribus suis ac maecenatibus.... hanc geographicam chartam d. d. d. – po obu bokach: Series Conventuum z wiadomościami N° 1–31.

260

Piasecki Jakób Ks. Opisanie Kościołów i Klasztorów Księży Franciszkanów (Konwentualnemi zwanych) z dawnej prowincyi Polskiej S. Franciszka Seraficznego po utworzeniu w r. 1815 Królestwa Polskiego pozostałych. Warszawa w drukarni J. Glücksberga 1845. 8vo k. 2. str. 261. 1. (Odbitka z Pamiętnika religijno-moralnego 1841)

Opisy klasztorów franciszkańskich
w Polsce
A. R. Ciżemski: Laurus triumphalis
1660
Fr. Marc. Corona: Speculum provin=
ciae Russiae et M. D. Lit. Or=
dinis S. Francisci fratr. Min.
conv. Vilnae 1637.
Bock. Hist antitrinit.

W bibliotece Ossolińskich
czy nie ma ?
Egnatius (Elsner) Polonia
reformata. Berolini 1754.
gdzie jest spis zborów luters-
kich i helweckich w Polsce.

262

Góra Chełmska czyli Święta Anna z klasztorem OO. Franciszkanów. Wspomnienie z roku 1875 napisał ks. Norbert w Bytomiu G. Ś. Wrocław, Drukarnia „Gazety Śląskiej ludowej" 1886. 8vo str. 131

Walter Kirch
Lehrbuch des
Kirchenrechts
Bonn 1836.
7e Ausgabe

263

Kurcz Ostafi starosta upitski 1631 fundował z żoną klasztor Franciszkanów. Żona Regina córka Wołłowicza starosty i marszałka grodzińskiego (wnuczka Wołłowicza koniuszego W. X. Lit.) + 1631 w lutym pochowana w Grodnie u Bernardynów.

Biernacki Casimir: Speculum Minorum
Cracoviae 1688. 4to. pag. 273 (271)

Trigesimus Minister provincialis fr. Martinus Leopolien. Cracov. electus 1478. Cracoviae mortuus et sepultus rexit provinciam annis 17 ut alii volunt 22.

p. 273. Trigesimus primus ... fr. Martinus de Praga electus a. 1495 – depositus a. 1506 d. 6 Maij.

Minores Conventuales

p. 46. 47.

Post ubi Parca ferox fatalia stamina rupit

Exaudiss gemitus
Rapte mi nondum

1478
17
95

Ante Poli quam regna adiit.

Starowolski S. Monumenta Sarmatarum
Cracoviae 1655. dnewozyt FZW

Nieznany grobowiec Bolesława wstydliwego w Krakowie przez Kazimierza Stronczyńskiego.
(Biblioteka warszawska 1849 Tom II pag. 502.

Anno Dni MCCLXX° obijt illustris: mos pncps et dns Vladislaos dict9 pi9 dux Cacov. (albo Cal)

p.501 rysunek nagrobku mnicha a p. 503 czyta Stronczyński: Anno Domini n. 494 ... ann Bonem rapt ..... ann et sue sepultus recieseit orate Deu po es.
Ma być Władysława Odonicza Księcia wielkopolskiego.

rytowane przez Dietricha w Monumenta
w Magazynie powszechnym r. 1837
w Zajdlera Storia della Polonia
(ma jedno x więcej rok 1280)
w Stronczyński Alexander: Zbiór grobów
królów pol. Groby i pomniki Zeszyt I
w Przyjaciel ludu 1843 z d. 2 Grudn.

265

<u>Bractwo</u> Compassionis albo Męki P. Jezusa i B. P. Maryey w Krakowie u S. Franciszka założone. Kraków, w druk. Łazarzowej 1603. 8vo.
str. 13 – 232 (tytułu brak)

w.

Franciszkanie we Lwowie

R. 1236 przybyli na Ruś frater Martinus Primus Vicarius gener. Russiae et frat. Jacobus primus guardianus Leopoliensis których przyjął mile Bernard arcybiskup halicki i tego roku we Lwowie wystawili kościół Franciszkanów (jak pisze Marek Corona Speculum Provinc. Russiae i Krzyża, Biernacki progresy Relig.)

prowincya ruska franciszkańska była oddzielna bo Wadingi pod r. 1408 wspomina Fr. Leonardum Vicarium ff. min. con. in Russia et Praefectum caenobii S. Crucis Leopoli., r. 1371. Nicolaus de Crosna Vicarius Russiae

R. 1430 Russia et Lithuania przyłączone do prowincyi Czesko Polskiej per Fratrem Joan. Xmitam

R. 1624 odłączono prowincyję francisz. ruską i litewską ~~[illegible]~~ od polskiej

R. 1513 odłączono prowinc. polską od czeskiej.

R. 1241. B. Stanislaus Premisliensis guardianus Leopoliensis został z innemi męczennikiem od Tatarów i pochowany we Lwowie u franciszk. Innocenty IV papież r. 1243 i Honorius IV r. 1287 dzień 8 Octobris poświęcili jego pamiątce.

1299 umarła Konstancyja tertii Ord S. Fr. soror sepulta Leopoli in eclesia Corp. Christi d. 20. Octobr

Jakob Strepa arcybiskup lwowski 1392 d. 28 Octobr w kościele w Tarnowie poświęcony przez Matthiam Episc Premisl. na arcybisk. halickie

R. 1408 Wadding wspomina o kłótni franciszkanów lwowskich i dominikanów z rektorem eclesiae S. Mariae o usus sacramenti.

Biernacki Casimir Speculum Minorum. Cracoviae 1688. 4o

Franciszkanie w Przemyślu fundowani 1280. (Wadding)

bulla Innocentii IV ad Colomannum in Bulgaria impe-
ranti dat. Lugduni XII Kalend. Aprilis anno II (t. j. r.
1245) jest w Waddingu tom III str. 126-128

Wadding. Tom VII str. 154 wspomina iż Długosz manuskrypt
żywota S. Kunegundy darował do klasztoru Sandeckiego
1474 d. 8 Maji (przytem wspomina dzieje Długosza
MSS de Rebus Poloniae, cujus exemplar asservatur apud
patres Congregationis Oratorii ad Vallicellam in Urbe)

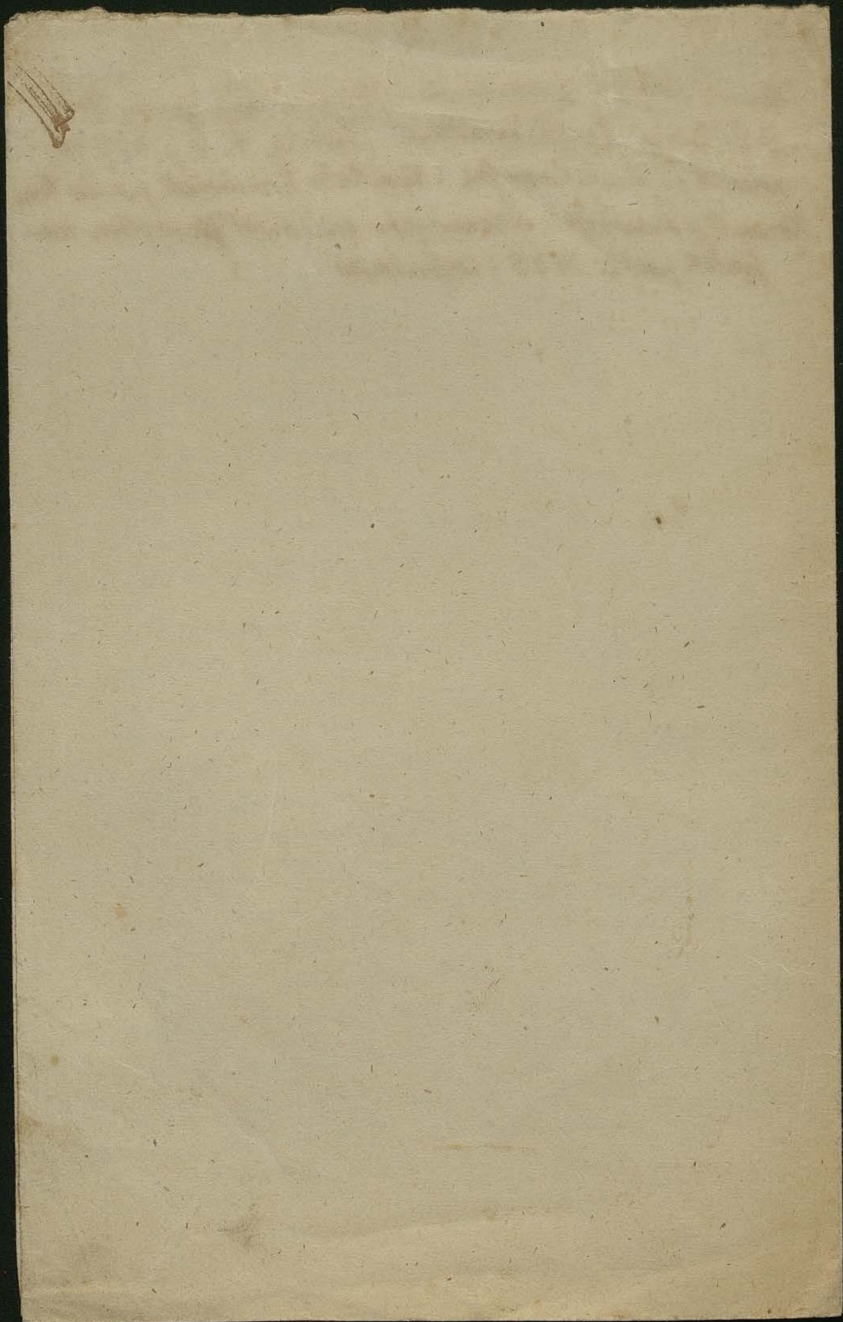
Król Zygmunt III na wstawienie się marc. Szyszkowskiego
bisk. krak. pisał list z Warszawy XXII marca 1628 do
Urbana VIII z prośbą o kanonizacyą S. Kunegundy
(list ten u Waddinga t. VII. pag. 154.)

R. 1323 mianowano inkwizytorami w Krakowie ~~fran~~
~~ciszkanów~~ fratrem Colorat, Peregrinus Opoliensis domi-
nikanów i Hermanum Lilsnensem cum Nicolao Hyppo-
dinet franciszkanów

R. 1371 Joannes presbyter Vratislaviensis sacerdos catholicus in
civitate Lamburgensi schyzme rozsiewał mianowicie przeciw
franciszkanom mówił przeto Grzegorz XI do arcybisk.
gnieźnieńsk. i krakowsk. Avenione XVI Kalendas De-
cembris anno I uwiadamia iż Nicolaus de Krosna vica-
rius Russiae ordinis fratrum minorum ~~ma~~ prawo
przyjmować zakonników trzeci i inne pełnić sakra-
mentalne obowiązki z zakonem bulla ta z roku
1371 jest w Waddingu Tom. VIII. p. 237.

Władysław Xiże Opolsk. 1377 przywilejem Lemburga feria VI post
dominicam Reminiscere pozwala franciszkanom lwowskim
założyć klasztor w Sanoku.

Konwent Lwowski Bernardynów założony r. 1465 przez Andrze-
ja Odrowąża Starosty Lwowskiego (Vadding. t. 12 p. 378) acz-
kolwiek się arcyb. lwowski i Kapituła sprzeciwiali przeciw temu
Konwent w Przeworsku bernardynów fundował Jarosław mar-
szałek polski 1465 i wybudował

Klasztor Franciszkanow fund. 1675 Samuel Zalewski dziedzic

Łagiewniki z cudownym obrazem S. Antoniego Padewsk. od r. 1723 z Klaszt. Franciszkanow w ktorym bł. Rafał Chyliński + 1741 d. 3 Grudn. - proces o jego beatyfikacyą 1741

268

Klasztor Franciszkanow w Międzyrzeczu fund. 1610 Janusz xżę Ostrogski.

269

na murie i na ódnej bafztie 4 norodne deskami
przeporzone

bojnica na inej 4 dziata

Anonym Ord. min Con. Devotio Nova Jherosolymae
seu Calvariae in Russia prope Praemysliam
polonice Leopoli 1671 et 736. 12º 270

271

Puszcza Solska w gubern. lubelskiej powiecie biłgorajskim wieś należąca do hr. Zamojskich. R. 1603 osiedli tu Franciszkanie, r. 1644 zbudowano ~~[illegible]~~ klasztor i kościół obrócony po supressyi w kościół parafialny.

Serebrzyste

(u Franciszkanów

Matka

boska)

272

342.

1177 Apr. 26. in Colloquio Knijenensi 273
Inter testes: Jaxon
T. I p. 29 Nr. 22.

1193 d. 8 Aprilis
monasterio S. Vincentii de Wrotzlaw
„Wirbime (Würben) Odram, Tristenic et
Olowam (Ohlau) quas dedit Comes Petrus...
Vlostonissa comitissa dedit aliam villam."
T. I Nr. 31 pag. 36.

...z Antoni.

...o fabryce cukrowej w...
...ś 2 Tygodnika rolnicz...
...844. 8vo str. 20.

...rod. Nr 2027.

274

Zawichost u Franciszkanów:

Illustrissima Domina Gri
mislawa Ducissa, Mater Inclyti Boleslai Ducis Cracovien.
Sandomirien. Fundatrix loci
istius, hic iacet humata
requiescit cum Christo Beata
Anno MCC.XLVII. die VIII
Novembris

Mon. Pol.

8285
646

Dzieło p. t. Brünnec...
Mittelalterl...
Pra...

egzemplarz
jest czysty

tomów 1

pożyczyłem z Biblioteki c. k. Un...
godni 14 biorąc o...
dzenia lub dopiski.

Kraków dnia 2/18

Ulica Dom

Godność Imię

Bol. Man...

Nazwi...

<u>Nagrobek</u> Grzymisławy w Kościele Franciszkanów w Zawichoście:

"Quod etiam nunc epitaphium parieti affixum decantat: Illustrissima Domina Grimislava Ducissa, Mater Inclyti Boleslai Ducis Cracovien. Sandomirien. Fundatrix loci istius, hic iacet humata, regnat cum Christo beata anno M.CC.XLVII die VIII Novembris." (Andr. Remig. Lizemski. Triumph. Kalis. sangui- Laurus ne Franciscanorum e- merita. Cracov. 1660. [illegible] fol. 10 verso.

276

7266 Wroblewski R. Memoria Patrum et fratrum mortuorum Ord. min. S. P. Francisci. Thorunii 1750. 8vo 60 k.

277

Wizerunek doskonałości apostolskiej albo Żywot błogosławionego Szymona z Lipnice zakonu Braci Mniejszych Ojca S. Franciszka OO. Bernardynów wielkiego cudotworcę, po trzeci raz przedrukowany.

Kraków 1735, w drukarni Jakuba Matyaszkiewicza.

4º kart 4, str. 52.

278

1609 d. 14 Augusti. Bodzantini. – Petrus episc. Crac. prosi Pawła V o kanonizacyją bł. Szymona z Lipnicy.

1627 d. 7. Augusti. Urban VIII mianuje Gabryela Fredro biskupem bakowskim (Theiner III p. 381)

Generałowie Franciszkanów

Wawrzyniec Cozza a S. Laurentio został kardynałem 1726
Mateusz Pareta od 1726
Jan de Soto od 1729 + 1736
Jan Bermeio 1736
Kajetan a Laurino 1740 + 1744
Rafał a Lugagnano 1744
Piotr Joannetius de Molina 1750

280

Canones penitentionales ex/ varijs sancto:rum pontificum decretis colle/cti. quorum noticia viris/ ecclesiasticis non minus/ vtilis quam nece/ssaria. (Na odwrocie tytułu:) Incipiunt Canones penitentionales secundum processum venerādi patris Alexani ordinis minorum per varios casus expressi atque in tractatulum breviter collecti.

(Na końcu:) Cracovię per Mathiam Sharffen:berger Anno 1534. (na ostatniej karcie drzewo:ryt: S. Hieronym) 8º Kart 8

(Wydanie nieznane)

281

Henricus de Bren frater de ordine minorum filius Theodorici de Bren comitis et Eudoxiae filiae ducis Cujaviae
Juditta soror Henrici uxor Mistiwoji Pomeraniae ducis

h. Jastrzębiec

Chyliński Rafał ur. 1694 w Wielkiej Polsce pod Bukiem z ojca Arnolfa i matki Małgorzaty Kierskiej, wstąpił 1715 do Franciszkanów w Krakowie, † 1741 w Łagiewnikach przepowiedziawszy dzień śmierci swojej. Komissia dochodząca jego świątobliwości rozpoczęta się w Łagiewnikach d. 23 listopada 1761, odłożona dalej na dzień 29 marca 1762 zakończona dopiero d. 13 stycznia 1763, przyczem Komisarze Andrzej Młodziejowski Kanclerz gnieźnieński, Józef Marcinkowski archydyakon. Łowicki i Władysław Godzimirski przesłuchali 34 przysięgłych świadków nowych oprócz 20 dawniejszych. R. 1773 Kandyd Ossoliński biskup dardaneński wyznaczony od Stolicy Apostolskiej sędzia w Czerwcu odbywał proces o sławie świątobliwości cnot i cudów Chylińskiego.

ur. 1694 + 1741 w Łagiewnikach

283

Decretum Gnesnens. beatificationis et canonizationis V. s. D. Fr. Raphaelis Chylinski sacerdotis professi Ord minor. Convent. S. Franc. d. 29 Aug. 1772. Romae, in typo. Camerae Apost. fol. 1/2 ark

Formularz nabożeństwa codziennego przy odwiedzaniu Najśw. Sakramentu Warszawa, w druk. Schol. Piar. 1773. 8º. str. 17. na str. 14 sztych obraz S. D. B. Raphael Chylinski bibl. Ossol.

Acta beatificationis et canonizationis Raphaelis Chylinski. Romae 1786

Piasecki Jakób X. (+ 1849) Wiadomość historyczna o cudownem objawieniu się S. Antoniego z Padwy we wsi Łagiewnikach i o fundacyi tamże Kościoła i Klasztoru XX. Franciszkanów, z przydatkiem krótkiego rysu życia X. Rafała Chylińskiego którego ciało spoczywa także w tymże Kościele. Warszawa dr. J. Kaczyńskiego 1844. 8º. str. 228.

284

Dziewulski Marcelli Franciszkan Krak:
Owoc cnoty dobrych rodziców pociecha
S. S. Joachima i Anny córka N. Marya P.
przy dokonczeniu solemnej oktawy narodze
nia swego d. 15 Wrześ. w Kościele S. Kata-
rzyny OO. Augustianow Krakowskich ogłoszona
d. druku podana d. 3 Grudn. 1717. Krak. w druk
Franc. Cezarego. fol. K. 12.
1755 d. 23 Julii Kleparz prawie cały pogorzał
1753 d. 9 Julii Tumult w Krakowie.

Tabl. 3.

Elbing Ludovicus (minister provincialis ord. Min. Convent. S. Francisci):

1) Ascensus soleatae alitis e cineribus Franciscanae religionis ad infulati honoris splendores Christophori Adriani de Roznow Skrzetuski episcopi Bacchoviensis ex Ordine Fratrum Minorum S. Francisci Conventualium assumpti ipso [illegible] consecrationis die [illegible] panegyri a Studio Theologico Cracoviensi ejusdem Ordinis submissa panegyri adornatus. Cum licentia Ludovici Elbing .... Cracoviae typis Francisci Cezary 1715. fol. k. n. 20 (proza)

Adrian Skrzetuski herbu Jastrzębiec syn Andrzeja z drugiego Sandeck. (Polkowski 8024)

2) Hostia infulati honoris in ara virtutis consecrata nomini Christophori Adriani a Roznow Skrzetuski episcopi Bacchoviensis ipso ejus consecrationis die dicata ac tandem a Mysta sincerrimae clientelae affectu jugiter celebrata ... Jason Ludovici Elbing ... Cracoviae, typis Joannis Domanski 1715. fol. k. n. 20 proza

(Polkowski 8025)

I „Profunda fluviorum scrutatus est et abs-
condita...

II „Solummodo hoc inveni quod Deus fecit
hominem...

III „Deus qui dives est in misericordia,
propter nimiam

IV „Unguentarius facit pigmenta suavita-
tis

fr. Fidelis a Fanno O. S. Fr.
operibus S. Bonav. edendis praefatus
chez les Pères Récollets à Macon
d. 4 Feb. 1874.

287

Mikołaj na świecie
w Zakonie Ludwik
syn Godfryda Hel-
binga i Magdaleny
Królikowny Fran
ciszkan wstąpił
do zakonu 1684

Urszule

288

Jakub herbu Strzemię
franciszkan
arcyb. halicki + 1411
od 1406

~~Ende angefertigten~~ sub/ ~~welche~~ von Programm

Laut der hier ~~beiliegenden~~ Annonce

~~in Wallner mit zur Hand gab der Drucker~~

~~das gestrig~~ D^r ~~Jugosz~~

Ende angefertigten sub/ welche laut der von Grafen unter- schrieben

bei Dr... zur Hand gab der Drucker das

Dr Jugosz ~~organisirten Comptoire an diesen~~

von Grafen Alex. Przezdz...

289

Kędzierski Barnaba (franciszkan prowincyi ruskiej)

Kazania na różne święta całego roku uroczyste i nieuroczyste miane. Lwów w drukarni franciszkańskiej 1772. 8ᵒ.
Tom 1–4
Tomik 4ᵗʸ K. i str. 381 i kart 3.

Kazania na różne święta całego roku uroczyste i nieuroczyste. Z przydaniem innych Wydanie drugie. Lwów w drukarni Antoniego Pillera (b. r.) 8ᵒ. T. I. str. 239 i 9.
T. II K. i str. 174. 9.

290

Kazań na rożne Swięta całego roku uroczyste i nieuroczyste przez x. Barnabę Kędzierskiego Franciszkana Prowincyi Ruskiey miewanych. Z przydaniem innych Wydanie drugie. Lwów w drukarni Antoniego Pillera. 8vo.

Korona Marek franciszkan, prowincyał ruski i doktor teologii.

1) Speculum provinciae Russiae et M. D. Lituaniae ordinis S. Francisci fratrum minorum conventualium; in quo repraesentatur origo et qualitas provinciae custodiarum et conventuum, augustaeque sobolis procreata claritas, laboriose congestum, descriptum et constructum per Fr. Marcum Coronam Doctorem Theologum ejusdemque provinciae ministrum provincialem. Vilnae, ex typographia Societatis Jesu Anno Domini 1637. 4º K. 3. (tytuł – dedykacyja kardynałowi Marcellemu Lantes protektorowi franciszkanów – przedmowa do czytelnika gdzie mówi iż to dzieło czerpał z poważnych autorów i munimentów prowincyi ruskiej i litewskiej.) K. 12 (Opisy klasztorów i dzieje ich założenia) K. 1 (dedykacyja Jan. Bapt. Berardicello jenerałowi franciszkańskiemu tej drugiej części) – następuje chronologiczny poczet świętych, męczenników, arcybiskupów, biskupów, doktorów, i mężów nauką wsławionych zakonu franciszkańskiego prowincyi rusko-litewskiej, którego w niniejszym exemplarzu brakuje (Sanctorum et beatorum virorum, martyrum et pontificum, caeterorumque eximiorum PP.. brevis nota et catalogus)

Z tego nader rzadkiego i ciekawego dziełka następującą czerpiemy wiadomość:

Początek prowincyi: W 9 lat po śmierci S. Franciszka udali się Franciszkanie na Ruś i Litwę w celu nawracania jak to widać z bulli papieża Grzegorza XI (danej 12 Calend. Aug. 1373 apud Villam novam Avinionensis Dioecesis) do nowonawróconych (neophytis

~~[illegible]~~

quarumcunque nationum in terra Lemburgae et aliis Russiae partibus constitutis) w której pisze iż Bogu dziękuje, że ich wywiódł z ciemności niewiary i błędów heretyckich i schizmatyckich i pozwala Wikariuszowi dla Rusi od jenerała zakonu wyznaczonemu administrować sakra=menta (non obstante contradictione venerabilis fratris nostri episcopi Lubuzensis seu Lubucensis qui in eisdem partibus ordinariam ju=risdictionem habere se asserit) – Bulla ta ważna którą w całości autor przytacza, wyraźne daje świadectwo, iż r. 1373 jeszcze nie było na Rusi stałego biskupstwa. – R. 1235 dał Grzegorz IX Franciszkanom udają=cym się dla nawracania w różne kraje list polecający i pozwalający admi=nistrowania sakramentów i słuchania spowiedzi. R. 1236 przybyli więc franciszkanie Martinus wikary generalny Rusi i Jakób gwardian, któ=rych Bernard arcybiskup halicki przyjął i w mieście Lwowie (Lemburga) osadził pozwoliwszy im wybudować kościół. (Wszelakoż podanie to niezga=dza się z prawdą, bo r. 1236 jeszcze Lwowa nie było, a ów Bernard arcybis=kup halicki herbu Jelita – podług niektórych franciszkan – żył 1390 do=piero i umarł r. 1391. – Zresztą wiadomo iż 1237 dopiero Bolesław wstydli=wy sprowadził z Czech Franciszkanów ~~[illegible]~~ do Krakowa, którym 1240 kościół i klasztor wymurował. – W prawdzie wspomina Martin. Baro=nius Jaroslaviensis w dziełku Cathalogus SS. et Regni Pol. Patron. str. 283. iż d. 8 Oktobra 1241 błogosławiony Stanislaus Praemisliensis gwardian lwowski z innemi franciszkanami został we Lwowie zamordowany jak widać z bulli Innocentego IV r. 1243 i Honoriusza IV z r. 1287 w konwencie lwows=kim przechowywanych w których ci papieże polecają obchodzić dzień ich męn=czeństwa nabożeństwem; lecz rzecz ta wątpliwa wymaga sprawdzenia podob=nie jak i wiadomość tegoż Baroniusza str. 90 iż r. 1247 dwóch francisz=kanów Gerardus i Marquildus w Krzemieńcu na Wołyniu od Tatarów zostali zamęczeni. – Klasztory polskie około 1250 dopiero do prowincyi czeskiej wcielone zostały – Waddyng pod r. 1371 (No 6) przytacza bullę papieża ~~[illegible]~~ Grzegorza XI pisaną do Mikołaja de Crosna vicario Russiae zakonu franciszk. w której mu pozwala przybrać 30 braci dla pracy ducho=wnej i pisze oraz do arcybiskupa gnieznień. i bisk. krak. aby tegoż Miko=łaja bronili od napaści i trudności które mu robił quidam Joannes (Ru=theni) presbyter vratislaviensis in civitate Lamburgensi. – Widocznie więc ów Jan Ruthem był pierwszym proboszczem lwowskim przybyłym z osadnikami niemieckiemi i widocznie dopiero około 1371 Franciszkanie osiedli we Lwowie – Zdanie Korony o r. 1236 zbił jako mylne K. Biernacki: Speculum minorum str. 267) – Klasztory franciszkańskie na Rusi i Litwie tworzyły oddzielną Wi=karyję rządzoną od Wikariuszów generalnych ruskich aż do r. 1430 w którym

przez Jana Knitę prowincyała francisk. czesko polskiego do prowincyi czes:
ko polskiej na rozkaz jenerała zakonu Wilhelma de Cassali wcielona została.
(Prowincya polska odłączona została od czeskiej dopiero około 1517) – Roku 1624 d. 14 Oktob.
zezwolił Urban VIII na podział prowincyi osobnej polskiej a osobnej rusko-
litewskiej, co r. 1625 d. 16 maja na kapitule jeneralnej uskuteczniono. Obra:
no ~~dla~~ prowincyałem polskich Wojciecha Dębołęckiego (męża zdatnego – jak
pisze Biernacki – teologa, filozofa, żołnierza, muzyka i dworaka, który
jednakże z powodu iż Zygmunt III był na niego zagniewany, gdyż kapelano:
wał Lisowczykom i ich dzieje opisał, zrezygnował w Rzymie z swego urzę:
du zaraz na który obrano Adriana z Iłży Bratkowicza 1626 autora
Kazań o 7 słowach miewanych w kaplicy męki pańskiej drukowanych i
dzieła o Metafizyce Duns Scota pozostałego w Rękopisie u Franciszkanów
krakowskich. Bratkowicz + 1639 w Kaliszu). Prowincyałem ruskim usta:
nowiony 1625 Wojciech Ghiza (sławny kaznodzieja znający mowę polską
i włoską, wprzód regens klasztorów w Ferarze, Bononii, Padwie i Lwowie)
Za czasów Korony podzielona była prowincya ruska na 4 ~~...~~ kustodie:
I) Kustodia Lwowska miała klasztory: 1) Lwów wystawiony przez Mar:
cina Kiari wikarego ruskiego i Jakuba gwardiana r. 1236 za zezwoleniem
Bernarda arcybisk. halick. (co fałsz) z cegły. Cele w kształcie krzyża nie:
dawno zbudowano (Dormitorium) żyje tu 60 franciszkanów. 2) Halicz
drewniany klasztor wystawiony 1363 przez Ottona de Chodecz ?) starostę
ruskiego, ma 12 braci. Jest i drugi kościół franciszkański S. Stanisława na
polu zwanem Podberezie z kamienia ciosowego. 3) Gródek (dyec. ~~kamieniec~~ lwow) nieznanej
fundacyi, uposażyli go zaś Władysław Jagiełło i Kazmierz królowie r. 1431
Konwent drewniany w którym 12 braci a kościół przy nim murowany z piękną
kaplicą w której obraz P. Maryi do którego srebrną sukienkę sprawił teraź:
niejszy gwardian Kazmierz Kraszewski. Klasztor ten jest przy bramie
w zamku oblanym bagnem wodą i otoczonym wałem. 4) Krzemieniec (dyec. łuck)
Krolowa Bona r. 1538 wystawiła drewniany kościół dla proboszcza, ten r.
1608 oddał Marcin Szyszkowski bisk. łucki franciszkanom którzy kościół z
ciosu zaraz wymurowali. Żyje tu 12 braci z dziesięcin plebańskich. 5) Międzyrzec – Ostrogski
klasztor w kształcie fortecy z 4 basztami i kościół z 5 kopułami wystawił murowany za (dyec. łuck.)
miastem 1606 Janusz Ostrogski kasztelan krak. Żyje tu 20 braci. Jest tu cudowny
obraz P. Maryi. 6) Korzec drewniany kościół i klasztor wystawił dla 20 braci Sa:
muel Książe Korecki. 7) Wońkowce (nad rzeką Kalusem na Podolu 30 mil od
Lwowa) klasztor i kościół drewniany wystawiła dla 12 braci wojewodzina podolska żyjąca.
(Conventus Vonoviensis) w ~~dyecezyi~~ Kamienieckiej.
II) Kustodia Wileńska ma klasztory: 1) Wilno fundował 1332 Piotr Gasztold woje:
woda podolski. Ma klasztor w którym 50 braci i kościół murowane z cegieł. 2) Pińsk (diec. Łuck.) (właściwie fundował ~~.....~~ r. 1396 Zygmunt Kiejstutowicz xiążę pińsko starodubowski i turowski ... wysłał go do królewicza Kazmierza Jagiel. ... r. 1445 ...)
(Pinnensis) fundowany od Kazmierza Wielk. jak widać z prywileju Kazmierza Jagieł:
lończyka królewicza z r. 1439. Kościół ~~do~~ i klasztor drewniany niedawno po spaleniu wy: (dyec. łuck.)

stawiony; żyje w nim 15 braci. 3) Senna czyli Sienna (Conventus Senensis) na Białej Rusi
blisko granicy moskiewskiej (podobno Sennaja albo Sienna) fundowany 1609 od Eusta:
chiusza Kurcz podkomorzego parnawskiego późniejszego starosty upitskiego który
mu dobra swe po śmierci matki Apolonii Wasilowny Korsakowny wdowie po Maranie
Kurczu wojewodzie derptskim zapisał. Kościół i klasztor drewniany, żyje w nim 15 braci.
4) Holszany (czyli Olszany) kościół i klasztor murowany na 15 braci fundował 1596 Paweł Stefan
Sapieha podkanclerz litewski starosta oszmiański, homelski. 5) Dzisna na Białej Rusi
klasztor i kościół drewniany fundował na 8 braci r. 1630 d. 5 Septembr. Krzysztof Chotehowski
ziemianin połocki. 6) Kołtyniany (Coltinianensis) klasztor i kościół drewniany
na 6 braci fundował 1633 Jan Narbut podkomorzy powiatu lidzkiego (leży na Żmudzi)
7) Postawy (Postaviensis) w Białej Rusi; klasztor i kościół drewniany fundował 1616
Stanisław Biegański sekretarz królewski.
III Kustodia Przemyska na klasztory: 1) Przemyśl fundowany od książąt przemys:
kich, w murowanym z cegieł klasztorze żyje 20 braci. 2) Krosno. Mikołaj gwar:
dian kupił na klasztor za 300 grzywien groszy praskich od mieszczan krośnieńskich plac
od kąta muru miejskiego idącego od bramy węgierskiej pomiędzy wyższą i niższą
basztą, które kupno królowa Jadwiga i Władysław Jagiełło potwierdzili r. 1397.
Klasztor i kościół murowany z cegły, żyje w nim 12 braci. 3) Sanok. Władysław
Książę Opolski wieluński i ruski r. 1387 osadził za miastem franciszkanów na
prośbę Mikołaja Melsach kustosza multańskiego i Jana de Hollandia kustosza
lwowskiego franciszkanów. Elżbieta królowa węgierska i polska
przeniosła tych franciszkanów do miasta. Konwent i kościół drewniany żyje
w nim 12 braci. Teraz zaczynają kościół murować. 4) Zamość. Około r. 1587
darował po wymurowaniu nowego kościoła farnego Jan Zamojski kanclerz i hetman
franciszkanom dawny drewniany kościół farny za miastem na klasztor który r. 1628 To:
masz Zamojski kanclerz na prośbę gwardiana Ambrożego Wierusz uposażył i r. 1637
zaczęli franciszkanie w mieście samym nowy kościół murować na którą budowę Tomasz
Zamojski rocznie 600 zł. przeznaczył. Żyje tu 20 braci. 5. Szczebrzeszyn. Fundo:
wał około r. 1410 Prokop czyli Proc dziedzic Szczebrzeszyna (jak widać z fun:
dacyi wsi Kisielów dziś Hercza zwanej) Konwent murowany, żyje w nim 12 braci.
IV Kustodia Kowieńska na klasztory: 1) Kowno murowany z cegieł na 20
braci, fundował go Alexander czyli Witold w. x. lit. r. 1400. 2) Drohiczyn podlaski dyjec. łuck (drew:
niany na 12 braci; czas fundacyi nieznany. 3) Oszmiana drewniany na 8 braci fun:
dowany przez Alexandra Witolda w. x. lit. 4) Narwiliszki (Narviliensis) drewniany
na 10 braci fundowany przez Dorotę Zienowiczownę żonę Szorca r. 1617 d. 11 Oktobra która
z herezyi nawrócona została. Klasztor w kształcie fortecy zaczął 1627 murować Boni:
faci Staszecki gwardian.
V) Miejsca na klasztory (Loca pro conventibus): 1) Grodno. Eustach Kurcz (około 1609)
starosta upitski darował na klasztor dwór murowany, wieś Poniemonie i 14 poddanych
w mieście. 2) Olkieniki (Wolkinniki) Krzysztof Chalecki miecznik litewski zmurował
klasztor lecz niema jeszcze kościoła (dopiero 1636 osiedli tu franciszkanie). 3) Wiłkomierz
kościół i klasztor z dochodem 300 zł. rocznie dał franciszkanom Adam Łaprocki proboszcz
wiłkomierski. 4) Łukomla. Jan Łukomski dał zbór kalwiński na kościół franciszkanom
czego dopełnił Bazyli Łukomski. 5) Bezdzież (w wojew. brzeskim) Marcjan Tryzna refe:
rendarz litewski proboszcz gesanowski, troki koadjutor bisk. wileń. dał w mieście franciszkanom
kościół parafialny za zezwoleniem biskupa łuckiego. 6) Łopien (Lopiensis) Jan Alfons Lacki
kasztelan żmudzki starosta raduński, zasłoński dał franciszkanom kościół parafialny, 100 zł. rocz:
nego czynszu i 24 korce zboża. 7) Wilno (u S. Mikołaja) 8) Lwów (u S. Antoniego)

Korona Marek

7) Wilno (Locus S. Nicolai in civitate Vilnensi). Hanul (za zezwoleniem księcia litewskiego Skirgiełły) gubernator wileński wystawił tu kościół murowany dla Franciszkanów nadał mu pewne grunta i wieś Nakienny, co król Zygmunt I w Wilnie 1522 (feria 4a post festum S. Andreae Apost.) potwierdził.

8) Lwów (Locus S. Antonii in suburbio Leopoliensi) Rajcy lwowscy darowali Franciszkanom ten kościołek drewniany z ogrodem i gruntami. Klasztor lwowski Franciszkanów miał prócz tego murowany kościół we wsi Czyszki, do którego parafię Jan Sulikowski arcyb. lwow. 1544 d. 22. Augusta przyłączył Franciszkanom, co Klemens VIII (Pridie Idus Octobris) w Rzymie potwierdził r. 1602.

(reszty obejmującej spis biskupów, męczenników i innych sławnych osób z zakonu franciszkańskiego prowincyi rusko-litewskiej w tym exemplarzu brakuje) Dzieła tego nie przytacza ani Jocher ani Kraszewski; tylko jeden Bieśnacki go cytuje.

Kalwaria pod Łastawem (pastawska) (w diec. ~~[illegible]~~ prem) zał. 1668 d. 5 sierpnia (Andrzej Maciej: milian Fredro wojewoda podolski – kościół wymurował Szczepan z Sernowa Dwernicki cześnik przemyski 1780.

Mińsk zał. 1673 (Antoni Teodor Wańkowicz stolnik i podstarości miński starosta poduswiacki

Woryniec (w dyec. chełmsk.) ~~f. 1757~~ fund. 1706 Mikołaj Stadnicki (kościół odbudował 1773 Franciszek Stadnicki chorąży podol. rotmistrz wojsk Koron.

Lida kościół i klasztor Franciszkanów drewniany miał tu r. 1397 fundować Andrzej Wasiłło biskup wileński – lecz około r. 1460 zamieniono tę fundacyę w świeckie probostwo. (z cudownym matyn obrazem Bogarodzicy który tu r. 1376 missionarze Franciszkanie z Wizny przynieśli.) Podanie to o Franciszkanach w Lidzie nieprawdopodobne, bo probostwo w Lidzie fundował Władysław Jagiełło r. 1397 osobnym przywilejem.

późniejsze klasztory w prowincyi ruskiej

Hubin (istn. 1807) w dyec. mohilow.

Sokolników (")

Połock " (")

Orsza d. daw. wilen. (" (") istn. 1714

Łysianka " (")

Świenice (w dyec. mińsk.) istniał 1807

Mińsk " (1807

Serafince " 1807

~~Postawy~~ " " "

Udział " "

Prozorosk " "

Zwnica w dyec. żytomir. 1807

Szumsk " "

Druszkopol " "

294

Korona Marek franciszkan Dr. Teol. gwardyan w Wilnie.

1) Kazanie na pogrzebie Reginy Wołłowiczowny Ostaphiowej Kurczowej starościnej upitskiej w Grodnie w Kościele OO. Bernardynow d. 11 Lutego 1631. (Wilno) 4to K. 14.

Fratris Lucae de Burgo Sancti Sepulchri (Paccioli)
Ordinis Minorum: Summa de Arithmetica
Geometria, Proportioni et Proportionalita
(Ars Arithmeticae et Geometricae)
Vinegia con spese et diligentia e opificio del
Paganino de Paganini da Brescia
M. cccc. lxLiiij. xx Novembris (1494)
fol.

₤ Lire | ß Soldi | δ denari | p̄ piccoli

libbre | ℧ once | δp̄ danarpesi | g° grani

k carati | duc̄ ducati | fio.lar̄.
fiorini larghi.

Va Vinegia

Joannes Broscius emptus Patavii
pro Bibliotheca Majoris Collegii

Dzwonek III Zakonu S. O. N. Franciszka Serafickiego (pisemko czasowe religijne) wydawane od Lipca 1885 pod redakcyą Linusa Mianowskiego bernardyna – w Krakowie w drukarni Czasu – in 12mo – co miesiąc numer po 4 ctów. (Organ Tercyarstwa Zakonników reguły S. Franciszka.)

I. Rok 1885/6 Nr. 1–12.

(Drzeworyt:) P. Jezus ukrzyżowany znajdujący się w Wielkim Ołtarzu w Katedrze Krak. Dolabella pinx. Sontag del. Cracoviae, Serz sculp. Nürnberg. I. Nr. 3 str. 67.

Kościoły i klasztory zakonów reguły ś. O. Franciszka w Polsce 1. Klasztor OO Kapucynów we Włodzimierzu, przez Edwarda z Sulgostowa (Nowakowskiego) I. Nr. ~~10~~ 3, str. 85.

2. Klasztor OO. Franciszkanów w Kownie przez Edwarda z Sulgostowa I. Nr. 4, str. 118.

Rodzina Tarłów w III Zakonie (do dziejów Klasztoru w Zakliczynie) przez Wiktora Dzrewickiego reformata. I. Nr. 5, str. 158.

(Drzeworyt:) N. P. Marya Niepokalana w Kościele OO. Bernardynów Krakowskich. I. Nr. 6, str. 179.

3. Klasztor PP. Franciszkanek w Zawichoście przez Edwarda z Sulgostowa. I. Nr. 6, str. 193.

4. Statua N. P. Maryi przed kościołem OO. Kapucynów w Krakowie przez Edwarda z Sulgostowa I. Nr. 8 str. 268 – VI. Nr. 4 str. 108. – VI. Nr. 5, str. 136.

Statua wykonana przez Jana Krzyżanowskiego rzeźbiarza, poświęcona 1771 – z powodu iż Konfederat Sokołowski widział podobny obraz nad Krakowem r. 1769, umieszczony na bramie cmentarza kościoła P. Maryi pierwotnie

(Drzeworyt:) S. Józef, obraz znajdujący się w Wielkim Ołtarzu w Kościele Bernardynek Krak. I. Nr. 9, str. 285.

Klasztor reformatów w Przemyślu przez Wikt. Dzrewickiego ref. I Nr. 11 str. 358

(Klasztor na nowo wymurował 1664 Andrzej Maxymilian Fredro późniejszy wojewoda podolski, który † 15 czerwc. 1679 mając 58 lat i tu pochowany, lecz r. 1784 na cmentarz publiczny przeniesiony.)

(Drzeworyt:) S. Antoni w Kościele Reformatów w Krakowie. I. Nr. 12 str. 385.

Klasztor Reformatów w Jarosławiu przez Wikt. Dzrewieckiego ref. I. Nr. 12 str. 389. – II. Nr. 1 str. 20. – II. Nr. 2 str. 44. – II Nr. 8 str. 236 – II Nr. 9 str. 274. – III Nr. 1 str. 9 – III Nr. 2 str. 74. – III Nr. 4 str. 179 – III Nr. 5 str. 208

(Klasztor Franciszkanów w Jarosławiu fund. 1660 Paweł z Pniowa Hadziewicz dzierżawca Wysocka, supprymowany r. 1788 zamieniono kościół na zbór ewangielicki, a klasztor na hotel. – Klasztor reformatów fund. r. 1700 Antoni Kwolek kupiec, wymurował r. 1716 Franciszek Zawadzki towarzysz kijowsk.

(Drzeworyt:) Statua N. Maryi Łaskawej przed Kościołem OO. Kapucynów w Krakowie. Rok II Nr. 6, str. 165.

(Drzeworyt:) Matka Boska Kalwaryjska której Koronacya odbędzie się w sierpniu 1887. Rok II Nr. 8, str. 229.

(Drzeworyt:) Św. Feliks Kantalicjo w ołtarzu Kościoła OO Kapucynów w Krakowie. Rok II Nr. 11, str. 391

Konwent OO. Reformatów w Rawie ruskiej przez W. Drzewickiego Rok II Nr. 10, str. 301. – R. II Nr. 11 str. 332 – R. II Nr. 12 str. 364.

(R. 1724 darował Mikołaj Głogowski Towarzy bełzki dziedzic Magierowa i Raty, plac w Rawie Ruskiej na zbudowanie Klasztora Reformatów; r. 1725 Jan Bogusz starosta dźwinogrodzki stawia Klasztor; r. 1726 wymurowano Kościół pod kierunkiem budowniczego Fontanego, kosztem Jerzego Rzeczyckiego starosty, na miejsce drewnianego zbudowanego przez Bogusza (który przeniesiono do pobliskiej wsi Rzyczki w którym jest cudowny obraz Zwiastowania N. P. Maryi), konsekrowany murowany Kościół w Rawie ruskiej r. 1734

Medaliki mające z jednej strony: Monstrancyę z napisem w koło: Nieustająca Adoracya Najśw. Sakramentu w Kościele Sióstr Bernardynek w Krakowie; – z drugiej strony Św. Józefa prowadzącego P. Jezusa z napisem: Święty Józefie Patronie Kościoła świętego módl się za nami – zostały wybite r. 1887 za staraniem Bernardynek w Krakowie. Sprzedają się po 10 ctów na dochód posadzki do Kościoła r. 1887.

(Rok II 1887 Nr. 9 okładka)

Dzwonek III Zakonu S. O. N. Franciszka Serafi-
kiego. Kraków 1885 – 1891. 12º (co miesiąc Numer)
Rok I. zaczął wychodzić w Lipcu 1885, zaczął wydawać
bernardyn Pius Mianowski. Kraków w drukarni Czasu
Nr złożony z 32 stron kosztuje 4 centy

Rok I 1885/6. Nº 1–12.

Kościół i Klasztor OO. Kapucynów we Włodzimierzu przez
Edwarda z Sulgostowa. Nr. 3. str 85–91 (Klasztor fundowany
przez x. Adama Wojnę Orańskiego sufragana Kamienieck.
proboszcza włodzimiersk. r. 1751, tu przechowywano od 1794–
1842 insygnia Koron. za wiedzą Cieciszewskiego arcybisk. Turs-
kiego bisk. Krak. i Naruszewicza (?). Klasztor zniesiono 1831. Rossya-
nie r. 1842 szukali za temi insygniami w Klasztorze podominikańskim
które tymczasem ktoś nocą wywiózł od Kapucynów. O zrabowaniu
insygniów w Krakowie przez Prusaków d. 15 Czerwca 1794
pisze Łepkowski: Z przeszłości Szkice str. 89 – Edward z
Sulgostowa twierdzi (?) że insygnia z Krakowa d. 25 Kwietnia
1794 wywieziono do Włodzimierza.

Zakliczyn Klasztor Reformatów fundował Zygmunt Tarło
Kasztelan sandecki + 1622, wymurował zaś syn jego Zygmunt Ale-
ksander Tarło Kasztelan przemyski + 22 Stycznia 1651, którego piękny
nagrobek z marmuru czarnego uszkodziło chłopstwo, utrąciwszy jedną
nogę r. 1846. Kościół i Klasztor konsekrowano 27 Październ. 1651.

Amendowna Zofia + 7 Września 1644 pochowana u Reformatów
w Krakowie którym darowała Obraz Matki Boskiej

Statua N. P. Maryi przed Kościołem Kapucynów w Krakowie przez Edwar-
da z Sulgostowa. Nr 8 str. 268 (rzeźbiona ta statua przez Jana Krzyża-
nowskiego r. 1771; o niej pisali: Mączyński J. Kilka podań, str. 39, Stacz-
kowskiego Winc. Pamiętnik str. 20

Fredro Andrzej Maxymilian wojewoda podolski + 15 Czerwca 1679 mając 58
lat, pochowany u Reformatów w Przemyślu; r. 1784 kości jego z grobów
kościelnych wraz z innemi przeniesiono na cmentarz publiczny (Dzwonek
R. I Nr. Nr. 11 str. 365)

Konwent OO. Reformatów w Jarosławiu historia ~~R.~~ Rok I Nr. 12 str. 389. –
Rok II 1886. Nr 1 str. 20.; Nr. 2 str. 44 (jest tu str. 47 przedruk Czarnej Krów-
ki Pola); Nr. 8 str. 236.; Nr. 9 str. 274.

Rok II. 1886/7

Statua N. Maryi P. Łaskawej przed Kościołem Kapucynów w Krakowie
(drzeworyt) Nº 6 str. 165.

Sołtyk Mikołaj kasztelan przemyski, starosta grodzicki + 29 grudn. 1746 w Żurawiczkach. Córczka jego Ludwika + 1712.

Helena z Sołtyków Kossowa kasztelanowa chełmińska + 20 Lutego 1753.

Morski Antoni kasztelan lwowski wprzód przemyski + 1776 w Kwietniu w Węgierce.

Komorowski Michał Łowczy bracławski + 1778.

Julianna z Szeptyckich Horodyska podkomorzyna + 1780.

Konwent OO. Reformatów w Rawie ruskiej (fund. 1724 Mikołaj Głogowski łowczy bełzki) Rok II Nr. 10 str. 301; No. 11 str. 332; No. 12 str. 364. — Rok III Nr. 1 str. 9.; Nr. 2 str. 34; Nr. 4 str. 179; Nr. 5 str. 208.

Reformaci; r. 1746 oderwano od prowincyi małopolskiej, kustodia ruską pod tytułem Matki Boskiej Bolesnej do której przydzielono klasztory: Lwów, Rawa, Sądowa Wisznia, Chełm, pierwszym kustoszem był Floryan Jaroszewicz.

Rok III. 1887/8. Nr. 1–6. (redaktor Czesław Bogdalski) Nr. = 3 Ch.

S. Szymon z Lipnicy (ryc. W. Eliasz — drzeworyt. Rok III Nr. 1 str. 3)

\+ Cudowny obraz N. P. Maryi w Kościele OO. Bernardynów w Kalwaryi Zebrzydowskiej (drzeworyt str. 55) Wiadomość historyczna. R. II Nr. 2 str. 52.

\+ Kościół Bernardynów w Alwerni (z opisem cudownego obrazu P. Jezusa w cierniowej koronie popiersie) przez Norberta Golichowskiego. Rok III Nr. 4 str. 164.

Rok IV. 1888. Nr. 1.–12. (nic)

Rok V. 1889. Nr. 1–12. (nic)

Rok VI. 1890. Nr. 1–12.

Klasztor i Kościół Bernardynów w Leżajsku p. x. Czesława. Nr. 3 str. 78 (drzewor. Widok i Cudowny obraz N. Maryi P. w Leżajsku str. 81)

Statua N. P. M. przed Kościołem Kapucynów w Krakowie przez Edwarda z Sulgostowa Nr. 4 str. 108 (z drzeworyt. Statua N. M. P. przed Kościołem Kapucynów, str. 111) — Nr. 5 str. 136; — Nr. 6 str. 169

Kościół i Klasztor Kapucynów w Krakowie przez x. Czesława. Nr. 5 str. 146 (drzewor. Widok i Cudowna statua S. Feliksa a Cantalicio str. 149)

Nr. 6 brak w Bibl. / No. 8 brak u mnie — Kościół Franciszkanów w Kalwaryi Pacławskiej: Nr. 8 str. 242 (drzewor. Widok i Cudowny obraz N. P. M. w Kalwaryi Pacł. str. 245) — Nr. 9 str. 273.

Kościół i Klasztor Kapucynów w Krośnie Nr. 11 str. 333 (drzewor. Widok kościoła str. 337.)

Kościół i Klasztor Reformatów w Krakowie przez x. Czesława No. 12, str. 366, (drzewor. Widok i Obraz N. Maryi P. w Kościele Reformatów w Krakowie, str. 369)

Rok VII. 1891. Nr. 1

298

Dzwonek III Zakonu S. O. N. Franciszka Serafickiego. Rok I (1885) Rok I 1885 Nr 1 (Lipiec) – Nr 12 (Czerwiec 1886. – IX 1893. Nr 1–8. 12° (red. Pius Bilianowski) – od Nr 1 R. 1887 red. Czesław Bodalski.

P. Jezus ukrzyżowany w Wielkim ołtarzu w Katedrze Krakowskiej (drzeworyt fototyp. z rysunku Friedleina) R. I. Nr 3, str. 67.

Kościoły i Klasztory Zakonów Reguły S. O. Franciszka w Polsce: I Kościół i Klasztor Kapucynów w Włodzimierzu przez Edw. z Sulgostowa. (R. I 1885 Nr 3, str. 85, twierdzi iż insygnia koronne wywieziono d. 25 kwietnia 1794 z Krakowa do Klasztoru Kapucynów w Włodzimierzu, skąd je znowu 1842 tajemnie wywieziono i schowano. Prusacy weszli do Krakowa d. 15 Czerwca 1794. O wywiezieniu insygniów wiedzieli Cieciszewski, Turski, Naruszewicz biskupi. Rossyanie na darmo szukali w Klasztorze Dominikanów w Włodzimierzu r. 1842. Ob. J. Łepkowski: Z przeszłości str. 89.) – II. Kościół i Klasztor Franciszkanów w Kownie przez E. z Sulgostowa. (R. I 1885 Nr 4. str. 118) – III. Kościół i Klasztor Franciszkanek w Zawichoście przez E. z Sulgostowa (R. I. 1885 Nr 6, str. 193) IV. Statua N. P. Maryi przed Kościołem OO. Kapucynów w Krakowie, przez E. z Sulgostowa. R. I. 1886. Nr 8, str. 268)

Św. Józef, obraz w Wielkim ołtarzu Kościoła PP. Bernardynek w Krakowie (drzeworyt sam R. I 1886 Nr 9 str. 285)

Klasztor Reformatów w Przemyślu (dzieje R. I. Nr 11, str. 358 z r. 1886) (Andrzej Maxymilian Fredro wojew. podol. † 15 Czerwca 1679 mając lat 58 – zwłoki jego r. 1784 z kościoła Reformatów w Przemyślu przeniesiono na cmentarz publiczny.)

Klasztor Reformatów w Jarosławiu (dzieje R. I 1886 Nr 12 str. 389); R. II. 1886 Nr 1 str. 20 i R. II 1886 Nr 2 str. 47 i R. II 1887 Nr 8 str. 236; R. II 1887 Nr 9, str. 274. R. IV. 1888 Nr 2, str. 60 i Nr 3, str. 88; Nr 4, str. 121; Nr 6, str. 194.

Św. Antoni, obraz w Kościele Reformatów w Krakowie (drzeworyt sam R. I 1886 Nr 12 str. 385); Rok IV. 1888 Nr 2 str. 60; Nr 3 str. 88

Statua N. Maryi P. Łaskawej przed Kościołem OO. Kapucynów w Krakowie (drzeworyt. R. II ~~188~~ 1886 Nr 6 str. 165)

Klasztor Reformatów w Rawie ruskiej (dzieje R. II 1887 Nr 10 str. 301; Nr 11 str. 332; Nr 12 str. 364 – R. III 1887 Nr 1, str. 9; Nr 2, str. 74 [illegible]; Nr 4 str. 179; Nr 5 str. 208

Św. Feliks Kantalicio w ołtarzu Kościoła OO. Kapucynów w Krakowie (drzeworyt) Rok II 1887. Nr 11 str. 321.

Wiadomość historyczna o cudownym obrazie Matki Bożej w
Kalwaryi Zebrzydowskiej. Rok III 1887 Nr. 2 str. 54-74 przez
O. Czesława Bogdalskiego (z drzeworyt. widokiem Klasztoru – i cudownego
obrazu na str. 55) — Koronacya obrazu (opis) Rok III 1887, Nr. 3 str. 121-142.

— Kościół OO. Bernardynów w Alwerni przez x. Norberta Golichowskiego
Rok III 1887 Nr. 4, str. 164-169 (opis i historia cudownego obrazu P. Jezusa
nazareń.)

Obraz N. Maryi P. w Kościele OO. Kapucynów w Warszawie Łaskami słynący,
przez Edw. z Sulgostowa. Rok V. 1889 Nr. 2, str. 56 (wiadomość czerpana
z Mich. Balińskiego: Fundacya zakonu xx. Kapucynów w Warszawie
1840 str. 149 gdzie pisze, że obraz ten półbiustowy darował Kapucynom
syndyk klasztoru i mieszczanin Fiszer, koronował go 1849 nuncyusz Kamil
Paulucci)

Kościół i Klasztor OO. Bernardynów w Leżajsku p. Czesława. Rok VI. 1890
Nr. 3 str. 78-86. Opis z drzeworyt. widokiem Klasztoru i cudown. obraz N. M. str. 81)

Statua N. P. Maryi przed Kościołem OO. Kapucynów w Krakowie przez Edw. z
Sulgostowa. Rok VI. 1890 Nr. 4 str. 108; Nr. 5 str. 136.

Kościół i Klasztor OO. Kapucynów w Krakowie przez Czesława
Bogdalskiego. Rok VI. 1890 Nr. 5, str. 146-150 (opis krótki z drzeworyt.
widokiem Kościoła i cudownej statuy Św. Feliksa a Cantalicio)

— Kościół OO. Franciszkanów w Kalwaryi Pacławskiej. Rok VI. 1890.
Nr. 8, str. 242-251 (z drzeworyt. widokiem Kościoła i obrazu cudown.
N. Maryi); - Nr. 9, str. 273-278.

Kościół i Klasztor OO. Kapucynów w Krośnie przez x. Wład. S.
Rok VI. 1890. Nr. 11 (str. 333-342 historia i opis z drzeworyt. widokiem
Klasztoru).

— Kościół i Klasztor OO. Reformatów w Krakowie p. Czesława B.
Rok VI. 1890, str. 366 (z drzeworyt. widokiem Klasztoru i cudown
obrazu N. P. M. tamże)

Kościół i Klasztor OO. Bernardynów w Tarnowie przez x. Czesława
Rok VIII. 1892 Nr. 2, str. 45 (opis z 2 widokami klasztoru zewnątrz i wewnątrz
drzeworyt.)

Kościół i Klasztor SS. Franciszkanek we Lwowie (z drzeworyt. widokiem
Kościoła.) Rok VIII. 1892, Nr. 4, str. 109. (Franciszkanki Najśw. Sakramentu
r. 1871 przybyły z Troyes do Granowa w Wielkiej Polsce na wezwanie Przem.
Ledóchowskiego, skąd przeniosły się do Gniezna, a r. 1873 d. 18 listopada
do Lwowa po kasacie — r. 1889 d. 29 września konsekrowano im nowy Kościół
Serca Zbawiciela, którego budowę rozpoczęto 1887)

Kościół OO. Franciszkanów w Krakowie (z 2 drzeworyt. widokami zewnątrz i
wewnątrz) Rok VIII. 1892 Nr. 6, str. 175.

Klasztor PP. Klarysek w Starym Sączu (z 2 drzeworyt. widokami zewnątrz) Rok
1892 Nr. 7, str. 209 (widoki z drzeworyt. ołtarza S. Kunegundy i jej figury) Nr. 8, str. 236) —
Opis 600letniej rocznicy śmierci [Nr. 9 str. 277 i Nr. 10 str. 310

Kościół i Klasztor OO. Kapucynów w Zakroczymie (zbudował 1756 Józef Młocki starosta zakroczym. szpr. 1892 (bez fundusztów) Rok VIII. 1892 Nr 9, str. 266.

Klasztor OO. Reformatów w Przemyślu (historya) Rok VIII. 1892 Nr 11 str. 328.

Klasztor PP. Franciszkanek w Krakowie S. Jędrzeja. Rok VIII. 1892 Nr 12, str. 362 (z drzeworyt. widokiem Klasztoru).

Kościół i Klasztor OO. Reformatów w Kaliszu (z 2 widokami drzeworyt. wewnątrz i zewnątrz) Rok IX. 1893 Nr 1 str. 11.

Begonnen 1385 300

Detmar Lesemeister
der Franziskaner,
(Lübeckische) Chro
nik in niederdeut
scher Sprache he
rausgegeben mit den
Fortsetzungen von
Grautoff. Hamburg
1829. 8° 2 Bde.

Ryerses
Aufschlüssen in
Schleswig

